PAMĚTNÍ KNIHA
OBCE [illegible]ZNÉ

PR. POLCAR
knihař
Rakovník.

OBEC LUŽNÁ
OKRES RAKOVNÍK

OBEC LUZNÁ OKRES RAKOVNÍK

Dno 1836.

Poniewadž připomenutj minulých přjhod nas ne
gen zabawne w přemeyslowanj jinj; nybrž y
nas take k mnohemu prospessnemu a vžjtečnemu
powzbuditi mohau: zte dulezitosti gest ona knjha
založena, by mnohe promenj za dnuch nassjch byli wny
sepsane, kteryžby potomkum nassjm one vdalosti, gjm
připomenuli, že negen my lide, nybrž y cely swět
iastym promenam podan gest.
Toho iasu byl knjžecjch Fürstenberskych panstwj; riditel
Pan Frantjssek Nittinger cysařsky kralowsky rada
a knjžecj dwornj rada.
Na Krussowskem panstwj sydlil P. Jozef Hasenedel hospo
darska rada, P. Karel z Hetzendorfu prawnj, P. Jozef Zwerina
duchodnj, P. Jozef Negedlj kontribucny.
Ajditel obce Luzenske gsa Jan Wachtl.
Duchownj pastyr osady Mutegowske gsa wysoce dustog
nj Pan Antonjn Mjchalek farar a spolu tagemnjk dozor
njho auradu okresu Rakownjckeho.
Pan kaplan gsa Wacław Wohanka.

Gubog wubec znamo gest za gesste gnad nadewagjnj
ssy na mnoha mjstnjch, z nadussatkem wssetkych wssetkych
wssud tak opusstena byl, ze zustawanj byl od wssjch gmen
tohoto wssadu panj z dobre wule se wssgpili, mslnjgc nato
zdali k gednanbygjmy k sspornosti za gednanj gsaum: Tak se
y wssjm mila wssy Zupny ugilo, ze tento wssad dlauha leta
gen od gednanj zustawan byl.
Kdyzkoliw zda zadneho wzlasstnjho domu nabylo, a tu se
gen ge statkuge mladez sskolug nawssti mssela, byl gesstj sam
wyzwal nalezite zrizenj za wyssetr dospjwe a potrebne.
Tohdy prwnj sskaussenj wyzwal w tato wssy byl P: Alogz
Sponowzy a zde w wyzwal Zupny wssby prawowal, a na gehoz
se do mjsta Zawlowic za wyzwala gmenowal.
Panem mystodrowal P. Gozef Schuster wzyne z Mutinowicz, a
zde w wyzwal 5 let gehoz a wssud do Cudomel za wyzwala
se dostal.
Po temz gesstl Gmanuelsskt Glzuc Hmz Lhatky nez gehoz,
a gesstl za zustrzer sskolysse P. Gmanuelsskt Tomas, Hmz
ge gsl nekg zde gehoz se nezdomal, a tato se z tohoto
casmsse, do zywota wssemsse gmenowal.
Na to sswe mystanzil ysse mjsto P: Wallow Zjtkg, a
prazjcyssta mjsto zde zustawal.
Zde mystanzil za wyzwala P: Wimmg Wlasaly, wzyny za Zjzi gme
zdegssj sskolu. Panowalg gsme sskolysse Zjtak se nekterake wssjl
a bez wzlasstnjho sskolnjho domu wssak obzjwssti wynikali tu mssy
a se Cc: dussawssky za zapotrebby ysse by se sskolu stawiti, a gsme
tez tuto dulznosti gmeny wssy se wzul.
Ospjwne wssjwnost Gmanuelsskt z dusme osspjwnu Medniurl
wssu sskolu dala, a tu stawba mjstne zadugjcjmu Pfarrowy
se odwozdala. Kdyz se obsmu zawazali s mjstne wssprabu
Gjsselsse zdarmo, a ysse 900 zl gm odwozdanj blizke wzgalal.
Zez kdyzby domban za mzdy gmen 400 zl. wssbil

Ale, Lesnabu se Lesnau wzyzl za zbirce a z Wsjmsse, Zyzli a Lesnabu
z Lhatky Zyzlau a Zenzej z Zirowskeho mesta.
V messte se mjsty wssudy za Pana Wssystal Lesse dagi mjstnjm, ale wssj
z mesta wssak gmenuj byl, a tak take predsjstwo y gehe dobrej a Zivoti.
Labuzj Zyzlard wssstanowsla, a gmene se dobra darmata.
Kdyzby se wssjtkg den 18 brezna 1836 gestate bogast, a 25 Lezo wssyssta
stolo 10 sskolu wssec se tu galezite.
Kmeny Lesnabu y wssgwssenau Pane Gmanuel Kawnal z Gehe nadwssjm
Lesnabu wssecnosti, bylj zrizeni se z mesta zdrzenj bawj se z wssjwssek.
Lesse Lesnabu se mohl se gestate do Lesnabu, a gehe tma mat se wssj
wssek a stolo u Lesse z mesta dne 5 Decembre 1836.
Ale se bylo dne 17 Ledna 1837 se k. k. Lesnabu se gmenate.
Gmenuj wssitek w tato gstole z mesta wssak P: Wssjtny Wssystj, gmenuj
Lesnat dne 29 brezna 1838 obsadil, a dne 28 Gul. 1838 se do Lesnabu z mjstne
wssel. Gmenuj Stadpsse byla w tu gstole dwgnud dele
z Wssjtn. Lesnabu wssbrzujse wssbrzuje Pane Gmanuel Kawnal gstole se
gmena obmasse Lesnabu Lesnabu.
Kdyz 1845 se wssjtky Lesnabu se wssbrzujse Gjsselsse, Lesse, Lesnabu
wssbrzujse gstole se Lesse wssbrzujse Gmanuel, a dislocujse Lesse se Lesse
Lesnabu gstole wssbrzujse z wssbrzujse Lesse se Lesse gstole se Lesse
Lesnabu wssbrzujse Lesse se Lesse gstole se Lesse Lesnabu se Lesse
dne 23 Gul. 1840. se Lesnabu 4 Lesse.
Pane Wssystal z Lesnabu 4 Lesse gestate wssbrzujse mjstnjmu gstole
gestate, a gestate se Lesnabu wssbrzujse Lesse Lesnabu se Lesse
Lesnabu se Lesse Lesnabu se Lesse Lesnabu se

Roku 1840 se gorala sylnice Kostelu Páně.

Kež slawný Cžáni Kralowského zgednánj se gistanal, by nowý sylnice Kostel nad tamnj obcj se wystawal, kostal i dwogjzba a, gmuwail a cály kostel sluzbami wogbjtek, kež se tak stalo Leta roku 1841 sbozna P. Mistna Obla wystawela. Kež potom samym nowě wyst. k. k. Gubernij w tamnj Obcj z Kostel osswjcby gednoty wogmnožowaly. Wnoži 1842 gmělo wanna sse gmi sswato dalsse nakladj sussj, tak se to gmo, cžnj 1843 roku wogsskanzilo obcj:

Zito na	22 f. 30 xr.
Sswonic	22 — 30 —
Gacžmen	14 —
Owss	10 —
Lussawina	25 6
Sena	—
Slama	30 f.

Dalssj gmi sswato dalssj nakladj sussj, tak se to gmo, cžnj 1843 roku wogsskanzilo obcj:

Zito na 22 f. 30 xr.
Sswonic 22 — 30 —
Gacžmen 14 —
Owss 10 —
Lussawina 25 6
Sena —
Slama 30 f.

Už w Roku 1845 w Čáslawi muž wel: Jan Januš Klůka
gowizky Ludwyn Klíčalak za spůl w gmeň pohlawam
prowisorka nyšto stezy dwau roků zastáwal Pater
Klyzin kaplan ka Jany, a nyzwolen na mysto za se
nana oprawdu mystrzyl wel: Jan Januš Wawřinec Slowotny
bywali kgralytu w Čáslawi ze dne 14 Zaržy 1846 wečer.
W Roku 1848 25/10 obdržal we stezan kanzystawi muž Jan wel
dal Josef Glawatschek ředitel na nassi Kižanskau
skolu, a gemu Wasnly wyšel zase na nowy Rowny pod
ředitel dászenu byl.
Po wybuchu 3 roků wlanzyšj Cholerno Jany obe Spanow
wal mystrzyl za Adjutanta Ludwina Prewlinka Klanu
stezy pul roku obe Spanowal, a w roce 1846 wdowy
kowaržky wanštat pržestawil a gwe Čáslawsky za zyw
s prjspiwkam pušnestwyne zaržyti mysel, Klanu mimo
Spanowany w sestawosti 140 Cm z obauše gmeny wyplatit
se mysselo, kž se kowarstwem se w roku 1847 do nana
Gjuka gmely se mysselo, Klana obe 20/Cm stala, kž
w roku 1849 se kowarzky mysy opanowit mysel.
Na golow w Roce 1848 se my bywalmy stanow sdjelowan
w obe karžana lisa sdjse se Kižzy se zaržyti mysela
Klana obe 45 Cm z obauy kusy stala z sdjelowanu we Rozsu
Wasele mistna kanzyčkho, kž wpuržowanosti gmen farau
Wawřinec Slowotnse wzpomenu a gmenila byla.
Roku 1847 se wpanowali a gež kowesjnu dauzny, z kterauzwich cžasu
na Wolssnau gmnožsowal, kdyžto kterauzwich Jan prawn: žadyl
Kawal Gedzmidauz na Kamenolawy za D: wisusso, kowatribučj

Jan Kigndj na odpočinuti se gmnožsowali.
Na golow na Wolssnj za D: Gmnain dospjno byl D: Inogrun,
za prawnyho sudidna D: Gauke, za kowatribučjho D: Kwatschwill
dospjni byli. Lulo ale cžas Wolssky natrwal klauše
nuzy kyn usnan za pawowali nassho Lokowiskho gmen se usjsen
Januarium 1 w roku 1848 dne 12 Kižnu stawnu usjsenskym
wdalnu kowstidučn walnj mnoho gmnožila.
Kynn postawowsli za wdalnau nam kowstidučy, tak nka cžas
dwau kyžnj gmoslusseli za se wjn žadna gednawe y mnowal
nasnj, a za žadnu wobota wjn se dalut nebude, na golow Ki
dala a dale se nadil do gmnožsi se wolilo, gmowatu lisek gegi
stna byla, a mgstow, kterz gmowadu lisek se mnoho wdsseč
nych cžasu na kopilo až dne 8 Kwetna w Roku 1849 gmnowatu
gmadučsky gednali kterz kanikuzy wsstawugj wlynj se wdale
Kterz se zatanasseli a gmozna gednawagj mezy mistrzy a
studnystwem a usjsenskymi wogaky se stalo, gež kterz mno
ho mystrzugj kž we studnystwu kyzin lidi w gednawan a ge
kž gmadi zapudili, na golow we kowmadugjcho Gazmatu kajzka
Minisstgrstwa Prahu wolikuž stezu gednawan dawi odwali, kž
nlnyni w kawnoho mydu a wodawna gmo dalau dnesnj stezu
stezy gednawagj stezy nasso zapadnin byli a na usjsenskonali,
mezy nlm Gmna wostrawu obezny gmoslussenna byla, stezi
stezy kan nly nebo kak nka kez kez gednawagjsk odwali.
Kudugjcj se zdrawi mjsto kanj usjsili na gmuz sjsili, a wogsko
wsstko na mala stezan bylnu w nlnesnj stezy mnoho mudil
byl mysselo, už kwetnu dne 8 Srpna nelone gednawu nowe wgsl
w slezanu mjsta nakwasstnu Kludj se wgsl nazelezy a mnoho wlynj
se zabawyblawalo a gmozstnagj kez mezy usjsil lidnu a usjsen
skymi wogaky stasl, a grabita Zelezna mimostna welky

Stadtbibliothek Nürnberg
Inv. 45/20

[illegible] [illegible] [illegible] [

OKRES RAKOVNÍK

gmenalu bijzyde Cstmiffstwijze nopfylnan byli
a fa ffpatby do Cmona na ronaset muffyli.
Mezy wnitrowffyni obiany fa pawedi w Cstnim
wánozním gmenalo se Cwanim affnitby bijzaný ima
dam z nuffnie byli a my pod ffpanaci Cst ofnaffy
fo ánaleb do vbitwnika gfun pánjuedi, Cmny mael
dnem 1 ánowa 850 ginoff fnam gegidal affijza
graffe údoffiny mifffa nadyie byt fl. č. k. obwodnj
ánaf na flawnjch ffedbuch pat fo ugbynifte nikdo
leka nemyfu fe mat do mifffa nadejty pán
ffedsedau byl Bdyzto gal Cmadnjdyffo č. k. Cauffmann
z Jan Offenfall, gal fnbmadnjka fr. Fnimoffky, gal
Cautzybirnmiftyffo C. Wudt a gal Cautznalmu fr. Knadal
uftanowenn byli, pak dne 16 mnyn 850 ga gramftyfo
mneli fe dnfmal pranowy, pak fe gmwolba fr. Sdyn,
fr. Dyruf gal affeffory adjungirt byli.
Pán dnem famam gmnym č. k. gmiftem njgani nam
pán odffrdyowani Gmnitu wolba plati muffali,
mb odffrdyujjnum gnfo nogmjnit na gednuet nowá
aidowan byl a fe za nofm mugnnoft Fi gmocna
bftálu fa ffplnit muffylo, a to affe na ugwdyny
mnfo nogffa Cbma wtaf nprotagnyf nafnj fe
gmo pwtog nogdyowati muffylo.
Cmnoku 849 byl od ffaifnffstwa Cudanga Cuglan
ga nifflawu gmolen Cbmy ffdyn gal mnku a nogffe
gmnyf afnj njeuf, pak od obnimfstwa dala gmo,
bnu byl Cstnibau Cgpnam Cbmy ffdyn z Fi mnku
ag do afnj obwaftn fmobodan doalby byl, Bdyzto

dne 2 gánj 850 gali nájlnem ffjednomgdanj affnfo
obnieffstwa a pak č. k. kwifjanu wanjym flufenim
no bylo, bdyzto affnitko gatrimowanj ulnadu nj
gani do mitanj obanmfso gmnieffnumnftwa gdyby
kwalba affnitko zuffalanj od bgwulyf unadu
gmuffno bylo mb my bgwati gwdanj fmu ve
muffuj gmoc ve bijzanjch ffranu gadlnfo ffuffo dnjwy
na wffednjmyf 2 dnuf nabydan pak od gaffwy, Cbmi
fmabani, fmu zbawany oftali, mezy bijzneti
gufe nobolu wgbywajjm nejmadu a do gnfo
Cmnadu affnitky nogffawajjm činnmu wgffka
a wogmuftyf gájjnzu wgdyzowati muffj, dnj
gmoc myffgnoffi bijzny mluffnjf 200 gdan fmu
gmowgowati moff, a obá ffolnún fmu ffedy
gmowgjmati muffy.
Gáj bij wánjgna wolba dne 2 gánj 850 ga ofalnjfo
gmnoffnowanfo gmdoffawna gmolena byl Cstnibau
Bgpnam, za nadyffo Fofef Fdgmat, fmuč Fjffmau,
wybranau Cstnibau Bawaf, Fofef Bawaf Cstnibau
Cricenz Jan Bicenz, Cstnau Gnjgn, Cstnau Fojffmau,
Cmnoku 1851 č. k. wgnwajjm kmiffo do ofalnjfi
ka gájjnila bdyzto fe wánjgm gmdnuf dyzna
la a fe mezy ffranu bijznim a č. k. kwifjan fe
da mganifin za mydky gál kajfka z Bmoky, pak
ffffnitgne njbnu na mnuaff wybádpili 163/40 mf
ifalájnyb 105/ čf, na 20 nuku ffdanfi milo. affjfny
at byl dának na Fáffibal gnuela gadáffnjne mb
obnájnje ujffti, bmni jjznj gdabil mázyli, affa

Přepsáno 4-1-1957 Lauer

gaelka zubozyssso nasyzzanj sy za nassso nayhuš
zil nüssyli, thurlš yaženu zuženssym nibdy syš
wssli byli nasyny; gnyšenuž vbih o umoso woiujšš gnyy
nš sbuza šoukanšsta zgnuza gnyyih nussali, na
bluzj smssirtnyssnix kuzyanu zinawsla o mnoso
dobrsso. Ax gnyšj gnwo yaušlnuzyš koutnuyšlu
gnyssli, knalš ubynuši na yaba wssnšbu waušnuš
waby wauknok, gnzš, a y nybnyby yoba nyzkš
powal nüssyli, gnu kdy sy to šnobal nawoanu
li nosso, nüzž syuzyna zusy gyšj obyluy zgnuzy
odyaly, alx z Gaušlš č.k. Koulazbüy syuzy ny
ylaušli yawinni gsrš, a kukowa nysgyšyaun
pinowali nnosgym nassazš sy stoly, ala poze-
šnyssi ušzy bušaš syuš knyssi k wušlaway; nnb
kazdy nüzluy obwstyjk sysso bušn, a už sy
gx wssnso youšaustuj nyknüzj unbušn zušinnuš
gjnanuš nuž č.k. šaugym yošnobnu.

Oblinj assnj lstnj šuj syj noso gozssnuay a y
ušoaš znun ušsx gyzšnuoal až v nokš 1851
syuš oč yanu ušsx ušssl a nnosa yoluj youšx
sy kak zušzonali gx sy kuu nok za ssyalny yo
nazjovali nüsy; obwzlassšuu yauilisčuču gyst
a yuznuyuali ystussi gx v ušsš zinjj nuš
kak nnoso ušssiwn youšzy yawnuystakovalo

gx kij y ižyny nušla sy na yolyj obnačli
nüssylo už y kaku ušsl znossllo a y ssjnjlo, v
nassam akolj kaj nnoso owsa kyškowiny y sy
syssam k yuznušili gnssllo; nak by ušsx ušssl
sbljzunk kak zušzali, gx aui by nyzsknussš
yauilisjny kolo ušali unnosyuš aby unnassam
akoli abyli syssam k yuznušili gnssllo, knun
kany kuu nok walnii nnoso sjnjli, a sy ssyus
ni ušnušiby; nak nnosy soyoušuš gyšj ujix
uyssyzal nuzly sbljdil, obwzlassšuu v sljno
walzyš yolyš nnosam waksši sbuzu ušzyny
nuzly v gssybyš yolyš, a kij kak nnoso
sy syssam yznuello a yunuzlo, nak yunay
sujš na yaul syuš ku kuciy xliyun a
ostal ilnuušx ušyš kznk, kdazlo nokui
nuzlo, uu yokoca zusy ynuii nuznuzla yuk
sy knuukany kznuux gx ynuii uyzlobzyuali
ala bylo gšj nnoso kuzyolušku, noz nüssli
sy yuu k yalnuj konušky yoblušbowali;
gzyna ala nyzokacu ostalu kak kuoua v kuzx
syssuš až yaši ušux 854 gx v kndnš kukušku
až kzalo bylo a gx ušsx yassalo.
Kij ujyuuatowali sluššno gx v nokš 1848 kukowa
zoba byla gx sbuza uudušatak zuobujš yuuizi kuzdy
kupui, obšsoduyk, y nüsta, sou yuyza uyydawali a yuš 6x

Za [illegible] z nobu 857 bylo obyli množstwim
malo obyli w zemi stzalo mnlo a stzalowau mau
bu ugalo, gmoto ale gmuži az do marosso nobu
wystoko wenni wystaužlo bužzlo stzmuiu na
znosslu 30sno a y gmuz 30st wystauzlu, zzlo
slana 23sno gmuzna 17sno, owaz 9sno, lustowy
na 15sno baumbaz 5st gmuzn stuyzz slal, gmo 4st
slama stauza 16sto gmuzu bzan slula, gmawla
mnoss gzin sa mzolgzz a lubuz zawucilo ale stzgz
stzalwa pouzz nablima gzin na gul nablima
z yzzla stzugla a z mnoss atawj sa stuzznu k
gmauuzki pzzstlo.

Luz w nobu 857 stauuugzzy č. k. bauzzst stastawo
nuzy gmuly do stluzz pumuzzmzala bylu gzu
klawa gubzlo ostauzj Bauzzsan g. Fata Bugnl
slalwa unzzsau ala bauzujzby gatbzlo gmalnu
gmuulu ad abuuzzsmu gmolnu bzl, w limz su
mmu nuen bauzzst gman ugly mmuzjsitawila
nub y bzzn stzatwa pouzz mnoss cašz mauu
abstmaumy pzzstlo, nauz sa bauzzst az w nobu
857 na gmuo pumumozzyli muzzyla.

Gzu bale bauzzy a sa stauuuay no stluzz w pol
sa gmo golu 4 bužzy ustauuili, gmo bzla 3 bužzy
zesnady 1 bužzu, gustauzzsluk bzj 1 bužzu.

Do gmuuy stužzy sa uguly golu ala zzssiny b
Ala bauujzbu, ubzjuzjn az gud gmuuy dužzt b
galuučlum w zesnubal, za uguuy gmuuz sa
uguly golu Ulaclawa bauuuu u mudo bzj No
Dmuza mud bualauzzbzm ug bugbam bmubzzj mud
ubalauudu ad z dalu na dužzlauj a bzjmuubuzj u
za uguuy gmuuz sa uguly bustalzj golu mud
ubalauudu,

Sauzj bužzu mud bualauzzbzm ugbugbam mzaud
bzjmuubuzj, u bauuuu u muuzsku dzsky, za uguu
uy gmuuz sa uguly golu Jmu Stuolgzla dolo 79 mu
bzjmuubuzj a bauubzj gmuy uzgmuu.

Olauula stužzu no 3 bzjzzj, w bužzu, gmdu u muuu
gku dzsky, a by uguzbbuu golu uzgy bzj, za uguu
uy gmuuz sa uguly golu Ulaclawa pzzsala w bauzzlo
ad No 65.

Ul Lubuzj gmuuy stužzu w gusnubuzj uj bbuzd
w abzj, gud bualauzzbzm ugbujbam, w stuzzzj
lubuzj bauzzzj w w Dzzguzzzj, za uguuy gmuuz
sa uguly bulu bustalzj gud bualauzzbzm
ugbujbam.

zpěvník 1 kanč . . . . . 18 kr.
zvěla . . . . . 9 —
zpěvník 6
kuchyňská . . . . . 10 kr.

kuchyňská se prádlo malo vnadilo z boží na
vánoční zpěvníky - kuchyňské.

Léto do nového roku 852 nepadl žádný sníh, že
na byla krona tak že se prut hrůzu nevěn 853
pole nevaly a zpěvník pastvy se objeli sníh
topeno až o masopustě hnízdo volání sníh na
pole a lesy ostal, tak že se zpěvník tak
spuštělo že až 22 dubna 853 se lesy zapálilo, když
ale zase 23 dubna vždy den sníh dešť padal, na
lo ale jarní den krásný byli, ale 27 a 28 vždy
den ráj a den noční déšť sníh padal z takový
den tak že sněžení sněhové na dubovém
dnu tak že sněžení sněhové na dubovém

dešť hrůzovalo.

Dne 20 dubna 853 Vel. pater František Tischler zemřel v
obyčejném čísle 104 ze sídla v Plané, kdežto byl slavení den
2 června pohřben; je jeho úmrtí jsme dva měsíce bez
pí. pátera zůstat musili než se nám jeden jiný
měsíc duchovní kterýž by se pí. farnímu Místodržitelství
zahájil vynaložil nemusel.

Konal až dne 1 srpna 853 se stěna z jednou Emil Nowak
nyní v nejdůležitější záležitosti zaměstnání, aby
zde 8 dní dříve jeho jmenování zemřelý se do Lužan zájezd
konal, než z jeho tak smrtky stalo; Slavný z obec
Malčín učitel z města 10 znovu zpět, a na místo
dětí služby konal se zůstěhoval; Slavný zase
z nemocí uzdravil by kdyby jsme se snad znovu jmenu

čtyry z laty nového čísla a část jsme kamenné
dlažby a dvorů 2 sáh. nádvoří dvorů bude zpětným
zpět.

Rok 1853 už do nového roku 1854 nebyl nový
nepatrných zvětšení, ale od 1 ledna 854 že mělo
obyl v dnu nepřetržitě, tak že už do září
Jiný šestník konal na 18 kr. zito 16 kr. ječmen
12 kr. oves 6 kr. kamenný 8 kr. zlatého, jsouce jich
málo vyučilo; málo když nemoc stavů a obyčejů
ni za jiných dosažení nebylo; ani malo ječmen
nyků v Lužan a z jiných obyl odjezdalo mnoho
nebo nemohli jsou v nemocí nepřetržitě.

Dne 24 dubna 1854 byl Jeho Veličenstvo Císař
Josef I. na Uhrách Bělehradě, kamž byl nemocný
dědeček Jeho bal nejvíce Majestátní Jeho nemocný
v Lužanech v Plánském okresu nebo mnoho a byl dne
dnem 1854 v Praze jako bral čísla stavení
nejstaré na malých stavení obou mnoho nejvíce
nemocných.

V roku 1855 dne 8 ledna 8 hod. ráno z půl 9 hod. V.
v mnohých lidech jsme nadšení jsme nejvíce Jeho Jan
dějiště, Marie, Josefa.

Než v roku 1855 se stalo mnoho vzácného a
Uhrách tak že byvalá c.k. Jezuitské Akademie
nejvíce nejvíce a na c.k. obecní
nejvíce tak že dějiště z c.k. Jezuitské
stavení Akademie jiné c.k. obecní akademie,
Klášterský, v Lužanech bloku jsme
stal, a jsme část na 13 kmenů za
jiné dějiště nejvíce byla.

OKRES RAKOVNÍK

knyga w kterauž zsau nastáwagj a zjsau:

1 Kmošky, 2 Lukáschowičky, 3 Pissárky, 4 Pšenyčky, 5 Sabissky, 6 Zatárky, 7 Litomiřičky, 8 Mladobolestawsky, 9 Zjžinsky, 10 Kwasofsadničky, 11 Sendržinsky, 12 Kostelecky, 13 Zabowsky.

Wy pognalážjcjm gsau kmy Kmošsky a obnassy pognalážjcjm gsau kmy Sendržinsky a obnassy Statenjčky za gmenjssé náležitá nad C. K. obwodnjm gsau wssickni ssedlácy wssy gmenowané wystawowáni byli g. Skala wssy gmenowané wystawowán byl g. Skala kmy wssy gak C. K. policajčka gáždjgalujj a kmy wssy gak C. K. policajčka gáždjgalujj a kmy wssy gak C. K. policajčka gáždjgalujj a

pěnadzu na wolbu činnú až do žnivý roku
1856 tak že ssenniwa činnú 12 ℔, žito 9 ℔,
pšenice 7 ℔, owes 3 ℔, hrachy 2 ℔, činil
spolu 1/36 ℔ stawa staršu až 20 ℔ toho ssatku.
w tomto ušetřeno tedy 16 ℔ ssenniwa a do
ní nyní ssetřeno mednyka takž až na
36 ℔ stalo; a do žnivý roku 1856 obdrží
w činu padnutí pěnadzu; zala mtky činu ušetřenú
ač žadna kuře nebylo.

Překlad dokončen dne 11 listopadu 1857
provedl kronikář A. Kraus.
Pamětní kniha díl II

Rok 1857 se mezy úrodi prostředních let čítati mů
že neb žadne živelní úhonu nasi obeč nepotre
fily; pročež take obili se v prostředním stavu
úrodilo a ve příliš velke čene nevystaupilo.
v roku 1857 nam dle od roku 1841 noveho měření
velke a mnoho zvýšenejsi dane pozemní a z
domovní a vse jine čt poplatky od půl roku
tol jest ale na cely rok opatky přiřazene byli;
tak že se veličky platí o 3 díly zvětšily, a
zpředešle valky Ruske skrze vydržovani mno
ho vojska toho potřeba kazala.
Rok 1858 se může mezy úrodna leta naseho
věku počítati, ani kilo dva prosobe leta mezy
sušše se počítati mohau, kdežto obyli
pěkne vzrnie až do žni stala a žadna zivel
ni úhona jej nepřetřila až před samima žni na
kvet lúskovinú velke parnozle účinkovalo, že
ve kvetu se všlo a malozrna vyhodilo; v času
žni ale když se žita pozaly přišli 14 dni ne
ustale prúšky, tak tomu kdo oy nepřispíšel
ramie skliditi alespoň neco žita, tak y při
nejvetsim namahani a obracení predi žita
a y ječmeni a pšenice tak úka stoje zrostli
a velikau skazu utrpely.
Též podotknauti slúší ze dle čas. k. nařízeni od
27 dubna 1858 dnem 1 listopadu nove rakauske číslo
vplatnosti vejiti musy a oyce nasledovne: že od
60 ℔ na zlaty se upustit musy a 1 fr. č. 100 ℔ mi
ti ma a bude jedna 1 fr. 105 ℔ platila, vsecka
azjotovani na stříbrnych penezych přestalo,
viseliky stříbrne tolary dvacetniky y 10niky odev
zdane a dle noveho počtu předelane tol jest
na 2 zlatniky zlatniky půl zlatniky a ¼ zlat
niky ku 100 počítajú uvedene, tak že se tolar
za 2/10 fr. č., zlatnik 1 fr. 5 ℔ č., dvacetnik 35 ℔ č., de
setnik 17½ ℔ č. platily, když se velike zmatky
mezy lidmi dělí, neb stříbro úsecho vane ve
važnosti nieli, ktoři jej ale pozdzely neochybili.

V roku 1859 byla aurodá obilni vprostredním stavu
ponevadž se zase mezy vuške roky počitati může
a obyli se y dobře vuške a užitečne do stodol
sklidilo, než kukurici zase se neurodily a zase
něco malo zrna dali skrze sucholu, zemaky ty
už po mnoha leta s chmilobau mnohe ale na
polich před sklizenim strpely až ale letosni rok
po sklizeni ve sklepich na mieko hnili počaly
tak že vsecko vynaseni a osetrovani a přebira
ni tak tžka mezy mnohymi zemaky nazmar
slo, neb mnohemu rolniku z cela beze vseho
užitku shnily a než pri velikem osetrovani
se semeno uderzovati můzylo, ale kere se k
jitku abratili byli cela vodnata a tak tžka
k jidli neschopna, ale přede na zdar vseho
predu zemaky ku semenu schopne se zacho
valy.

Vsemu vsemu hned zgara velka a pro nas z haču
na valka v Lombardyi vypuklá, kteraz kral Sar
dinsky spojen zcela Francauzy proti nasemu cesare
Panu vedli, pri kere nase vojska mnoho utrpe
li a k zemanceni přišlo, kdež až mezy mir

ninu jednanim obauch cysaru mir uzavren z
odstaupenim Lombardye od naseho rakauskeho
cysarstvi, kery mir ale na kratko trvajicy
sickojenstvi a mir uzavrel, neb hned ode
hoz okamzeni lid jak v Lombardii, Benatsku
Sardinii, Sycyli, Neapolitansku y v papezskych
Staatech naramne rozjitreni se hned upoko
jili nedal.

Rok 1860 se zase mezy urodne roky počitati může
neb zadne zivelni auhoni nestresily a byl zase
sucha až do zimi, ve zimi a adezimi byl vse mo
kre zdrzdoval zvezly, ale přede ozym dobře oz
pal, nez jarni obyti po panujicy sucha tu malo
bylo a y ten malo drobne slamy, tak že až do no
veho roku obily nasledavni cenu meto a syce:
1 strych psenice 15 fr. cz, zito 9 fr. cz. jecmen 7 fr. cz
oves 4 fr. cz, vikev 9 fr. cz, zemaky 2 fr. cz platily.
Pres tento cely rok byli same nepokoje zahranicemi
a y v Italyi kdež nase tak tžka vsecko vojsko
v Benatsku k udrzeni pokoje a porzadku tam
byti muzylo, neb y narod Benatsky proz celem

Italie a pro ustavu z roku 1848 se ozyval, též y
v Uherskú Chorvatsku, Slavonyi a tak řka
v celem rakauskú se oprava z roku 1848 se pri
sne uchazeti počaly, tak že Jeho Velič. ces. Ra
kausky dne 20 rijna diplom ke vsem korunim
zemnu pronesti racil, by dle obecnich, zemskych
a ryskeho snemu se vse dle jazyku a nařeci
a stejnych práv, dle sejiti a voleb těchto snemu
se zakoni a prava dle ustavi z roku 1848 zavedau
a zčela do jista dle vule a spravi každe jednot
live korunni zemie.
Nase finanční peněžne záležitoste byli přes ten
cely rok spatne, neb u nás v Čechach žadne stribro
nebylo, vse jen zahranicemi a nahranicych se jen
stribrem kupčilo, neb nase zlatka tam než 50 rc
platila, azratovani na stribře až na 52 na stu
zrostlo, skrze to jsme vsecko zboži at jakekoli
bylo naramně draze platiti musely, k vyrovnani
drobnych peněz bank svolil za 12 milionu 10 rc
papirovych vydati; pak narodni půjčku od 30
milionu zlatych předsevzyti musyl.

Nase obec dne 20 prosynu obdržela od slavneho c
k. okresniho Uradu z Rakovnika častku na
obec vypadajicy chudau kasu a syce:
Jednu obligacy číslo 22789 statni na 500 fl. cz
znejicy, společne z Mutovskau obcy, tak
že na obec Lužnau 189 f 25 kr rc vypada, pak
v hotovych penězych hned 56 f 4 kr rc, a
jednu v telenau oblikacy na Josefa Kotika
číslo pops 23 v Hředlich na 105 f rc, ktere
ale ten samy dne krukaum chu
de kasy přednostavy Václav Sainer a radnim
Josef Jelinkovi, Frantisek Pachman co
svedkam proti quittancy plnopeněžite
složil; tehdy vsech kaurokovani peněz
jesh v auhrnku 350 f 29 kr rc, ktere se
hned půjčiti musejí, neb vydani pro
chude než z auroku se díti ma.

Obecni predstaveny Vaclav Cyprian skrze jeho chu-
ravost sobe zanesl žadost, aby od služby predno-
stenske prosti byl; kdež připisem od slavneho
c.k. okresniho Uradu od 30 dubna 1860 číslem
2701 na 3 mesyce k uzdraveni propusteny byl,
a Vaclav Sainer co prozatimne ustanoven; an
se ale samemu zdravi nezlepsilo, tak opetne
skrze žadost, a vyneseni slav. c.k. okresniho
Uradu od 23 srpna cislo 5428 pol. se až do 31
prosynce opetne prodlauženi stalo.
An ale jmenovani predstaveny nahlizel že
vice dobre zdrav nebude, tak zadal žadost o upl-
ne propusteni a se prednostenstvi odrekl, kdež
jeho žadost vyslysena a jemu pod číslem
6841 od 7301 pol od 27 ryna 1860 nasledovni pro-
pusteni udeleno bylo jakž nasleduje:
Na Vasi opetnau snazni žadost, aby Iste pro
Vasi churavost z povinosti prednostenske pro-
pusten byl; uzavrel niže psani c.k. okresni
urad Vasemu prani vyhoviti a Vam povinost
prednostenskau, kterau Iste Vy k uspokoje-
nosti c.k. uradu skrze deset let vobcy
Lužne dokonale zastavat timto odejmauti,
stim doloženim, že Vam že Vam za pučin-
live bedlive a poradne zastavani teto povino-
sti skrze tento cely čas auplna a zaslaužena
chvala projevit se opomenout nemuže.
C.k. okresni urad v Rakovnice dne 27ho ryna
1860. c.k. okresni predstaveny m.p. Skala

Nato dne 18 listopadu byl vybor obce k slav: c.k.
okresnimu Uradu predvolan a tam prozatimni
predstaveny Vaclav Sainer od vyboru obce vyvo-
leni a take pod prisahu vzaty byl.
Dle stvrzeni c.k. diplomu od 20 ryna 1860 se zastup-
cy do zemskeho, a pak do uzskeho snemu volili,
kteri o vsecko dobro pro vlast a narod a y pro
udrzeni pokoje a poradku se budaucne stara-
ti maji, se schvalenim na vchuv od Jeho
Velicenstvi potvrzenimy, kteri a napotom
ne platnosti nabudau.

Též y také y také nové svobodné občanské volby obecných představených a starších předsevzaté byli; kdež se v naší obcy dne 15 března 1861 roku ve škole, u přítomnosti c.k. pana aktuara Jannatti veřejná a svobodná volba předsevzala.

Popřednešení všech kteto volbě pohnutedlních a zákonních namitkách, vystaupily Václav Lyprian, Josef Jelinek, František Pöchmon od 2 hého září roku 1850 zvolený, a sobě dle obecního zákona § 64 lit. D. všecko hlasování nané, sobě zaručily, načež se přistaupilo k veřejnému hlasování.

Druhý zbor započal voliti, a volba hlasyta se ukončila v poledne, každý volič musyl dati 4 hlasy na výbor, a 2 hlasy na nahradníky, tak že přisečtení hlasů nejvíce hlasy následovní zvoleni do výborů byli: Václav Sayner, František Helebrant, Václav Kovař, pan Karl Schmid Knížecý dozorce zvěře, František Pavliček, Jan Sayner, František Vlček, Václav Pöchmon, z těchto se nini musel zvoliti obce představený

OBEC LUŽNÁ

což se až do třetice v auzké volbě dočylilo; kdežto předešly představený od 18 listopadu 1860 roku Václav Sayner opětně představenym na 3 roky dle určení obecního zákona se stal; a jak vise psano František Helebrant prvním, Václav Kovař druhým radním, a t. d. výbor, a za nahradníky Václav Stuchly, Josef Vlček, Josef Lervený, Jan Stepanek vyvolené byli.

Sluší se zaznamenati že Václav Sajner představený obce hledíc na všecko což k obecnímu dobrému prospívá a na budoucí časy prospívati může v začátku jeho úřadování nechal zhotovit jeden mostek ve vsy k východní straně který ve vrchu mezi zádušním gruntem na veřejné cestě velmi zapotřebi bilo na tento mostek vyžádal představený Václav Sajner dříví od zádušního lesa zdarma a zhotovení toho mostku platila obecní kasa v roce 1862 pracoval Václav Sajner obecní

až dosud v písatel do této knihy byl Vl. Lyprian

představený a stavění jednoho rybníka kte-
rý tůže potřeba bylo a se jednání všech obča-
nů docílil, a vistavěl se na obecní louce či-
slo parcelní 2922 na tento rybník přispívali
všickni občané totiž gruntovníci při této
stavbě vikonavali všecko forování z dar-
ma a každý gruntovník dal dle jeho mo-
žnosti k tomu kousek dříví domkáři se zavá-
zali na tom rybníce 2 dní z darma dělati obecní
kasa zaplatila za zhotovení toho rybníka 436 fl
97 kr. při tom po celý čas Vaclav Sajner předno-
sta obce Sužensk é pracoval po celý čas jeho
úřadování aby se zřídili nové varhany do
chrámu Páně Sužensk ého a to sice na výlo-
hy kostelního jmění Pan Patronátní komi-
sar Vojtěch Svipl na Křivoklátě tomu
svolil a sám takové varhany v Praze u
Pana Karla Vočilka mistra varhanářské-
ho zhotoviti dal když tyto varhany zhoto-
vené bili, dali se od obci tři fůři a ty varha-

ny ~~xx~~ 29ho září 1863 v Praze naložený bili
a druhý den se domu přivezli i hned se
do chrámu Páně na patřicí místo posta-
vili a bili to dokonalé varhany nový mo-
dy že přes ně v celém okolí nebilo.
Přitom Vaclav Sajner představený obce
nahlížel že bi bilo velmi zapotřebi aby
obec Sužensk á měla svou katastrální
mapu zakročil on s přivolením všech
občanů skrze Rakovnický okresní Úřad
do Prahy kde se takové mapy zhotovují a-
by se taková mapa malovaná a numerý-
rovaná z popsání hranic i s parcelním
protokolem a to vše v české řeči co nejdříve
zhotovilo přišlo uřadlním dopisem od
14 dubna 1862 že ta mapa v Praze vyho-
tovená jest a že stojí 55 fl 64 kr. r. č. mi-
mo českého hraničného popsání ta
částka za tuto mapu 55 fl 64 kr. r. č. se
hned do Prahy odeslala a ta mapa
nám až po čtyrech nedělích skrze
Rakovnický okresní Úřad odeslaná
bila.

ta sama mapa se nechala na plátno na-
lepit a s dokonalimi deskami opatřena
jest při tom se taky parcelní protokol
nechal svázati což oboje 9 fl stálo a
nyni ta sama mapa se všemi přílohami
u představenstva v obci Lužný uschova-
ná jest. Dále představený obce V. Sajner
koupil jednu jednu mapu celého okresu
za ta se též u představenstva obce vy-
nachází při tom účinkoval V. Sajner před-
stavený obecní aby se zakročilo o samostatné-
ho otce duchovního což faráře pro místní
obec Luženskou bili svolaný všickni občané
Luženský k představenstvu aby každý občan
své svolení k tomu dal zdaliž se má o tako-
vého samostatného otce duchovního úli Faráře
žádati a jestli všickni svolují kapitál tako-
vý složiti aby z úroků takový Farář výživu
měl stalo se takové usnešení me z všemi o-
bčany a řekli mi tomu svolujeme a každý
půl láník dá 100 fl. r. č. a celo laník 200 fl r. č.
a každý domkář 20 fl. na to se zavedl proto-

kol a v něm se všickni na tu vircěnou částku
že ji co nejdříve složiti chtějí vlastnoručně
podepsali a stvrdili. Na to se hned dala žá-
dost na Vele Velebný Koncistor napsati a v tý
žádosti se všickni občané uvolili že daji spo-
lečně k tomu cíli aby takového otce duchovního
obdržeti mohli 6300 fl. r. č. kapitálu a od
Koncistoře nám celé chválení našeho přání při-
šlo radou tou aby jsme obec Luženskou na jeho jasno-
sti panu Maxmianu Knížeti z Fürstenbergu
se svou poníženou žádostí obrátili aby
patronát Fary Luženské blaho skloně přijal
a k tomu svolil aby se slusně Faráře od 500 fl. r. č.
jak daleko z uroků kapitálu 6300 fl r. č. od
obce složené pojištěno nebude že zadušní chrám
Páně Luženského doplnilo a to vijádření kníže-
te Pána se hned ke koncistoři oznámilo a tu
se počali peníze od občanů vybírati a na kři-
vo klád do zádušní kasy odváděti dne 25ho listopá-
du 1863 se odvedlo při zádušní kase 1339 fl. r. č.
Vaclav Sajner ~~před občany~~ přednosta obce a
Pan Komisar Vojtěch Svipl spolu uznali aby se
koupili statní úpisy od roku 1860 se to stalo
dne 18ho května se to odvedlo do tý samý kasy
~~35 fl r. č.~~ 563 fl 50 kr. r. č. a koupili se za ně losy
od roku 1860 a se schovali v zádušní kase dne 18ho

srpna se odvedlo do by sanej kasy 35 fl. č. k tomu
samému účelu, pak opětně ač nově zvoleného
předsedajícího Václava Cyriana byla částka ač 640 fl 48 kr
dne 28 srpna 1864 na Krčovaklak složena, za kteraužto
částku se opětně Sadní losy až roku 1860 koupiły
tak že celý náhrnek z ostatních obligací složených
peněz do Sehož časů 3341 fl 50 kr. jest.
Dne 23 srpna 1864 byla volba obecního výboru ke
nové obecního zákona předsedajícího když 121 osob
právo voličská obdržele, a obecní výbor ze 12ti osob
výborových a 6ti náhradníků, a pak tajným hlasem
ač Jeho Jasnost Knížete Pana z Furstenberg na následující
se sestavil a syče:
Volilo se ve 3 sborech a hlasovacími lístky, každý
sbor volil 4 výbory a dva náhradníky, tak že každý
volič 4 do výboru a 2 náhradníky na cedule napsati
musyl; Ti sbor volil napřed, když František Kuchly
číslo 76, Kníže Paul Matěj Sayner, František Červený,
za výbory; Václav Vystrčil, Václav Zelenka za náhradníky zvoleni byli.
Ze druhého sboru byli Josef Kryč, Václav Cyrian
číslo 14
Václav Kovář, František Šaolíček za výbory; Josef
Vlček, Josef Červený za náhradníky zvolení.
Z prvního sboru byli František Sachman, František
Kuchly číslo 22, Jan Krikla, Josef Jelinek vykonavač,
Josef Ebner, Václav Sachman za náhradníky.

Ku Jeho Jasnosti Knížete Jan volbě obecní výbor
smil a se něj tajného hlasu vyvolil, byl ze III.
ho sboru Václav Červený se 110 za výbora přijaty.
Dne 2 září 1867 byla volba obecního předsedajícího a
2 radních radních předsedajících, když většinou hlasů
opětně Václav Cyrian
číslo 45
před 3mi roky odstoupily za sta
rosty, František Šaolíček
číslo 14
za prvního, Jan Krikla za
druhý radní zvolen byli, když všecko policejní zá
ležení a samostatná správa ač obcy přenešena by
Dle zmíněného usnešení a založení ač Jeho Knížecí
Mil přišlé obecnosti okresní zastupitelstva, když se
ze všech tří sborů k uradování volba předsedajícího
tak že z velkostatkářů 6 radů zvolených, z města a místy
3, z malostatkářů 13 radů do širšího výboru dne 27 a
28 března 1865 hlasovacími lístky, ač každé obci
předsedajícím a jeho náměstkem z výborů obce zvolenem na
3 roky předsedajícího byla, při které volbě do širšího
výboru zastupitelstva nadcházející jmenovec zvolen
byli a syče: z velkostatkářů J. J. Kníže Furstenberg,
berg, hrabě Valles, Kníže Schwarzenberg, hrabě Kašte
Jan Herold majetník z Kadaně, J. Dach Vaclav, z
místa Karel Bizak, Václav Konitka, Josef Suttner, ze
Semanína z volnických M. Dach Josef Knal, Jan Dach
Alois Trojan z Kadaně, Václav Cyrian z Lužné, Václav
Ebner z Libán, František Bailipan Hlavec, Jan Krajc

z Mutěnic, Josef Vasyka z Nesuchyně, K. Vagner z Tau-
nova, Konrád Mielisch z Knížavy, Faustek Filip z
Filip, K. Vávra z Sehrovic, Václav Hegyš Kratova, Jos
Hor z Kunzynova, K. Sykora z Kujezd, Jan Spurny z
Paličova; z čehož všech 24 zastupitelů byl zvolen
užší radný výbor ze 6 radů a ze starosty a vyjel
ze všech 24 radů za starostu p. M. Dačt Josef Kral, jak
ze shůjení se Hospodářkami Hrabě Kaslic z místa Jan Hre
cele, zvolníku J. Dačt Klop Trajan, z čeho shůjení Václav
Cyprian, Faustek Kaličipan, Václav Hegyš, ó namítek
od p. starosti Jan Hrabě, bláč se následovní dnem
započaly.

Při všeckaném jednání zastupitelů místa Kakoviška
a obecním zastupitelstvem obce Kožná se při vyjasňování
Louisy a ujednání k manželskému se narov
nání dvěglilo, že obě Kakoviška za společnaé
pastvě na vozeských lučaích až po senaích na vozeu
všech lučaích na stavi pravo společné pastvi obce Ku
zenske jedním vyměnit od 6 kozů letních luk až Belšan
ky dolů do jich úplného vlastnictví a neobmezeného
užívání odvozování; což se od vysaí k manželství
stavi číslo 67695 stvrdilo, když se hned všech 6 kozů
luk, ačkoliv a o mezníkovaích a obcí Kožné do úplné
vlastnosti knihně přišlo.

Při všeckaném vokování zemského sněmu o Velikých
obce zvýšení obyčejných kontribučních výpek a
všeho obyli se ale Jeho Velikomožné svolilo, by se vo
obyli a z vypsky společně rozprodali, a všem účast
níkům do jich úplného vlastnictví, obce ale mís vo
lený výbor k účtování a účtění na peníze přene
silo, a k společnému a rozličnému kapitálu
úvalo, po uvedení čehož na peníze by se zpětně
výbor zaříznutí z celého bývalého panství Trnův
zvolil, a když pro obyčejní soud z obyli na peníze obrací
a též z zezaložního soudu peněžitého jmění každý ob
zvlášť ze širšího a užšího radního výboru ze 7 mi
řádů a ze starosti a pokladníka, kteří do řádný spl
nování práce všem účastníkům na osobní účet
jmenuky a z hypotéky proti úrokům na jeho lhůt
k splacení na spis peníz pro potřebu pojišťovati, až
se vše o úplném pořádku dáti bude, a při volbách
pak z uvedeného obyli na peníze, tak z toho při obojí
losách peněžních na 3 léta zvolených, byl jedno hlas
na starostu M. Dačt Josef Kral obchodník Lubenske hos
ty, kteraž práv jmenovaný pan starosta vše zůstá
z z uvedeného o Jeho vlastním dání o Kakoviška
jest.

Mnoho občanů želejí obyli, poněvadž když se podělíte mohl
zmalými úroky, tu peníze práv na jednou přijít a tím na obyli ne při stá
mnoho hlad, a proto je zapovězeno

Roku 1866 panovala cholera, tak že farní obyvatelstvo málo se účastnilo obecních záležitostí, ty tak byly se osoby ty brzo pochovati odnesli a tu vklejcí nebyli, což v stavu na lučkách obce mnoho úbytku obyvatelstva mnoho učinilo, obyvatelstvo se málo udržilo, ale přáteli v nízké území bylo, a zvláště proměny mimo za 4/50 zvláště 2/95 = jednou 1/60 - asi 1/20, nikdo bývá v naších 5/80 úmrtí stavy stavby 1/2 v panování vrchu obyvatelstvo tohoto pro železnou dráhu do vesnic farních nebylo a dopravování zaměstnáno bylo, tak že málo obyvatelstvo zadržení bylo, nebyl, což hrozby v stavovy dobytek přílož v nízké území byl a obce nádražní tak přílož mnoho hospodářů jeho v nejlepší území odpovídati přímí ony byli.

Tak v místních což v obcích mnoho gruntů za nízké ceny což v obci vážný obyvatelstvo se bankroty činily a mnoho gruntů vedlejších dráh bach za nízké ceny prodávány byli.

Roku tam což dne 15 června byla konec dozvěda obce místního pana Faráře a jeho pojištění živo byli což obce rozšíření a zvětšení nynějšího osad stavu stavení pro kněze postavného, když se již málo že při Chrudimi od 6300 f. na výnos činžovního složení vzdálenosti, když se ale pro nahodilosti obchodu

že se statních obligací, které se za hotovost prodaly se musí 7 procent půjmutí daní platiti, tak se obecního zavázati muselo ještě na 100 fr. na úroky kapitál složiti, tak že celý kapitál na 12000 fr. obnášeti musí pak farní úřadní na svůj náklad úpravě nechati, a na dvorku chlév kůlnu a chlév postavěti nechati.

Po té komisy dožádané se usnesení stalo by se na vele důstojných Knížete a Kníže Komysta a na Knížete Pana Max Fürstenberga co patrona kostela a budoucí fary se prozkázalo, by nám ku 1865 fr. které pro vyživu pana faráře každoročně z kostelní kasy vyplácené byti mají ještě 15 fr. totiž 200 fr. každoročně vyplacené byli, pak potřebné dříví ku stavbě z kostelního lesa nám zdarma vydáno bylo, což obojí nám od nejvyšších místních úplně dle žádosti povoleno bylo, když ale plán od 15 června na vzdálenost k nynějšímu stavbě došel, tak nebyl přijmutí, a se ponechalo,

že tato místnost pro faru z cela malá jest,
že se musy jedna klenuta místnost pro farní
spisy a dva pokoje jeste se přistaveti musy,
načež ať dost bolestné jsme předce zase
přivoliti musyli, a zase nove planý
a dle těch stavbu zaříditi svoliti.
Teď jsme se opětně musyli na vele důstojnost
kníže arcybi konsystoř a ku Jeho Jasnost
Knížeti Panu s prozbau obratiti by nam
větší potřeba stavcyho dřívy opětně
povoleno bylo, což se z dobrym vysledkem
opětně povolilo.
V roku 1866 hned od počátku se stalo mluvilo
o valce se strany Preiska a pak Italiy proti
našemu rakauskemu cysařstvi až pak ko
nečně v dorozumění se obauch valcuyich
stran Pruska a Italiy na jedenkrate na
obauch stranach valka vypukla, tak
že naše vojska na dvě rozdělena, tak
v slabosti ostaly že beze všech překážek
a y také se z rádau od naší strany preisy
naše hranice překročily, v zemi Saske

též y v Čechach dřívě okolo hranu posleze
v červnu více bitev krvavych z našimi
vojini u Trutnova Náchoda a Kralového
Hradce svedli, kdež naše vojska na hlavu
poražena mnoho mrtvol mnoho zmrzače
lych na bojistich zahynulo, naše strana
pod vůdcem Klam Gallas zrazena a zcela
ztracena přihati musyla, a preisy co vítězo
ve mnoho zleho našim vojakům ámli a y obyva
telstvo z mest mist beze všeho nabytku jen
zachraneni svého života utykati musyli,
šli preisove také hned do Prahy kam beze
všeho odporu pustěne byti musyli, neb
na braneni žádného pomišleni byti nemo
hlo a město se předce rozbořiti dati nemoh
všecky c. k. Uradniky z Prahy uprchly než pan
městanosta (p. Doctor Bělsky) sam maudře a správně s
Prusy vyjednaval, preisy se po celych
Čechach též do Moravi až k Vídni roz
ložily, a velké mocnosti všude měli.
též u valce v Italiy se našim hrubě
lepe nevedlo, tak že Cysař pan přinučen
byl příměří zjednati, a y Italiy

Benatsko ku spolku Lombardyi postau
piti tak že cela Italie v jedno kralovstvi
pod kralem Sardinskym neurovnane tid
až posud jest propustiti prinučeny byl,
preiskemu krali hojnau nahradu v
penezych dati, preise mnoho nedel v lechach
živiti a obstaravati jsme musyli, kdež
se až přes žne v obcych a mistech y tam kde
jak žio vojak nebyl usydlili, a po mnohych
nedelich se teprve odstranily, skaza se
stala naramna, obvzlastne kde valky
vedene byli; tak že lide dost majetné
co žebracy ostali.
Tento rok byl prave každemu a ve vsech spu
sobech nepřiznyvi neb v kvetnu nekolik
mrazu a též y včerovnu sylni mraz přisel
tak že vsecko obyli zahrady tak sylne zmrz
ly, že ovoce žadné, obyli na půl a misti
na 3/4 zmrzly, že žito jeden mandel 1 vertel
vysypal, kratce obylího se než jedna třeti
na urodila, čim kde ranejsi tim více
zmrzlo, vstudenych a pozdnich krajuh

kde jeste obyli v klasech nestalo předc lepe
sype y se urodilo.
U nas jest stasni rolnik kteři z letosniho
zklizniku hojnost pro svau obživu vytěži,
pročež obyli do vysake ceni hned v lednu 1867
vystaupilo a syce: psenne mira 6/50 kr, žito
5/25 kr, jecmen 3/80 kr, oves 2/82 kr, platí a dane
velke, prace žadné pro lide, tak že žebravy
lid a tulacy mocne se chleba dotiraji,
pořadek žadný, jak se věcy usrovnaji
Buh pomoz sam.
Žadný usrovnani na žadné strane, zeneske
snemi jsau rozpustěni, do mimo řadne řiske
radi se volby konaji, jak rozhod a vychodek
vypleje jest dalši obsah:
Při těchto volbach se velike agitace proti če
ske narodni strane vedli; tak že y take na
rodne smeyšlejicy strana propadla, a do řižsk
rady odporujicy strana zvolena, a dle jejuh
usnešeni Rakausko roztrhané řizeno byti
mělo. Uhři obdrželi auplna prava a sve
ministerstvo, cysař pan Frantisek Josef za

uherskeho kraje korunovan byl, a mely
poostati dac vlady pucdlicaarsko a zali
caarko, kdyz uhli a niemy, jak dale veci
dopadnau gesth neuceduomoi; nebzaallem
roku 1868 se nicceho jineho nemiluvy
nez o valce Europsky jak dale veci do
padnau jest, neuriuko.

Pod vedenim predstaveneho Valaca Cypriana se
pristaoba farniho domu nasledovne zapocala:

Pod dnem sstozenych planu a naozenych
rozpoctu od c.k. krajskeho Inzynira pana Draz
dala, pak schvalenych od vis. c.k mistodrzitel
stoi c.k. stavebni direkce, z dorozumeni duvtoy
ne konsystoi a Jeho Jarnosth Knizetem ja
new co patronem kostela a fary, pak Ne
usnesenim obecniho vyboru se Ne naozenych
rozpoctu od vsech c.k. misth schvalenych
se kazda prace vzlaszth dne u
prednostenrtoa v Luzne ve verejne drazbe
na nejlevnejsi podavajiho puonajala jakz
nasleduje:

zednicka prace ocenena 400zl.ca ad domacych
zednicku. Josefa Ulika carlo 92 a Ignace Pacmona

carlo 105 za nejlevnejsi cenu 219zl.cajpod vedenim
pana mistra Daniei z Rakovnika z hotovena byla
tesarska prace juz po otesani dreivy ktere 2162
stalo byla dalsi prace za 70zl. ocenena a od pana
mistra Hegra z Zejriho za 58zl. z hotovena.
Truhlarska prace ocenena za 80zl. od p. mistra Scha
fare z Zejriho za 60zl z hotovena, stau vyhradau ze
truhlari vsecky jinkna ktera stavbe o nasledujt
cych cenach na adiazku vylustrovane cenu se
adiazeti budau.

zamecnicka prace ocenena 45zl c.k pana mistra Dienta
z Rakovnika za cenu ad 34zl z hotovena byla.
kamenarska prace za ocenenim 30zl od pana mistra
Blazeje z Rakovnika za 19zl 50cz hotovena byla.
potrzyvacka prace ocenena 12zl. ad pana mistra Vlas
ska z Rakovnika za 8zl 50cz hotovena byla.
sklenarska prace ocenena za a 12zl ad pana mistra
Tausiga z Rakovnika za 7zl 40cz hotovena byla.
Ze se ale pri vsi apravi jeste mnoho vice prace
z hotoviti nechati muzyla jak u vnitr stavcni

tak y zvenku na dvorku všecky omitky u roo
nani pak škola se zvenku opraviti nechala
zahratka pana fara se okolo cesty novymi
zdenimi pilířky a řezanimi latky ohraditi
nechala, což vše v aúhrnku stalo.
Všechen stavěcy materyal se zavazaly občane sami
ze sveho zaplatiti a zdarma přivesti; domkaři
se zavazaly než na ruční pracy dle daních 10 ⁰
percent připlatiti.
Kamene se kteto při stavbě spotřebovalo
kubik sahu 48 □ tysíc cyhel tysyc tašek
tysyc dlaždic, stryčhu vapna stojí 4 szl r.m.
Představeny obce Vaclav Cyprian nahlížel že
pravě v nynejších letech, kdež neblahe léta
pro rolniky dopadli tuto stavbu těžko pro
vedsti; pročež se ohlížel po nejake pomocy
k přispěni, kdež nam neyvernější a velmi k
službam nakloněni pan patronatni komisař
Vojtěch Svippl vše svolil, když představený
po dvakrate, jednau skrze dřivi a vše potřeb
ne prkna, po druhe skrze všechen potřebni
cyhelni matryal se k Jeho Osvíčensto Knížeti

Panu Maxmilianu z Fürstenbergu z poníženau
prozbau obrati jej podporovati.
Což se oboji vyslanemu představenemu a Josef
Elzniu toho času pocetvedaúcymu který též velke
zasluhy sy při teto stavbě skrze starost v dohli
ženi vyzyskal, se tak stasně u Jeho Osvíčeno
sti na Laněch pořidilo, že Kníže Pan tu velikau
milost udeliti ráčil že nam všecko dřivy z ko
stelniho lesa v Lužné, cyhly a dlaždice na Rude
tašky v Krusovicých darovat, stau vyhradau
by nic více se ku stavbě teto od Něho nežá
dalo.
Stavěti se tehdy počalo dne 1 května 1867 a do
staveni totiž přijimani te fary bylo dne
8 listopadu t. r. za přednosti p. Františka Pavlíčka čís 14 od krajskeho pana Inžynira Drazdati
pana c. k. příručího Janaty vykonano, kdež se
tato budova beze všech namitek od komisy
přijala, protokol sepsan a na vissi c. k. místa
ku schvaleni a dopomoženi pana faraře ode
slane, se všemi ktomu vstahujícymi spisy
Tito spisy přeliž malého uspěchu braly, které
se hned na vis. c. k. místa a vel. důstojnau

Konsystoř odeslati meli; tak že až dne 26 unora ~~března~~ 1868 roků se opět do Prahy pěšky pan představený František Pavlíček a písař František Elzmů odeslati musyli, a spisy ůc.k. finanční direkce ještě až v dubnu 1868 nepořízené ležeti ostaly, což v obcy naramnau nespokojenost tvořilo, poněvadž než se v roku 1867 stavěti počalo se pan Pater Jerman z Lužny do obce Pachvalov přestěhoval a naše obec bez otce duchovního teď tak dlauho ostati musyla, což naramnau obtíž se všemi cyrkevními obřadi až do Mutovů již k nesnesení bylo;

Dne srpna 1867 byla opětně volba obecního představenstva předsevzata pod vedením představeného Vačlav Cypriana.
Volilo se ve III sborech hlasujícými lístky a každý volů volil 4 vybory a 2 nahradníky kdež v III sboru za vybory

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Ze II sboru byli zvolene za vybory

Z I sboru za vybory

Dne září 1867 byla volba představeného a dvauch radních předsevzata, kdež se proni volbau představení nezvolil; poněvadž Vačlav Cypriau číslo 45 a František Pavlíček číslo 14 nad polovični vetsinau hlasů neobdrželi; kdež se k užsi volbě přikročilo, kdež tito opět stejně hlasů obdrželi a k losům se přikročiti mělo; načež Vačlav Cypriau tomu odepřel a poukazal na § 20 postupec 5 a ohradil se že ve vyboru ostané, ale zvoleni představenstva ani radních nepřijme, což se přijmauti musylo, a František Pavlíček číslo 14 za představeného zvoleny byl,
za I radního Josef Křejů číslo 12
za II radního František Stuchly číslo 22
zvoleni byli.

Bývalí p. předchozí Václav Cyprian přijal peníz, jenž
sousedům náleželi, celkem 300 zl. 41 kr. m. z těch vydal dle
složeného účtu, vyplacených při stavění farní budovy
300 zl. 88 kr. téhož p. Cyprian přeplatil 47 kr. víc, které ale
od Josefa Ebnie p. Cyprianovy zaplacené byli.

Dle pořádnosti na příjem a vydání nynějšího představeného
p. Františka Pavlíčka čís. 17. jenž hotově přijal 2257 zl 40 kr. m.
hotově. Nato vydal na vápno k stavbě farní budovy 137 zl. Josefovi
Vlčkovy zednímu 102 zl. Jos. Šafáři truhlaři 87 zl. za sekyra vápno 5 zl.
p. Blažejovi za kamna 2. 197 zl. 80 kr. p. Vitáskovy pekaři 27 zl. 50 kr.
p. Dinlovi zámečníku 347 zl. p. Hegrovy místru tesařskému 26 zl.
p. Janšitovi oštěnaři 177 zl 76 kr. za kování z kotr. peníz 50 kr.
Hynkovi Pechmanovi 487 zl 63 kr. p. Dinlovi za více kovanou práci
27 zl. Josefovi Šafáři doplatek za více kovanou práci 6 zl. r. č.
Dále k. r. po vystavění, přijmutí farní budovy a zaplacení výloh
které více jak 800 f. r. m. stali, přičinilo se k jednání, by co
nejdříve samostatný duchovní do obce Lužnice uvázán byl,
což se ale velkými obtížnostmi stalo, neboť dovave celý kapitál
složen nebyl k doplnění farářove kongrui, by se ale ta obtíž-
nosti odjemohlo, tehdy do jistoty než celý kapitál složen bude
uradili se občané jedno hlasně obecní jmění do jistoty než

kapitál složen bude do jistoty dáti, vzalo ale obecní zastupi-
telstvo nedalo ve svolení a schválení dáti, tehdy by se tomu
dojemohlo a ta věc k cíly přivedena byla, nechal starostu p.
Františka Pavlíčka čís. p. 17. celý obecní výbor a občanstvo o
hromady se vejíti ku poradě, kde se uznali vyjednání, že prožá-
nej kníže celý kapitál složen do jistoty dáti, jedna státní
obligaci z nějšího na 1000 zl. stříbra, která majestát všech kon-
tribuentu jest, by tak kongrua doplněna byla, což schváleno
a přijato jest.

Po činu tomto bývalý p. děk. Václav Karlach toho času farář
o stáčejích z hotovil své listiny které u předsedenstva obce stvrdí
obce Lužnice opsané byli, jedna z nější na k. a. konsistoř žádosti
by děkanská konsistoř ku dobrotivá byla a kantury pro farní obec
Lužnické vypsati ráčila, která žádost dne 9 z září 1868 z podána
byla a již dne 14. t. m. a roku kantury pro farní Lužnice stav
byl. Listina druhá obsahovala žádost a oznámení
vypsán byl. Listina druhá obsahovala žádost a oznámení
stav. č. k. místodržitelství, že již celý kapitál složen a kongrua
doplněna jest, tímdalším, od občanů se třech letech se celý
kapitál složí a více v roce 1869 jedna třetina 1870 druhá
třetina a 1871 poslední část kapitálu tudíž složen tudíž,
načež ona státní listina se zase zpět vrátí do vlastnic-
tví všech občanů k užívání všech kontribuentu, za které
jednání a vynasnažení nynější obě p. František Pavlíček
čís. p. 17. tehdy starosta zastupitelstvo poděkil čest jemu.
Dle což již před více roky tímž za úřadování p. Václava
Cyprian čo starosti tehdy času se jednalo o obcházení a ad-
měření kmenie obecních pozemku, však stroje peníz ny
nedostatek se ale tehdy upustilo a tak měř k zapomenutí
přišlo, v tak ale letošní rok ta věc pozornou na potřeb-
se vzala, však ale dle vzíti kmen ději peníz, an bez výloh
ta věc se provedesti nedá. Tehdy zase p. František Pavlí-
ček co starosta jej novou svau obecnosti, jej novou svolal
celý obecní výbor a všecky sousede a navrhl, jestliže všichni
s jistojeny budou, by se nato o měření kmenie peníze
obrátili, za pronajmuty hon, což již v tom příměstnu
dvorech vynano, schváleno bylo, na což se hned jiných
konali k u stav. a krew. za stupitelstva žádalo, by nyní
ho oprávněného a stvrzeného měřiče samo obsednalo
což se i stalo a již dne 18 z září 1869 p. Antonín Valenta
měřič z Prahy do obce Lužnice dostavil a

u p. Josefa Jelínka kostinského v Suchý ubytoval a stryc
celý čas obchodní a měření setrval a tak hned ten samičtý
na odpolední hraní činnosti započal. Při tomto obchodní, které
14 dní trvalo, zase starosta p. František Pavlíček čís. p. 14.
svoji horlivost projevoval, an stryc celý čas měření bez ustání
přítomen byl a vyjednával, jakož i obecní radní p. Josef
Krejčí a p. František Stuchlý, též p. Josef Cyrián obecní písař
vědomí, ne méně i p. výborové p. Václav Cyrian, Václav Kovář
Jan Šainer, Jan Kubla, Václav Pechman, Josef Vlček, František
Ječmínek, Josef červený stále přítomny byli a vypomáhali,
čímž z mnohého dílu pozemku, které jednotlivý sousedé mezi
svými pozemky vrátkovými ve svých majetek užívali vrátky
stryc toto odměřování jim odjímalo a k obecnímu užívání
majetek obecní na věky připadl. Toto obchodní a měření kra-
mní, které 14 dní trvalo, zase z mnohého výtěžku z prvobytí ani
měřič dne 4 f. č. dne placen byl, mimo svobodného bytu
též dva přístavníky, kteří dne 40 f placení byli přísahám, že
být museli, jakož i sami tak z vlastní nevěry za přísežením
o tyto zase zaopatření placení být museli. Toto obtěžování
zase při velkém a vynaloženém úsilí p. Františka Pavlíčka starosty
stalo, za kterýž mu buď čest vzdávána.
Rok 1868 pro všechny jak obilní tak příčin byl trestní
z mnohých, neboť od měsíce května, že na výdatná vláha se
nedostavila, a tím jarní setba výborně z rostla a zabrnělo.
Dostavili se sice dva deště v měsíci červnu a červenci, které
ale více na otavu než k užitku byli, ponevadž stryc při-
šiny deště a povodeň otavy ve stáji, pole stohali, lístka
zaplavila, tak že ovsení též i píce pro dobytek naříkané
byli. Po těchto dvou deštích a povodni následovalo nevlí-
ré parno, jehož vyprahla zdo čela zabránilo růst obilí a
travy, tak že obilí jarní ozimou zakrnělo a trávě osta-
lo, tak že se ani sekat nemohlo, nýbrž jen tahat se mu-
selo. Toho roku se žita neurodila jen prostředně, pšenice
nicco lepší, ječmen, oves, luskovina stryc opatrně, místo i
vše vyhnilo, jakož i jetele se žádné neurodilo a sečí
nemohli, též i brambory se jen prostředně urodily.
Z ovoce ale chmele se hojnosta stryc dobrý urodilo, který
se z prvotalent za 100—105 f prodával, oval ale
prodeji klesal a jen za 40—45 f se prodával. Skrmo toho též ovoce
kojnost ovoce urodilo, tak že ani paměti není by se tolik ovoce
urodilo. Stryc ovocného ovoce jabloky a rybníky vyschli a
tím velika nauze o mlíce se stala. Dnes to stryc ovoce z pro-
pěnau sbadu, více, kdo u okresu z dali na vyšetření místa žádost
o ulevení č. k. dani, však dosavadní žádné vyrozumění ne
stalo. Toho roku se nemohlo jako jiné léta stryc celé léto
stryc celé ovoce kopinému prodati, kopinému celého roku pří-
prodati, aikdyž nestěží vorali ovšem se bez užitku stalo.
Co mimo ovšem toho roku pozoruhodného se Václava, vsak
stryc opatrné selba z ekzekuta, ač ani jeho se Pavlíka
a po nim celí, kteří vydatné čeledě se stali, tak tyto
se osení do úrodného vešlo vydatně
Toto osmdesátý rok ještě jiná nehoda mimo neúroda naší obci
stihla, neboť dne 9 září 1868 roku, stalo 8 hodin z rána požár
v nich padat, který stryc 3 dnů 3 noci stále padal, tak že na
rovině se jeho přes 1 stol a více nahromadilo a ponevadž stryc
velikého byl, z prvobytí tam velikou tíži na lesním stromoví
z kterého na jehličnatých stromech nesmírné škodu, tak že
celé lesy vyvrácené a dílem polámané jsou a vzkazy přinesli
an jednotlivý sousedé škody ne z laby, nýbrž ostatní mohou
nebo mnohý jeho lesy 1 lauka léta ano sotva na vždy vzkazu
uvedené má. Kníže pán z Fürstenberka z jeho lesů ne sta
ale tisíce z latých tímto svícím škody utrpěl. Po
napadnutí takto svícím stromů přišli noční mrazy a stryc 14 dnů
trvali, načež strom se oblevilo a jihlo, a ovoce z nich
obilí stryc krásné ovoce ocotovalo.
Nato dne 7 prosince 1868 stalo 8 hodiny z rána požár
vítr vzal, který v nevyvětrané z uřívavosti začal až do pole
Dne 10 rozšířil, stryc velké stavy z prvobytí, že ostavení že
stržch stavy schazel, oropaly otrhal, ani mnoho
z stáčel, což se stýče lesů, stýče po ovoce snížku autolu
mnoho jich z bylo, nyní docela vyvrácené zničené
jsou.
Za faráře na obsazení Luženské fary byl dekretem jmenován
pan František Vítek farář ve Zbrejích, a nechal nás, a vrátil dekret
1869 na začátku června se představený František Pavlíček rozstonal
a dne 9 června t. r. přeměněn ostal ano ožádal, a při schůzi k tomu
výboru byl zvolen za představeného ~~obecního~~ na doplnu-
mí tří letí lhůty Jan Kubla

Připomenutí. Že roku 1866 ještě jedna nehoda nás v naší obci potkala, nebot den rok prosaměrzlé nehody na tutu se zapomnilo, nebot, to bylo dne 21 srpna 1866 přišel mrak a hrom udeřil Jana Hergrbovi do štítu, a vypálil jemu ostávající stavení, a Václavovi Struchlýmu vyhořel chlív

Letošního roku 1869 jak samty minulá léta byli suché, sable, šoní rok byl ještě větší, sabože letošní úroda na polích byla smutná, ponevadž bylo všeho mnohem méně než jindy tak že každý hospodář smil o mnoho jak na mandele, tak tobe na zrno méně, ~~a ještě by všemu komůse vlímu~~ a ještě by všemu komůse vlímu dne 18 září okolo 6 hodiny večer vypukl oheň ve stodole Václava Kováře číslo 23 kteréžto Jan Kronych byl se na boatyrocal, a obrávil ~~len~~ to požár 19 grunťovníků a tři domky totiž Františka Čeřde číslo 26. Josefa Pavlíčka č: 25. Václava Pavlíčka č: 25 Václav Vlček č: 24 Františka Konopáse č: 71. Václava Kováře č: 23. Franc ese Struchlý č: 22. Malý Struchlý č: 58 Ignáce Pochman 105 jemu vyho. řel chlív a kůlnice. Václav Kovář č: 15. Františka Pavlíčka č: 14 Malej Konopáse č: 56. Františka Pochman č: 13. Antonína Poch man č: 74. Antonín Čeřde č: 59. Josefa Krejčí č: 12. Antonín Malaušek č: 11. Václav Pochman č: 10. Jan Hegr č: 9. Františka Pavlíčka č: 8. a bylo mimo ~~los~~ číslo všechno 19 čísel vyhořelo spráchnivělo a popel tak že nemohli pro sebe ani jedno dobytek kam hlavu obrátili a co do úst vložiti; tabového nešlo ti není již v dušné žádný pamětník.

V lomtoně 1869 se započala stavěti železná dráha okolo pohodnice, kteráž loni vyhořela z jara a společnost této dráhy od Jana Kro nyeha od kupila celý jeho ponemes i toto spáleniště i s právem. Dále náš pan farář se k nám přistěhoval dne 10 října jeho sjor pro nářadí a dne 11 t. m. přijeli a dne 12 t. m. jeho příležitost pro jeho osobu, a a toho samého dne zase přijela.

Letoní den náš pan farář byl P. František Zrůbek z nové Kutí se přistěhoval.

Dne 17 října sme stavěli přivítání a inštalaci p: faráře kdež to P. Knížka darovala p: faráři do našeho chrámu Páně nový ornát, který štolnivlr na sobě přivezl.

Pro tyto nešťastné sbrze požár se všeho almužen z obalních obcí, a sice: Z Městečka Rabounka na peníze od měšťanstva se shledalo 149/95 z obecní kasi Rabounické 80 str. žita 2 str: 2 věr: 2 čtv: ovsa 2 kop: 10 str: vena 1 cent.

od p: Doktora Valsa z Rabounka 6 cent: stavi 20 bochníků chleba 1 kabát zimní 1 letní 1 kalhoty 2 vesty.

Obec Lišany: žita 8 str: 2 věr: pšenice 2 věr: ovsa 1 str: slámi 4 kop: 56 str: vena 16 stříbrných.

Obec Mučejovice z obecní kasi 60/ z čistého divadla 40/ od p: Páby 5/ od p: faráře Vojtěcha Hnáv kovského 3/ od kujče Beránka 1/ od p: patera Karla Kudiver 6/50 z pak ještě 40 bochníků chleba, a 1 pytel pšeničné mouky, 1 pytel žitné, 1 pytel

38. ječné mačky, ½ pitle ječky ½ pitle hrachu a 31 kb. ouchyžek švestek.

Obec Střezle obilí ve snopech pšenice 16 sno: pů, žita 26 snopů ječmena 16 sno: ovsa 14 sno: chleba 2 bochníky na penězích 3/30 r.

Obec Klešná na penězích 10/72 žita 4 str: 1 věr: 2 hrnce, hrachu ½ míry, slámi 1 bopy: 40 stébel: sena 3 cent: 1 bopy: z ochotnického divadla 10/r. č. které hned Fr: Matauš ek, Fr: Ledvyna, Václav Pavlíček, sami mezi sebe rozdělili.

Obec Chrášťany: pšenice 3 str: 1 čtver, žita 7 str: 1½ čtver, ječmena 1 str: 2 věr: 2 čtver: sena 2 cenky vicky 12 stébel, slámi 6 bopy 33 stébel, a peníz 10/23½

Obec Krupá 20 bochníků chleba, a z veřeby 28/r. č. které sobě hned sami, Vác: Pavlíčkovi, Fr: Ledvynkovi, Fr: Matauškovi, rozdělili.

Červený mlynář, p: Břetislav Řechářeb peníz 5/r. č. pšenici 1 věr: sena 3 cent: hrachoviny 15 stébel, slámi 30 stébel.

Obec Řenčov žita 17 str: 2 věr: 1 čtver: pšenice 1 str: 2 věr: ječmena 6 čtver: slámi 4 bopy 56 stébel, peníz 11/16 z ochotnického divadla 10/r. č.

Pan sebrelář od č. k. okresního Hejtmanství p: Vaj, šech Beran 1/r. č.

Obec Krušovice peníz 36/78 ½, žita 1 str: 2 věrtele.

Obec Knežovec peníz 14/r. č. žita 9 str: pšenice 1 str: 3 věr: ječmena 1 str: 3 věr: slámi 4 bopy 18 stébel, sena 8 stébel.

Obec Kaunov peníz 19/90 ½ žita 3 str: 6 čtverc pšenice 2 věrtele.

Obec Břílep žita 4 str: pšenice 2 věrtele ječmena 2 str: 2 věrtele, slámi 19 stébel.

Obec Braum skrze Slavné č. k. okresní Hejtmanství Rakovnické ostala 10/r. č.

Služebný pan farář František Zrůbek daroval: 10/r.

Což Jeho Veličenství Františka Josefa I Císaře Pána 1000/r. č. a od Jeho Veličenství Ferdynanda Císaře Pána starého 400/r. č. kteroužto sumu částků Slavný č. k. okresní Pan Hejtman Trapp, z Rakovníka vyžádal, začež jemu díky, a čest, za Jeho vynasnažení. Začež se obecní výbor dne 22 prosince 1869 z devíti úředních usnesl, a jednohlasně dle § 9, obecního zákona Slavnému č. k. okresnímu Panu Hejtmanovi Františkovi Trappovi a Panu Nyvědemavi Čekerovi č. k. okresnímu komisaři úřadu občanství, za jejich vynasnažení díky, což se stalo dne 24 prosince 1869 stalo.

Pak dne 13 února 1870 skrze Slavné č. k. okresní Hejtmanství Rakovnické se obdrželo pod číslem 124 že Jeho císařské a královské apoštolské Veličenství ráčili poděkování Služebných pohořelých novinách provoláno za císařský dar 1000/r. č. nejmilostivěji k vědomosti vzíti.

Pak se ještě obdrželo almužna od administrátora národních listů z města Vyšehradu 6/43

Pak z obce Hrad zachalnického divadla 15/35 z
z Tržiče Josef Fibl dal 30 alepší slámi, a Fran.
šiček Hendřich 1 kopu slámi a 1 viertel hrášku
Skrze c. k. okresní Hejtmanství Rakovnické se obdr.
žela zase Krásnovské okres Křivoklátský ——— 10/—
zase Lisočan okres Karlinský . . 1/40 z
" Sybořic " Křivoklátský . . . 5/10 z
" Skalé Lerniče " Podbořanský . . . 8/50 z
" Tejřovic . . . . . 10/—
" z okresu Slaného . . . . 10/—
zmesta Obec ulic (Kornhaus) . . . . . 11/—
Pak dále poznamenovati slušší že toho roku obylí
polabilo žito 4/10 z míra, pšenice 5/ míra, ječmen
3/20 z míra oves 2/50 z míra, zemáky 1/30 z míra, víno 3/50 z
cent, sláma 1/30 z cent, pak dále toho roku 1870 bylo
z jara holič hausenek, že nebylo možné jich požrem
ců, obrom větší část ožrali, a pak motýlů bylo
zase holič, že ani není k zaměstí.
V tom samém roce z jara se začala stavěti dráha
od stanice Luženské přes Hlaccačov k Rakovníku.
Pak se jednala nová obchůzka která konšovala
490/ z Prahy od Belmana, a dne 7 srpna 1870 se přivezla.
Toho roku o velkonoci byl o vzkříšení a o Božím těle
oltáře ponejprv o Lužné.
V tomto roce byla volba do zemského a když se
volili ty samé vyslanci, tak hned anim rozpouštěli,
a zase nové volení se hned zanesalo na den 23 srpna b. r.
Dne 20 září 1870 šel přišli do Lužní zvoní z toho dne 20 září bili poprvé
a nazvonici vítaženi a světil je Pan Farář z Čečise kmotři bili Lidi
zvonu Josef Vlček starosta Pan Karel Smik Pan Sec ze Stacjonu
v tom čase stafirovat se taki oltář skrze Pana Faráře z Čečise
klerýho se nab. odebrakoval do Kermeřic a do Lužné přišel pan farář
Karel Lizzyan z Kermeřic.
Uplynul rok 1875 zima byla mirná když ale nastalo jaro bylo velmi chladno
až do poloviče května nato nastalo teplé leto které ale nepřineslo žádného užitku
neb zase byla velké sucho když ale přišel nejaký déšť tak to byl velký liják
který způsobyl velké škody neb půda byla nasáklá dřívějšího velkého kypra
tak že mnoho vanyní pole s zejmena se brambory velké škody vodami
vzdělané byly nasáklá hubená nepříjemného počasí byl úrodný jen
obilný hubičko ale chmel se čtvrtě tak špatně tak že hned pozdějšího
přibil 1. cent za 60 kr. když ale pozdější tabák se prodával až jeden
20 jeden cent který se ale ani za tisíc nastalé sušiček prodati nemohl
celého ho tehdy mnoho na druhý rok. celého nic zpamenitého se nestalo
1875 neúrodný. hubičko že panovalo počasí z jihozápadních z Lužné Čečise
Uplynul rok 1876. tohoż roku přišlo nařízení od vyšších úřadů by
se všechny staré míry a váhy odstranili na místě před starých přišly zase
nové míry a váhy totiž Kilo a hektolitry které hned 1 Lednem 1876
se různě zavedly na místě různých mezi se kolik gruntů měli celé
nové míry totiž litr půl litr a čtvrt litr a hektolitr. A co se bylo zvláště
různí se před tím již dnem minulém Centy libry a Loty a Kvintle který
1 cent měl 100 liber 1 libra 32 loty 1 lot 4 Kvintle namísto staré míry
nabyli jak již nahoře psáno přes jeden přišli 1 jeden kilo kramy hektogramy

Tehož roku byla velmi krutá zima ne pouhá velké spousty sněhu tak
že mnohokrát přes týdnu mnoho lidí spojení na železnicích v hradu
až přes polovici února kdežto zapadl sníh jest dalo tak na kopy že mnoho
Kdo velkého kouzla velká voda chtěla povodeň nebo hrozila mírně pominula
do 1 května, ale hned napotřetí května nastala zima takováž, že dělníci kteří
tehož roku slavnostní bránu pro příjezd pana kardynála ze Svatováclavského klášter
dne 15 května vzadu venku byšňovali v Lázni učebních mistry kdyžto chtěli
se jíti obědvat v hradu po celý kvítek nastalém takovém nepříznivého počasí zimní
oblek když jíti v přeně nazamne že kdyby nastal červen měsíc onen také
nastala teplé počasí v čase velmi dělé tak že se jsou oblekli zmokat
počala jakož i přeně takto žito obsely nadějkem dívající zymi velmi špatné
ustáni oblekli dělalo velkou naději na znamenitou úrodu které však nebylo ani
tak jak se očekávalo neboť od půl června nepršelo žádné vlahy nyly
jenom velké vedra panovaly tak že oblekli nemohli dobře úzes
jaky tehdy byli zvě které byli ale velmi příznivé neb šel že
ani nekyslo chmel tehož roku utrpěl znamenité pokromy když nebo
že byl přetržil pouhá na něj nedovzrel a vyčerpal neboť pomáhat a sám
se nezotavil jěn málo který bylo tehdy sklizeno velmi špatné neb ale komu
se jen jednotlivé podařil žádal za něj málo roku 1875 neb platil
chmel po sklizni za 56 kilo 300f a 320. ale také na nekterých místech
se prodávalo 56 kilo za 400f. podzim byl velmi příznivý teplý
dešťe v červenci tak že oblekli zimní nastavení úrodku a na nekterých

tehož roku vypukla válka v Turky s jednou s Srbskem a Černou horou
vnitřní strany kterýžto poslední dva knížectví se spojily s proti Turkům
válku vedly, kterýžto ale válkám Srbské území nadcházející obrátí utrpěly a
nazpět zmizí pozůstat obsazené a dobyté a se vedlo nejazšího vůdce Jonesela
Černajeva jmenovalo který z Ruska radilům byl a mnoho ruskými dobrovolníky
bojoval, přezyl turecké armády ale nemohly se zpět na stanovisti válečné, které
přineti nejpro na 4 neděle a po úplnému mnoho přímeří na dva měsíce jiné,
ustanovené bylo, mezy tím se uložil spolek bis Evan když Evan plán
Rakouského a Ruse ruského a Anglie německého nadělkem mnoho spojení
a vyjednávání by konference Evropských mocností do Carihradu a válečné
akce se prospěšně vedené rokovaly kterýžto konferenci se zase rozešla a
nebyl znamý žádný výsledek ono Konferencí.

Hustý rok 1877 zima a chladný měsíc a hned zase počátek tak že
zima byla velmi nestálé nadělkem ony zimy byl že se mnohých místech bílé
se nezkusíce se vyznemohly a také některé zimě zemědělci a řečtí
vyhnáni a polní věci byly tak rozjeté nadělkem počasí krajinské dlouhé
že se v mnohých místech bídy 14 dní ani vyjeti nemohlo.

Jak již nahoře podotknuto válka turecko ruská s Srbskem a
s Černou horou kdežto ale Srbsko přezyl turecké obsazení nemohlo
bylo v obavách že se zmůže turecko i hlavního města Srbského
Bělehradu mělo tehdy zájezdní mír s Tureckem, kdyžto ale válka
s Černou horou není dosavadní rozhodnuto a nerozhodnuto ani dnů války

V roku 1876 odebhnul se pan farář Lúrzyn ku konci měsíce Srpna
do Krčovic na Litovelsku faru, a přes byl dosazen pan Václav František
Skoumal ze admenistrátora do Lúžné, a úřad administrátora zastával až do 25 října
roku 1877, načež byl od Velebného biskupského konsistoře v Olomouci
jmenován pan farář František Stanislav Vitejček pan farář v Kunčicích za pana
faráře do Lúžné kterýžto se dne 26. října 1877 do Lúžné s mistní
pan farář přistěhoval.

Jak již na dřívě strane psáno jest velko dopadnul Turecko
v Černé hoře velký poražen, an nelehkými nevěrnými se Srbsko
Turecko k jednomu smíru snažili nechtělo, až posledně Lehdy
Srbsko válku s Tureckem, před tak hned zlehy činný překročilo
a do země Turkem Bulharů patřící s puškou z Římanskem
vtrhly, před činný se zpojené možnosti dostali tak ale
bez výsledku, kdežto ale dále v hlubi země přispěli na lidy v spor
v obrany Turecko vojsko, kteremuž velel Osman paša, vojsko
Turecko se zabarikadovalo v městě Plevna, na kterýžto městě
okrabri vojnové Rusů a Římanů mnohokrát hnaly v boku
a vždy od Turků velikými ztrátami odrazeni byly, jelikož ale plukovník
Rusů a Římanů velkou chaty u Plevna vlastní pyšné komendující generál
velký knížě Mikuláš Carev Ruského a pozvolí kterýžto obležel nedaleko plukovník
Ruské gardy, hned po obdržení pozvolí obsazeni Rusů a Římanů plukovník
ihned pozvání na Plevno, kdežto se zpěvné Turků ztráty brzdily v boku a vojsku
vpadnuti, byla lehdy na vojenské poradě usnešeno by se v obsah špičatého v Lehdy
jednom by se Plevna obsadilo by Turkům vzalo a

V roku 1876 odebhnul se pan farář Lúrzyn ku konci měsíce Srpna
do Krčovic na Litovelsku faru, a přes byl dosazen pan Václav František
Skoumal ze administrátora do Lúžné, a úřad administrátora zastával až do 25 října
roku 1877, načež byl od Velebného biskupského konsistoře v Olomouci
jmenován pan farář František Stanislav Vitejček pan farář v Kunčicích za pana
faráře do Lúžné kterýžto se dne 26. října 1877 do Lúžné s mistní
pan farář přistěhoval.

Jak již na dřívě straně psáno jest velko dopadnul Turecko
v Černé hoře velký poražen, an nelehkými nevěrnými se Srbsko
Turecko k jednomu smíru snažili nechtělo, až posledně Lehdy
Srbsko válku s Tureckem, před tak hned zlehy činný překročilo
a do země Turkem Bulharů patřící s puškou z Římanskem
vtrhly, před činný se zpojené možnosti dostali tak ale
bez výsledku, kdežto ale dále v hlubi země přispěli na lidy v spor
v obrany Turecko vojsko, kteremuž velel Osman paša, vojsko
Turecko se zabarikadovalo v městě Plevna, na kterýžto městě
okrabri vojnové Rusů a Římanů mnohokrát hnaly v boku
a vždy od Turků velikými ztrátami odrazeni byly, jelikož ale plukovník
Rusů a Římanů velkou chaty u Plevna vlastní pyšné komendující generál
velký knížě Mikuláš Carev Ruského a pozvolí kterýžto obležel nedaleko plukovník
Ruské gardy, hned po obdržení pozvolí obsazeni Rusů a Římanů plukovník
ihned pozvání na Plevno, kdežto se zpěvné Turků ztráty brzdily v boku a vojsku
vpadnuti, byla lehdy na vojenské poradě usnešeno by se v obsah špičatého v Lehdy
jednom by se Plevna obsadilo by Turkům vzalo a

prejti a vojskem svuj postaveni opisy, potomto obležení Plevna se Turci
nejaky ihned z Plevna odjeli, ač kterémuž mísení jiz bludem kdy z Plevna ujíti
chtěli se vyprazdnili se obležení knizy, kteryžto ale se obtížnou vojenskou zbraní
se Turky velky jiz kterémuž Turci přemožení, a po obranném krvoprolití se
Rusů přemožení ano i sám velkni velitel Turecky Osman prejti do zajetí
Ruským upadly po tak zdravém a krvavém velkém Rusů hned Ruské
vojsko Lehdy prudky v čelo pod generalem Gurkem, kterýžto prisnik Lipsko
z obležení měl v generálem Stobelevem, v kterémžto Ruském dílu do Turecké
země vpřerazili přes Balkan hned Turky kteří ihned se Turecké vojsko
po tak Stanovem v obležení Rusů, ze které obranné obležení Turecky armady, nebyl
se vlády Tureckého Sulbana jiz obranou kdejak jejich vojsko se velmi obranou
jak z Europy tak z části Asie tak z Rusů velké byly obležení ze přemožení
odhodlání se k přímému, kterémuž Rusko do vůle se obležení
do Mesta Scinupel odkud jiz jejich velkého mělo mít mělo do Turecké
pole obranné pomoci Turecko vojsko velkou Rusko byl Turecky Evropě
přímém vzniku mír kterýžto se Turky se (Berlem Stepan) uzavřel.
Kterýmžto mír Rusko samo do vůle dokonalo v Turecko se nevěsí
se Rusko obležení musely. Jelikož ale mírem se (Berlem Stepan)
ustanovení Evropské možnosti nesouhlasily zejména Anglicí byl proti
Gurkem Evropský se mírem do Berlína, se kterémžto gurkem
se urbanem mír se (Berlem Stepan) nejaké změní obvy vejít
se (Berlem Stepan) uzavřený mír mezi Ruskem a Turecken obě se předmětem
rokování se kongresu berlínskému jiz však byla Ruska jasně provedení
obranném a obě rozhodnutí, musilo se vůle pomalu nalehnout jinými možnost
kterýžto obležení Turky z přemožení Turecky nemohl vejít, v přítomnosti
smluv se Stepanem zavřípsaných se Rusko velmocí v Berlíne.
Jsme v nejdůležitějším nedostatek ovšem velký jest ten, že Turecko Evropské byla
se Ruska vzniklo. Na Gurkem berlínském byla se zástupu
velmocí ustanovení by Srbsko a Římansko byli prohlášeni za samostatné
aby byla jejich zemí rozšířena a tak též i Černá hora, která vyražené
jest na cenem a na jihu

Berlínská kongresu Berlínské bylo rozhodnuto na dvacátý bodu
jižní severní Turecka, severní jižní Turecka bude zřízeno samostatné
knížectví, kterého obyvatelé budou volit sobě knížete křesťana
ale bude autonomii různými rozličnými zvyky popřelesti, jako ale jižní Turecka,
jako nebyla dosti Charta na základě Berlínského kongresu pod
vládou Turecka, a obdržela jméno jižní (čili Bulharsko jižní Rumelie)
a kolik se obyvatelů Bulharska jeho rozšíření nebylo všechny přes
moje přesly přes pohoří Turecké Balkán, a velmi z nepohodlí.
Rumunsko obdrželo a spojené Dobrudže a
jež bude Dobrudže vzniklo si však Rusko Besarabii nejvíce dobrou
část Turecka Rumunsko, Anglie pak obdržela za postoupení
z Kypru velký ostrov (Cypr) v moři středozemním.
Rakousko dáno na zpomalení povolení k obsazení Bosny a Hercegoviny
a přísnému mu jednotlivé vyhody na osvobozeném polo ostrově Balkánském
k obsazení mnohého a velmi Evropský obchod hned Rakousko moje
pod velením velitelem Generalem filipovičem přes řeku Savu do
Bosny a Hercegoviny, kdežto ale narazili na boky odpor a obranu
Turecký a pozdější, tak že Rakousko moje mnoho krvavými
srážkami Bosňáků a Hercegovinů dobývají, až konečně po mnohých krvavých
srážkách s Turky, byli ony pozdější přemožení a Rakousko moje obsadí
do hlavního města Bosny do (Serajevo) jehož i do hlavního města
v Hercegovině do (Mostaru) roku 1878
Tak známo byl by ze osvobození Bulharů Turky a jeho spojenců
obětí velmi velkých obětí jak na penězích tak i na lidské krvi.

roku 1878.

Téhož roku bylo 1878 Lidu popsat dobrou pověstnost tak že pobřežské části
spokojenosti bylo, že toho roku úroda dlouhá nebo vojsko bylo velké
v Čechách, tak že vojsko bylo na hranicích mnohokrát obsazeno, jako
obilí toho roku bylo hojné sklizeno úroda tak zase (cukrová) ozimé
nikde příliš, chmele dosti dobří znamenitě nadaji pěkné na mnohých
částech Čech se již na polích mnoho hned na chmelnicích pokácelo, úpis pro
byli tak málo ceny o zboží v cizí zahraničí, obilí jak již prve bylo
hojnost, ale jeho nemělo žádné ceny že jeden hektolitr celý žitného
se prodati bylo málo 4/80 kr. r. č. tak že bylo by se nebylo povolí úpis
plevy při spokojenosti se prodaveli bez jedné nelitky ceny se 4/40 kr
by bylo by-li nebo nějaké opensy se při chmelu dosti znamenito nadějí opensy
bylo.
Téhož roku bylo pozdravem nové první biskup do Litoměřic z nejpřevelebnějšího pana p. Franek. po dosažení nové pro bylo poděkování
různém zjednaném že by-li chtěl pan pro kterýž se Čechách jest prodáno
mě byli nějakým drahým, by ona pan nepřišla k prodání jiným
nežli obyv. rodině č. t. chtěl chtěl kostel Litoměřický velmi hromadný
by se obyvatelé jeho jakož ani se dražili mě, a nikoliv ani velmi
hromady byl chtěl chtěl pan Stuchly zplnomocněn by kostel byl
Litoměřic se Litoměřic kupitelé za cenu 1505 f
Liny rok 1878 nikoliv byl.

Dále jest poměti hodno ze roce 1881 a měsíce října
napadl sněh, který dával několik dní při kterém
byly mrazy počasí toto nekrásné Dlouho
a pak následovalo krásné počasí bez sněhu
a bez deště a bez ostrých velikých mrazů až
do konce roku 1881 na počátku roku 1882.
nastalo noční mrazíky zase bez sněhu
a krásné počasí toto až do 23 března t. r.

Dále se uvádí na vědomost že náš korunní princ Rudolf měl kopulaci v roce 1881 v měs. Dubna při které do kopulace konali se přípravy též i v obci Lužné neboť bylo 25 prapotů k oslavě jeho výsosti Kor. princ vyšetřeno Také jest paměti hodno obzlášť pro čecha, že v měsíci únoru 1882 vyhráli naši čeští pat poslanci v české radě aby se založila Česká Universita psal J. Krejčí starosta

Dne 3. února r. 1884 zvolen byl za jednohlasně Václav Červený, rolník.

V roce 1884 pamětihodného jest následující:
Zima v tomto roce byla nejasně míná, že sotiz v něh jen dost málo se ukázal a zase zašel tak že ani bžel nezimal; a mrazy taktéž žadné nebyly. Občané Luženští taktka celou zimu mohli orat tak že i sěnkyři měli již nouzi o led. Až v únoru ku konci byly asi čtyry mrazy tak že při sěnkyři museli docela slabý led sekat i po louzích a z krásné doliny od hájovny z toho rybníčku vozil se led ale slabý.
Jest budiž každému zadouceno, když byli sekovú přijemná zima jak to as bude dopovedat dále o tom pozdějším
psáno dne 9 března r. 1884 V Červený starosta

V roce 1887 a 88 vyšarena byla rahna a včkalvůči. Zároveň v roce 1888 bylo po obci stromořadí sazeno větší díl kaštanů. psáno dne 20 dubna 1889
Josef Pochman
ř. starosta

V roce 1889 dne 4 června v obcinaši podlaklo chmele skoro na čisto a obly totiž žida většinou napůl, na jarinach nebylo mnoho pod lucena Jak přitom by lavelká voda žena

Dne 13 července 1890 se zakoupil nový stříkací stroj pro obec za 115 zł obyl dne 24 srpna do obce dopraven. Zakoupen byl od firmy Smekala v Praze
psáno dne 25 srpna 1890 Josef Pochman starosta

Dne 3 května 1891 vyhořel v obci naší obecní domek č.p. 4. totiž pastuška.
Pojištěn byl 300 zł a banka Slávie vyplatila 200 zł náhrady. psáno dne 25 května 1891 Pochman ř. starosta

V roku 1891 vystavěla se znovu obecní budova číslo p. 4 v Lužné
psáno 15/6 1891. Pochman ř. starosta

Na počátku roku 1892 a sice v měsíci březnu byla volba obecního zástupitelstva při kteréž byli zvoleni následující pánové.

I. sbor:	III. sbor	do obecního představenstva:
Červený Václ.	Vlček Frant. č. 16.	Em. Krejčí starosta
Čečrdle Václ.	Kinkal Karl	Stuchlý Václ. č. 58 radní
Kovář Jan	Kinkal Frant.	
Konopásek Frant.	Fiusa Petr	Čečrdle Václ. radní
Stuchlý Václ. č. 58.	Sajner Ant.	
Stuchlý Frant. č. 2.	Hegr Petr	Vlček Frant. č. 16 radní

II. Krejčí Emanuel
Vlček Václ. č. 1.
Pichrt Václ
Pochman Petr
Kříž Jos.
Pochman Jos.

Dne 6 června l.r. konán byl v obci naší hasičský zjezd Podržanské jednoty hasičské při níž 17 sborů hasičských bylo přítomno. U příležitosti té byla obec praporu okrášlena

Rok 1893.

Na počátku tohoto roku jakož i od měsíce listopádu r. 1892. byly tak prudké a stálé mrazy které trvaly až do února načež nastal krásný čas při kterém bylo lze ~~tyto~~ pracovati v polích celý únor, načež nastaly opět zimy a noční mrazy které nepřetržitě řádily až do 6 května. Dne 7 května napadlo na 1/4 lokte sněhu který zůstal ležeti dopoledne.

Podotknouti sluší že celé jaro bylo takové sucho takže všechny práce v polích a chmelnicích vykonány bez překážky deštů, avšak stav obilí byl děšný.

V tomto roce veden byl spor s Velkostatkem Křivoklátským o vydržování lesních cest knížecích, které byly při zakládání nových pozemkových kněh za veřejné zapsány proti čemuž se měli tehdejší zástupcové obce opříti jelikož tím uvaleno břemeno na obec, vydržováním těchto cest.

Tohoto nešťastného roku 1882 byl starostou obce František Stuchlý č. p. 22.

Dlužno zde uvésti že po 4 letém odporu obce kterýžto spor bral se cestou samosprávných úřadu (okr. výboru) a t. d. vyslovili se obce sousední ve prospěch Velkostatku v ohledu upotřebení těchto lesních cest a sice:

I. Obec Krušovická jsouc vlivem velkostatku přemožena odsoudila své spoluobčany oproti Velkostatku že cestu do Krušovic potřebují že prý mají tonto cestou spojení s obcemi Pustověty Kalubice Nový Dum a t. d.

II. Obec Líšanská odsoudila též zdejší obec usnešením ob. výboru (na dotaz okr. výboru) že cestu okolo vodárny ke správci potřebují.

S toho je vidět vzájemnost selského lidu naproti šlechtě která jest jim nepřátelská v politických ohledech.

V dubnu roku tohoto podalo obecní představenstvo vysokému sněmu kral. českého petici, aby zamítl vládní předlohy, obsahující mezi jinými zřízení krajského soudu ve Slaném, jelikož předlohy ty vyplývají z Vídenských úmluv (punkací) které bez ověřených zástupců národ českého, (Rieger, Zeithammer, Matuš) umluveny za tou příčinou, aby rozděleno bylo staroslavné království české v državu českou a německou; tato německá měla tvořiti dle úmluv těch tak zvané uzavřené území německé, v němž by obyvatele národnosti české byli cizinci. Dále žádáno v petici aby okres Rakovnický ponechán byl při krajském soudě v Praze, nikoliv aby byl přivtělen k zamýšlenému krajskému soudu ve Slaném.

V roce 1895 uzavřena byla smlouva s velkostatkem Křivoklátským a usnesl se ob. výbor aby se velkostatku přispívalo ročního pasušálu 150 zl. následkem čehož si bude velkostatek cesty sporné udržovat až do ukončení sporu.

Začátkem roku 1892 zřízeny byli vázané knihy pro účetnictví obecní po spůsobu města Rakovníka k čemuž položen základ od starosty tc. Emanuele Krejčího a Františka Vlčka obchodníka č. 73. co účet vedoucího.

Psáno dne 5 dubna 1895.

Em. Krejčí
starosta

1895

psáno na den stedry 24/12 1895

Rok 1895 dlužno zaznamenati v tuto pamětní knihu tímže ku prospěchu obce nastalo v dubnu nové tříleté období obecního zastupitelstvo, za starostu zvolen byl Jankovář.

Co přírody a počasí se týče uvésti sluší že rok tento nad jiné v zimě nepamětným množstvím sněhu, v letě však velmi příznivým byl.

Píce kteráž již začátkem května byla nad míru se urodilo.

Ceny plodin přede žněmi byli následovní: 1 metr. cent. pšence 7 zl. 4 žita 5 zl. 80 kr. ječmene 7 zl. ovsa 6 zl. vikve s hrachu 7 zl. 50 c. sena a jetele 1 zl. až 1 zl. 50 kr. Ammele 1 metr. cent. 150 zl. až 200 zl. obnášel.

Pro výstrahu a lepší budoucích uvedeno, budiž, že 29 října 1895 o ½ 12 hodině polední vypuk neopatrností požár v stodole v čísle 64 M. Maleckému patřící a tři stodoly a dvě kulny sousedům téhož jakož i obydélné stavení č. 63 padlymu za oběť.

V Roce tomto rozplemenily se po žních myši (a hraboši) takovou měrou, že ohrožovaly celou polní úrodu, z nichž nejvíce jetele a ozim na rok 1896 velmi spustošeny byli.

V ohledu politickém konány byli v listopadu volby do sněmu Království Českého při nichž zvoleni byli věšnies kandidáti strany svobodomyslné. Za okres Rakovník zvolen byl pan Václav Jindřich rolník z Citolib. (Mladočech).

Před jich vstoupením na Říšskou radu byl zrušen výminečný stav v Praze a okolí. v Roce tomto pořízena byla nová katastralní mapa a parcel. protokol.

Roku 1898 byl po tříletém období opět, zvolen za starostu Emanuel Kryčí který v tomto úřadě působil do konce r. 1908.

Připočteme-li volební období jeho od r. 1892 do r. 1894 byl činným co starostou obce úhrnem 14 roků mimo to 6 roků byl obec. starším.

I Týž založil knihu cizinců, což má vzhledem k zákonu domovskému a nabývání domov. práva v 11 ti letém pobytu velkou cenu, jakož i matriku příslušníků.

II Týž založil obecní spisovnu dle vzoru okresního výboru, a nový exekutní protokol.

III Na návrh E. Kryčího zřízen byl r. 1906 most ke hřbitovu čímž docíleno lepšího spojení se hřbitovem.

IV. Otázka silniční řešena byla za úřadování jeho po několik roků bez úspěchu, neboť obec Rakovnická nechtěla přistoupiti žádaným směrem občanů Luženských jež vyměřen byl Knížecím Ingenirem panem Kubiasem po poli p. Žóka okolo východní části rybníka přímým směrem přes skálu k zahradě mlynáře.

Aby se spor o směr silnice ukončil, povolány byly 2 Ingeniři od zemského výboru, kteří rozhodli ve prospěch obce Rakovníka, týmž směrem kterým jest vystavěna.

Druhou variantu silniční směrem k nádraží hodlal okresní výbor provésti okolo vodárny; proti čemuž se postavil obec. starosta E. Kryčí a spor vedle se opět 2 roky načež obecní výbor usnesl se postaviti obecní silnici k Lišanům což mělo za následek, že velkostatek jakož i okresní výbor přistoupiti nuceny byly postaviti okresní silnici týmž směrem kterýmž jest vystavěna.

V Dále projednala se otázka stavby nové školní budovy což docíleno po dlouhém vyjednávání se školními úřady aby se postavila vedle domku obec. č. p. 4.

Plány vypracoval pan Vendelín Mayer arch. stavitel z Rakovníka.

VI Aby se mohla stavba školy provésti a nebylo tím poplatnictvo přetíženo břemeny které stavbou školy a okr. silnicí vzrostly, usnesl se obecní výbor jednohlasně vyjmaželenů obec. výboru Václ. Červeného a Václ. Čečrdle kteří ze zvláštní nějaké neomluvitelné taktiky hlasoval proti, vybírati první dávky v obci.

VII. Roku 1888 k návrhu Em. Kryčího sestoupil se Komitét skládající se s pánů Jos. Kronycha Kryčího a Jana Kováře rol. který jsi vytknul za povinnost vysázeti po obci stromořadí kterého po obci dosud nebylo.

Za tou příčinou požádán veněček který vynesl 21 zl. za kterýžto obnos koupeny byly samé kaštany od p. Krýzy z Rakov.

Dále vypracoval Em. Krejčí žádost K. J. J. Knížeti z Fürstenbergu a k ředitelství buštěhr. dráhy o darování stromků pro toto stromořadí. J. J. Kníže z Fürstenbergu daroval 70 kusů krásných jasanů, buštěhr. dráha darovala 40 kusů vosyk a agatů.
Po několika letech nechal Em. Krejčí starostu vosyky po obci skáceti a doplniti lípami z obecního důchodu.

VIII. Na návrh Em. Krejčího starosty zřízen byl park u domku p. Jos. Čebiše z důchodu obce.

IX. Telekož obec Luženska byla nespravedlivě vřaděna se školním platem do III tř. zakročil starosta Em. Krejčí u zemské škol. rady která po dlouhém vyšetřování uznala oprávněnost žádosti té a vřadila obec ze III tř. do IV tř. a tím sleveno obci na školním paušále ročně 140 zl.. Následkem toho vyzískala obec odměnu pro starostu která t. č. tento obnos činila.

X. Za úřadování E. Krejčího podala obec dvakráte žádost k c. k. poštov. ředitelství v Praze a ministerstvu obchodu ve Vídni o zřízení poštovního úřadu v Lužné. Záležitost tato vyšetřovala se u poštovního úřadu v Rakovníku a bylo docíleno toho že úřady poštovní uznaly oprávněnost zřízení pošty v Lužné avšak jmenování poštovního úřadu dosud vyhověno nebylo.

X. K návrhu starosty Em. Krejčího zřízen byl obec. Kancelář v obecním domě č. p. 104. a opatřen byl potřebným nábytkem.

Psáno v r. 1909

Em. Krejčí
starosta

Na základě zákona ze dne 30. ledna 1920 č. 80. Sb. z. a n., podepsaní členové obecní rady v Lužné potvrzují tímto, že kronika tato má 472, t. j.

čtyřistasedmdesátdvě

strany. Tato stránka 77., t. j. sedmdesátásedmá jest již ze starší doby z části polepená listem papíru. Ostatní stránky jsou neporušené. Kronika označena jest na každé desáté stránce obecní pečetí.

V Lužné v národního svátku naší samostatnosti (28. října 1926) den.

Dudáček Václav
tč. nám. starosty

Šnobl Max.
tč. starosta

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Pechman Václ
člen ob. zast.

Frant. Studec
t. č. druhý náměstek

Hégr Josef
býv. starosta

Na základě zákona ze dne 30. ledna 1920, č. 80 Sb. z. a n. se nařizuje, by kronikář (letopisec) zapsal na počátku zápisu své jméno a povolání. Vyhovuje tomuto nařízení, podepisuji se jakožto pisatel následujících statí, jež zcela pravdivy jsouce, mají býti zachovány budoucnu.

V Lužné dne 28. října 1926.

Kejla Ladislav,
odborný učitel.

LUŽNÁ,

úhledná vesnice, rozložená na pokraji krásných lesů Křivoklátských na potoce Čistém zvaném, poblíže silnice rakovnicko-rudské, 4 km vzdálena od Rakovníka směrem severním. V konf. knihách při r. 1390 Luzna, 1422 Luzna, Schlz. Lužna. Místní jméno Lužná, ustálené od nejstarších dob, odvozeno od jména potoka - lužný (Lužnice). Jméno potoka přešlo pak na osadu na něm založenou. Potok slul vlastně lužná (voda); osadě vzniklé na potoce říkali „na luzney". Časem označení osady předložkovým pádem upadlo v zapomenutí a osada zvána prostě Lužná. Zr. Odvozovati jméno osady od „luhu" není správno. Značí luh ovšem místo jaké shledáváme u Lužné (bažinaté, druhdy porostlé lesinami), ale obyvatelé takových míst sluli Lužené, z čehož jest odvozeno místní jméno Lužany. Osad téhož jména s některými obměnami vyskytá se v Čechách hojně, jméno Lužná pouze dvakrát (jednou na Moravě). (Časopis Českého musea z r. 1832). Lužná měla při posledním sčítání r. 1921... 1799 obyvatel národnosti české, kteří bydleli ve 244 číslech popisných. Obyvatelé živí se polním hospodářstvím a prací v nedaleké továrně na zboží keramické. Výměra katastru obce Lužné činí 2957 ha 72 a 23 m². Jest nejstarší osadou starodávného Rokytenska, jehož obyvatelé náleželi k hlavní větvi národa českého, na kterou vztahovalo se prvotně jméno Čech a jež byla přímo poddána vrchnímu knížeti Krokovi. K Lužné příslušejí samoty: Nádraží Lužná - Lišany, 5 strážních domků při bývalé dráze buštěhradské, obydlí lesního správce, hájovna „Na krásné dolině", Merkovka, lesárna „U tří stolů", Štillovna, obydlí pro dělníky, Belišanka (elektrická centrála), bývalá „Sklenná hut", „Kateřinka - Moravia", byt majetníka šamotové továrny, „Cruptiva" a hájovna „Sládkův kříž". - Založena byvši „v luhu" v lesích Křivoklátských, byla ode dávna sídlem lesního úřadu křivoklátského. Dosud jmenuje se jihovýchodní část obce „Loužek". O luženském hájemství neb úřadu činí se zmínka při r. 1417, kdy byl dozorcem nad Křivoklátskými lesy královskými Hanuš z Lužné; jeho následoval v úřadě syn Jan r. 1436. Týž později jako soused městský udržoval pořádek v obci a r. 1457 udělena mu svoboda, aby on a jeho nástupci na dvoře falmarovském a domě městském z lesů Hrádeckých (Křivoklátských) směli bráti dříví. Lužná byla tedy jměním komorním. Právo patronátní konal tu sám král. Dobu tu připomíná podnes „Královský rybník", nyní vypuštěný, který leží asi 1/4 hod. cesty pod obcí na Čistém potoce, kde odbočuje cesta k šamotové továrně od silnice. Ještě r. 1856 měl 3 jitra 707 čtverečných sáhů výměry. V l. 1380-84 vykonával patronátní právo místo krále nejvyšší lovčí a purkrabí na Křivoklátě Jíra z Roztok. R. 1452 uvádí se Martin Meysner z Lužné. Za stálých nedostatků peněžních zastavena Lužná r. 1579 Jiříku z Lobkovic; konečně postoupen dědičně poplužní dvorec v Lužné Jaroslavu Újezdeckému z Červeného Újezdce. Újezdecký prodal tento manský statek r. 1617 Jindřichu Varlichovi z Bubna na Výrově; ten držel statek do r. 1628. Po něm tu hospodařil Štěpán Jiří Hochhauzer do r. 1639 a Jan Cukr z Tamfeldu. Při r. 1653 tu byl Adam Engelbert Hora z Očelic a na sklonku t. r. Jan Ludvík Neslinger z Selchengrabu, rada dvorního a komorního soudu. Později připojena Lužná trvale ke zboží hradu Křivoklátu. Zmíněný poplužní dvůr býval v části východní, v tak zvané „Příči". - Jak jsem již uvedl, byla Lužná jednou z nejstarších osad dávného Rokytenska. Nejbližší sousedé Rokytňanů byli nepokojní Lučané. Jedním z hradů, které měly Rokytensko proti nim obhajovati byl hrad **HLAVAČOV**, ležící v katastru obce Lužné na straně západní. Lid říká dosud všeobecně lesinám a pahorkatinám na západu obce ležícím „Na (v) Hlavačově", ač na mapách jest omylem vepsáno při mapování „Červený zámek". Hrad Hlavačov strměl na výběžku 402 m n. m. vysokém, který poskytoval volný rozhled po dale-

-kém okolí až k hradu Žbánu. Severo-a jihovýchodně směrem k Lužné chránily jej příkopy a hradební opevnění, kdežto západní strana, strmá, kde protéká Červený potok dosti hluboký, byla zcela nepřístupnou. Příkopy a valy jsou dosud zachovány až na stranu západní, kde byly zničeny stavbou buštěhradské železnice, kterou byl zabrán nejzápadnější ostroh hradu. O hradišti hlavačovském zachovalo se nemnoho zpráv. Hlavačov připomíná se r. 1252 jako dvůr královský, příslušný Křivoklátu. Za domácích válek po smrti Václava III. a za Jana Lucemburského nepochybně zanikl. R. 1354 připomíná se již jako rozvalina. Franc. Palacký uvádí Hlavačov jako neznámou tvrz u Lšan. O zakladateli hradu nevíme ničeho. Dějepisec Pomer píše: „O zřícenině Hlavačově, uvedené na mapě Kreybichově, není ani památky; ještě asi před 30ti léty bylo tu zdivo, které založením lomu bylo zcela odneseno....." Dějepisec Alexander Heber píše: „Ještě chudší zprávy máme o hradě Hlavačově, který se zdvihal kdysi na příkré skalině asi půl hodiny severně král. města Rakovníka. Při patě skály směrem západním leží t. zv. „Červený mlýn" při potoce, ve kterém v dobách, kdy na hradě bydleli rytíři z Hlavačova, prý byl nalezen veliký rak, dle kterého ona dynastie pojmenovala tehdy právě nově založené město. Tak vypravuje pověst, aniž by se dále zmiňovala o osudech této zříceniny, ze které ještě před 50 léty byly patrny zdi; dnes však vše zmizelo až na nepatrné stopy a nelze pochopiti, jak mohly tyto tak rychle zmizeti."..... K této zmínce o zdivu nutno připojiti historický důkaz, že vyobrazení, jež vyskytuje se ve spisech o hradu Hlavačově, jenž vyobrazen na skalním výběžku, patří Hlavačovu u Chorně a ne Hlavačovu u nás. Zde vůbec skály není. Jsou tu jen diluviální štěrky a hlíny. R. 1913 bylo místním spolkem v Rakovníku na hradišti kopáno asi na 30 místech půl až 2 m hluboko. Kopáno bylo v předhradí, v hradišti, na svazích, příkopech i náspech. Našly se tu kusy opuky, která byla přivezena ze Žbánu patrně jen ku výstavbě podezdívek ku dřevěným stavbám, neb vůbec k zpevnění náspů. Dále našly se kusy vypálené mazanice, jakou vyplňovaly se spáry při dřevěných stavbách a několik spálených zbytků dřevěných na více místech. Pevných,

zdejších základů se nenalezlo. Důkaz, že valná část hradu byla ze dřeva. Byly objeveny i stopy po palisadové ohradě. Ze železa nalezeno bylo jen několik hřebů a v příkopě severním nevelká podkova. Na jižním svahu vnitřního hradiště vyskytly se hradištní střepy. Na předhradí nalezen kus nástroje pazourkového. To byly všechny nálezy na pěkném hradišti někdy županského dřevěného sídla. Jména „z Hlavačova" vyskytují se dosti zhusta v 15. a 16. století při jménech erbovních rodin v Rakovníce. — I na nedalekém vrchu **Loužíně** (jméno dle lískových keřů na něm rostoucích) bývalo hradiště, jež však dosud není prozkoumáno.

Kolem Lužné bylo více rybníků než za časů nynějších a to jak na katastru lužeckém, tak i v samé blízkosti Lužné na katastru rakovnickém. Pomístné názvy, zachovalé hráze a paměťníci to dokazují. Přirozená poloha vesnice poskytovala příležitost k zakládání rybníků. Upozornil jsem již na „Královský rybník" a jeho rozlohu, který ještě r. 1856 byl ve III. třídě daňové (kronikář Jos. Jelínek v Lužné). Na „Červeném potoce" byl zřízen veliký rybník „Prdatka" r. 1482. Přikoupením parcelí, jež voda často zatopovala, povstal rybník značného rozsahu a zván byl „Velikým rybníkem". Sahal od pražské silnice, běžící po jeho hrázi z Rakovníka do Lužné, až k dnešnímu želez. mostu bývalé buštěhradské dráhy přes Červený potok. R. 1524 byl Veliký rybník přehrazen. Hráze, která měla zmírniti příval vody z Křivoklátských lesů z Čistého potoka, byla tam, kde dosud běží po ní cesta ze silnice k továrně na šamotové zboží. Jižní části zůstalo jméno „Veliký rybník", části ležící směrem k Lužné „Prdatka". Později přervali rybník ten v „Kavan" po rakovnickém purkmistru Václavu Kavanovi z Čejkov. Rybníky osazeny rybami. Kolem r. 1860 začal důlní práce u kornhauzského rybníka rakovnický kupec Jan Herold. Nemoha stačiti jměním, spojil se s měšťanem Gustavem Županským. Ani jmění obou nestačilo na zdolání vody v dolech. Prodali tedy uhelné doly (Vojtěšský důl) společnosti Moravii. (Velitelem členů společnosti byla z Moravy. — Vila Moravie na lužeckém katastru). Nová společnost postavila tu parní stroje na čerpání vody a počala s rozšířenou těžbou. K rozšíření závodu přikupovala společnost nejbližší pozemky. Došlo i na Veliký rybník. Veliký rybník ponechán Moravii za ročně nájemné 300 zl. až do r. 1873. Když započa-

-to s těžbou pod samým rybníkem, vnikala voda do díla. Společnost zažádala o vyvlastnění Velikého rybníka a Kavanu, vlastně hamrnického mlýna, který měl právo na vodu oněch rybníků. Vodní právo vykoupeno a oba rybníky vypuštěny r. 1870; středem Velikého rybníka zřídila společnost r. 1873 potoční strouhu a rybník pronajala od obce Rakovníka míru (1913 aru) za 28 zl. mimo placení daní. Kavan společnost vykoupila za 9500 zl. Pod Velikým rybníkem se dolovalo až do r. 1882. Toho roku, dne 24. května při veliké bouřce a povodni protrhla se strouha na Velikém rybníce, voda rozlivši se, vnikla do uhelných dolů. Doly i se stroji zatopeny a přestalo se v nich pracovati. Vypuštěním rybníků uvedených změnilo se valně okolí naší obce. Silnice z Rakovníka na Lužnou běžela po hrázi Velikého rybníka, jako dosud; od bývalého mýta uhnula k západu a šla po hrázi mezi Kavanem a Velikým rybníkem a dále po západním břehu Kavanu k Žákovic mlýnu. Společnost chtěla míti výměry uhelného revíru sceleny a požádala o přeložení silnice se západního břehu Kavanu na východní, což jí povoleno a tato upravena tak, jak ji dnes známe. Tehdy také rozbořena hájovna (dříve cihelna) při uhelných dolech, naproti bývalému mýtu. Společnost za ni postavila hájovnu „Na uhlířích"; s hájovnou zanikla i hospoda při silnici u Žákovic mlýna, kde říkali „v Budči". Mlýn „Pod hórkou", dnes Žákovic, zřízen byl v prvé polovině 15. stol., však bez nynějšího rybníka. Při sklonku 15. věku najali mlýn podhorský Kornhauzové, usedlí v Rakovníce a udělali při něm „rybník kornhauzský". R. 1515 koupil Rakovník tento rybník od Kryštofa Kornhauza. Sousední rybník „Bartoň" způsobil Bartoň, syn Prokopa Otmara ze Žatce, ku konci 15. věku. Bartoňovský rybník, (2½ jiter) při lomu „Ve hvozdné" koupila rovněž obec rak. za 120 kop míšen. R. 1826 dne 5. května utopil se v Bartoni řezník a šenkýř z lochu Jos. Přibík při plavení ovcí. Kdy rybník vypuštěn, jest neznámo, dodnes zachovala se jen prorvaná hráz a název „Na Bartoni". Dle všech známek byla nad Ohradou směrem k „Vodárně" celá soustava rybníků, z nichž zbytky hrází má ještě dnes bývalý rybník Handrovský, pod silnicí blíže „Vodárny" u pěšiny z Ohrady na nádraží. V rybnících pěstovaly se ryby. Možno věřiti podání, že služebné děvče, nastupujíc službu v Lužné, vyžádalo si předem, by se mu předkládaly ryby pouze dvakráte za týden. – Nutnost úsilnějšího hospodaření polního a potřeby nového života způsobily zkázu rybničního hospodářství.

Prvotní dějiny obce týkají se hlavně kostela, jak staré zápisy zaznamenávají. V obci jest farní chrám, zasvěcený Panně Barboře. Již r. 1352 připomíná se v Lužné plebanie. R. 1358, 30. ledna byl uveden farářem rakovnickým duchovní Martin. Od r. 1359–1374 byli v Lužné faráři: Jan z Dřístonic potom Neostup z Rakovníka a po jeho smrti r. 1380 Petr Mikuláš z Rakovníka. Ten změnil své místo r. 1394 s Janem, farářem šanovským a zemřel r. 1396. Od r. 1396–1403 Václav z Rakovníka, r. 1403–1406 Blažej Heřman ze Zábrodě, r. 1415 Petr, farář v Pořejově, r. 1416 farář olešský a od r. 1422 po smrti Bedřichově klerik Vojtěch z Čečelic. Zprávy o kostele a faře v Lužné přestávají tímto rokem; bezpochyby byla fara opuštěna za válek husitských, které mnohým zbytečným farám učinily konec. Před válkami husitskými byla fara v Lužné pod děkanátem rakovnickým, který mimo města obsahoval 49 far. Učení Husovo zapustilo v našem kraji zdravé a hluboké kořeny. Hus sám k tomu přispěl svým pobytem na blízkém hradě Krakovci (15. července – 6. října 1414). R. 1420 valilo se poražené křižácké vojsko Zikmundovo Rakovnickem a zůstavilo na Křivoklátě silnou posádku, která po 2 roky náš kraj vydírala. Od r. 1424 těšilo se Rakovnicko pokoji, poněvadž bylo obklopeno zbožím pánů pod jednou, kteří stáli v příměří s Tábory a s celou stranou pod obojí. R. 1431 projíždělo krajem naším husitské vojsko Prokopa Velikého, které ustupujíc od Plzně, zásobovalo se po vsích a městečkách obilím, dobytkem. 31. května t. r. poraženo bylo v nešťastné bitvě u Lipan. V těchto dobách, kdy naším husitským předkům bylo mnoho bojovati a trpěti za svobodu přesvědčení a svědomí, jediné jméno nese přímo nese přímo název naší vesnice, jest to Janek, syn strážného nad lesy křivoklátskými (1417) Hanuše

z Lužné, o němž jsem již vpředu několik slov byl napsal. Tento Janek Luženský, offrcíál na Křivoklátě měl znamenitý majetek v Rakovníku a náleží mezi nejzajímavější a nejčinnější osoby města Rakovníka XV. věku. Jeho dozoru podléhala všecka jednání města, které zničeno válečnými požáry znovu se obnovovalo. Jednal s císařem Zikmundem v Praze o obnovení a rozmnožení privilegií Rakovníka. Stavbu vyhořelého chrámu (1422) podporoval horlivě nejen mnohými cestami k šlechticům, ale i finančně svými penězi. Za věrné služby uděleno Jankovi z Lužné r. 1457 (v Praze 25. října) svoboda, že on i nástupcové na dvoře „Falmarovském", rovněž jak na domě jeho městském z lesů Křivoklátských veliké dříví k stavbě i jiným potřebám domácím svobodně, bez překážky jednoho každého odvozovati, sekati, voziti, nositi, řezati a trhati směli. (Zápisky rychtářské města Rakovníka). Činný život svůj zakončil r. 1465. – Rakovničané hleděli vždy zachovávati dobrou vůli s luženskými úředníky lesními, kteří mohli každé překročení stáda „na království" stíhati zájmem. Za dohled na pastvu, vykázanou městu Rakovníku, dávala obec lesním úředníkům luženským půl kopy „pastevného" a koledy 20 grošů. (Rakov. kopiář r. 1684). Že XVI. století nacházíme o Lužné nemnoho zpráv. Z dob tohoto století uvésti možno malou ukázku společenského života zaznamenanou v rak. soudních archivech, z níž lze souditi, že i tehdy bývali sousedé rádi veselí, nejen doma při slavnostech rodinných, které pořádali s upřímností a s přepychem, – než i do hospody přicházeli se obveselit. „Byl jsem tam na víně, šumaři hráli a byli jsme tak veselí, že jsem se tak velmi opil, že nic v paměti míti a věsti nemohu." pravil o sobě rychtář luženský r. 1551 před soudem, kde měl svědčiti v nějaké rozepři, která jakéhosi večera u Střípku vznikla. –
Za Rudolfa II. zastavena byla Lužná při r. 1579 jímu z Lobkovic zároveň s jinými okolními obcemi. –

Na jaře r. 1620 množili se zvěsti v našem kraji, že nepřítel se blíží. Lid přespolní jal se do Rakovníka stěhovati a snášeti svou movitost. Vojsko se hýbalo. Po příteci vojsk královských s císařskými u Rakovníka dne 1. až 4. listopadu 1620, vojsko císařské ustoupilo ku Praze přes Lišany. Na pochodu k Nov. Strašecí zmocnili se Bavoři pokrátké šarvátce spíže, vezené hrstkou českého vojska na 28 vozích královských. Tu padl vůdce český Krac, jehož jméno dosud údolí „Kraclě" a rybník Kracovský připomíná. Vojsko české pustilo se přes Unhošť ku Praze, aby předstihlo císařské. U Prahy dne 8. listopadu na „Bílé Hoře" svedena byla osudná bitva, jíž si každý Čech s bolestí připomíná. Po čas ležení u Rakovníka loupily obě armády. Surové loupení vojska vyvolalo jedření venkovanů. Žárť proti žoldnéřům, většinou cizincům rostla ode dne ke dni, až vypukla v povážlivé nepokoje. Několik set lidu robotného z Rakovnicka, Žatecka, Plzeňska se ozbrojilo, aby sebe i živnůstek svých hájilo před násilnými vpády vojska. Ku konci r. 1620 byla i Lužná často navštěvována dragouny Lichtenštejnovými, kteří byli listem ze dne 30. listopadu 1620 vysláni do rebelantského, nekatolického Rakovníka, aby pořádek učinili. V celém kraji našem byli husitští předkové naši násilím přiváděni na víru katolickou, jak možno souditi z vlastního udání jezovity Adama Kravařského, jenž na Rakovnicku 6000 duší na katolickou víru obrátil. Ovšem hlavně k tomu přispěl císařský mandát r. 1627 vydaný, který nařizoval, že ten, kdo by do šesti měsíců katolíkem se neprohlásil, ze země bude vypovězen. Lze říci, že kraj rakovnický byl do r. 1628 všecek katolický – aspoň zevně – na povrchu. Od r. 1620 rabovalo velmi často vojsko císařské, saské, švédské v naší krajině, obilí na polích spásalo; poslední sousto bylo bráno, takže roupalství se našich předků zmocňovalo. Osivo s námahou nadlidskou bylo opatřeno a pole oseta, ale vše to v nivec uvedlo vojsko jediným pochodem. Voják byl pánem a nikde nebylo dovolání. R. 1630 byli tu vojáci Trčkovi. Rakovničtí, posílajíce stížný list Adamovi Trčkovi na jeho vojáky, mezi jiným uvádějí: „ ..... Naposledy přijíždějíce na hráz Velikého rybníka, přes kterouž silnice žena těhotná Jana Kralovského ze vsi Lužné šla, jeden z nich se jí chytil a na zem porazil, a ona vydřevši se mu utíkala. Druhý pak šilhavý s koně skočil a ji porazil, zapav jí ústa jí násilí učiniti chtěl a když toho nemohl dověsti, prašťul ji kordem a jeli od ní, takže ona z takového leknutí do nemoci přišla." .....
R. 1631 vpadlo do našeho kraje vojsko kurfirsta Saského. Vzácnější věci snášeny z celého kraje do města Rakovníka k ukrytí. 12. listopadu dobyt Rakovník 110 jezdci saskými. Právě v té době vzbouřili se

sedlácí zdejšího kraje zároveň se sedláky slanskými, žateckými a litoměřickými, takže město Rakovník nemohlo schnati pro vojsko ni sena, ni slámy. 28. prosince 1631 dobyt Rakovník vojskem císařským, jež město i kraj vyrabovalo. Obilí spaseno, dobytek odňat. V dubnu r. 1632 počal se Rakovník znovu opevňovati a nařízeno i do Lužné, by každá pátá osoba vypravila se se sekerou, lopatou, kolečkem a j. potřebami (15. dubna). Lužná měla vypraviti mimo to 2 vozy dřeva na vaření piva. Rakovničtí hrozí výpravou mušketýrů, jestliže luženičtí neposlechnou (27. dubna 1632). Toho roku stalo se, že po sobě „tři armády" krajem naším táhly. Vojska vyčerpala kraj úplně. R. 1633 píše rakovnický hejtman Kolovrat, Sezimovi, hraběti z Vrtby, generálnímu komisaři v Čechách mimo jiné: „.....a v kraji lidé se rozprchli, statečky prázdny nechali státi, v lesích se zdržují, nic víceji krom duší a těla nemají, - a poněvadž v tom malém kraji již osm set poddaných není, štoby pak a 6 companií vychovávati se musí, k tomu přivedeno jest, že se musila contribucí nesnesitelná uložiti a s ní ještě vystačiti nemůže....." Téhož roku 1632 bylo v kraji vojsko Colloredovo a Valdštýnovo, jež podzimní obilí požalo, svými koňmi spáslo a zdupalo. - Hle, toť jen malá ukázka života naší vesnice a jejího kraje z dob vojny třicetiletí. (Časopis Musea král. Českého r. 1887). —

Za dob protireformačních objevuje se r. 1661 zmínka, že Lužná přifařena k Novému Strašecí a po tomto roce dána ve správu kněze mutějovického. [R. 1750 dáno arcibiskupským ordinariatem povolení Matěji Josefu Roháčovi, arcibiskupskému vikáři a děkanu rakovnickému, aby základní kámen k novému kostelu v Lužné položil a posvětil. Kostel jest vystavěn ve slohu pozdní renaissance. K založení ročního důchodu faráře 600 zl. r. č. bylo složeno sousedy lužeňskými 8000 zl a sousedním lužeňským 4000 zl, celkem tedy 12000 zl. Stalo se tak na komisi v Lišanech r. 1863 dne 18. března, kde zástupci obce Lužné zavázali se založiti kapitál na kněze. R. 1863 byly do kostela přivezeny sousedy na třech fůrách nové varhany, stavěné (11dm) mistrem Karlem Vocelkou z Prahy. Stály 950 zl. Nový (první) farář František Zdrůbek přistěhoval se z Nové Hutě dne 12. října 1869 a měl dne 17. října t. r. installaci slavnou. Faru vystavěli občané svým nákladem za pomoci býv. knížete Fürstenberka, který dal dříví, cihly a šašky zdarma. O vzniku bohaté záduše lužeňské vypráví ústní podání toto: Ve východní části návsi, tak zvané „Příčí," kde jest nyní několik rolnických stavení, býval veliký statek (dvůr lužeňský), k němuž patřily tři lány polí. Posledními majestáty celého toho statku byly tyto tři panny; ty odkázaly dva lány svých polí záduši lužeňskému, třetí lán přešel v moc občanů. Dosud udržel se název „Na paninách zahrádkách", kde ony panny měly zahrady; v místech, kde měly sklepy na mléko, říká se „Na mlíčnicích". - Po r. 1800 provedeno přečíslování stavení. Na listinách z r. 1805 objevuje se dvojí číslování obydlných stavení.

Až do začátku 19. století chodila mládež lužeňská do školy lišanské v počtu velmi skrovném; brzy po r. 1800 začalo se v Lužné vyučovati pokoutně a vyučování takové trvalo až do r. 1836. Prvním učitelem v Lužné byl Jan Bělohoubek, který již před r. 1764 učil v Lišanech. Byl zde nějaký čas a bydlel u své dcery, která měla kupecký obchod. Odtud nastěhoval se do Lence, kde vyučoval krátký čas, načež se navrátil opět do Lužné a znovu tu působil kolem r. 1800. Za něho se škola stěhovala po statcích (po štůdě); vyučování bývalo účastno 15 až 20 dětí, které učil za stravu. Druhým takovým učitelem byl Martin Kříž z Domašic; učil ve svém obydlí č. 34., kde se dosud říká „U Kantořů". K němu scházelo se na vyučování 20-30 dětí; nosívaly si

k vyučování knihy, jaké kdo měl, i modlitební knihy s sebou přinášely. Za vyučování vybírala paní učitelová od dětí vždy ve středu kousek chleba „na slepičku". Po Křížovi přišel Josef Ponocný; byl první zkoušený učitel, který tu učil od r. 1820 do r. 1824. Byl „pod dekret", (t. j. trvale ustanoven) a vyučoval již tak, jak se dělo na ostatních školách. Za něho založena školní fasse a škola zdejší stala se podučitelskou stanicí školy mutějovické. Příjmy učitelovy byly: Místo krajců chleba dostával týdně od polníků, jichž děti do školy chodily, bochník chleba; týdně si vybíral od dětí sobotáles, který obnášel u nejmenších 2 krejcary, u větších 1 groš a největší platily 5 krejcarů šajnů. Ponocný vyučoval v místnostech najatých. Poněvadž mládež školou povinná již většího počtu dostoupila, čině nastaly veliké obtíže při vyučování v místnostech najatých, nedostatečných, pomýšleli zdejší občané za souhlasu krušovického justiciára Karla z Hetzendorfu na stavbu školní budovy. Usnesl se tedy fürst. úřad krušovický s občany luženskými na tomto: Vrchnost dá zadarmo materiál pro stavbu školy, občané pak obstarají povozy a vyplatí mistru stavitelskému Jblovi z Krušovic při odevzdání klíčů 900 zlatých. R. 1836 dne 18. května začaly se kopati základy a dne 5. prosince se již vyučovalo v nové škole. Ale stavba nebyla provedena ku spokojenosti občanů, měla velké vady. R. 1856 byla založena nová fasse při filiální škole luženské a školní plat zvýšen na 2, 2½ a 3 kr. stř. týdně z dítěte. Dle této fasse byla škola luženská potvrzena jakožto samostatná škola filiální a c. k. místodržitelstvím ze dne 21. dubna 1857 příjmy její vyměřeny na 219 zl. 55½ kr. R. 1872 rozšířena o třídu druhou. Bylo nutno najati jednu místnost; r. 1882, kdy škola rozšířena v trojtřídní,

musely býti najaty místnosti dvě. Téhož roku byla školní budova přestavěna; byt pro řídícího učitele upraven ve staré faře, kterou obec zakoupila od patronátního úřadu za 1500 zl. Přestavba staré budovy stála 7000 zl. R. 1896 vyškolena stanice Lužná-Lišany a přiškolena do Lišan. Školní plat zrušen r. 1897. Dětí školou povinných přibývalo. Potřeba nové školy pociťovala se již od r. 1905. Plány pro pětitřídní novou budovu školní vypracovány ve škol. roce 1906-7, kdy povolena IV. třída. R. 1909-10 otevřena definitivní V. třída. Tu vidělo se, že budova pětitřídní školy nebude v budoucnu stačiti a proto podán protest ohledně plánu a místa zemské školní radě. Zemská školní rada vyhověla. Avšak místní školní rada v Lužné podala proti rozhodnutí zem. škol. rady odvolání ministerstvu školství. Tím oddálila stavbu nové budovy školní. Ježto budova staré trojtřídní školy naprosto nestačila pojmouti počet dětí školou povinných, učilo se u Šajnerů (č. 34), kde byla třída IV., (nyní č. 245.), v místnosti malé, nedostatečné, pronajaté za 130 K ročně. Mimo to učilo se i u Vachtlů (č. 45) a I. třída byla u Bártů (Pochman) (č. 10). Stálý pobyt v místnostech úplně nevhodných činil dětí často nemocné a proto rodičové dítek, uvážíve zodpovědnost svoji za zdraví jejich, nesli se na veřejných schůzích dne 20. a 25. prosince 1911 školskou stávkou přiměti k této zodpovědnosti také úřady školní. Na schůzi 25. XII. podepsalo listinu přítomných 131 občanů. Stávka vyvolána pro nevyřízení petice min. škol. a vyuč. ve Vídni, jež podána dne 9. března 1911 okres. škol. radě a podepsána více než 200 otci dítek školou povinných. Petice doložena poznámkami vynikajícího pedagoga pana profesora Josefa Šmahy z Rakovníka. Poznámky p. profesora Šmahy obsahovaly přednášku „O zřízení školní budovy, hřiště a zahrádek i zařízení jich" konanou v Lužné a výtah §§ ze školních zákonů, týkajících se nezpůsobilosti učeben. Po těchto schůzích vyplnil každý otec tento lístek: Podepsaný oznamuje

správě školy, že žáka ..... ze .... tř. obecné školy v Lužné nebude posílati do školy pro nezákonné účely, pokud náprava se nestane. V Lužné dne ..... 1911. Podpis otce. Stávka zahájena dne 20. XII. 1911 a ohlášena okres. škol. radě v Rakovníku. Spisy podepsaly tyto korporace: Místní odbor národní jednoty severočeské, Malorolnické domkářské sdružení, Říšský svaz československ. dělnictva v Rakovsku, skupina Lužná a okolí, Všeodborový spolek dělnický v Lužné, Tělocvičná jednota „Sokol" a Dělnická tělocvičná jednota v Lužné. Na jednoho žáka připadlo vzdušné výměry v m^3: Třída I.... 1·66, II..... 2·32 III..... ....3·57, IV.... 2·31, V. tř. 3·14 m^3. Zákonem ze dne 12. II. 1888 nařízeno pro žáka 4·5 m^3, pokud se týče 3·8 m^3. Ministerstvo vyučování neschválilo rekurs míst. škol. rady (dne 19. II. 1912). - Stavební místo pro novou školu bylo vybráno pod č. 4. Místo však bylo malé, tudíž nevhodné, s poukční frekvencí, vlhké. V domku, kde jest mostní váha, byla toho suchého roku i v létě pramenitá voda ve sklepě. Proto uznáno za nejzpůsobilejší místo, kde stojí nyní škola obecná a měšťanská, totiž č. p. 10. Dne 11. 5. 1912 zakoupilo obecní zastupitelstvo místo pro školu za 14.200 K a to č. p. 10, parcele č. 77, 78 a 80. Ve schůzi obecního zastupitelstva 29. června 1913 schválen rozpočet na novou školní budovu v obnosu 103.441·36 K, v čemž zahrnuta i úprava okolí nové školy. Dne 16. XII. 1912 podávají otcové dítek žádost a projev sympatií se stavbou zimní tělocvičny, jež by měla býti při budoucí budově školní zřízena. Mimo zástupce otců podepsány na této petici spolky: Děl. T. J., T. J. „Sokol", Malodomkářské sdružení, Všeodborový spolek dělnický a Svaz čes. hlinodělníků, skupina Lužná. Zimní tělocvična však postavena nebyla. Rovněž nebyl zřízen chodník, který byl projektován od budovy školní až k silnici přes náves. Budovu nové školy stavěl r. 1914 stavitel Vendelín Mayer z Rakovníka. Dnes každý luženský občan jest hrdý na krásnou svou školu.

Předchůdci - zapisovatelé zaznamenali o této kronice různé události, jež v obci se staly od r. 1836 až do r. 1909. V právě uvedených svých zápiscích vynechal jsem tudíž dějiny obce v jmenované době 73 let. Pokračuji v poznámkách svých předchůdců.

1910.

Leden mokrý a teplý. Luženské třešňovky rozkvetly již 20. dubna. Po 75 letech objevila se opět Halleyova kometa. Celý červenec až do října vytrvalé deště. Sklizeň obilí špatná, oves většinou sluchl, brambory hnily, ovoce málo. Lidové pořekadlo: Teplý leden přináší bídu, se plně osvědčilo. Pšenice platila 20, žito 16, oves 14 a 1 q. Maso hovězí 1·60 K, vepřové 2·- K.

1911.

V lednu a únoru tuhá zima. Od března do září většinou sucho; v létě veliká parna, o žních až 39°. První sníh napadl 12. prosince. Vánoce bláhivé. Chmel platil 450·- K za 1 q, mléko 24 h za 1 l, máslo 3·80 a 1 kg. 24. září povolilo obecní zastupitelstvo příspěvek 100·- K na zřízení telefonické sítě a telefonické stanice, k níž zadána abonentní přihláška 22. června 1912. Linka mezi Lužnou a Rakovníkem stála 240·- K. Zároveň domáháno se zřízení poštovního úřadu. 26. 11. 1911 usnáší se obecní zast. na zakoupení 3 obyčejných lamp petrolejových

na osvětlení nejnutnějších míst v obci. K těmto svítilnám přibyly později ještě jiné: na „Ohradě", proti Bulantovic, u Šajnerů, sklenáře, na staré škole, na domě, bývalé č. 15 a u domu vdovy Humlové na rozcestí.

1912.

Začátkem ledna tuhé mrazy a sníh. 1.–15. března vichry, sněhy. 17. března bylo zatmění slunce. V květnu celkem sucho. V červnu a červenci hojné deště. Žně mokré, úroda však dobrá. 28. června konal se všesokolský slet v Praze, jenž byl mohutnou manifestací všeslovanskou. 8. X. vypověděla Černá Hora válku Turecku. 18. t. m. přidalo se na stranu Černé Hory Srbsko a Bulharsko. Ve prospěch Černé Hory konány peněžité sbírky mezi občanstvem. Obecní zastupitelstvo darovalo 50·- K dle svého usnesení ze dne 13. IV. 1913.

1913.

V lednu tuhé mrazy. Březen suchý. 15. IV. počínají kvésti třešně. V červenci citelná chladna. V říjnu a listopadu sněhy. 27. března dobyli Srbové a Bulhaři Drinopolu. Zakončení balkánské války bylo pro nás bolestné, neboť Bulhaři zrádně napadli Srby.

1914.

15. března navrženo v obecním zast. zřízení poštovního úřadu na základě velkého počtu k. zv. jednotek. 28. června, kdy konán všesokolský slet v Brně, zabit v Sarajevě následník trůnu Habsburk Ferdinand Este Srbem Principem. Srbsku dáno ultimatum. V nastalém dusném období jednoho měsíce vyjednáváno se Srbskem jemuž však Rakousko kladlo požadavky nepřijatelné. 26. července vyhlášena válka, jež později rozvinula se ve válku světovou. Tento den nařízena vojenská mobilisace. Vlak za vlakem odvážel plno mladých, nadějných šel mužů, milenců do hrozné války, aby stali se jen „kanonenfutrem". Všichni jsme byli v hlanné nejistotě. Někteří spoléhali se v poslední chvíli na nemožnost takové války, jiní na světovou sociální demokracii, která prý zabrání hroznému krvepролití, ostatní konečně v jakési záchranné myšlence doufali, že to snad se Srby brzo skončí. Marné naděje. Všichni bouřili se ve svých duších a většinou s tichou vzpourou šli na nevyhnutelné jatky. Něco silnějšího než oni všichni sehnulo jim ramena a oni šli bojovati a umírati, nevědouce proč. Ti však, kteří přežili bytostné jatky, brzy ukázali se nenáviděnému Rakousku. Přeběhli k, nepřáteli k Rusům, Srbům, jak jen mohli a již 28. září 1914 ve starobylém městě Kijevě začervenaly a zabělely se české stuhy na furažkách našich hochů, kteří v počátečním počtu 800 dobrovolců utvořili Českou družinu, jež byla základem českých legií, které se tak o naší samostatnost zasloužily. – Dne 13. září Rusové obsadili Lvov. Začíná drahota. Pšenice 40·–, žito 32·–, brambory 8·– K. Ve schůzi obecního zast. dne 25. října (první schůze válečná) usneseno přeložiti obecní úřadovnu a zasedací síň do budovy bývalé školy č. 89, kde byla umístěna i obecní knihovna. Dříve úřadovalo se v bytě starostově, za což platil se příspěvek 100·– K ročně z obecních peněz. 4 členové obec. zast. nastoupili službu vojenskou. Vyplácí se první obnos (50·– K) na rakouský Červený kříž z obecní pokladny. Zákaz porážky telat. Občané mají dodati 1 vagon žita pro erár.

1915.

Petroleje začíná býti nedostatek. Obecní lampy se neosvětlují. 29. ledna bylo nařízeno, že do housek smí se dávati pouze polovina pšeničné mouky. 15. února zakázána byla výroba všeho druhu bílého pečiva. 28. února povoluje se až do žní na osobu celkem 9 kg mouky, ostatní se má

odevzdati. Začíná schovávačka mouky. Před úředními prohlídkami jsou zásoby utajovány a ve většině případů, než by byly vydány úřadům nenáviděného státu, raději jsou ničeny. Konány jsou úřední sbírky mědi, neboť objevuje se její nedostatek. Obecní zast. prodává měď ze staré stříkačky 1 q à 230 K a mosaz à 130 K. Koupena stříkačka nová osmihektolitrová. Za měď strženo 130 K. - Činnost všech spolků zastavena, neboť vedoucí činovníci většinou vojenskou službu. Na činnost spolků (mimo Červeného zak. kříže) pohlíženo úřady nepřátelsky. Ceny potravin stoupají: Sádlo 8·40 K, máslo 8 K, brambory maximální cena 8 -, skutečná 16 K. Pro trvalé mokro byla sklizeň špatná. Píce byl nedostatek. Seno 20 K, sláma 10 K. Ceny dobytka stoupají velice. 19. března padla pevnost Přemyšl v moc Rusů. Polští vystěhovalci, většinou židé, hrnou se do našich krajin a jsou ubytováni v sálech hostinců a v šamotové továrně. 11. dubna zavedeny chlebenky. Potom následovaly celé serie dalších „enek". 9. května potopena byla krásná, neozbrojená loď americká Lusitania, jež zprostředkovala jen osobní dopravu. Zahynulo 1400 osob. To byl zárodek války s Amerikou a Německem. 23. května také Italie vstupuje do války s Německem a Rakouskem. Noviny jsou konfiskovány, přicházejí se stránkami vybílenými. Lidé však říkali si: „To bílé, to je pravda." 2. června vydáno nařízení, že ve středu a v pátek se nesmí jísti maso. V městech policejní orgány prohlížejí hrnce v kuchyních. Pro koně povolena dávka 1 kg ovsa denně. 14. června povoláni do zbraně 50 letí mužové, vojáci. Současně proveden soupis mladíků 16-18 letých. 21. června prohlídky domů s násilným odebíráním zásob. V Rakovníku mají na radnici starý nápis: Securitati publicae (Pro bezpečnost veřejnou). V těchto dobách dal lid nápisu jiný význam: K sekýrování obecenstva. 15. srpna nastupují 18-36 letí branci službu vojenskou, neboť byli při letních odvodech odvedeni. 17. srpna koná obecní zastupitelstvo schůzi k uctění narozenin Jeho Veličenstva císaře a krále Fraut. Jos. I. Starosta žádá, aby 18. srpna všichni členové zast. dostavili se k slavným službám božím. Zvolena žňová a aprovisační komise. 1. října vydán zákaz fotografování v přírodě k potlačení vyzvědačství.

1916.

1. ledna +6° C. Leden byl neobyčejně teplý; prý po celých 100 roků nebylo tak teplé pohody. Ledu skoro za celou zimu nebylo. V polovici března se selo obilí. Začátkem června deštivo. Žně mokré. Říjen, listopad suchý. - 18. ledna Černá Hora se vzdala Rakousku. [V dubnu vysázeno před obecním úřadem (před starou školou) do pětiúhelníku 5 lip. Usneseno obec. zast. celý pětiúhelník obsázeti živým plotem a dovnitř postaviti památník, který by nesl jména padlých z naší obce ve světové válce. 1. května zaveden t. zv. „letní čas." Hodiny posunují se o hodinu napřed, aby si lidé navykli časnému vstávání.] 10. června odsouzeni ve Vídni Dr. Kramář, Dr. Rašín a j. význačné české osobnosti k smrti provazem. Nedostatek potravin velice tísnivý. Mouka aprovisační vyčerpána a zakoupena mouka rumunská, jež měla býti placena 1 kg à 1·50 K zlatem. Spořitelna rakovnická zakoupila 10 vagonů za 130.000 K. Koupě velice ošemetná, neboť mouka mohla býti Maďary zrekvírována. Obec přihlašuje objednávku 75 q, poněvadž jinak nebylo by mouky vůbec. Mouka rumunská však nedošla, ježto koupě byla zrušena. Byla nahražena moukou, získanou z rekvírovaného, zabaveného obilí našich vesnic. Rekvisice přísněji a přísněji prováděny. Vrchním velitelem německých vojsk jmenován Hindenburg, jemuž byla podřízena i rakouská, „naše" armáda. Je nedostatek drobných mincí.

Bronzové dvouhaléře byly stahovány. Tištěny jsou víc a více papírové bankovky korunové, na papíře velice špatném. Lidé si k drobným pomáhají. Malé bankovky se stříhají na polovice a čtvrtky. Říká se těm utrženým kouskům „ondatry". 23. října zabit v hôtelu ministerský předseda Stürgh. 5. listopadu rakouský a německý císař uznávají Polsko jako samostatný stát. Pro naprostý nedostatek masa zakazuje se 3 dny v týdnu připravovati masité pokrmy. Nařízeno, aby do mouky pšeničné přimíchavala se z poloviny mouka ječná. Spotřeba obilin snížena byla na 130 g na hlavu a den. Z luženského kostela, tak jako z mnohých jiných, odvezeny posvěcené zvony, jež přelity v houkající děla, která znovu za velikých slavností byla kněžími svěcena, před užitím jich v krvavé vřavě bitevní. Nebylo slůvkem vůči této křiklavé protichůdnosti promluveno ani se strany kněžstva, aniž kohokoliv jiného. Vyhrožováno udáním tomu, kdo by byl měl odvahu se ozvati. Různá udání vůbec se šíří. Nikdo není jist. Nastává období dusného mlčení.

1917.

Mrazivý leden. Mnoho sněhu. V březnu a dubnu studeno. Třešně kvetou až v květnu. Léto teplé. - 2. ledna zrušena kancelář českého ministra-krajana ve Vídni po 20 tiletém trvání. 9. března rozdělení vojáci jednotlivým hospodářům k ubytování. Jízdné na dráhách se zdražuje. Na petrolej, jehož je stále větší nedostatek, vydávají se poukázky. Rekvisice dobytka pokračuje. V obci poklesl stav dobytka na méně než polovici.

C. k. tabáková režie nahražuje nedostatek tabáku listím všeho druhu. Kuřáci chodí si na listí sami, suší a kouří ho. Spisy Al. Jiráska: Temno a Husitský král jsou zabaveny. Spisy J. S. Machara prohlášeny vesměs za zabavené. O Macharovi nesmí se ve školách vyučovati. Vše to stalo se na základě klerikálních denunciací. Knihovníci obecních a spolkových knihoven ukrývají uvedené i jiné knihy, aby nebyly úřady zabaveny. Některé české písně nesmějí se zpívati. I píseň „Kde domov můj?" c. k. úřady dráždí. Vojáci čeští dáváni jsou k plukům německým, kde se jim zapovídá mluviti česky. Tajně jsou pozorováni čeští učitelé-vojáci. - 1. února vyhlásilo Německo zostření ponorkové války. Spojené státy severoamerické přerušily diplomatické styky s Německem. Různé komise pátrají po ukrytých potravinách. Sýpky značně již vyprázdněny. Rekvirujícím komisařům nařízeno, aby dle stanoveného klíče přesně vypočítali dávku přináležející rodině dle počtu členů a i dobytku. Dávka tato měla vystačiti až do žní, což rozpočítáno úředně. Za 14 dní však přepočítány dávky znovu dle klíče nového, se spotřební dávkou menší a „přebytek" zrekvírován. Tak podvodně vyzrály c. k. úřady na rolnících. Nikdo potom nikomu nevěřil. Obilí se rafinovaně schovávalo ve skrýších vykopaných na př. pod stáním dobytka (pod býkem), ve zdech, sklepích a j. Každý žil ve strachu před sebráním zásob, poněvadž z úředně nařízeného přídělu nebylo možno žíti. Rolníkům dávány dovolené u vojska, aby spíše poskytovali obilí, dobytek a upisovali válečné půjčky. Dovolené se jim prodlužovaly; kdo nic nedal, neb málo, musil jíti na vojnu. Podplácel se každý, kdo mohl přispěti k osvobození od vojny, aspoň na čas, ať to byl nižší nebo vyšší úředník. Při rekvisicích nutno konstatovati, že cizí vojáci měli mnohdy více ohledu a citu, než člověk domácí, který ze zvláštní nevraživosti, snad ve válečné době vzniklé, byl by souseda i zničil. Rolníci vytrpěli mnoho týrání od úřadů. Mnozí z nich pomáhali chudým lidem - bezzemkům.

Avšak byly i případy, kde veliká sobeckost a hrdost panovala v srdcích. Byl nedostatek šatstva, obuvi. Kdo musil žíti jen z aprovisace, byl ubohý člověk. Mouka byla někdy jakosti hrozné. Lidskými hyenami, nesvědomitými chamtivci byla mouka různými přísadami kažena. Kronikář sám ví o případě, že mlynář dával do mouky pro aprovisování továrních dělníků sádru. Pytel mouky vážil až 130 kg. Mouka prozkoumána potravním úřadem v Praze. Mouka se mlela doma na různých mlýnících, šrotovnících! Mlýny byly totiž přepadány tajnými komisemi, které všecky zásoby zabavily, jež byly nad úřední stanovené množství. V některých statcích byla zařízena i celá jednoduchá mlýnská složení důmyslně ukrytá před slídivým zrakem rekvisitorů. V těchto dobách povznesl se parní „Luženský mlýn" (býv. č. 15.) které rozbořeno a na místě něho vystavěna vila u silnice na návsi. Mlýn po neprozřetelných spekulacích mlynáře po válce upadal, vyhořel. Na konec prodán byl ve veřejné dražbě a přestavěn na soukromé byty majitelem jiným. – 23. dubna po 3 létech poprvé svolána byla do Vídně říšská rada. Zavedeny železné dvacetihaléře tak zvané „sviňky". Rakousko pokouší se bez Německa o separátní mír. V mnohých městech jsou nepokoje z hladu. Vojsko střílí do lidu. 17. května ohromný výbuch prachárem ve Steinfeldu. 28. května hrozný výbuch explosivních látek ve Škodových závodech v Plzni, při němž zahynulo na 600 lidí. 31. května výbuch v kapslovce na Žižkově. Nedostatek uhlí veliký. Na nádraží jsou vozy s uhlím hlídány vojskem. Někteří jednotlivci z naší obce, využitkovavše velikou poptávku po uhlí, založili uhelné doly v blízkosti Lužné: Na Mostolci, na Rovinách, u Mareše. Uhlí však bylo špatné jakosti a proto věc skončila úpadkem a ochuzením podnikavých jednotlivců. Na nádraží přehlížena náhle zavazadla cestujících. Po provedené přehlídce potraviny zabaveny těm, kdož neměli pobvrzení okresního hejtmanství o dovoleném vývozu brambor a pod. Za nářku a skřípění zubů zabaven každý kg brambor, mouky, oblí, masa, sádla, salámu, což vše pernĕ bylo koupeno za drahé peníze neb vyměněno za boty, šaty, mýdlo, cukr a jiné věci. 3. července vyhlášena všeobecná amnestie. Provedena revise orné půdy. Obec upisuje na VII. válečnou půjčku 1600 K. Ku konci měsíce července dělnické nepokoje. V Plzni odepřelo vojsko maďarské střílesti do lidu. Vyslána sem proto německá posádka z Chebu. Německo má proti sobě 36 válčících států. Nouze o petrolej i svíčky. V aprovisačních komisích rozdělují se tyto věci velmi úzkostlivě.

Obilí prodává se za ceny nesmírně vysoké. Peníze rakouské jsou bezcenné. Vede se pouze výměnný obchod. Přicházejí lidé z Kladenska a odjinud a nabízejí za potraviny šatstvo, prádlo, obuv. I nitě jsou vzácné. Do mýdla přimíchává se jíl. Mýdlo pěkné, dobré lze dostati jen výměnou za potraviny, rovněž tak cukr, jehož jest veliký nedostatek. Pro nedostatek uhlí zavírají se školy. Doprava vázne; vlaky rovněž nemají uhlí. Ženy, děti čekaly na „dávání" petroleje, mouky, sádla, podřadných tuků a t. d. ve frontách, v mrazech od časných hodin ranních. Co času bylo promarněno! Co nepohodlí, zimy, hladu a jiných fysických utrpení bylo prožito námi všemi! Krví a utrpením samostatnost naše získána. Lidé čeští však neklesají na duchu. Venkov dostá-

-vá tajné zprávy od „Malfie" (několika odvážných lidí českých, kteří mají spojení se světem zahraničním a udržují náladu a ducha odboje. Rakousko zraruje se všemi. Všechny noviny (mimo klerikální) psaly s obratností a pokud nebyly zabaveny, mluvily řečí nepřátelům nesrozumitelnou, jíž však rozuměl každý Čech. V těchto hrozných dobách útlaku zní volně v Čechách jen prorocká hudba Smetanova. Tu přece nikdo neraká-zal! Cyklus jeho symfonických básní „Má vlast" posiluje a nabádá k naději v konečné vítězství čtyřdohody a tím i naší věci. Jako doma tak i venku za hranicemi byl odbojný duch. Ze zahraničí docházejí tyto důležité zprávy:

10. I. 1917 Dohodové státy odpovídají Wilsonovi, prezidentu Spojených Států Severoamerických na dotaz z 21. prosince 1916 o podmínkách míru: Osvobození Čechoslováků od cizího panství jednou z hlavních podmínek. 13. II. první smlouva Československé Národní Rady (profesora Masaryka) s francouzským ministrem Thomasem o vyslání 30.000 zajatců do Francie. 2. VII. vítězství u Zborova, získané naším zahraničním vojskem v Rusku proti Němcům. 18. VIII. odbor Čsl. Národní Rady v Rusku vypisuje revoluční půjčku 20 milionů franků na zahraniční vojsko a odboj. 9. X. zřízení prvního samostatného československého korpusu na Rusi potvrzeno generálem Duchoninem. 7. listopadu 1917 převrat bolševický v Rusku. 19. XII. Vláda francouzská vydává dekret o zřízení československé armády ve Francii.

OBEC LUŽNÁ OKRES NÁCHOD

1918.

Leden teplý. Mokré žně. Úroda obstojná. Podzim suchý. O vánocích blato. - 7. ledna vláda francouzská a Národní Rada Čsl. podepsaly „Statuty o organisaci československé armády ve Francii. 7. února prohlášeno čsl. vojsko na Rusi za část francouzské armády. 15. II. Národní Rada nařizuje odvody do francouzských legií. 16. II. sovětský generalissimus Muravjev zaručuje našemu vojsku volný průjezd do Francie. 4. března uzavřen mír Brest-Litevský. Němci hnou se do Ruska, kde kořistí. 13. dubna jihoslované a Češi v Praze přísahají věrnost za věrnost. 21. dubna sjednána první smlouva mezi vládou italskou a Národní Radou o zřízení čsl. vojska v Italii. 1. května velkolepá oslava májová v celých Čechách. Masa nedostatek velikýt. Prodává se pouze jeden den v týdnu. Vydávání některých časopisů českých na př. Národních Listů zastaveno. 16. května konala se v Praze skvělá oslava 50. výročí založení Národního divadla. Při této příležitosti pořádala se v Praze schůze všech potlačených národů rakouských i za přítomnosti Italů. Hrána opera Bedřicha Smetany „Libuše, ve které zpívala pěvkyně Destinová, která byla též členem

Maffie. Ohromně působil zpěv její z jmenované opery: „Národ český neskoná, on všechny strasti překoná!" Povzbuzení, vzpružení, aby se vydržely zatím všechny strasti válečného útisku, přenášelo se takovou slavností k nám na venkov, kde na nás působilo dojmem dnes nevypověditelným. 22.V. Lord Robert Cecil jménem ministerstva zahraničí anglického uznává právo československého národa na úplnou samostatnost. 23. června propůjčuje obec výlučné právo užívati veřejných obecních komunikací k vedení elektrické energie společnosti „Elektrárenského svazu okresů středočeských", jichž členem jest okres rakovnický částkou 230.000 Kč. 13. července ustavil se v Praze Národní Výbor Československý, který stavěl se stále důsledněji na program naší samostatnosti.

Zásoby obilí jsou naprosto vyčerpány. Chlebenky a různé ty pukázky „enky" se dostávají, ale za ně nic. Hlad nastává povážlivý. Mnozí občané z Lužné vycházejí ve velkém počtu bez strachu na Fürstenbergské latifundie k Novému Domu a znova za doby noční klasy, ze kterých doma vydrolují obilí. Vše to z bídy, nedostatku, hladu. 24. července nápor Němců zastaven. Spojenci s českými legiemi přecházejí v ofensivu. 12. září zahájena ofensiva francouzsko-srbská na jižní balkánské frontě. Dne 21. září kapitulovalo Bulharsko. 3. IX. vláda americká uznává válečný stav mezi Československem a německým a rakouským císařstvím a Národní Radu Čl. za vládu de facto, mající právo řídit vojenské a politické věci národa československého. 28. IX. vláda Francie sjednává smlouvu s Národní Radou o postavení československého národa ve Francii: zavazuje se zřídit československý stát v hranicích historických. 18. října 1918 zatímní vláda československá: (Masaryk, Beneš, Štefanik) prohlašuje samostatnost československého národa. (Deklarace Masarykova ve Washingtoně.) 7. října 1918 dostává Wilson Rakousko-uherskou nabídku, v níž slibuje R.-U. Čechoslovákům a Jihoslovanům autonomii. President Wilson odpovídá 18. října, že Národní Rada Čsl. je de facto vládou válku vedoucí a obdařená náležitou autoritou řídit politické a vojenské věci Československé. President nemůže tedy již přijmouti pouhou „autonomii" těchto národů (Čechoslováků a Jihoslovanů) jako basi míru, oni a ne on musí rozhodnout, jaká nabídka se strany Rakouska-Uherska uspokojí jejich názory o právech a osudu jejich jako členů v rodině národů. Následkem těchto zahraničních událostí i doma věci dozrávají: — — — — — — — — — — — — — —

28. října 1918 za nekrvavého, důstojného povstání v Praze prohlášena naše vlast Republikou za nesmírného jásotu celého národa. Prvním presidentem našeho samostatného státu zvolen učitel-univ. profesor

Dr. T. G. Masaryk.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Ověnčené vlaky z Prahy první přinášejí radostnou zprávu, zprávu, která ve skutek uváděla sny našich předků i sny a touhy naše. Heslo: „Pryč od Vídně!" bylo provedeno. V Rakovníku a v Křivoklátě ustavily se okresní Národní Výbory, které byly podřízeny přímo Národnímu Výboru v Praze. Členové okresních výborů projížděli v automobilu, v krojích sokolských jednotlivými vesnicemi, nabádajíce k udržení pořádku. Pořádek také nebyl nikde ani v nejmenším porušen.

Občané z Lužné, padli ve světové válce:

1. Altera Václav, strážník dráhy
2. Bureš Václav, strážník dráhy, * 1887
3. Čečrdle Václav, syn rolníka, * 1890, rus. legionář.
4. Černý Antonín, dělník, * 1887.
5. Dreßler Václav, dělník, * 1886
6. Fleßner Antonín, dělník, * 1893.
7. Hajfler Bohumil, čalounik, * 1893.
8. Heyda Josef * 1892.
9. Horn Josef, dělník * 1887
10. Konopásek Josef, syn hostinského, * 1880.
11. Konopásek Eduard, * 1890
12. Krauz Václav, dělník, * 1886
13. Krejčí František, malíř, * 1893.
14. Krejčí Josef, dělník, * 1897.
15. Krejčí Václav, číšník, * 1892.
16. Kubát Lev,
17. Ledvinka Jan, kovář, * 1892.
18. Ledvinka Josef, strojník.
19. Majner Josef, dělník, * 1894.
20. Majner Václav, dělník, * 1885.
21. Maleček Josef, zedník, * 1884.
22. Pavlíček Adolf, dělník, * 1885.
23. Pavlíček Bohumil, dělník, * 1897.
24. Pavlíček Karel, dělník, * 1889.
25. Palkoska Antonín, domkář, * 1884.
26. Pochman Antonín, * 1888.
27. Pochman Josef, obuvník, * 1879.
28. Pochman Josef, topič, * 1880.
29. Pochman Josef, obuvník, * 1888.
30. Pochman Karel, syn rolníka, 1895.
31. Pichrt Gustav, dělník, * 1892, rus. legionář.
32. Piesch Erich, revírník, * 1880
33. Rédl Josef, studující, * 1896, rus. legionář.
34. Šajner Antonín, truhlář, * 1883.
35. Šajner František, dělník, * 1895.
36. Šajner Josef, studující, * 1895.
37. Šajner Rudolf, modelář, * 1892.
38. Šajner Václav, řezník, * 1877.
39. Suchý Václav, dělník, * 1892.
40. Šulc Josef, dělník; * 1881.
41. Švácha Antonín, dělník, * 1893.
42. Švácha František, domkář, * 1885.
43. Švácha Leopold, dělník,
44. Švarc František, dělník, * 1889.
45. Tupý Josef, obuvník.
46. Tyšer Bedřich, dělník, 1885.

47. Ureš Rudolf, dělník, * 1882.
48. Vlček Antonín, bednář, * 1893.
49. Vlček František, dělník, * 1887.
50. Vlček František, dělník, * 1892.
51. Vlček Josef, bednář, * 1885.
52. Vlček Josef, obuvník, * 1872.
53. Zaspal František, dělník, * 1898.
54. Zíka Antonín, dělník, * 1888.

Hle, smutná bilance světové války - pouze z naší vesnice! Tragický skon těchto občanů přispěl k našemu osvobození. A bolest po jich ztrátě naplňuje dnes naši duši novými myšlenkami a city.
9. listopadu hrne se zbídněné vojsko německé z fronty do Berlína. Zároveň s ním čtyřdohodová komise. 8. XII. naše armáda slavnostně přísahá Republice v Padově za přítomnosti krále italského. 16. prosince přehlíží president Masaryk naše vojsko v Padově, odkud odjíždí do Čech dne 17. prosince, doprovázen jsa oddílem italských legionářů. V sobotu dne 21. prosince přijíždí p. president do Prahy, kdež slavně uvítán. Nebudu líčiti události dnů dalších, z nichž skoro každý byl historickým. — Změnilo se mnoho co se týče vnějších znaků rakušáckých, které vesměs odstraněny. Ale v duších svých, ve svých nitrech zůstala většina táž, jako byla za Rakouska. Lidé stali se republikány, občany, avšak zvykem zůstali Rakušáky. Možno říci, že leckdo u nás se zastyděl za své špatné činy za války, ale kdyby se časy obrátily, chovali by se mnozí stejně bídácky, jako se chovali dříve. Bude potřebí mnoho práce a vymření několika generací, nežli se převychováme a než bude platiti zplna a nezvratitelně: Finis Austriae! a tu snad teprve potomstvo naše přece jen vejde v zemi zaslíbenou, v zemi v pravdě Československou.

1919.

Mokrý leden. Únor do 20. mrazivý. Studené léto. Mokré, opožděné žně. 1. března provedlo se vzorně kolkování rakouských bankovek československým kolkem. Polovice bankovek se zadržela. Některé vesnice předložily jich za několik statisíc korun. 1. květen - první svobodný máj v Republice oslaven po celých Čechách a i v Lužné slavnostně. První legionáři se navracejí; všichni s dychtivostí jsou obléháni a vyptáváni. [Dne 15. června 1919 konány v obcích nové volby do obecních zastupitelstev. První volby republikánské, ve kterých volilo se dle všeobecného, rovného práva hlasovacího. Poprvé volily též ženy. V naší obci vyskytují se tohoto roku jen tři strany politické: Sociální

demokracie, republikánská strana čsl. venkova a česko-
-slovenští socialisté. Ze 24 členů obecního zastupitelstva
získala strana sociálně demokratická 15 mandátů, česko-
-slovenští socialisté 6 a strana republikánská 3 mandá-
-ty. Starostou obce zvolen František Vlček, obchodník,
č. p. 73, prvním náměstkem Antonín Pelcman, železniční zří-
-zenec, č. p. 247 a druhým náměstkem Josef Hošek, koláč, č.
p. 46. 12. října zasílá obec Národnímu shromáždění pro-
-test proti roztržení Těšínska. Ze schůze obecního zastupitel-
-stva, konané v předvečer 28. října poslán pozdravný tele-
-gram p. presidentu Masarykovi. Nastává částečné spl-
-ňování druhé části programu českého odboje. První část:
„Pryč od Vídně" byla vykonána, druhá: „Pryč od Ří-
-ma" se pomalu, ale uvědoměle provádí. Občané vystu-
-pují hromadně z římskokatolické církve a buď stáva-
-jí se bez vyznání náboženského, nebo přestupují k
nově vzniklé církvi československé. 6. červenec, svátek
Husův oslavil se slavnostně. Vánoce blátivé. Drahota
stoupá. Cena Kč klesá. Ceny prádla, obuvi, potravin vy-
-soké. Úroda tohoto roku byla dobrá. – Dne 31. srpna
usnáší se obecní zastupitelstvo, aby žádalo se o zřízení
měšťanské školy.

1920.

Drahoty přibývá. I v našem kraji počíná se lid pro-
-ti ní bouřiti. V Rakovníku konal se veliký tábor děl-
-ného lidu proti drahotě. Ze všech vesnic okolních shro-
-máždil se lid v obrovském průvodu, v jehož popředí byly
neseny šibenice, pod něž byli zavedeni váleční ketasi
z Rakovníka, kteří museli slíbiti, že chamtivého vykořisto-
-vání a ketasování zanechají. Když byl lid rozjitřen, za-
-hájil veřejnou schůzi poslanec Karel Folber, který zá-
-stupy uchlácholil vysvětlením, že zástupci lidu pracují
v parlamentě na odstranění křivd. Luženské dělnictvo
shromáždilo se u „Luženského mlýna" u mlynáře Frant.
Ledvinky č. 15., kterému učinilo dostaveníčko se šibenič-
-kou. – 25. ledna zasílá obec úřadům a Národnímu shromá-
-ždění petice pro rozluku církve od státu. Na oslavu
70. narozenin p. presidenta Masaryka koná obecní
zastupitelstvo schůzi dne 7. března, ve které zakládá
fond pro podporování chudých studujících z Lužné
obnosem 1000·– Kč. Na sbírku, která konala se ve prospěch
nové Masarykovy nemocnice v Rakovníku, daruje obec
100·– Kč. 20. března upisuje obec. zast. na čsl. premiovou
půjčku státní Kč 2000·–. Při schůzi své dne 3. června usná-
-ší se obec. zast., že věcný náklad spojený se zřízením měšťan-
-ské školy chce nésti. 10. června zahájen slet všesokolský

v Praze. 15. října konala se v Praze výstava českých aeroplánů. Květen tohoto roku byl parný a suchý. Červen studený. Žně horší než loni. Suchý a studený podzim.

1921.

1. ledna mlha - déšť. Únor suchý. 1. května krásný den, květen teplý. Červen velice chladný. Žně velmi dobré. Podzim suchý. 3. ledna zemřel Arnošt Denis, Francouz, velký přítel a dějepisec našeho národa, krátce po své slavné návštěvě v Čechách. Měšťanská škola schválena a započato na ní vyučovati dne 1. listopadu 1921. V blízké šamotové továrně na keramické výrobky následkem nálady pracujícího lidu v Republice zvolili si dělníci deputaci, která žádala správu závodu o přídavek, který by byl úměrný továrnímu zisku. Důvěrníci byli v noci zatčeni četnictvem a odvezeni do vyšetřovací vazby na Pankrác. Z Lužné byl to Ant. Pokorný, dělník. Po nějaké době byli z vazby propuštěni. Po celou dobu dostávaly rodiny postižených důvěrníků plnou mzdu, kterou sebrali dělníci

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

sami mezi sebou.

V listopadu tohoto roku konalo se úřední sčítání lidu, dle kterého měla Lužná:

Vlastní obec: 217 čísel domovních, 1538 obyvatel (775 mužů, 763 žen). Z těch bylo 729 bez vyznání náboženského, 495 československého nábož. a 314 římskokatolického. Samoty k Lužné příslušející měly: 27 čísel domovních, v nichž bydlilo 261 obyvatel (133 mužů, 128 žen). Z nich bylo 64 bez nábož. vyznání, 84 československého, 107 římskokatolického, 3 českobratrského, 3 evangelického reformovaného. Celkem tedy bylo v Lužné 244 čísel domovních se 1799 obyvateli (908 pohlaví mužského, 891 ženského) - 793 bez vyznání náboženského, 579 československého, 421 římskokatolického, 3 českobratrského a 3 evang. reformní. Dle národnosti měla Lužná 1782 Čechů, 16 Němců a 1 Madara. Sčítání prováděl učitel Josef Janoušek. - V neděli dne 7. prosince 1921 byla celá veřejnost naší obce rozrušena hrůznou událostí, která se stala v sobotu dne 6. t. m. večer. Učitel a starosta tělocvičné jednoty „Sokol" v Lužné Josef Janoušek zavraždil způsobem bestiálním vdovu po říd. učiteli pí B. Procházkovou, ind. učitelku ve výslužbě pro bídných 2000 Kč. Ubil ji kladívkem od cukru a omráčenou zardousil řemínkem od šicího stroje. Mrtvolu posypal paprikou, kterou si přinesl zabalenou ve „Věstníku Sokolském", který měl opatřený svými poznámkami. „Věstník" hodil do kamen a zapálil. Oheň nebyl však dobře rozdělán a udusil se. Při soudní prohlídce byl „Věstník" nalezen a dle poznámek na něm učiněných přišlo se na stopu vraha, který byl zatčen při vyučování ve škole. V žaláři se ke všemu přiznal. Omlouval se, že měl bídu.

Odsouzen byl k smrti, ale dostav milost, odpykává si doživotní žalář na Pankráci – v kanceláři. Nepřátelé učitelstva a školy využitkovali tohoto případu jak náleží proti učitelstvu v daleném okolí. Na příklad farář Svatoš v Novém Strašecí vyvěsil článek o této vraždě z časop. „Národní Politiky“ ve škole dětem, aby štval proti učitelstvu. – Drahota potravin konečně se trochu zmírňuje. Nouze o byty trvá. Chmele sklidilo se tohoto roku v naší obci 32 žoků (à ce 100 kg) a prodáván byl v ceně 5000·– – 7000·Kč za 50 kg.

1922.

Celkem vlhký, méně úrodný rok. Za citelnějších mrazů únorových stávka horníků. Sluneční skvrny. Květen studený. Žně mokré. 11. května povolen ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze poštovní úřad v Lužné pod touto podmínkou, jestliže obec doplatí možnou pasivitu spojenou s jeho udržováním, bezpečně upraví úřad a pro úředníka připraví byt. Poštovní úřad otevřen dne 16. srpna 1922. – 20. srpna o 5. hod. odpolední projížděl stanicí Lužnou pan president Masaryk na cestě z Italie, kdež dlel na rotavené. Přivítán byl hojným obecenstvem a starostou obce Františkem Vlčkem. Pan president mu odpověděl: „Pohnd budete se říditi mou snahou a půjdete za mnou, budou služby vaše splněny.“ V srpnu vyhořel „Luženský mlýn“ mlynáře Františka Ledvinky. Tím zanikl jediný průmyslový podnik v naší obci. Vznikl z malých počátků. Dvakráte byv přestavován, zvelebil se velice až konečně stal se z něho mlýn moderní. K rozkvětu a i k zániku pomohla mu ovšem doba válečná. – Obecní zastupitelstvo udělilo knihovní radě příspěvek 1200·– Kč pro obecní knihovnu. – Ceny chmele následkem zákazu ministerstvem obchodu, aby nebyl chmel za hranice prodáván, klesly s počáteční ceny 500·– Kč až na Kč 350·–. Na konci prodejní saisony dostoupila cena jeho výše 3500·– Kč. Avšak v Lužné již žádného chmele nebylo, neboť byl prodán za ceny nízké. Pro zemědělství byl r. 1922 rokem kritickým. Celkem prodáno z naší obce 66 žoků chmele.

1923.

Dr. Alois Rašín, první ministr financí Čsl. Republiky zemřel dne 18. února, byv na ulici postřelen útočníkem, když vycházel ze svého domu. – Tohoto roku konaly se nové volby do obecního zastupitelstva. V obci volilo pět stran. Strana komunistická obdržela 9 mandátů, Čsl. sociální demokracie 7, československé socialisté 4, Republikánská strana čsl. venkova 3 a Živnostensko-středostavovská

1 mandát. Starostou byl zvolen Antonín Varyš, želez-
ničář zřízenec, člen čsl. sociální demokracie; prvním ná-
městkem zvolen Josef Hégr a druhým
Proti této volbě podán byl rekurs členy republikánské
strany čsl. venkova a volba byla zrušena. Při volbě no-
vé zvolen starostou občan Josef Hégr, dělník, člen strany
komunistické, I. náměstkem občan Antonín Konopásek,
rolník, člen republikánské strany čsl. venkova a II. náměs-
tkem občan Antonín Varyš, želez. zřízenec, sociál. demokrat.
Volby byly konaly se za čilé účasti politických stran a se
zájmem všeho občanstva. - Pomocnému komité Čechoslováků
v zahraničí věnováno obcí 30·- Kč, ústřední prázdninové
péči pro dítky dáno 100·- Kč. Bytová krise - nedostatek
bytů trvá. Kolik platilo se za trochu lepší byty, ukazu-
je případ kronikářův, který, když přišel tohoto roku do
Lužné platil za byt sestávající z kuchyně a dvou pokojů
2500·- Kč ročně. Na druhé straně nutno však uvésti, že
stavba domů jest rovněž velmi drahá. Náklad na domek
o 2 obytných místnostech byl asi 50.000 Kč. Uhrnem sklize-
no v obci 54 žoků chmele.

1924.

V únoru pořádána informační schůze s před-
náškou o elektrické energii. Po ní rozeslány přihláškové
listiny, na něž přihlásilo občanstvo odběr světla pro
542 žárovek, 19 motorů o síle 117 HP. Obec přihlašuje se
za člena svazu elektrárenského v Praze s podílem 36.000
Kč. U potoka, blíže mostu vystavěn transformátor za
12000 Kč, v čemž zahrnuta je i úprava okolí. Elektrický
proud béře naše obec z elektrárny v Rynholci. Lužná
jest první vesnicí na okrese Rakovnickém, jež zavádí síť
elektrického osvětlení a elektrickou energii vůbec. Po obci
instaluje se 21 světel pro veřejné osvětlování cest v obci.
U nádraží rozšiřují se velmi novostavby, zvláště na
katastru lišanském. Obec Lužná pořizuje také na svém
katastru u nádraží regulační plány. Na „Belišance"
vystavěna moderní elektrárna v samém sousedství
uhelných dolů fürstenbergských. Uhlí, jež jest špatnější
jakosti, zužitkuje se hlavně na výrobu elektrické energie.
Elektrárna na Belišance zásobuje proudem fürstenbergský
pivovar v Krušovicích, fürst. dvory a obce v jižní části
Rakovnicka; tohoto roku jest to pouze Křivoklát. - Roku
1924 zřízena a uvedena v činnost čistnická stanice, která
umístěna v bývalém „Lužénském mlýně". Tohoto roku
urodilo se a prodáno v Lužné v celku 134 žoků (asi po 100 kg).
chmele. Prodával se 50 kg za 1900 až 2300·- Kč.

1925.

V lednu dni slunečné, teměř jarní. 4. a 5. ledna bylo + 13° C ve stínu. Na počátku roku velice drahо. Dne 12. února konala se velká protidrahotní demonstrace v Praze. Skončila hrvavě. Střílelo se do lidu. Dne 15. února konala se protidrahotní schůze našeho pracovního lidu v Rakovníku. [Instalace elektrického vedení se v tomto měsíci dokončovala. Dne 27. února začalo se poprvé v naší obci svítiti elektrickými žárovkami. Zvláště obec byla osvětlena na frekventčních místech pouličními lampami. V domácnostech svítili jen někde, poněvadž nebyly všude elektroměry. Všeobecně svítilo se světlem elektrickým] dne 28. února a 1. března. Dne 7. března oslaveny 'víele 75. narozeniny prvního našeho presidenta T. G. Masaryka. Dne 10. března zahučely první elektrické motory v obci při řezání dříví, šrotování a j. pracích hospodářských. V měsíci březnu a dubnu konán v Rakovníku cyklus přednášek „O československé revolucí". Mnoho občanů z obce naší se přednášek těchto (Dr Ed. Beneše, ministra zahraničí, Tomáška, předsedy Národ. shromáždění a j.) súčastnilo. Dne 10. května konal se všeobecný výlet dětí zdejší školy (a z celého okresu) do Lán ke hrobu † pí Masarykové, cho-

-ti p. presidenta. Dne 5. července konaly se oslavy Husovy. Byly smutné svojí nejednotností. Na návsi vystavěny dvě tribuny. Jedna pro místní osvětovou komisi a druhá pro stranu kommunistickou. Večer mluvili současně dva řečníci. Pěvecký sbor lužanský zapěl při oslavě „Slavnostní sbor" od Smetany. – Úroda obilí byla velmi dobrá. Obilí se však většinou s polí „kradlo", neboť mimo několik horkých a jasných dnů v létě, byly ostatní deštivé a studené. [V srpnu zahučela poprvé před starou školou na návsi mlátička hnaná elektrickým pohonem. Druhá s pohonem parním, postavena nad kostelem, takže za srpen vymlátilo se sta for i při deštivém počasí. Úroda chmele dosti dobrá. Chmel počal s cenou 2000·– Kč, v kterémžto obnosu se zaprodával v předprodeji. V týdnu však stoupla cena jeho na 4000·– Kč a ke konci roku na 4900·– Kč za 50 kg. Zde prodal se všechen (na žoku) za cenu kolem 4000·– Kč. Výsledek cen byl, že na podzim a v zimě založilo se veliké množství chmelnic – dráčenek. – Dne 14. října objevil se první poprašek sněhový s vánicí. Ovšem, brzy roztál. 15. října povolena tělocvičné jednotě „Sokol" licence biografová v hostinci u Polívků. Dne 17. října rozpuštěna poslanecká sněmovna Národního shromáždění a senát vlastnoručním přípisem p. presidenta T. G. Masaryka. Nové volby do poslanecké sněmovny a senátu Národního shromáždění konaly se dne 15. listopadu. Volilo se celkem klostejně, neradostně – jen ze zákonné povinnosti. V celé Čsl. republice 32 politických stran a „partají". V našem (IV.) volebním kraji bylo 14 kandidátních listin pro senát a 16 do poslanecké sněmovny v VII. volebním kraji (Louny). Do poslanecké sněmovny obdržela kandidátní

listina č. 5. (Čsl. sociálně demokratická strana dělnická 263 hlasů, č. 6. (der Deutschen Nationalpartei) 1, č. 8. (Čsl. živnost.-obchodnická strana) 49, č. 9. (der Deutschen socialdemokrat. Arbeiterpartei) 2, č. 12. (Národní strana práce) 20, č. 15. (Kommunistická strana Čsl.) 320, č. 20. (Čsl. národní demokracie) 19, č. 21. Čsl. strana socialistická 180, č. 22. (Republikánská strana lidu zemědělského 102, č. 26. (Čsl. strana lidová) 5, č. 27. (Bund der Landwirte) 2. Celkem volilo do poslanecké sněmovny 963 voličů z naší obce. Do senátu obdržela: č. 3. (Čsl. strana agrární a konservativní) 2 hlasy, č. 5. – 212 hlasů, č. 6. – 2, č. 8. – 46, č. 9. – 2, č. 12. – 24, č. 15. – 267, č. 20. – 18, č. 21. – 142, č. 22. – 96, č. 26. – 5, č. 27. – 1 hlas. Celkem volilo do senátu 817 voličů. Na nádraží Lužná – Lišany dostavuje se v podzimu kaple církve československé za dobrovolného přispění členů téže církve celého okolí. Od 20. října do 10. listopadu bylo stálé, teplé počasí, jaké ani v létě nebylo. Dne 12. listopadu napadlo sněhu bílo. Na počátku prosince tuhé mrazy. Největší – 22° C. Dne 11. prosince dostavila se náhle obleva. 25. prosince konala se první pobožnost církve československé v dohotovené kapli. Rok 1925 skončil úplnou oblevou, jež začala již za vánoc. Během roku narodilo se v Lužné 46 dětí, z nichž 27 bez vyznání nábož., 8 československ a 11 řím.-kat. Počet elektrických žárovek dosáhl výše 635, elektrických motorů 24 o 170 H P. V roce 1925 bylo v Lužné celkem 8 hostinců, v nichž se vypilo: U Konopáskú 370 hl piva krušovického obyčejného a 700 láhví limonády. U Kovářů 280 hl téhož piva a 500 láhví limonád. U Polívků 280·5 hl piva rakovnického a 500 láhví vody. U Trakslů 143 hl krušovického a 100 vod. U Jelínků 150 hl krušovického a 100 vod. U Kováříků (na nádraží) 134 hl krušovic. piva obyčejného a 56 hl v láhvích; 100 limonád. U Havelků na nádraží 532½ hl krušovického obyč., 136½ hl láhvového a 42½ hl plzeňského; 450 limonád. Na výletním místě Merkovce, v hájovně u Obytů 200 hl krušovického piva v láhvích přes letní měsíce. Celkem vyčepováno se 2325 hl piva. 1 lit. obyčejného prodával se v místnosti hostinské po 2·60 Kč a přes ulici za 2·40 Kč. Obec pronajímá fotbalovému klubu S. K. Sparta-Lužná hřiště na pozemcích pod Ohradou pro podniky tělovýchovné. Na hřišti mohou si hráti i děti.

1926.

K 1. lednu 1926 provedeno úřední sčítání stavu všeho zvířectva v našich obcích. V Lužné bylo 81 koní, 277 krav a hovězího dobytka celkem 441 kusů, 382 koz, 351 vepřů, 2975 slepic, 377 husí. Veškeré drůbeže celkem 3558 kusů. Na počátku roku řádila velká vichřice, která nadělala mnoho škod zvláště v našich lesích. Tyto vraly

již dříve strašnou úhonu mniškou, takže celé ohromné lány byly vyporáženy a stromy odváženy úzkokolejnou drahou do pily „Lesny" na nádraží řenčovském. Dne 3. února konala se v hostinci u Polívků schůze, na níž pojednávalo se o vyvlastnění lesů fürstenbergských ve prospěch naší obce. Schůze súčastnilo se 125 občanů. Usneseno jednomyslně, zplnomocniti obecní zastupitelstvo, by se vší pílí požadovalo vyvlastnění „Marovy obory" a revíru „Korunního prince Rudolfa". Narozeniny pana presidenta Masaryka, připadající na den 7. března oslaveny přednáškou, jež provázena byla světelnými obrazy. V měsíci únoru a březnu konala se „Lidová škola", jež pořádána místní osvětovou komisí. Přednášeli v ní tito osvětoví pracovníci: Prof. Ed. Klicpera (2 přednášky), prof. Frant. Miller (4), odbor. učitel Lad. Kejla (6), Mu Dr. J. Černý (1), řed. K. Chrz (1), učit. A. Domabylová (1) a učit. Ant. Brettschneider (1). 6. června byl slavnostním způsobem otevřen Husův sbor na nádraží Lužná-Lišany církví československou za ohromné účasti občanstva z Rakovnicka, Novostrašecka, Lounska i j. okresů. Přítomen byl patriarcha církve československé Dr Farský, který odevzdal „Sbor" faráři čsl. Josefu Hlaváčkovi. Dny 4., 5., 6. července 1926 byly hlavními dny VII. sletu všesokolského, který konal se v Praze za osobní účasti p. presidenta a statisíců čsl. návštěvníků i zahraničních. Zvláště imposantní byla účast Jihoslovanů. Slet byl jediným světlejším bodem r. 1926 v našem národním a politickém životě.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Dne 11. července konalo se hasičské okrskové cvičení na paměť 40 letého trvání zdejší jednoty hasičské. Členům, kteří setrvali při spolku hasičském 40 let, byly dány pamětní listy. Byli to tito členové: Josef Pochman, obec. strážník, Tomáš Pochman, kovář, Josef Jelínek, hostinský a rolník, Ant. Sajner, krejčí, Frant. Konopásek, rolník, Emanuel Krejčí, rolník, Ludvík Krauz, horník, Jan Ledvinka, obuvník, Josef Vachtl, rolník. Dne 17. července odpoledne byl hostem města Rakovníka první president rep. Čsl. T. G. Masaryk. Uvítán a uctěn slavně městem. Z naší obce, jakož i z jiných obcí celého okresu hrnuly se davy lidí, aby vzdaly hold milovanému prvnímu občanu Čsl. Republiky. Na začátku září pořádány čsl. vojenskou správou v okolí obce vojenské manévry. U Lišan zařídil se na poli oddíl čsl. letectva. Několik létadel obletuje krajinu každý den. O posvícení dne 19. září konala se slavnost odhalení desek, na nichž vyryta jména padlých ve světové válce. Desky umístěny ve vestibulu budovy školní. Desky stály přes 7000 Kč. 31. října začíná činnost „Bio Sokol" v Lužné prvním kinematografickým představením: „Karel Havlíček Borovský". Z pohledu na život a činnost kulturní v naší obci r. 1926 uvádím tuto statistiku, kterou jsem po celý rok zaznamenával. Přednášek vykonáno 41, z nichž 13 se světelnými obrazy, divadelních představení 13, koncertů a jiných různých slavností 12, kinematografických představení 23 (Sokol 13 a kočovný biograf 10). Muzik, plesů a jiných tancovaček bylo 33. K činnosti kulturní nutno poznamenati, že naše obec dosáhla r. 1926 primátu nad obcemi Ra-

-kovnicka v počtu kulturních podniků. Koncem roku bylo v Lužné již 22 koncesionářů radiových stanic, kteří užívali dobrodiní tohoto nádherného, obdivuhodného vynálezu. Chmel prodal se v naší obci tohoto roku nejlaciněji za 2800 – Kč, nejdráže za 3900 – Kč à 50 kg. Celkem bylo v Lužné prodáno v r. 1926 .... 169 žoků 350 lehkých centů (à 50 kg). Chmel vystoupil až na cenu 4300 – Kč. Tato bylina stává se nejdůležitější hospodářskou plodinou v našem kraji. Selské lesy se porážejí na chmelní sloupy drátěnek. Chmelnice se stále kvapem rozšiřují, aby zachytila se ještě včas doba, kdy chmel platí. Hospodářský život u rolníků se pozvedá. Zakupují se nejmodernější hospodářské stroje. U hospodářů objevují se již i osobní automobily a motocykly – předměty v dobách dřívějších u rolnického stavu nevídané. Rok 1926 začal oblevou, která trvala do 11. ledna. Následovaly mrazy do poloviny března. Počátek jara krásný. 10. dubna jsou v květu javory a jilmy na návsi. 16. dubna začínají kvésti třešně. Květen celý studený a deštivý (květy třešní a kaštanů zmrzly). Rovněž červen vyznačoval se počasím chladným (zejména za noci) a deštivým. Deště zastihly ranná žita ve květu, takže klasy jsou částečně zubaté. Pšenice trpí namnoze rezivostí. Nepříznivé počasí způsobilo zaplevení řep i brambor a zdrželo jich ovrávání, takže bramborů bylo málo. 1 q prodával se až za 100 – Kč. Píce narostlo sice veliké množství, ale deště a povodně znemožňovaly svezení sena, jež jakostně utrpělo. Konec léta a podzim krásný, slunný, teplý a suchý, takže práce polní mohly se pohodlně dokončiti. Vánoce bílé s popraškem sněhovým a mrazy. Tento poprašek byl jediný sníh za zimy r. 1926 – 1927. Na sbírku vánoční nadílky pro nejpotřebnější děti v Lužné, kterou pořádala místní osvětová komise přispělo peněžitými dary pouze 22 občanů. (V tomto čísle jsou zahrnuty i korporace). V r. 1926 zřízena silnice od nádraží kolem hájovny u Sládkova kříže k prachárně pod Louštínem nákladem společnosti „Eruptivy" a za přispění okresu.

Vidi
10. ledna
1928
Prof. Jan Malocký
okres. škol. inspektor

1927.

V lednu t. r. rozmohla se za neustále mlhavého počasí chřipka v nebezpečnou epidemii, jak ve školách tak i v občanstvu. Dne 16. 1. vykonána místní osvětovou komisí sbírka pro Čsl. Červený +, která vynesla 250·10 Kč. V únoru sníh žádný. Mrazy (-15°C) do konce února. Žita vymrzala a byla tím částečně poškozena. 1. března objevili se první špačkové. Ku konci března stávka horníků. 6. dubna první bouře s blýskáním a hřměním. První vlaštovky byly viděny dne 20. dubna. Luženské třešňovky začínají kvésti koncem dubna a počátkem května. Při podřezávání chmele sbíraly se pečlivě chmelové „babky", které se jindy jako obtížný plevel zahazovaly. Dnes jsou hledány a placeno za nůšku chmelové sádě Kč 30·–, za kopu 3·– Kč, neboť nové chmelnice se stále zakládají. 1. květen oslaven v celé Čsl. republice klidně. Počátek května krásný. 12. až 15. mrazy se sněhem a kroupami. Květy a mladé třešně zmrzly. Ostatek května velice sucho, které budilo již značnou starost o úrodu. Déšť dostavil se 3. června na vypráhlou zemi, takže obilí, chmel a t. d. vše rychle dohánělo, co ve vzrůstu zameškalo. Dne 25. května projížděl zdejší želez. stanicí president republiky T. G. Masaryk, který vracel se ze své cesty z jižních zemí do Prahy. Byl srdečně vítán četným obecenstvem, shromáždivším se na nádraží. Dne 27. května konala se volba presidenta republiky Čsl. T. G. Masaryk byl opět zvolen presidentem 274 ze 434 odevzdaných hlasů. Při volbě přítomno 286 poslanců a 148 senátorů. Komunista V. Sturc dostal 54 hlasy, 104 hlasovací lístky byly odevzdány prázdné, 2 byly roztříštěny. 12. června zemřel patriarcha Dr K. Farský, první biskup církve čsl. ve věku 47 let. Některým našim občanům byl dobře znám z dob odevzdání kaple čsl. (na nádraží) veřejnosti r. 1926. Dne 29. června 1927 zatmění slunce, žel, že pro nás neúplné. Asi 85% sluneční koule bylo zatměno. Zatmění bylo mezi 5. hod. 15 min. a 7. hod. 18 min. ráno. Střed připadl na 6. hod. 15 min. Zatmění hlášeno hvězdárnou v Praze pomocí rozhlasu přednáškami a bylo námi mnohými se zájmem pozorováno. Dne 2. července oslavovalo se v Rakovníku celým okrskem jubileum 10leté památky bitvy u Zborova (2. VII. 1917), kteráž měla veliký význam pro vývoj naší armády v Rusku a celého hnutí osvobozenského. Na den 26. června, 3., 5. a 6. července připadaly hlavní oslavné chvíle „II. Dělnické Olympiady", konané v Praze. I zdejší Děl. Těl. Jednota se

Olympiady se svými členy súčastnila. Zatím, co u nás 8. a 9. července byly hojné a blahodárné deště po dlouhotrvajícím suchém počasí, na severu Čech nedaleko od nás byly katastrofální bouře, jež nadělaly ohromné škody. Dne 24. července oslavovala zdejší Dělnická Tělovičná Jednota památku 20letého trvání jednoty okrskovým cvičením. Dne 30. VII. pořádala místní osvětová komise přednášku luženského rodáka, p. Stan. Kováře, konsula Čsl. Rep. v Alžíru: V pomůcech v Africe. Pro zajímavost uvádím perspektivu života naší vsi kolem 20. srpna. V tuto dobu bylo zde divadlo loutkové, Melíškova umělecká společnost divadelní - mimo luženského sokol. biografu. Do těchto podniků zapadl i dožinkový koncert kvarteta (20./VIII.) a slavnost dožínek (21./VIII.) Vedle kostelem na návsi zaujal rozsáhlou plochu cirkus se svými vozy a boudami a skupina houpaček, jež už zde rydělávaly dříve. Všem těmto atrakcím dařilo se dosti dobře. Pod kostelem zaujala místo podle ne zvlášť pěkného zvyku parní mlátička s lisem, mlátičem a parním strojem, jež slamou, plevami, prachem a houřím vyplňovala nelibě pěknou prostoru východní části návsi. Chmel začal se česati po 20. srpnu. Česání jeho bylo přerušováno častými dešti. Domácí česáči, chtějíce míti od vrtele přidáno, učinili stávku, ale sedláci na ni nedbali, takže brzy všichni česáči dali se do česání, jako by se nebylo nic stalo za starou cenu 2·20 Kč od 1/4 hl načesaného chmele. 18.

a 19. září o posvícení pořádána výstava čistokrevného drobného zvířectva spolkem pro chov čistokrevných zvířat pro Lašovice a okolí. Při této výstavě byla uspořádána také exposice podzimních květin, zvláště jiřin, zdejším zahradníkem. 1. října zemřel rolník Emanuel Krejčí, písatel několika odstavců v této kronice. Dokonal náhle za žentourem, pohánějíc svého jediného koně, kterým byl před třemi nedělemi kopnut. 4. října překvapil první mráz, který sežehl bramborovou nať, jiřiny a pod. 8. října o 20. hod. 50 min. bylo ve střední Evropě zemětřesení, jehož středisko nalézalo se ve Schwandorfu v Rakousku. Bylo pociťěno zvláště ve vyšších patrech domů, kde otřásal se nábytek, nádobí v policích a pod. U nás v domech přízemních bylo sotva znatelné. Tohoto dne + pí. Pajnerová, manželka obuvníka, zasažena byvši do míchy nápravou kola vozu v Hlavačově. 16. října konaly se volby do obecních zastupitelstev skorem ve všech obcích Republiky. V naší obci konaly se volby do obecního zastupitelstva dne 6. listopadu 1927, poněvadž nevypršela doba, stanovená zákonem pro úřadování zastupitelstva dosavadního. Volby členů do zdejšího obecního zastupitelstva vykonány 4 kandidátními listinami: Č. 1. Komunistické strany v Československu (sekce III. Internacionály). O mandát se ucházelo 22 kandidátů. Č. 2. Čsl. sociálně demokratické strany dělnické - 20 kandidátů. Č. 3. Republikánské strany zemědělského a malorol-

-nického lidu - s 10 kand. Č. 4. Malozemědělců a československé strany národně sociální - s 12 kand. Pro kand. č. 1. odevzdáno 409 hlasů, pro č. 2. - 262, pro č. 3. - 129 a pro č. 4. - 227 hlasů. Získali tudíž komunisté 10 mandátů a zvoleni: Hegr Jos., dělník, Brož Jos., dělník, Knot Václ., dělník, Šíma Rud., dělník, Knobloch Frant., dělník, Pokorný Antonín, dělník, Zíka Jos., dělník, Červený Jos., dělník, Krupička Jos., dělník, Pergler Karel, železničář. Čsl. sociálně demokratická strana dělnická získala 6 mandátů a zvoleni: Štys Ant., žel. v. v., Hudec Frant., děl., Vlček Frant., soukromník, Šafář Karel, žel. v. v., Kochlefl Frant., dělník, Huml Jan, dělník. Republikánská strana obdržela 3 mandáty a zvoleni: Pochman Václav, rolník, Stuchlý František, rolník, Kříž Ant., rolník. Malozemědělci a čsl. strana národně sociální získali 5 mandátů a zvoleni: Hošek Vojtěch, kolář, Šnobl Max, domkář, Dudáček Václav, domkář, Suchý Karel, domkář a Kříž Václav, zedník. Celkem odevzdáno 1038 hlasů, z nichž bylo 11 neplatných (6 prázdných a 5 po 2 kand. lístcích) — 49 hlasů vůbec nevolilo (starci, nemocní a pod.). Podzimek r. 1927. byl krásný. Dne 14. listopadu viděl jsem ještě dvě skupiny špačků odlétati na jih. Dne 13. XI. ukázal se první sníh, který 14. XI. padal již po celý den a zůstal ležeti, neboť teplota byla stále pod nulou. Dne 26. listopadu konaly se volby starosty, jeho náměstků a komisí. Volební skupina komun., čsl. soc. a republ. volila starostu a prvého náměstka. Druhého náměstka volební skupina sociál. demokrat. Při volbě starosty odevzdáno 18 hlasů. Obdrželi: Max Šnobl, čsl. soc. 10 hlasů, Hegr Jos., komun. 6 hlasů, Frant. Stuchlý, rep. 1 hlas a Pochman Václ., rep. 1 hlas. Zvolen tedy za starostu Max Šnobl, čsl. soc. Při volbě I. náměstka starosty obdrželi z 18 odevzdaných hlasů: Hegr Jos. 3 hlasy, Pochman V. 3 hl., Brož Jos. 1 hlas, Stuchlý Frant. 1 hlas, Dudáček V. 9 hlasů, Šafář K. 1 hlas. Při užší volbě mezi V. Pochmanem a V. Dudáčkem zvolen prvním náměstkem starosty Václ. Dudáček 12 hlasy (Pochman V. 6 hl.). (Mezi Pochmanem a Hégrem rozhodl los). Za II. náměstka zvolen Frant. Hudec, čsl. soc. dem. 5 hlasy voleb. skupinou soc. dem. Do obecní rady zvoleni komun. Hegr Jos., Brož Jos., Červený Jos., soc. dem. Vlček Frant. a repub. Kříž Ant. 1. XII. odstěhoval se první farář církve čsl. a spoluzakladatel její v našem okrese p. Jos. Hlaváček do Kladna po 20letém působení ve zdejší krajině. V prosinci přibývání sněhu a mrazů; dne 19./XII. mráz - 15°C, 20./XII. - 27°C, 21./XII. - 28°C. Ve dnech 18.–26. prosince byla na západě po západu slunce a ráno na východě kometa Skjelrup - Maristany 1927. Ohon, který směřoval vzhůru byl zcela malý a kometa sama ve 2. velikosti hvězd. Na noc z 23. na 24./XII. nastala náhle obleva tak mocná, že ráno o Štědrý den nebylo po sněhu ani památky. Před svátky vánočními byl vtažen do stroje dělník šamotové továrny J. Fišer, takže utrpěl velmi vážná zranění rozmačkáním prsou a rukou. Tělocvič. jednota „Sokol" v Lužné, jejímž člen byl, sebrala mezi členy k podpoře jeho vánoční dar na 700 Kč.

Zástupce obce místostarosta Ant. Konopásek inter-
venoval u klubů poslaneckých v Praze a u zeměděl-
ské rady ohledně přídělu lesů fürstenbergských na-
ší obci. Dosud však zatím nic vyřízeno. Lužná na-
máhá se koupiti „Marovu oboru" a les „Korunního
prince Rudolfa" přímo od p. Fürstenberga z volné ru-
ky. Ten však nabízí obci pouze 4 ha lesů rozptýlených.
Čeká se tudíž, až co pozemkový úřad obci přidělí.
Obecní zastupitelstvo zasílá církev. Shromáždění
resoluci proti zhoršení obecní samosprávy. Spolku
pro podporování chudých studentů reálky v Rako-
vníku věnuje obec 50 Kč. Ve škole vyvařovala se
v zimě polévka pro chudé a přespolní žá-
ky. Obec zvyšuje svůj dosavadní kme-
nový vklad 30.381 Kč u společnosti „Elektrá-
renského svazu okresů středočeských spol. s ruč.
o. v Praze" o 10.000 Kč, převzetím částky kmenového
vkladu města Kralup n/V. Berní úřad zasílá
konečně obnos 163.379·49 Kč, jakožto částku zadr-
ženou z obecních přirážek, jež vybíral, ale obci po
dlouhou dobu nevyplácel. Na rozhax okresní poli-
tické správy v Rakovníku připravuje se rozšíře-
ní hřbitova, neboť starý již naprosto nevyhove-
je. Elektrisace nádraží Lužná-Lišany, kde má
obec 4 velké objekty (nádraží, hotel Škopil, hotel Kova-
řík a Krupiva) se provádí. Transformátor postavi-
la na svůj náklad dráha. Z něho napájejí se
proudem zatím všechny domy patřící dráze a jsou

OBEC LUŽNÁ
OKRES RAKOVNÍK

na katastru luženském. Obec Lišany nechce zatím
zavésti elektrickou síť pro své příslušníky na veliké
osadě Lužná-Lišany. Žádá od tamnějších občanů
písemné vyjádření, by se předem zavázali, že budou
děti své posílati jen do školy v Lišanech a ne
do školy v Lužné.
Rybník obecní, dosud v nepořádku jsoucí, prona-
jat na 6 let na chov ryb občanům Karlu Horno-
fovi a Josefu Říhovi, kteří zřídili rybniční hráz,
upravili odtok vody a dali rybník do pořádku.
Ryby chovají se též v rybníku „Listém" (asi ¼ hod.
cesty směrem s.s.v. od Lužné) a v rybníku „U obrázku"
(blíže hájovny u „Sládkova kříže") lesní správou fürsten-
bergskou.
R. 1927 vypěstováno zdejšími pěstiteli 214 balíků
chmele. Chmel pěstován byl již na 2380 kopách
čili na 88 korcích pozemků. Byl o polovičku le-
nější než r. 1926. Nejlaciněji se prodal v naší
obci 50 kg po 1700 Kč, nejdráže po 2200 Kč za
50 kg.
Výsledek žní v r. 1927 byl velmi příznivý. Zvláště
úroda brambor byla abnormální. Rovněž byly
příznivé i ceny plodin, jak ukazuje výtažek plodi-
nové burzy pražské. Veliký pokles cenový proti roku
1926 vykazoval jediný chmel. Ceny potravin stouply
oproti r. 1926 dosti značně, jak ukazuje několik čí-
sel z úřední statistiky cen potravin v červnu 1926
v porovnání s cenami v říjnu 1927: Prodejní cena v

Kč za prodejní jednotku:		červen 1926	- říjen 1927
Chléb bílý		2·60	3·50
mouka bílá k pečení	1 kg	3·40	3·80
maso hovězí zadní	"	16·–	17·–
" vepřové	"	15·–	17·–
hrách	"	4·40	5·60
vepřové sádlo	"	20·–	21·–
brambory	"	–·80	–·70
tvaroh	"	5·80	6·–
vejce	kus	–·70	–·95
cukr	1 kg	5·–	6·05

V důsledku tohoto zvýšení cen potravin zvyšují se také, byť i ne tak značně, ceny průmyslových výrobků.

Stavební ruch v r. 1927 velice v Lužné stoupl. Nejnověji učiněna byla parcelace na „Kozím vršku" a na polích rolníků Čičrdle, Švachy a Maleckého podél pěšiny na nádraží od silnice (k Lišanům) počínaje. Za čtvereční sáh platilo se až 18·– Kč.

Z kulturních podniků v obci pořádaných v r. 1927 nutno vyzvednouti vzdělávací školu místní osvětové komise pořádanou od 8. března do 6. dubna. V ní předneseno 11 přednášek, z nichž některé se světelnými obrazy. Přednášeli tito osvětoví pracovníci: Antonín Bretschneider, učitel (1 přednášku), M[U]Dr J. Černý (1), Ing. C. Alois Hlobký (1), Jos. Hamouz, odbor. uč. (1), Kejla Ladislav, odbor. uč. (3), Ing. Karel Hineis, vrchní ved. šamotové továrny (1), Ed. Klicpera, profesor (1), Václ. Laun, uč. (1), Alois Stejskal, tajemník spolku „Krematoria" (1). Přednášky tyto navštívilo celkem 625 osob, průměrem tedy 57 osob bylo účastno na 1 přednášce.

Dle zápisů mnou po celý rok 1927 konaných bylo v sokolském biografu luženském 59 představení vážných, 17 veseloher, 10 představení pro děti a mnoho snímků přírodních. Za celý rok vykonáno v naší obci celkem 20 přednášek, sehrána 31 divadelních kusů (většinou divadelními kočujícími společnostmi), konány 2 humoristické večery, 4 dětské „Besídky", 1 dětské divadlo, 4 koncerty, 14 loutkových her divadelních (kočujících spol.), 1 okrskové cvičení, 1 výstavka drobného zvířectva. Pořádáno v obci celkem 38 zábav, plesů a t. d., při kterých se tančilo.

1928

Počátkem roku 1928 byly v Lužné tyto spolky a korporace: 1. Jednota čsl. maloroměděl-ců, 2. Republikánský dorost 3. Dělnická tělocvičná jednota 4. Domkářské sdružení. 5. Spolek dobrovolných hasičů 6. Komunistická strana Československa 7. Hlinodělníci. 8. Tělocvičná jednota „Sokol". 9. Čsl. mládež socialistická. 10. Invalidi a váleční pošk-ození. 11. Republikánshá strana zemědělské-ho a malorolnického lidu. 12. Čsl. sociálně demokratická strana dělnická. 13. Jednota keramického dělnictva. 14. Jednota proletářské tělovýchovy. 15. Svaz bezvěrců. 16. Čsl. živnosten-sko-obchodnická strana středostavovská. 17. Čsl. strana národně-socialistická. 18. S. K. Sparta Lužná. 19. Spolek přátel školy. 20. Spolek pro chov čistokrevného drobného zvířectva. 21. Místní osvětová komise. 22. Okrašlovací spolek. 23. Od-bočka čsl. strojvůdců. 24. Odbočka čsl. železnič-ních zaměstnanců.

BUDOVA OBECNÉ A MĚŠŤANSKÉ ŠKOLY V LUŽNÉ - 1928

V SRPNU

ŽIVOT NA NÁVSI

Na počátku ledna usídlila se v hotelu na nádra-ží Lužná - Lišany jakási žena - grafologyně, jež há-dala lidem z přineseného písma. Byla tak navště-vována, že lidé skoro houfně se k ní hnuli.

Za hraničkou rozmluvu platili 10 Kč, t. j. deset korun čsl! Když muž jeden z „Chrady" přišel domů z „věštby", zbil ženu, neboť věštkyně obvinila ji z nevěrných styků se sousedem. Takových případů stalo se více.

JIHOVÝCHODNÍ ČÁST NÁVSI

STARÁ HOSPODA U JELÍNKŮ

První skřivani objeveli se 6. února a první špačkové dne 21. února. Počátkem února založen ochraňovací spolek. Místní osvětová komise pořádala v únoru a březnu „lidovou školu", v níž přednášeli: Paní Kliepurová, choť profesora a pánové: M[r]Dr J. Černý, Lad. Kyla, odb. uč., Ed. Klicpera, prof., profesor

Jan Maloch, okres. škol. insp., Fraut. Miller, prof., Reček, prof., Růžička, zvěrolékař a Al. Žáček, učitel. Lidová škola dochází obliby, jíž se vžila a jest hojně navštěvována. Dne 13. března počaly pokusné jízdy s motorovými vozy benzinovými na železniční trati Lužná-Rakovník. S polními jarními pracemi začlo se 2. dubna. První vlaštovku pozoroval jsem 5. a kukačku 27. dubna. Třešňovky rozkvetly počátkem května. Třešní však v Lužné letos nebylo, neboť noční mrazy zničily květy i mladé lísty. Po celý květen a červen bylo abnormálně studeno a při tom deštivo. Na př. 1. a 2. června byl mráz. Dne 26. května přistál vzducholodí Italia první Čechoslovák nad Severní točnou. Byl to D[r] Běhounek, který Lužnou často navštěvoval, maje zde přátele. Na vzducholodi Italia byl pověřen studiem atmosférické elektřiny v krajinách polárních. V květnu 1928 zřízeny na Rakovnicku triangulační body opěrné pro zeměměřiče v podobě pěkných vysokých věží, zhotovených z trámců, latí a prken. Na luženském katastru byly tyto věže zbudovány u „Pěti dubů", v Hlavačově a na Louštíně na nejvyšších bodech, aby byly se všech stran a míst daleko viditelny. Svátek Husův oslaven průvodem a koncertem na návsi. Večer měl přednášku p. prof. Reček z Rakovníka. Dne 5. a 6. července byly hlavní dny hasičského sletu v Praze, jehož se súčastnila i místní jednota dobrovolných hasičů. Část hasičů, která doma zůstala, měla dne 6. července záchrannou práci. Před pátou hodi-

nou ranní zaznívy sirény šamotové továrny, volající na poplach. V továrně hořelo. K ohni sjely se hasičské sbory nejen z míst okolních, nýbrž i dalekých, takže oheň byl brzy uhašen. Hasičská jednota z Lužné byla první na místě a proto obdržela od správy šamotové továrny odměnu 2000'- Kč a 13 hasičů 1400'- Kč na rozdělení za úspěšné hašení ohně.

OBECNÍ KOVÁRNA

TYPICKÝ STARÝ DŮM V ZÁPADNÍ ČÁSTI NÁVSI

Téhož dne odpoledne byla vesnice poplašena zprávou že hoří les v Hlavačově, neboť chytil od jisker z lokomotivy. Počátkem července byla totiž veliká vedra a sucha. Jařiny hodně poškozeny. Posekaná pícě uschla dokonale a svezla se všechna skvěle bez jediného dešťíčku, ale nová zaschla úplně. Blahodárný déšť dostavil se 16.VII. za hrozné bouře s množstvím elektrických výbojů. Žně počaly dne 19. července. Na den 5. a 6. července připravovali se lužeňští komunisté na Spartakiadu do Prahy. Policejní ředitelství však Spartakiadu zakázalo jakožto slavnost, ohrožující veřejný klid a pořádek. Z téhož důvodu zakázána slavnost čsl. fašistů. Začátkem srpna postaven před obecní váhou sušič na hasičské hadice. Ku hřbitovu ukončena stavba silnice za účasti a pomoci většiny poplatníků, kteří si odpracovávali obecní přirážky. Okresní pol. správou v Rakovníku nařízeno odstraniti z návsi parní mlátící složení, které po mnoho let v létě sužovalo občany na návsi bydlící kouřem a prachem. Rovněž stromy na návsi velice trpěly. Pěšina k luženskému nádraží byla řádně upravena: Popelem vysypána, opatřena patníky a tabulkami, které hlásají, že pěšina ta-to jest výhradně pro chodce. Obecní váha opravena nákladem 3149'44 Kč. Následkem toho zvýšeno vážné pro domácí občany na 1'50 Kč a pro cizí 3'- Kč. Elektrisace rozšířena i na nádraží Lužná - Lišany obnosem 14.731'62 Kč, kterýžto obnos uhradila obec zápůjčkou. Rovněž schváleno obecním zastupitelstvem rozvedení elektrické sítě i do novostaveb v obci nákladem 9500'- Kč. Při zvýšeném stavebním ruchu a tudíž i poptávce po stavebních místech vyhotovuje se polohopis-

ný plán pro část obce v „Loužku" a k „Nádraží". Telefon jest nyní umístěn u obecního úřadu a možno jím telefonovati i občanům, je-li jim ovšem obecní úřadovna otevřena obecním strážníkem, nebo tím, komu byl od úřadovny svěřen klíč. Nyní zahajuje se jednání, aby přeložen byl telefon na poštovní úřad. Hledají se aspoň 4 abonenti, aby mohla býti zřízena telefonní hovorna. Na Bělsance povolena nová hantina s výčepem piva pro horníky a výletníky. R. 1928 prodáno bylo v Lužné 248 balíků chmele. Chmel začal se česati až koncem srpna. Proti jiným rokům objevil se nezvyklý úkaz: Pěstitelé chmele zaprodávali ho předem za 1300·– Kč. Počáteční cena chmele byla 1900·– Kč, nejvyšší 2400·– Kč. Nejlacinější byl prodán za 1100·– Kč (v měsíci únoru 1929 ze shlivně 1928). Pořádány protestní chmelařské schůze, jež bojovaly hlavně proti transitním skladištím v Žatci a proti předprodávání chmele. Úroda tohoto roku byla střední. Nejvíce pociťoval se nedostatek v

ČÁST OD MOSTU K SEVERU.

PARTIE K „OHRADĚ".

OD MOSTU K JIHU.

pici; částečně však jej nahradily hojně se urodivší brambory. Dne 9. října rozrušena byla veřejnost touto zprávou: Toho dne zbořil se v Praze šestipatrový železobetonový palác s podkrovím a sklepy jako by byl z karet a pochoval pod troskami 87 dělníků, z nichž 46 vytaženo mrtvo. Mimo to zasypáno několik chodců a vůz s koňmi. Byla to krutá výstraha i pro stavitele zdejšího kraje, neboť na některých stavbách ukazovala se práce nepoctivá. Počínaje dnem 22. října 1928 jezdí autobus z Rakovníka do Lužné a zpět několikráte denně.

Občanstvo hojně využitkovává této dopravní příležitosti, neboť nádraží jest skoro půl hod. od obce vzdáleno. Cena jízdního lístku z Lužné do Rakovníka autobusem jest 2·50 Kč, drahou 2·20 Kč. Desetiletě trvání Československé republiky bylo oslaveno 27. a 28. října. Oslava vyvíjela se pod vlivem současné politiky a ne v duchu památky obnovení státní samostatnosti. Politické poměry v naší obci jsou značně rozhárané a přiostřené. Jedině škola to u nás byla, která částečně soustředila občanstvo ku společným oslavám a jednotným projevům, jež byly jásavým výkřikem radosti nad získanou svobodou. Oslava školní provedena dne 27. října. Byla spojena se sázením lípy Svobody, jež zasazena žáky na návsi před školou. Ve škole promluvil p. K. Uhrr, ředitel a před lípou Svobody p. Lad. Kyla, kronikář. Večer pořádala oslavu Těl. jednota „Sokol" s řečí p. Jos. Hamouze, odb. uč. a Děl. tělocvičná jednota s přednáškou p. Hartla, řed. obchod. školy v Rakovníku. V hotelu na nádraží pořádána pěvecko-hudební akademie, před níž promluvil p. Bozděch, čsl. farář. 28. října pořádala D. T. J. divadelní představení. Při slavnostech činil se rozdíl mezi státem a vládou. Státu a jeho prezidentu T. G. Masarykovi patřila láska a oddanost. V noci z 2. a 3. listopadu byla bouře. Případ řídký. Naposled pozorována bouřka v listopadu r. 1879. Podzimek teplý, slunný a krásný. Dne 16. listopadu 1928 zastřelil 19letý Frant. Prosecký z Lužné, dělník v šamotové továrně svoji milou 16letou Jos. Čermákovou z Rakovníka nad bývalým

RYBNÍK U „OHRADY".

NOVÁ ULICE.

V LOUŽKU.

„Dobytčím trhem" v Rak. zastřelil ji ze žárlivosti. V noci z pátku na sobotu 23. listopadu prudká vichřice o síle větru 9-10 (podle 12ti dílné stupnice) o rychlosti přes 100 km za hodinu. Nadělala dosti škod. Tlak vzduchu 740 mm, t. j. 22 mm pod normálem. Dětské nemoci (spála) velmi se rozmohly. Ve škole zavřeny 2 třídy na 3 neděle. Poněvadž prvé prováděna ve školních třídách dvakrát úřední desinfekce. V soukromých bytech byla provedena asi ve 20ti případech. Za jednu desinfekci platilo se úřednímu desinfektorovi 91'40 Kč. Onemocnělé děti byly odváženy sanitním autem do okresní nemocnice v Rakovníku k šestinedělnímu karantennímu pobytu. První sníh napadl dne 2. prosince. Toho dne konaly se volby do okresního zastupitelstva a do zemského zastupitelstva země České. Pro volbu do okresního zastupitelstva ucházely se o mandát tyto politické strany s kandidátními listinami: č. 2. Komunistická strana Československa (sekce III. internacionály) - obdržela 267 hlasů, č. 1. Živnostensko-obchodnická strana středostavovská - dostala 39 hlasů. Č. 3. Československá sociálně demokratická strana dělnická. — 287 hlasů. Č. 4. Československá strana národně socialistická a jednota malozemědělců, domkářů a živnostníků. — 234 hlasů. Č. 5. Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu - obdržela 94 hlasů. Č. 6. Československá národní demokracie - 19 hlasů. Č. 7. Československá strana lidová; této straně odevzdalo hlas 15 voličů. Pro volbu do zemského zastupitelstva

KE KOZÍMU VRŠKU

KOZÍ VRŠEK

STAVEBNÍ RUCH K NÁDRAŽÍ - 1928

ucházely se o mandát tyto politické strany s hand. listinami: Č. 1. Čsl. strana národně sociální – obdržela 249 hlasů. Č. 2. Deutschen Arbeits und Wirtschaftsgemeinschaft – 7 hlasů. Č. 3. Republikánská strana zeměděl. a malorolnického lidu (Čsl. Domoviny a Čsl. Domova) – 104 lístků. Č. 4. D. Deutschen socialdemokratischen Arbeiterpartei – 6 hlasů. Č. 5. Čsl. strana lidová – 12 volebních lístků. Č. 6. Der Deutschen nationalsocialistischen Arbeiterpartei – 2 hlasy. Č. 7. Čsl. živnostensko-obchodnická strana středostavovská – 24 hlasů. Č. 8. Čsl. národní demokracie s Národní rolnickou jednotou – 11 hlasů. Č. 9. Komunistická strana Československa (Sekce komunistické internacionály) a d. Kommunistischen Partei der Čechoslovakei – 254 volebních lístků. Č. 10. d. Deutschen Volkverbandes – 6 hlas. Č. 11. Československá sociálně demokratická strana dělnická – 275 hlasů. Č. 12. d. Bundes der Landwirte – 1 hlas. Č. 13. d. Deutschen Gewerbepartei – 3 hlasy. Č. 14. d. Deutschen christlich-sozialen Volkspartei – 2 hlasy. – O volby jevil se tentokráte větší zájem. Při volbách do okresního zastupitelstva rozhodovaly více zájmy místní, kdežto do zemského zast. více zájmy politické.

V r. 1928 obsahovala obecní knihovna v Lužné 842 knih tak zv. zábavných a 233 poučných, tedy celkem 1075 knih. Čtenářů v tomto roce bylo 88 a výpůjček 2973. Knihovna nalézá se na obecním úřadě. Vznikla v r. 1921 spojením několika spolkových knihoven. Při svém vzniku měla 400 knih. Samostatná obecní knihovna původní byla v chodu již před 30 lety. Na sanitní auto pro okres rakovnický přispěla obec obnosem 1000·– Kč. Mimo tento dar provedena byla po obci veřejná sbírka (11./XI.) ve prospěch infekčního automobilu, která vynesla 843·50 Kč. V otázce vyvlastnění fürstenbergských lesů obcí Lužnou píše Státní pozemkový úřad v Praze, že s majitelem lesů o vyvlastnění dosud jednáno nebylo. Počínaje rokem 1928 vybírá si obec sama obecní přirážky, které dříve pro ni vybíral berní úřad. K vánocům zvyšuje obecní zastupitelstvo chudinské podpory o 50% a mimo to ustanovuje vánoční dárek 50·– Kč pro každého obecního chudého a pro obecní zřízence.

„DŮM S PAVLAČÍ" PŘED „KOZÍM VRŠKEM.

Ježto obec překročila již 2000 obyvatel, žádají státní zaměstnanci z Lužné o přiznání místního přídavku dle skupiny C. Žádosti nedbáno, neboť státní orgány řídí se stále úředním sčítáním z r. 1921. V r. 1928 bylo v obci naší 17 včelařů, kteří chovali 127 včelstev. Tohoto roku bylo u nás 29 posluchačů radia. Kostel byl opravován. Vánoce byly bílé. Vše pokryto sněhem i stromy, takže lesy měly pohádkový zjev. Ku konci roku obleva,

která však byla brzo vystřídána krutými mrazy. Konec roku oslaven veselo „Sylvestrem" ve všech hospodách různými zábavami. Rok 1928 byl černým rokem pro čsl. státní dráhy, neboť bylo více jak 150 srážek do roka, kteréž vyžádaly si ovšem mnohé oběti. Počet čísel domovních v obci dosáhl tohoto roku čísla 318. Daňová základna pro celou obec byla v tomto roce 28.000·– Kč, přirážky obecní 165%, okresní 700%, činžovní 53%. Čeledínům platilo se 150 – 220·– Kč měsíčně ku stravování a různým přídavkům k vánocům a pod. Denní mzda dělníků v továrně šamotové činí 2·40 Kč za práci hodinovou. Úkolová práce platí se od 3·– do 5·50 Kč za hodinu. Dělníci v lese vydělají denně nejvýše kolem 20·– Kč. Zedníci mají 5·– až 7·– Kč za práci hodinovou. Tisíc cihel platil se na místě v cihelně 300·– Kč. 1 m³ dříví ve fürstenbergském lese stál 25·– až 75·– Kč. 1 q uhlí hnědého 13·– Kč, černého kamenného 22·– Kč, uhlí z dolů na Belšance 9·– Kč. Za strych pole platilo se 1000·– až 4000·– Kč dle hodnoty. R. 1928 byla v Lužné tato řemesla: Koláři 2, obuvníci 3, kováři 2, krejčí 3, pekaři 2, řezníci 5, tesaři 1, zedníci 12, holiči 2 a tovární zámečníci 5. Jeví se veliký úpadek řemesla obuvnického (ševcovského), neboť tovární výroba (na př. firma Baťa) produkuje takové množství obuvi poměrně dobré a levné, že ruční výroba nemůže s ní konkurovati a obuvníci mění se jen na jakési spravovače rozbité obuvi.

NÁDRAŽNÍ BUDOVA – STRANA JIŽNÍ

Celý uplynulý rok vyznačuje se pilnou snahou místní školní rady o přístavbu školy. Jednání toto nalézá odezvu ve schůzích obecního zastupitelstva na př. 8. září 1928, kdy pro rozpočet školní hlasuje 10 členů pro a 10 proti. Starostův hlas rozhoduje pro schválení rozpočtu. Potřebný obnos na přístavbu školy 461.952·– Kč měl býti zaplacen výpůjčkou. Pro výpůjčku hlasuje dne 9. listopadu 1928 – 7 členů a proti 11 členů obecního zastupitelstva. Přístavba školy má míti název: Jubilejní přístavba školy na památku 10 tiletého trvání republiky.

Vidi 24/4 1929
Jan Malocha,
okres. škol. inspektor

1929

Počátkem ledna krásné, slunečné počasí. Ve dne i v noci silné mrazy přes 20°C při sněhové vrstvě asi 15cm silné. V polovině ledna napadalo však tolik sněhu, že není paměťníka, který by byl takové množství v našich krajinách zaznamenal. Se zavátých okresních silnic odstraňoval se sníh pluhem sněhovým, taženým dvěma koni. Třeskuté mrazy neustále zvyšovaly svůj stupeň. Tak na př. 4. února −32°C a dne 18. února −38°C. Nařízením min. školství a národ. osvěty zastaveno vyučování na všech školách od 18. února do 1. března. Učebny nedaly se vůbec vytápěti, takže děti onemocňovaly. Vrány stahovaly se s polí do vesnic. Zvěř na polích a v lese mřela hlady a mrazem. Majitelé honiteb zvěř přikrmovali senem i zrním. Byli nalezeni dančí opření o stromy a zmrzlí. Škoda na zvěři činila 50–60%. Sníh, který od prosince minulého roku ležel, byl rozhojňován novým a novým, takže výška sněhu ku konci února dosáhla skorem jednoho metru. Jak uvedeno, bylo 18. února −38°C mrazu, t. j. teplota, jaká nebyla již od 154 let; taková bývá normální teplota v severním Švédsku, nebo na vrcholcích Tater. R. 1929 vyznačoval se celkově velikými abnormalitami teplotnými, jak v zimě, tak v létě i na podzim. Tak bylo v něm 62 dnů ledových a 15 tropických. Nejchladnější byl měsíc únor, jehož teplota byla o 11·4°C podnormální. Železniční doprava omezena. Personál železniční ze čtvrtiny nemocen. Stroje a jejich součástky zamrzaly. Nákladní vlaky přivážejí jen uhlí, kterého se začíná nedostávati. Cena uhlí stoupla. První skřivánci a špačkové vrátili se dne 11. března. Nalezli však pole bílá, pokrytá sněhem ještě asi 50cm vysokým. Předvečer jmenin Josefa, jež připadají na den 19. března, byl tohoto roku slaven okázaleji než jiná léta. Do všech domů, ve kterých měli Josefa, přišla zahrát místní kapela hudební, takže vyhrávání trvalo až přes půlnoc za pěkného předjarního večera. Ta předtucha jara snad právě působila radostně na všechny občany, neboť za pomalé oblevy sníh mizel, jakožto poslední památka na právě uplynulou, krutou zimu. Mimo vyhrávající kapelu po domech, hrálo ještě kvarteto biografu v hostinci. První vlaštovky objevily se 11. dubna ještě za mrazivého počasí, které skorem bez přechodu přeměnilo se v teplé, jarní, na př. 29. dubna zaznamenána první bouře. Z velikého množství sněhu byla obava před povodněmi, ale ponenáhlou oblevou zmizely vody ze sněhu zcela normálně. S jarní

OBEC LUŽNÁ
OKRES RAKOVNÍK

na pracemi začato na písčinách již počátkem dubna a pokračováno v nich po mrazivém přerušení až po 20. dubnu. Příroda však všecko dohonila, co bylo pozdním sněhem a mrazy zameškáno, neboť počasí v květnu bylo ideální. Teplo s častými přeháňkami deštovými účinkovalo na úrodu polní, že jen kynula. Kukačka ozvala se již 3. května. Třešně rozkvetly skoro zároveň s jabloněmi a hrušněmi kolem 20. května. Zimními tuhými mrazy mnoho třešní a jiných ovocných stromů bylo zničeno. Dne 26. února konalo se přelíčení s Františkem Prosteckým z Lužné, který zastřelil 16. 11. 1928 svoji milenku, jak uvedeno v kronice minulého roku. Prostecký se přiznal, ale byl porotním soudem v Praze ze zločinu vraždy osvobozen a odsouzen toliko pro nedovolené nošení střelné zbraně k pokutě 30 Kč podmínečně. Ku konci června abnormálně studeno. 28. VI. slabý mráz, který ukázal svoji nemilou činnost na choulostivějších kulturách. Po celý měsíc červen prováděno převedení majetku bývalého knížete Fürstenberga do vlastnictví státního zvláštní komisí, jež prohlížela okolní lesy, doly na Belšance, elektrárnu, a t. d. Uskutečněno 1. července 1929. Dnem tímto převzal státní pozemkový úřad celé bývalé panství Křivoklát, které od r. 1731 bylo majetkem knížat z Fürstenbergů, do vlastnictví a držby československého státu. Tím přechází na stát majetek o výměře 29. 153 ha, z čehož připadá na hospodářství lesní 27. 402 ha, na zemědělství 1696 ha a na jiné objekty 55 ha. K převzatému majetku patří mimo jiné také elektrárna Vil na v Lužné a kamenouhelný důl Belšanka

v Lužné. Tím dostává se skoro po 200 letém trvání statek tento z rukou Fürstenbergů do vlastnictví českého jako býval původně před r. 1685 než byl prodán za 400. 000 zl. hraběti z Valdštejna. Panu Fürstenbergovi zůstaly lesy a pole mimo oboru, jako u nás na př. Radlice s Čistým rybníkem, Dubnkou u nádraží, Čejkovkou, Kačírovem a j., což vše připojeno k velkostatku Krušovice s pivovarem, Věcelovem a Pavlíčkem. Do lesů státních jest vstup občanstvu zakázán a povolen jen na zvláštní vstupenky, platné jen pro určitou osobu a dobu. 4. července zasižena krajina naše prudkou vichřicí, jež způsobila menší škody hlavně na chmelnicích. 5. července oslaven svátek Husův koncertem na návsi a přednáškou p. uč. Máchala, vysílaného Volnou Myšlenkou. Od 14. července panovala úmorná, tropická vedra s trvalou maximální denní teplotou nad 30° C, která trvala asi 10 dní a provázena byla suchem. Sucho, mimo špatný vliv na řepu, jetele a luka, podporovalo výjin různých škůdců rostlinných jako mšic, housenek a pod. Mšicemi napaden zvláště chmel, takže jej bylo nutno mnoho stříkati drahým tabákovým výtažkem. Dne 15. července konala se na nádraží komise, jež měla vyšetřiti oprávněnost žádosti asi 40 občanů z kolonie na nádraží v oblasti katastru lišanského o přiškolení k obci Lužné. Ačkoliv se tento rok vyznačoval v počasí velkými abnormalitami, přece byla úroda dosti dobrá. Z radosti nad sklizní pořádány letos hojné obžínky: 11. srpna skupinou domkářů se stranou národněsocialistickou, 18. srpna dorostem zemědělským se stranou republikánskou (agrární) a Věnečkou tělocvičnou jednotou

a domkáři v ní sdruženými. Při všech súčastněna byla selská jízda ve starých národních krojích. Ženy a dívky rovněž v národních krojích seskupeny v průvodech i na alegorických vozech. Sklizeň obilí a okopanin byla celkem dobrá, ale produkty nemohly býti zpeněženy za rentabilní cenu. Totéž platí i o produkci chmelařské. Ceny obilí a jiných zemědělských produktů velmi silně poklesly. Tím stala se situace našeho zemědělství v r. 1929 neutěšenou a znamenala zemědělskou krisi cenovou a odbytovou. Nejlépe je patrný vzrůst zemědělské krise z následujících cenových údajů (první čísla jsou záznam ceny na pražské plodinové burse ze dne 7. prosince 1929 a čísla v závorce udávají záznam z počátku r. 1929): pšenice 160-178 Kč, (173-192 Kč), žito 119-121 (165-170), ječmen 123-132 (170-178), oves 108-110 (167-169). Příznivější byl cenový vývoj pro zemědělskou produkci živočišnou. Nejvíce klesla cenová hladina chmele. Výtěžek této jindy vydatné plodiny nekryl ani režii, neboť bylo nutno věnovati chmeli zvýšenou pozornost stříkáním záplavy mšic a mědivky. Ten, kdo tak nečinil, sklidil snadno. Úhrnem sklidilo se v obci 698 centů po 50 kg. Začal se prodávati za nízkou cenu 460 Kč za 50 kg. Ku konci saisony cena chmele o něco stoupla, takže několik balíků prodáno po 600 Kč mimo daně z obratu. Nejnižší cena, za kterou byl v naší obci prodán, byla 290 Kč za 50 kg. Na stejné výměře sklidilo se letos oproti r. 1928 o 102 centů à 50 kg více. Starší chmelnice počínají se vykopávati. 22. a 23. září slaveno jako jindy veselé a hlučné posvícení. V měsíci září abnormálně teplo a sucho. Bylo v něm 10 tropických dní. Rovněž v říjnu byla průměrná teplota taková, jaká dle státního meteorologického úřadu nebyla během 157 let. Dne 27. října 1929 konaly se volby do poslanecké sněmovny a senátu. Jako obyčejně před volbami byla jindy klidná hladina občanského života trochu rozvlněna volební agitací, volebními řečmi a debatami klidnými i prudčími. Více agitovalo se tentokráte barevnými plakáty. Lužnou navštívili v těchto řečníci skorem všech politických stran v obci soucích. Všech voličů k volbě oprávněných bylo 1169, z nichž 592 mužů a 577 žen. Skutečně se volby súčastnilo 1115 voličů, (569 mužů + 546 žen). 4 obálky odevzdány do volební urny prázdné a 24 lístky (v 10 obálkách) uznány volební komisí za neplatné. Platných hlasů odevzdáno tedy 1101. O mandát do poslanecké sněmovny ucházely se tyto strany (v závorce uvedené číslo značí počet hlasů, jež pro dotyčnou stranu byly odevzdány): Č. 1. Komunistická strana Čsl. (252), č. 3. Partei d. Bundes d. Landwirte (4), č. 4 Deutsche socialdem. Arbeiterpartei (5), č. 5. Polské a židovské strany (0), č. 6. Deutsche Nationalpartei (0) č. 8. Čsl. str. národ.-socialistická (298), č. 10. Čsl. strana social. dem. dělnická (386), č. 12. Liga proti vázaným kand. listinám (1), č. 13. Čsl. národ demokracie (12), č. 14. Čsl. strana lidová (12), č. 15. Republikánská str. zeměděl. a malorolnického lidu (98), č. 16. Čsl. živnost.-obchodnická strana

r. 1929

středostavovská (32), č. 17. Deutsche christlichsoziale Volkspartei (1), č. 19. Deutsche nationalsocial. arbeiterpartei (1). – Pro volbu do senátu získala kandidátní listina č. 1. (208), č. 3. (4), č. 4. (4), č. 6 (0), č. 8. (270), č. 10. (321), č. 12. (1), č. 13. (10), č. 14. (9), č. 15. (84), č. 16. (26), č. 17. (2), č. 19. (2). V listopadu a prosinci konala se jako každoročně 4. r. v. „lidová škola“ pořádaná místní osvětovou komisí. Podzim krásný. Abnormální vyšší teplota trvala hluboko do prosince. Na př. 12. prosince byla malá bouře s blýskáním a hřměním. Mírné a vlhké počasí umožňovalo podzimní orbu i jiné práce polní pohodlně dokončiti. Ovšem, že dařilo se také i nakažlivým nemocem, které zvlášť mezi dětmi řádily (spála, záškrt). Proto úředním nařízením zavřena byla škola na týden před vánocemi. Na štědrý den napadlo trochu sněhu, takže vánoce byly bílé. Rok 1929 zakončen zvykově „Sylvestrem“ skorem v každé hospodě, kde se účastníci zdrží přes půlnoc a někteří „mokří“ až do rána, začínajíce tak „Nový rok“. Obecní rozpočet v r. 1929 kryl se 75% přirážkou k dani činžovní a 200% přirážkou k daním ostatním. Aby byl kryt schodek rozpočtu, zavedeny počínaje 1. lednem dávky z piva, ze hry v karty, z přechodného ubytování a ze psů. Za jednoho psa určen poplatek 10·– Kč na rok. Dávky tyto nařízeny okresním úřadem na 6 let. Dávka z piva

upravila se tak, že se 1 litr tohoto nápoje zdražil o 10 h; stojí tudíž 1 l piva obyčejného, světlého (krušovického a rakovnického) 2·70 Kč na místo 2·60 Kč. Hostinští počítají ovšem lichý půllitr za 1·40 Kč. Na počátku roku upravena dávka z hry karet na 2·– Kč za večer a z jednoho hráče. Následek toho byl, že se i vášnivější hráči raději zřekli hry, než by platili tuto dávku. Proto později sleveno a stanoveno, že z hráče a za večer bude se platiti 50 h. Nejčastěji hrají se v hospodách tyto hry karetní: Mariáš, filky a ferbl (s 1 Kč viso i více). Mimo to darda, jednadvacet, cvik, alager. V naší obci hraje se v karty dosti a nejsou řídké případy, že dělník prohraje celou týdenní mzdu a ještě dluhů nadělá. V letní době hrají se kuželky na třech kuželnících v obci. V hošelu na nádraží hraje se také, (ačkoliv méně), kulečník. Občas jsou viděti v hostinci i šachisté, zabraní v tuto ušlechtilou hru. – Na část obce v Loužku až ke „Spálené hájovně“ a k „Nádraží“ zhotoven regulační plán. V tomto roce počalo s úpravou cest v obci a to nejprve se stavbou silnice „na Kozí vršek“ až k silnici Rakovnicko rudské. Nová tato silnice jest 741 m dlouhá a 4 m široká. Úhrada na tuto silnici a na projektovanou, dosud neuskutečněnou v obci ulici stala se 450% přirážkou, která má vynésti 135.796·50 Kč. Místní školní rada zároveň s obecním zastupitelstvem podávají resolucí pro uzákonění návrhu zákona o zřízení obvodových měšťanských škol. Obecní zastupitelstvo přijalo návrh na rozšíření pří-

stavby školy, kterou bylo již roku loňského při jato, ještě o dvě třídy. Plánky na přístavbu ško ly byly zadány bez určitého ujednání a oferty p. staviteli Zimovi v Rakovníku. Ku konci r. 1929 požaduje p. Zima za tyto plánky úhr nem 24.000- Kč, t. j. dvacetčtyřisíce Kč, kteréžto nepřiměřeně vysoký obnos smlouváním upraven byl v dohodě s novou místní školní radou a p. Zimou na 20.000- Kč. Polnímu hlídači má býti zakoupen polní dalekohled. Obec dostává od mini sterstva veřejných prací subvenci v obnosu 53.340 Kč na elektrisaci obce. Tohoto roku upraven a rozší řen hřbitov nákladem 48.000- Kč, v což zahrnuto i upravení můstku a odbočné silničky ke hřbito vu. Úpravu prováděl také p. Zima. Před hřbito vem rozšířena obecní zahrada vysázením nových stromků. Výdaje s infekčními nemocemi byly v r. 1929 jen u obecního úřadu 2285- Kč. V tomto roce přibylo v Lužné 20 nových domů.

1930

Po celý leden bylo počasí abnormálně te plé. Teprve posledního ledna napadlo sněhu a si 1 dm vysoko. Správa státních lesů, vyvlast něných bývalému knížeti Fürstenbergovi, změ la počátkem roku název revírů „Maxovy obory a „Korunního prince Rudolfa". Nyní mají tyto oddíly název: Revír „Lužná" a správa státních lesů v našem kraji má titul: Správa státních lesů „Lužná". Ježto stavební ruch jest dosud značný a poptávka po stavebninách trvá, prodávají někteří rolníci písek ze svých pís koven v Hlavačově. Po případě zcizují i celé kusy lesů, které obsahují písek vhodný pro

betonové práce. Písek vozí se většinou do Rakovníka. Velké množství písku nalézá upotřebení také ve dvou cementárnách, z nichž jedna jest v Lužné a druhá na nádraží. Dne 20. ledna 1930 konala se schůze zástupců obecního zastupitelstva, učitelstva a kronikáře, na níž navrženy názvy ulic a náměstí v Lužné. Návrh pojmenování přijalo obecní zastupitelstvo beze změny. Celá náves dostala jméno „Masarykovo náměstí." Ulice vedoucí k nádraží nazvána: „Nádražní." Ulice vycházející z návsi branou jihovýchodní až k potoku pojmenována „Habrmanovou", pokračování této ulice směřující k Rakovníku: „Rakovnickou" - (bývalý „Loužek").

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Malé prostranství mezi oběma ulicemi nazváno náměstím „Husovým". Ulice z něho vedoucí po nové silnici k východu přes „Kozí vršek" dostala jméno „Havlíčkova", bývalá „Nová ulice" nese hrdý název: „Revoluční třída" a s ní paralelním směrem jdoucí: „Žižkova". Příční ulice vedoucí z „Revoluční třídy" pojmenována ulicí „28. října". Bývalá „Ohrada" nazvána ulicí „Komenského" a ulice na nádraží: „Husovou třídou." Nové toto pojmenování ulic a náměstí vynutilo si aspoň částečnou úpravu těchto míst, pokud finanční poměry obce dovolovaly. V Revoluční třídě byla vystavena silnice, čímž byla tato ulice pěkně upravena. Materiálem vykopaným v Revoluční třídě a zbývajícím po nové úpravě, zavezena byla jedna louže ve východní části návsi před novou školou a část jámy v jihovýchodním konci Masarykova náměstí pod starou školou. Do jámy položeno v délce asi 30 m cementové studniční okruží a vše vyrovnáno odpadky a hlinou. Rovněž takovým způsobem upraveno také asi 30 m stoky v Habrmanově ulici. Stoka tato jest občanům v okolí jejím bydlícím velmi obtížnou. Větší část stoky v téže ulici ovšem zůstala neupravena pro nedostatek peněz. Při práci této našlo více dělníků zaměstnání a tím i obživy a rolníci obdělávali si svými potahy aspoň část obecních přirážek. Nutno při této příležitosti uvésti, že dosud není žádnou vzácností, viděti hnojůvku ze dvorů rozlévati se po veřejných místech. V přítomné době jest na náměstí ještě pět louží. Dne 7. března oslaveny v naší obci slavnostně 80. narozeniny pana presidenta republiky Masaryka. Dne 6. března pořádán osvětlenou obcí lampionový průvod s hudbou v čele. V sále hostince proslovena přednáška p. Vikusem a po přednášce uspořádán koncert místní kapely. Při tom sebráno 250.- Kč na „Masarykův fond" zřízený u obce na podporu chudých studujících z Lužné. Dne 7. března pořádáno odpoledne i večer dětské divadelní představení „Pro princeznu Svobodu" za vedení učitelského sboru. Představení opakováno také dne 8. března. Při všech těchto

představením účinkovalo „Luženské" hudební kvarteto. Panu presidentu zaslány holdovací telegramy všemi význačnými korporacemi v obci.

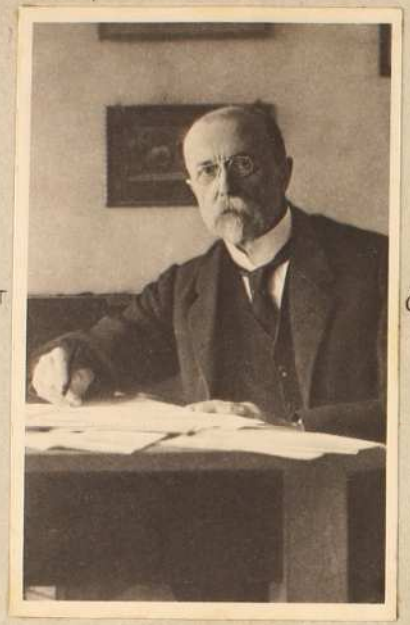

I. PREZIDENT ČSL. REPUBLIKY

T.G. MASARYK.

Mládeží čsl. strany národně socialistické pořádána dne 16. března výstavka ženských ručních prací, které zhotoveny na výšivkovém kurse, před tím konaném. Při výstavce pořádán čaj s hudbou sdružení „Luženského" kvarteta. Dne 26. března pořádal „Sokol" Jiráskův večer s přednáškou pana odborného učitele Ladislava Kejly a za spolučinkování „Luženského" kvarteta. Večer pořádán k uctění spisovatele Aloise Jiráska, který zemřel 12. března 1930. 12. dubna pořádána místní školní radou schůze rodičů školních dětí, na níž pojednáváno se o obvodových školách měšťanských a o reformě školství národního i nižších škol středních. Referát měl p. Hladký, odbor. uč. z Kladna a člen zemského zastupitelstva. Krásné předjaří urychlovalo příchod jara, takže i návrat stěhovavých ptáků byl ranější než jiná léta. Jarní práce polní ukončují se v tu dobu, kdy jindy začínají. Luženské třešňovky rozkvetly bohatě již ku konci dubna. Kukačka byla slyšeti již 20. dubna. V březnu a dubnu pořádala Dělnická Tělocvičná jednota přednášky, při kterých promítány světelné obrazy spolkovým skioptikonem. 1. máj svátek práce, oslaven socialistickými stranami průvody s hudbou do Rakovníka, kde konány tábory lidu. Odpoledne a večer téhož dne pořádány taneční zábavy. Celý květen byl deštivý. Úroda na polích jen bujela, takže obilí bylo vzrostlé, jak málokdy v tu dobu vídáno. V polovici května velmi studeno; na př. 12/5. mráz. Chladno mělo nepříznivý vliv na vývin chmelů, květů a včel. Ku konci května vykonáno ve všech obcích Republiky sčítání závodů zemědělských a živnostenských podle stavu ze dne 27. května 1930. Obec naše rozdělena k tomu účelu na tři sčítací obvody, v nichž ustanoveni okresní policejní správou tito komisaři: I. obvod: p. Ladislav Kejla, odbor. učitel, II. p. Josef Hamoux, zat. odbor. učitel a III. p. ctnl. Brettschneider, učitel. Vrchním sčítacím komisařem jmenován p. Ladislav Kejla, který provedl také závěrečné práce se sčítáním spojené.

Celkem zjištěno v naší obci 10 velikostních skupin zemědělských závodů. Počet závodů jeví se takto: Do 10 arů celkové výměry 2 závody, od 10a do 50a 49 závodů, od 50a do 1 ha 57 záv., od 1 ha do 2 ha celkové výměry 56 záv., od 2 ha do 5 ha 53 záv., od 5 ha do 10 ha celk. vým. 14 záv., od 10 ha do 20 ha 14 záv., od 20 ha do 30 ha 7 záv., od 30 ha do 50 ha 3 záv. a přes 1000 ha celkové výměry 1 závod. – Úhrnem 256 zemědělských závodů. U každé velikostní skupiny zjištěn počet hospodářských zvířat a výměra pozemků půdy zemědělské i nezemědělské a jaká plocha osevní jest oseta obilninami, luštěninami, průmyslovými plodinami, okopaninami, pícninami a jinými plodinami. Celková plošná výměra katastru místní obce jest 295.782 arů. Z této celkové výměry náleží výše jmenovaným 10 velikostním skupinám 256.116 a, pozemky nepatřící k zemědělským závodům činí 793 arů a pozemky patřící k závodům přespolních hospodářů 38.873 arů. Zaseto bylo v arech: Pšenice ozimé 1426, jarní 119, špalda 365, žita 20.216, ječmene ozimého 618, jarního 2446, ovsa 5376, soureže 58, pohanky 56; úhrnem obilnin: 30.680 a. Hrachu na zrno 2187, čočky na zrno 106, vikve zimní 23, jarní 694, pelušky na zrno 95, zimní směsky na zrno 5, jarní 352; úhrnem luštěnin a směsek 3462 a. – Máku 45, lnu 3937; úhrnem obchodních a průmyslových plodin 3982 a. – Brambory rané 102, pozdní 9660, cukrovky 4, krmné řepy 745, tuřín 11; celkem okopanin 10.522 a. – Jetel dvousečný, červený 3800, červený 945, vojtěška 1898, jetelové a jetelotravní směsky 209, směsky na zelené krmení 568, hořičce 6, louky dočasné (střídavé) 100; úhrnem pícnin 7526 a. – Jiných plodin bylo 36 a úhoru černého 287 a. Dne 27. května 1930 bylo v naší obci toto hospodářské zvířectvo: Hříbě mladší jednoho roku 1, valaši od 1-2 let 3; koně od 2 roků do 3 let: hřebci 2, valach 1; koně tříletí a starší: hřebců 1, klisny plemenné 2, klisny ostatní 18, valaši 32. Úhrnem bylo koní 60. Telat a jalovin mladší 1 roku: 31 kusů, býci k chovu 4, býci na žír 3, jalovice k chovu 47, krávy dojné 104, krávy dojné, upotřebené také k tahu 134, krávy pouze na žír 1, voli mladé 2, voli na žír 1, voli k tahu 16; úhrnem skotu 343 kusů. Kozího bravu (kůzlata, kozle, kozy) bylo celkem 415 jedinců. Brav vepřový mladší 6 měsíců (podsvinčata, běhouni) 208, kanci plemenní 2, svině plemenné 43, ostatní prasata 51; úhrnem bravu vepřového 304 kusů. Kohoutů a slepic letošních 1658, starších 3192, houserů a hus letošních 1587, starších 280, kačerů a kachen letošních 189, starších 20, krocanů a krut letošních 58, starších 13 a perliček 8 kusů. (Přehledy ku kronice přiloženy). Škoda, že nekonala se statistika králíků, která by byla vykazovala úctyhodné číslo, neboť králíci se v naší obci velmi pěstují v nejrůznějších druzích. Živno-

stenských závodů bylo v Lužné 57, živností obchodních 19. Červen 1930 byl velmi slunečný, teplý a suchý. Měl největší počet letních dnů (s teplotou nejvyšší 25°C nebo vyšší) v posledních 10 letech, totiž 17 a 7 z nich bylo tropických (s nejvyšší teplotou 30°C nebo vyšší). Počet vodních srážek byl malý. Krásná sena byla shlizena všemi hospodáři bez jediného deštového vyrušení. Správa fürstenbergských dvorů v Krušovicích hleděla zakázati koupání v rybníce „Čistém" z těch důvodů, že rybník jest osazen rybami. Koupání byla by dovolila jen těm, kdož by zaplatili určitý poplatek. Občanstvo však poplatku neplatilo a koupáním v rybníku dokazovalo, že koupací právo má již vydržené dlouholetým užíváním. Žně počaly dne 7. července. Následkem tepla a ustavičného sucha uzrávalo obilí kvapem a všechny druhy jeho skorem najednou. Počalo se požínováním žita a ječmene. Shlizeň většiny zemědělských produktů byla uspokojivá co do množství i jakosti, ale nemohla býti zpeněžena za rentabelní cenu. Nejlépe znázorňuje hloubku této cenové krise následující srovnání cen obilí:

	Počátek r. 1929:		Počátek 1930:	Konec 1930:
Pšenice	173 - 192	Kč	160 - 180	132 - 150
žito	165 - 170	"	118 - 120	96 - 98
ječmen	170 - 178	"	123 - 132	134 - 142
oves	167 - 169	"	108 - 110	101 - 102

Poněkud příznivější zůstaly poměry v zemědělské produkci živočišné, ačkoliv i tam pociťuje se krise.

Cenový pokles zemědělských výrobků nepronikl malo-obchodem až ke konsumentovi, takže zlevnění potravin jest u konsumenta celkem nepatrné. Meziobchod v četných případech pohltí největší část cenového poklesu. Bilance zemědělského podnikání za rok 1930 jest tudíž velmi neutěšená a celkový stav našeho hospodářského života na konci tohoto roku jest stíženým. Z různých odvětví hospodářských nejhůře letos pochodilo u nás ovocnictví. Přímé následky předloňských mrazů dostavily se ještě letos. Mnoho stromů přišlo naprázdno. Úroda ovoce byla velice slabá. V jamách u hřbitova ke Hlaváčovu vysázeno letos 60 balsamových topolů okrašlovacím spolkem a z prostředků obecních 54 stromů ovocných. Deště, které se dostavily v měsíci srpnu velmi prospěly u nás vývoji krmné řepy a brambor, jejichž úroda byla nadprůměrná. 1q brambor prodával se jako loni za 20- Kč. Svátek Husův oslaven průvodem po vsi a přednáškou. Letošního roku vykopalo se 450 kop chmelnic a dá se očekávati další radikální snížení osázené plochy chmelem, poněvadž jeho ceny nekryjí ani 1/3 výrobních nákladů. Tohoto roku shlizeno 400 baliček chmele. Počátkem září konala se kolem Rakovníka vojenská cvičení, po jejichž ukončení vracely se jednotlivé vojenské sbory silnicí rakovnicko-rudskou a částečně i naší obcí do Prahy. Dne 14. září konala Dělnická tělocvičná jednota lehkoatletické závody na hřišti S. K. Sparty-Lužná. Závody konaly se v rámci „Propagace jednotářské tělovýchovy". 21. a 22. září oslaveno posvícení zábavami v hostincích jako obvykle.

C. pěknou hodinku věnována chvíle vzpomínky všem zemřelým a padlým ve světové válce. Průvod občanů odebral se s hudbou ze hřbitova k deskám se jmény padlých do školní budovy, kde ve vestibulu vzpomněl padlých p. odb. uč. Hamouz. Na oslavu státního svátku pořádala zdejší Těl. jednota „Sokol" dne 27. října oslavný večer s přednáškou p. odb. učitele Lad. Keyly a koncertem „Luženského kvarteta". Dělnická těl. jednota 28. X. divadelní představení „Děti revoluce". Podzim byl deštivý a cesty stále rozbředlé. Zvláště náměstí Masarykovo bylo velmi blátivé, takže cesta do školy byla špatná. Proto místní školní rada rozhodla dáti nasypat pískový chodník od silnice ke vratům školní zahrady pro školní děti. Hlavačovský pískový štěrk našel tu své dobré upotřebení. 9. listopadu konána schůze spolku přátel školy, kteryžto spolek vlastně zastupuje „Rodičovské sdružení". Na schůzi přednesl referát: „Rodina a škola" p. říd. uč. Hanuš Sedláček, spisovatel a člen zemské školní rady. 16. listopadu pořádaly učitelské sbory se školními dětmi divadelní představení „Zlatá nit" s hudebním doprovodem „Luženského kvarteta". Dne 2. až 5. prosince provedeno po celé republice sčítání lidu. Obec naše byla rozdělena na 4 sčítací obvody. Sčítání provedli pp.: Lad. Keyla, odb. uč., I. obv., Jos. Hamouz, odb. uč., II. obv., Tydlbach, uč., III. obv. a Ant. Breitschneider, uč., IV. obvod. V Lužné bylo zjištěno 344 čísel domovních a v nich 587 bytových stran. Všech přítomných obyvatelů v noci z 1. na 2. prosince

bylo 2101. Z těch bylo 1030 mužského a 1071 ženského pohlaví. Dle náboženského vyznání jeví se počet obyvatelstva naší obce takto: Bez vyznání nábož. 854, římskokatolíků 673, nábož. československého 566, českobratrského 4, českobratského-evangelického 3, israelitského 1. Dle národnosti bylo v obci 2090 Čechů, 10 Němců a 1 Slovák. Počet 2101 má veliký význam pro všechny státní zaměstnance, neboť obec naše bude zařazena do počtu míst skupiny C místního přídavku, kdežto dosud byla Lužná ve skupině míst s místním přídavkem D. Zemským inspektorátem v Praze pro zemské dávky přiděleno 17.284·45 Kč, jakožto obnos, připadající obci z různých dávek. Za vykopání hrobu sjednány s hrobníkem tyto ceny: Čd hrobu pro úplně nemajetné dospělé osoby 60·- Kč, prostředně majetné 80·- Kč a zámožné 150·- Kč. Čd hrobu dětského 50·- Kč, 70·- Kč a 110·- Kč pro bytéž majetkové stupně. V tomto roce přijala obec nabídku Elektrárenského svazu na celoroční osvětlování obce za obnos 100·- Kč při jedné 40 W žárovce ročně a za měsíční nájemné automatického vypínače 8·- Kč. Obec osvětluje se na veřejných místech 30 žárovkami, takže osvětlení stojí obec ročně 3096·- Kč. V zimní době svítí se nepřetržitě od 17 hod. do 7 hod. ráno. Pro oznamování různých svých zpráv dává obec zhotoviti 10 tabulí, které umístěny v různých částech obce. Tím omezuje se starodávné bubnování, jímž se až dosud zprávy v naší obci sdělovaly.

Žádost občanů osady Lužná-Lišany za přiškolení k obci Lužné byla zemskou školní radou zamítnuta. Subvence na elektrisaci obce došla teprve letošního roku od ministerstva veřejných prací v obnosu 52.680·40 Kč (po srážkách). Berní úřad přiděluje nedoplatky přirážek z minulých let v obnosu 89.667·75 Kč. Obec z těchto peněz platí různé dluhy jako na př. elektrisační, za nový hřbitov a pod. a na stavební fond přístavby měšťanské školy dává 60.000·- Kč.

Keramické závody Rakovnicko-poštorenské poukázaly v tomto roce v únoru Kč 500·- na rozdělení

OBEC LOŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

chudým v obci a k uctění 80. narozenin p. presidenta Masaryka darovaly 1000·- Kč k témuž účelu. Peníze rozděleny mezi nejpotřebnější. Mimo to přidělily tyto závody obci 1000·- Kč, jakožto vánoční nadílku pro chudé dítky továrních dělníků. Rostoucí hospodářská krise měla za následek silný vzrůst nezaměstnanosti dělnictva a úřednictva zvláště šamotové továrny. Ztrátou výdělku ocitly se mnohé rodiny na pokraji bídy. Mnozí z těch, kdo v továrně zůstali dále pracovati, jsou zaměstnáni jen částečně, neboť většina dělníků pracuje jen 3 neb 4 dny v týdnu. Podle toho přináší se v pátek, v den

výplaty, výdělek. Mzda za práci jest závodem u mnohých dělníků zmenšena. Omezené příjmy jsou znáti v celém společenském životě obce, zvláště ovšem u hostinských a v obchodech, kde nakupuje se jen to nejnutnější. Svaz zaměstnavatelů dává koncem roku návrh na snížení mezd dělníků na 10% - 50%. Toho času jest v naší obci 66 nezaměstnaných. Ze státní stravovací akce pro nezaměstnané došel obnos 520·- Kč a zároveň poukázky na zboží. Stravovací akce jest rozvržena na několik týdnů. Nezaměstnaným v naší obci dostalo se nejprve 22 lístků po 10·- Kč a 22 lístků po 20·- Kč, jakožto poukázky na zboží. Později obdrželi 40 lístků po 10·- Kč, 52 po 20·- Kč a 12 poukázek po 30·- Kč, jako vánoční dar. Mimo to dostalo se každému dítěti nezaměstnaných daru 10·- Kč k vánocům, kterýžto příspěvek dostaly i děti polozaměstnaných. Ve prospěch nezaměstnaných pořádán sdružením místních hudebníků lidový koncert, který vynesl 383·- Kč. Mimo to místní sokolský biograf pořádal jedno představení ve prospěch téhož účelu, které vyneslo 538·- Kč.

V obecní knihovně jest tohoto roku 1132 svazků, z toho 897 t. zv. zábavných a 235 poučných. V r. 1929 bylo 98 čtenářů, jimiž učiněno bylo 2960 výpůjček. Celkový příjem obecní knihovny byl v r. 1929: 3251·56 Kč (z toho příspěvek obce 1500·- Kč a bio „Sokol" v dávce ze zábav 1777·- Kč). Vydání bylo 2618·- Kč. (Z toho 2146·- Kč na zakoupení knih.) V Čejkovce, v dubince, blíže

luženského nádraží postavena nová hájovna pro hajného zbylých fürstenbergských lesů. Loňského roku šetřil se stav zvěře nájemcem honitby, takže letošního roku jeví se veliký přírůstek veškeré zvěře. Ve státních lesích rozmnožila se zvláště černá zvěř v úseku od „Krásné doliny" ke „Třem stolům".

LADISLAV KEJLA, ODBORNÝ UČITEL, KRONIKÁŘ.

RYBNÍK POD LOUŠTÍNEM.

1931

Nový rok začíná se ve znamení hospodářské krise a ve znamení mzdového boje dělnictva šamotové továrny se správou její. Svaz průmyslníků v keramickém průmyslu usiluje o 25% snížení mezd. Dělnictvo na svých schůzích tento požadavek odmítá. Stále trvá stávající stravovací akce pro částečné vyživování nezaměstnaných dělníků a jejich rodin. Na tuto akci došlo v lednu 51 lístků po 20 Kč a 13 lístků po 10 Kč, na něž vyzvedávají si nezaměstnaní potraviny u místních obchodníků. Lístky rozdávány jsou starostou obce za součinnosti důvěrníka nezaměstnaných. Hospodářská krise projevuje se hlavně velkým počtem nezaměstnaných, jichž jest u nás toho času přes 100. Tito dělníci marně se ucházejí o práci jak v továrně, tak u

sedláka a nemají studiž přes celou zimu skorem žádného výdělku. Dělnictvo dosud v továrně zaměstnané pracuje pouze tři dny v týdnu, takže týdenní mzda jest opravdu skrovná. Nezaměstnaní přece jen netrpí příliš hladem a hlavně ne zimou. Všechněm dodávají dostatek paliva okolní státní lesy, kam chodí nezaměstnaní a i jiní potřební na sušiny, které mají dovoleno si odnášeti. Lesní dozorci a zaměstnaní přimhuřují při tom ovšem obě oči. Les za takových okolností jest pravým dobrodinním. Za měsíc únor přiděleno nezaměstnaným 197 lístků po 10-Kč. Pekař Jos. Pergler daroval jim 20 bochníků chleba. D. T. J. pořádá ples ve prospěch nezaměstnaných. V lázeňu počato s přidělováním ½l mléka denně dětem nezaměstnaných. V tomto měsíci došlo pro ně 40 kusů stát. stravovacích poukázek à 20-Kč a 199 po 10-Kč. V měsíci dubnu 80 à 20-Kč. Prováděny jsou přípravy na t. zv. nouzové práce pro nezaměstnané dělnictvo. Na žádost obce povoluje okresní hospodářská záložna v Rakovníku výpůjčku v obnosu 60.000-Kč splatných v době 20 let k provedení nouzových prací. K témuž účelu poskytlo ministerstvo sociální péče státní příspěvek do nejvyšší částky 22.000-Kč, na jednu osobu denně 8-Kč. V srpnu povolilo taktéž ministerstvo 15.000-Kč na stavbu silnice. S nouzovými pracemi započato dne 7. dubna. Obecní zastupitelstvo dává nyní práci 100 dělníkům na pracích melioračních za denní mzdu 20-Kč.

Upravuje se koryto Čistého potoku a zřizuje se nová silnice v Komenského ulici (na Ohradě). Na náměstí a v Habrmanově ulici položeno několik nových desítek metrů cementových rour do jam, které pěkně zarovnány, čímž obec získává velmi na svém vzhledu. Hospodářská krise dotýká se nejen dělníků, ale i všech ostatních vrstev občanstva. Hostinští a kupci ukazují, že letos stržili nejméně od převratu (1918). Řemeslnická krise jest kapitálem vykořisťována. Sedláci vyprodali obilí hned na podzim za ceny poměrně nízké na př. žito 1q à 85-Kč,

RYBNÍK POD LOUŠTÍNEM

kdežto nyní na jaře, kdy není v celé obci skoro ani zrna, prodává se na burse 1q žita za 140-Kč. Mnozí rolníci jsouce rozhrčeni nízkými cenami, které řezníci nabízejí za živé vepře, porážejí si je sami, maso rozprodávají po 9-Kč za 1kg, kdežto u řezníků jest 1kg à 14-Kč, za něž kupují maso státní zaměstnanci a dělníci, kteří v drobném musí platiti vše co možná nejdráže. Spekulující obchod má velké zisky, což znemožňuje, aby se taková troška láce, která by mohla býti, projevila i u

konsumenta. Každý snaží se vyrobiti si sám běžné potřeby pro hospodářství. Práce ve statcích vykonává se pokud je to možno většinou jen domácími lidmi. Cena chmele byla nepatrná a dnešní syndikát chmel dosud u nás nevykoupil. Zůstává zde vézeti více než 100 balíků chmele. Dluhy některých usedlostí velmi rostou. Vliv hospodářské krise na život naší obce jest přirozeně značný. Přece však pořádáno za prvé čtvrtletí t. r. 15 různých tanečních zábav, 2 divadelní představení a 20 filmových. Kulturní akce konané různými spolky jsou slušně navštěvovány. Dne 20. ledna zahájen kurs pro mládež škole odrostlou ve věku 14-18 let. Navštěvovalo ho 54 žáků, kteří pilně ve večerních hodinách třikrát až čtyřikrát týdně i v neděli dopoledne do školy docházeli po tři měsíce. Kurs vedli zdejší odborní učitelé školy měšťanské a obecné. Obecní rozpočet vykazuje řádné vydání 126.761'50 Kč a řádnou úhradu 53.400'- Kč, takže schodek rozpočtu řádného jest 73.361'50 Kč. Rozpočet mimořádný jest poplatek 50.000'- Kč na přístavbu školy a uhradí se výpůjčkou. Schodek uhradí se 250% přirážkou z daňové základny 28.289'94 Kč a 100% přirážkou k dani činžovní, jež má základnu 2636'65 Kč. Chudinský rozpočet má vydání 3850'- Kč a jest kryt. Hřbitovní poplatky se zrušují. Zemědělský paušál na daň důchodkovou činí 1100'- Kč do 5 ha. Z Rakovníka směrem ku Praze počíná se vyměřovati nová silnice, která by se vyhnula vrchu k Žákovu

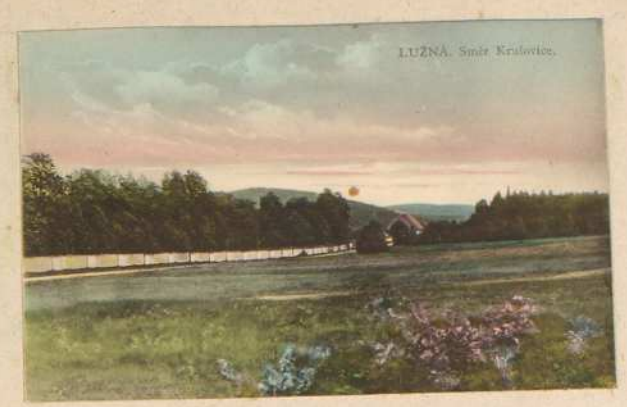

POHLED S „ČEJKOVKY"

ČISTÝ RYBNÍK - LUŽENSKÉ KOUPALIŠTĚ

CELKOVÝ POHLED NA ZÁPAD. ČÁST

mlýnu. Silnice nová bude následkem toho ještě více vzdálena Lužné, než silnice nynější. Občané z osady nádraží Lužná - Lišany podávají žádost o přičlenění k obci Lužné v tom smyslu, aby potřebné kroky učinilo obecní zastupitelstvo. Za práce spojené s překatastrováním platila obec 1208·50 Kč. Ku konci března objevil se v hořejší části náměstí před kostelem nový římsko-katolický kříž na místě toho, který byl po převratu poražen. Skřivani objevili se tohoto roku počátkem března, první špačkové viděni byli 18. III., první vlaštovky 15. dubna a první kukačky 25. dubna. Počátky jara byly dosti studené, takže třešně začínaly rozkvétati až kolem 10. května. Za to však nebyly rozkvetlé stromy překvapeny žádným jarním mrazem, což stává se u nás zřídka. Následkem dobrého odkvětu stromů bylo třešní a jiného ovoce letos hojnost. Květen byl velmi teplý a to nejen denními teplotami, nýbrž i teplými nocemi. U rybníka „Čistého" zřízena kantýna, kde prodávány koupajícím potraviny a nápoje. Dne 24. května pořádali studenti reálky v Rakovníku májovou slavnost „Majales" u lesní správy v Lužné. 17. května pořádána výstavka výkresů a ručních prací žáků zdejší měšťanské školy. Poněvadž pro velké množství nezaměstnaných dělníků bylo u obce poměrně málo peněz, omezeny nouzové práce na potoce a silnici na polovici pracovních dní v týdnu. Později pracovali pouze ženatí a živitelé rodin. Práce však přece jen dokončena nebyla

pro nedostatek peněz. Sbor dobrovolných hasičů chce prodati starou ruční stříkačku hasičskou a koupiti novou, motorovou. Pokusy se stříkačkou na motorový pohon konány v květnu a zástupci spolku dobrovolných hasičů již stříkačku zakoupili v obnosu 110.000·- Kč. Avšak finanční komise nedoporučila koupi a proto obecní zastupitelstvo v rozhodující schůzi zakoupení stříkačky neschválilo. V červnu přiděleno 260 stravovacích lístků pro nezaměstnané po 10·- Kč a později ještě 210 kusů rovněž à 10·- Kč. Dne 1. června 1931 zařídil si svoji ordinaci první lékař se sídlem v Lužné. Byl to p. Mu Dr S. Ugnievěnko, Rus. Okresní nemocenskou pojišťovnou přidělení mu dělníci a zaměstnanci z Lužné a Lišan. Po velikých vedrech strhla se nad naší krajinou dne 4. července veliká bouře spojená s průtrží mračen, která způsobila mnoho škod zvláště na polích. V Habrmanově ulici zatopila voda většinu sklepů, takže musili přijeti hasiči se stříkačkou, aby vodu z nich vyčerpali. Za tohoto lijáku napršelo 90 mm vody, což bylo největší množ

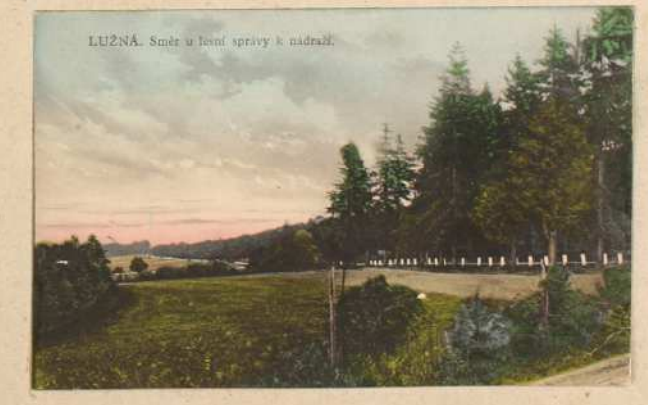
LUŽNÁ. Směr u lesní správy k nádraží.

ství při jednom dešti za posledních skoro 100 let. V předvečer Husova svátku dne 5. července pořádala místní osvětová komise průvod osvětlenou obcí a přednášku o Husovi. Žně začaly dne 13. července požínováním žita. V krásných smrkových lesích pod Louštínem rozmohla se zase mniška (bekyně sosnová), která se v našich lesích držela ojediněle od r. 1920. R. 1919 rozmnožila se však úžasně a zničila obrovské kusy křivoklátských lesů. Poražením smrků vznikly dnešní ohromné paseky mezi Lužnou a Křivoklátem, kde vzrostl lesní podrost, mezi nímž

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

objevilo se množství červených jahod, malin a ostružin, na které chodí dnes lidé z Lužné i obcí okolních. Z Černého lesa nad Měšečkem směrem k Lužné byla zřízena úzkokolejná dráha, po které dopravovaly se kmeny zahubených lesních velikánů na nádraží v Řevničově, kde firma „Lesná" postavila velikou pilu. Po odklizení zničených stromů byla úzkokolejná dráha zrušena a dnes zbyla po ní upravená hrať se zbytky shnilých pražců. Mniška r. 1920 pohynula a od té doby se objevují vždy v červenci až srpnu její motýlci, kteří v celku svým malým množstvím nenahánějí strachu. Až lesos se začala zase objevovati ve větší míře ve smrkových porostech pod Louštínem. Mniška zasáhla zde ná-

silně do hospodářského plánu těžby lesní. Poráží se veliké množství poměrně mladých stromů, avšak dříví jde při dnešní krisi špatně na odbyt. Vršky stromů se uřezávají, kůra se loupá a vše se pálí na velikých hromadách, aby se zničila vajíčka mnišky. Na 40 dětí sbíralo denně motýle po smrkovém lese mniškou napadeném. Při porážení dříví nalezlo mnoho dělníků práci a výdělek, což v dnešní době nezaměstnanosti bylo jedině plus této zařínající pohromy. Nejdeštivějším měsícem t. r. byl srpen. Mimo to měl tento měsíc nejnižší tlak barometrický a největší počet bouřlivých dnů. Slunce zářilo za celý měsíc asi 100 hodin. Déšť neprospívaly sklizni úvody obilí a zvláště chmele, kterážto plodina byla sklizena jen částečně. Někde česali producenti jen vršky chmelových keřů, kdežto spodek se nechával nečesán. Někteří nečesali chmelnic vůbec. Chmelnice takové uschly a jevily se při pohledu na pole z dálky jako veliké rezavé skvrny. Trsy chmelové se později spálily i s chmelem. Vše působilo dojmem zvláštní novosti, neboť jiná léta sbírali se pečlivě i jednotlivé hlávky chmelové, které upadly na chmelnici. Všechen chmel snášeli se shlídiště pouze tam, kde producent pracoval na chmelnici jen se členy rodiny. Plocha chmelnic byla u nás značně omezena. Chmelnicový drát prodával se hromadně hlavně k výrobě cementářských

výrobku a k stavebním účelům. 50 kg chmele prodávalo se v tomto roce průměrně za 150.- Kč. Za 30 l načesaných hlávek chmelových platila se mzda 1·10 Kč.- Zakázáno pouštěti volně husy na náměstí, aby neničily se nově vysazené mladé stromky. Dne 20. září slaveno v naší obci posvícení. Při něm nebylo známi žádnou krisi hospodářskou. Některé hospody neměly pivo již v neděli a musily si v pondělí o pěknou hodinku své zásoby rychle doplňovati. Hospody byly nabity jako snad nikdy jindy. Telefon byl přemístěn z úřadovny obecního úřadu do místností úřadu poštovního, kde pro něj zřízena nová budka. Obecní knihovna přestěhována z obecního úřadu do dvou samostatných místností v č. p. 104. Dne 27. září 1931 konaly se nové volby do obecního zastupitelstva. Poněvadž počet obyvatel v naší obci stoupl přes 2000, volilo se 30 členů obecního zastupitelstva. Pro kandidátní listinu československé strany národněsocialistické bylo odevzdáno 340 hlasů, pro čsl. stranu sociálnědemokratickou 338, pro republikánskou 112 a pro stranu komunistickou 375 hlasů. Do obecního zastupitelstva byli zvoleni tito občané za stranu čsl. národ. socialistickou: Šnobl Maxmilian, malozemědělec, č. 24., Hošek Vojtěch, kolář, č. 76., Říha Josef, žel. zřízenec, č. 76., Šajna čtvt., okres. cestař, č. 93.,

Dudáček Václav, malozemědělec, č. 18., Dražník Václ., želez. zřízenec, č. 78., Kříž Václ., zedník, č. 123., Pavlíček Emil, žel. zříz., č. 236 a Hamoux Josef, odbor. učitel, č. 24. Za sociálně demokratickou stranu dělnickou zvoleni: Hégr Josef, pensista, č. 156, Šém Josef, modelář, č. 268, Hudec Frant, dělník, č. 87., Vlček Václav, modelář, č. 330., Šplis Antonín, pensista, č. 50, Pochman Václav, dělník, č. 294., Bidrman Josef, žel. zaměstnanec, č. 198., Varyš Václ., dělník, č. 131 a Laun čtvt., dělník, č. 107. Za

HABRMANNOVA ULICE OD VÝCH.

republikánskou stranu zemědělského a malorolnického lidu zvoleni: Malecký Josef, rolník, č. 169, Kříž Antonín, rolník, č. 22. a Suchý Fran., rolník, č. 2. Za stranu komunistickou: Hégr Josef, dělník, č. 231., Brož Josef, dělník, č. 207, Šíma Rudolf, dělník, č. 248, Krupička Josef, děl, č. 151, Knobloch Fran., dělník, č. 85., Pokorný Ant., dělník, č. 328, Žika Josef, dělník, č. 296., Hajfler Fran., dělník, č. 338 a Brož Fran., děl, č. 182. Dne 3. a 4. října uvítán byl slavnostním způsobem v Rakovníku občanstvem z města a okolí dělostřelecký pluk č. 301, který byl do Rakovníka přeložen z Jaroměře. Státní svátek 28. října oslaven byl náležitě. Tělocvičná jednota „Sokol" uspořádala tělocvičnou a hudební akademii. Dělnická těl. jednota pořádala divadelní představení: „Černí p. presidenti". Oba podniky byly četně navštíveny. V rámci oslav 28. října zasadily děti III. třídy měšťanské školy zdejší 10 stromů na náměstí a zřízenci obecní 120 stromů okrasných, většinou vlašských topolů vypěstovaných ve školce zahrady školní, kolem rybníka a potoka směrem ke hřišti u „Ohrady". Mimo to zasazeno 30 stromů ovocných v „Čekalvodě" u hřbitova. V říjnu přiděleno 800·- Kč na nákup brambor pro nezaměstnané. Šamotová továrna v Rakovníku věnuje 760·- Kč dětem chudých dělníků v Lužné. Volba starosty a dvou jeho náměstků konala se dne 29. listopadu. Starostou zvolen znovu p. Maxmilian Šnobl, č. 24, a jeho náměstky pp.: František Hudec, č. 87 a Václav Dudáček, č. 18. Do obecní rady zvoleno 10 členů: Antonín Šajner, Max. Šnobl, Václ. Dudáček, Ant. Pšis, Jos. Šém, Fran. Hudec, Jos. Hégr, Jos. Brož, Rud. Šíma, Ant. Kříž. Dne 20. listopadu započala „Lidová škola", která pořádána místní osvětovou komisí. Škola skončena 18. prosince a bylo na ní předneseno 7 přednášek, většinou profesory z Rakovníka a místním lékařem.

ŠKOLA.

První sníh napadl dne 21. října. Zima začala dosti silnými mrazy. Opravdových sněhových pěřin nebylo. Štědrý den byl ve znamení sněhu, ale ostatní svátky vánoční a vůbec konec roku trvala úplná obleva. Zima celkem mírná bez sněhu.

Jsem ustanoven ředitelem měšťanské a obecné školy v Kačerádci u Vlašimě a proto loučím se s touto kronikou a zároveň s obcí Lužnou, které přeji pokrokové občanstvo, které by touželo po vyšším duchovním a vzdělanostním stupni a jež by vyvíjelo co nejvyšší úsilí po tom, aby mezi sebou žilo v přátelství a vzájemné úctě, co možno nejušlechtilejí a nejdistojnějí. - Všem provždy: Mnoho štěstí!

V Lužné dne 27. července 1932.

Kejla Ladislav,
kronikář.

Dle zákona o vedení obecních kronik z 30. ledna 1920, č. 80 Sb. z. a nařízení, podepisuji se vlastnoručně co pokračovatel líčení kroniky, od vydání shora citovaného zákona druhý.

V Lužné, v listopadu 1932.

Antonín Bielsebneider,
učitel.

1932

Po odchodu prvního kronikáře, zvoleného dle zákona o obecních kronikách z roku 1920, zvolen byl jsem obecním zastupitelstvem ku konci roku 1932 co druhý kronikář obecní ve svobodném státě a volbu jsem přijal.

Jako učitel zdejší obecné školy, rodák z blízkého Kakovníka, působím zde od roku 1907, s malou přestávkou jednoho školního roku, tedy v době převzetí kronikářství již téměř čtvrt století. Srostl jsem s touto obcí a jejím obyvatelstvem, že je mi nejmilejší, a zdá se mi i nejkrásnější, a nerad bych ji zaměňoval za jinou,

moje vůli ho dožít až do smrti. A moje žena se mnou souhlasí.-

A musím, dříve než zcela pokračovati v běžném roce, udělati retrospektivu, která v této kronice není, do doby, kdy jsem do této obce přišel, jako nestranný a bedlivý pozorovatel. To musím uznati, jak úžasně se obec Lužná změnila. Nejen že vzrostla počtem domů a obyvatel na dvojnásobnou výši, ale i úprava celková se zvedla, a to dík obětavosti i obětavosti zástupců obce, hlavně od převratu, i bez velkého finančního zatížení, které je v jiných, i mnohem menších obcích, tak tíživé. Ať ji vedla v obecním zastupitelstvu kterákoliv strana politická, všechny se mondře a rozšafně přenesly přes nemírné a neúměrné zadlužení, ačkoliv mnohé prospěšné úpravy zavedly se v obci mnohem dříve než v jiných obcích. Bylo to zejména zřízení měšťanské školy, elektrisace obce, zřízení poštovního úřadu, které zvláště si vyžádalo

překonání četných překážek, jež v cestu se stavěly, i zřízení četnické stanice. A tak Lužné, obci na okraji okresu, která nemá žádné přirozené středisko, které i hlavní silnice z Rakovníka do Kralup se vyhýbá, v letech po převratu stala se obcí, mající skoro všechen komfort moderních nejnutnějších vymožeností. A připočítáli se k tomu, že upravená pěšina usnadnila spojení s hlavní tratí Praha-Cheb, tedy jistě nutno uznati, že obecní správy se přičinily, aby učinily vše pro rozvoj obce i obecné dobro, co bylo v jejich moci.-

Rok 1932. Povětrnost, počasí. Přestupný rok 1932 začínal velmi vlhkou zimou. Sníh roztál, pokud ještě se z minulého roku udržel, a cesty byly velmi blátivé. Teprve ku konci ledna uhodily mrazy a s mírným sněhem trvaly do února, kdy sníh roztál. V březnu opět mrzlo bez sněhu a bylo holomrazy působily velmi škodlivě na ozimy. Země byla zamrzlá ještě v dubnu, takže

polní práce velmi se opozdily. Zvláště pak když v dubnu trvaly plískanice, opozdily se práce na chmelnicích. Kopání a řez chmele se konal velmi opozděně. Ku konci dubna nastalo překrásné počasí, které vydrželo celkem s malými změnami přes květen. Léto bylo pěkné a suché. Také podzim toho roku byl pěkný, ale suchý až dlouho do listopadu, kdy teprve napadl sníh, ale mnoho se neu-

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

držel a sotva zakryl za suchého podzimu řídce vzrostlé ozimy.

Úroda toho roku byla značná. Třešní vůbec je u nás málo, toho roku přece se urodily, neboť třešně i ostatní stromy dobře odkvetly. Ovoce, u nás hlavně hrušek, bylo dosti. - Zvláštní bylo, že houby, hlavně hřiby, toho roku vůbec nerostly, a jen ojediněle známí houbaři našli tu a tam nějakého toho hřib-

ka, ale „pravé chození na houby" nebylo. - Úroda obilí byla slušná, zvlášť dobře sypala, takže si pěstitelé libovali. I úroda brambor byla slušná. Sena bylo dostatek, otavy méně. Snůška medu byla velmi pěkná. Největší včelín v obci má na Belšance u elektrárny p. důlní Kett, který, ač sám je zaměstnán jinde, si tu udržuje. Chmel se urodil přiměřeně, jenže odbyt vázl a prodával se těžce, nejednotně a nehradil producentům, zvlášť těm, kteří musí si jednati, ani režijní výlohy. - Ale ani ceny obilí a dobytka nebyly obstojné a pěstitelé touží po zavedení pevných rentabilních cen. -

Život v obci po stránce výživy a zaměstnání se v roce 1932 zhoršuje. Největší část obyvatelstva v obci, pracující v šamotové továrně, trpí nejvíce. Tak zvaná deflační finanční politika státní v tomto roce vyvrcholuje. I státní zaměstnanci, kteří jsou druhou složkou obyvatelstva obce co do počtu, pociťují první srážky z platů,

čímž zase jen se omezuje kupní síla širokých vrstev a nastává krise odbytu, kterou zase trpí živnosti i obchody. Ani rolnictvu se nevede valně, zadlužení a koupěchtivost a možnost klesá víc a více.

Na zmírnění nezaměstnanosti a bídy, touto vznikající, usneslo se obecní zastupitelstvo, zvláště když šamotová továrna v jarních měsících, kdy jindy nastávalo oživení, propustila větší počet dělníků a mnohým práci omezila na několik dní v týdnu, počíti s úpravou Masarykova náměstí po jižní části a úpravu ještě dokončiti v částech obce, (Komenského, Habermanova ulice) kde se dodatečně ukázaly nutné doplňky.

Náklad 110.000 Kč kryl se úvěrem u místní Kampeličky, čímž obecní dluh značně vzrostl. Za to opatřena práce pro větší počet nezaměstnaných. Při této úpravě návsi zřízena byla vodní nádrž betonová, zachycující deštovou vodu z Čekalvody

tekoucí. Byla to první příprava pro zakoupení motorové stříkačky hasičskému sboru místnímu, jejíž upotřebení je možné jen při dostatečném množství vody. Při tom byly zaveženy zbývající louže na náměstí, kterých bývalo dříve mnoho. A tak zbyla již jen louže u kostela a u školy.

Stavební ruch v roce 1932 byl již nepatrný, neboť začíná krise úvěru. Stavěti mohl jen ten, kdo měl větší část potřebných peněz. Ač náklady stavební velmi značně klesly, staví se již málo, a i ti, jimž schází málo vlastních peněz, majíce obavu z nezaměstnanosti, do stavby se nepouští. Tím zase stavební dělníci trpí nezaměstnáním nebo shánějí menší práce „melouchy", aby aspoň nějaké zaměstnání měli v době, o níž doufají, že je přechodní. Tato naděje v lepší je nejlepším úkazem této smutné doby.

Tělocvičná jednota „Sokol" zakupuje poze=

mek při silnici k nádraží, kde prozatím zůdí hřiště, později sokolovnu. Místo je velmi prostorné a zvlášť vhodné.

Zdravotní stav obce v tomto roce byl uspokojivý, epidemických nemocí nebylo ani mezi dospělými, ani mezi dětmi. Úmrtnost byla nepatrná, jako skoro každým rokem. Zemřelo 19 lidí. Kopnlace začíná již klesati znatelně.

Život kulturní, společenský. Skoro pravidelnou zábavu i osvěžení poskytuje občanům biograf, který pravidelně hraje v neděli odpoledne i večer, mimo to jednou za měsíc kulturní film pro mládež školní někdy ve všední den, jindy v neděli dopoledne. Začíná se objevovat nedostatek němých filmů. Proto se začíná již mluvit o filmu zvukovém, jehož pořízení je však dost nákladné. Návštěva biografu je sice menší, ale stále obstojná proti jiným obcím na okresu.

Za to divadlo ustalo, jen několik bezvýznamných představení těžce bojuje proti šťastnějšímu soku - biografu.

Místní osvětová komise uspořádala v zimním období ve škole tři přednášky, celkem méně vyhledávané než v dřívějších letech. Mimo to oslaveny byly narozeniny pana presidenta republiky v předvečer (6. března) vzpomínkovou přednáškou. Tyto narozeniny oslovovala též „Tělocvičná jednota Sokol" i „Dělnická tělocvičná jednota". Rovněž dne 5. července večer uspořádána osvětovým oborem za účasti jiných pokrokových spolků a velmi četného občanstva „Husova oslava" průvodem osvětlenou obcí na náměstí, kde byla vyslechnuta přednáška. Také v předvečer státního svátku 28. října konaly se obvyklé a již ustálené oslavy, (Sokol a D. T. J.) které jsou oblíbeny a hojně navštíveny.

Den práce (1. květen) oslavuje se v Rakovníce tak vždycky velmi mnoho účastníků z blízka se odebere, buď v průvodu, s hudbou, nebo jednotlivě.

Knihovna obecní měla i v tomto roce své obvyklé

členáče půjčovalo se až do června. Přes červenec, srpen až do půli září je knihovna uzavřena. - Přes neutěšené poměry rozšiřuje se poslech rozhlasu a počet majitelů radio přijímače stoupá. Sportovní klub „Sparta" pěstuje kopanou a má svůj hlavní návštěvníků a ctitelů této hry. - Čistý rybník v létě je hojně navštěvován a koupají se tu domácí i cizí návštěvníci z Rakovníka.

Křižné: Když se podařilo přejmenovati stanici dráhy „Smečno-Štenberk" na Libušín, povstal názor, aby železniční stanice zdejší „Křižná-Líšany", přeměněna byla na „Křižná v Čechách", neboť celá stanice je na katastrálním území obce Křižné. Obecní zastupitelstvo se usneslo tuto změnu podporovati a učinilo příslušné kroky u ředitelství této dráhy. V tomto roce vznikly v obecním zastupitelstvu rozpory a strana kommunistická resignovala. Obecní úřad resignaci nepřijal. Zatím se rozpory uklidnily a vše skončilo dobře. -

1933

Do nového roku přechází se sněhými mrazy bez sněhu, čímž lepí málo vzrostlé ozimy, které jsou dosti řídké. Ani později v zimě není mnoho sněhu. Celé jaro je studené, chladné, ale při tom málo srážek, a nepříznivé. Jarní práce polní konají se zvolna, kopání chmelnic a řez chmele se opožďuje. Některé chmelnice se ruší, jiné ani řádně neobdělány, dráteh nenatažen, neboť se pěstitelé domnívají, že cena chmele bude tak nízká, že by se jim výlohy spojené s pěstěním ani nehradily.

Do květu stromů přišla nepohoda, takže stromy špatně odkvetly.

Dne 10. června po poledni objevil se na obloze dosti nepatrný mrak. Začalo trochu pršeti a

dvakrát se zablesklo a současně zahřmělo. Při druhém zahřmění udeřil blesk do stodoly Josefa Svobody, čp. 32 na Masarykově náměstí, a ihned byla dřevěná tato stodola v jednom plameni. Manželka téhož byla právě ve stodole, ale šťastně zaplatila to jenom leknutím. Současně chytila stodola Václava Pochmana, čp. 33 a pak Bohuslava Kronycha čp. 65 79 rovněž dřevěné. Byla obava, aby požár se nepřenesl na sousední dřevěné statky. Spustil se však větší déšť, který velmi prospěl tomu, že mokré střechy byly odolnější žáru. Místnímu sboru hasičskému, jakož i sborům hasičským z Rakovníka a Lišan, které po telefonickém uvědomění k požáru okamžitě se dostavily, podařilo se požár omeziti jen na jmenované tři stodoly. Po druhé hodině odpolední bylo již jisto, že ohrožená hospodářství zhoubnému živlu nepodlehnou. Jich majitelé si oddechli a opět se s tím co bylo s obavy vystěhováno, domů nastěhovali.-

Senosec, která po tomto požáru nastala, byla ještě uspokojivá. Ač potom již nepršelo až opět v srpnu, úroda byla uspokojivá. Zvlášť brambory, které se srpnovým deštěm zvedly, daly toho roku dobrou sklizeň.

Žně toho roku byly brzo a tak rychle bylo s polí svezeno, že i staří hospodáři se tomu divili. Chmel nebyl pěkný, a nebylo se co diviti, neboť

se mu, jindy tak pečlivě ošetřovanému, věnovala malá pozornost a o úrodu jeho nikdo nestál. Vždyť čím by ho bylo více, tím česání a sušení by více stálo a naděje na cenu nebyla. Otavy byly chudé. Trvalým suchem, již dva roky trvajícím, začíná se ve studních objevovati nedostatek vody.

Začíná hloubení studní, a to i těch, v nichž dříve bylo vody vždy dosti.

Ovoce toho roku mnoho nebylo. Včelaři si nestěžovali. Lovné zvěře bylo dosti málo, neboť ranní zajíci i koroptve trpěli nepříznivou jarní nepohodou.

Tohoto roku byla honitba opět pronajímána ve dražbě a opětně ji pronajal dosavadní nájemce p. Jiránek, obchodník z Prahy, za roční nájem 6.600 Kč. - V dřívějším období platil 8.000 Kč. ročně.-

Podzim, září a říjen, i skoro celý listopad, byl velmi suchý.

Již v srpnu a později ještě více, začaly se objevovati záplavy myší (polních hrabošů. Bylo jich taková spousta, že byla obava, co bude dále. Hospodářské korporace opatřily pšenici, otrávenou strychninem. Ta se sypala do děr myších. Byla obava, aby otrávenou pšenici nesbírali ptáci a neotrávili se. - Nestalo se tak. Mnoho myší zahynulo touto otrávenou pšenicí,

i tu i tam nějaký pták, ale na zažehnání pohromy by tato akce sotva byla stačila. Pomohla si tu příroda jako v podobných případech jindy. Do jara zmizely myši zrovna tak rychle, jako se na podzim objevily.

V srpnu postižena byla obec červenkou vepřů, zanesenou sem snad z Rakovníka. Vzdor hromadnému očkování zahynulo množství vepřů. Počet nedal se zjistiti, neboť mnoho jich bylo tajně zakopáno neb jinak uklizeno.

Teprve v prosinci napadl sníh, ale nebylo ho tolik, aby se neztrácel mírným táním. Koncem prosince mrazy a led. Na Štědrý večer v noci bylo takové náledí, že lidé jdoucí z Lišan z půlnoční, (v Lužné toho roku nebyla, jen v Lišanech katolická, na nádraží československá) nemohli se dostati ani domů.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Život v obci po stránce hospodářské, výživa a zaměstnanost. Hospodářská krise v celém světě trvá, tedy i u nás v republice, a odraz její citelně zasahuje i zdejší obec. Jeví se v první řadě zase mezi dělnictvem šamotové továrny, která omezuje práci a propouští. A hlavně nepřibírá mladé, kteří čekají na zaměstnání, když vyšli ze školy. Sice podpory v nezaměstnanosti trvají, ale při vší dobré vůli státu nestačí než na prosté udržení se při životě. Ani veřejné práce nejsou pod-

nikány, neboť těžce se uvolňují potřebné peníze. Sice jeví se v obecním zastupitelstvu snaha, jako léta minulá podniknouti nějaké prospěšné úpravy cest, ale nepodniknuto nic. Příčina je, že práce ty by se musily konati na úvěr, a ten je téměř nedosažitelný, hlavně dlouhodobý. A pak vzniká zkušenost, že takové práce několik týdnů trvající, nezaměstnaným nijak valně nepomáhají, ale dluh za ně povstalý zadlužuje na dlouhou řadu let obec i její poplatnictvo a znemožňuje všechny trvalé povinnosti, které má obecní správa na starosti, zvláště když všechny obecní příjmy přirážkové jsou limitovány, možné dávky zavedeny a jmění obecní žádné.

Finanční politika státu stále je na linii deflační. Rozpočet státní podstatně snížen ve všech oborech, hlavně však na platech a mzdách státních zaměstnanců i zaměstnanců státních podniků. Vláda sice slibuje, že bude levněji, ale celkově toto zlevnění se neprojevilo. Klesla značně možnost koupě těchto vrstev, což se projevilo tím, že se omezil nákup a spotřeba, hlavně másla, vajec, masa, drůbeže, piva a pod. Tím u mnohých druhů potravin, hlavně zemědělských vznikl nadbytek a láce. Tak prohlubuje se krize v zemědělství. Volání těchto kruhů po pevných cenách obilí, mléka i dobytka se zvyšuje. Ale začíná se

také chápati, že je nutné, aby když má konsument kupovati, aby na to vydělal. Snížením mezd a platů nesnížila se nijak daňová a poplatková břemena, jak mnozí doufali; naopak zvýšila se potřeba podpor a výnos daní.

Aby byla zaměstnanost zvýšena, tím, že by stát započal některé veřejné práce, vypsána nová státní půjčka, nazvaná „půjčka práce". Byla hojně upisována hlavně od drobných lidí, neboť tito čekali od ní velmi mnoho; naděje ty však nesplnila a splniti nemohla. - V našem kraji a obci, mimo úpravu silnice Rakovník - Louny, se více nekonalo. - V květnu a červnu šamotová továrna začíná přijímati něco dělníků. Při tomto přijímání se prvně objevuje, že dávána přednost ženám proti mužům, i když muži by byli chtěli pracovati za stejnou mzdu jako ženy, a že ženám přidělovány jsou práce, vyhrazené dříve výhradně mužům. V některých rodinách už teď muž vaří a žena pracuje v továrně, nezvyklý dříve zjev, stává se pravidlem.

Celkově však zůstalo mnoho nezaměstnaných a podporováno státem někdy až 115 nezaměstnaných. Rozdělování podpor (poukázek na potraviny, mléko pro nemluvňata) neobešlo se vždy bez řečí a menších nedorozumění, protože se snadno přehlédne, kdo je potřebnější.

Ač je v obci obchodů hojnost, v dubnu tohoto roku otevřeh v Lužné obchod materialista a drogista v čp. 15 na Masarykově náměstí. Na nádraží Lužná-Lišany v části patřící k zdejší obci zřídil p. Strougal značným nákladem pilu, prodej řeziva. Také usadil se v obci nový truhlář. -

Stavební ruch v tomto roce byl lepší než v uplynulém. V Žižkově ulici postaveno několik domků, v Nádražní 2 domky, v Habermanově jeden a provedena jedna úhledná přístavba. V Rakovnické ulici přestavěno čp. 165. - Úvěr se opatřoval stavebníkům velmi těžce. Příčinou byl nejen nedostatek volných peněz, ale i to, že následkem nezaměstnání příliš mnoho domů je na prodej a tím cena jejich klesla tak nečekaně, že bonita zápůjček na domky již není taková jako kdysi bývala. - Zajímavé jsou a stojí za to se zmíniti o pískovnách v Hlavačově, které v době stavebního ruchu dávaly dobrý písek na stavby do Rakovníka a na cementové zboží pro provozovny p. Václava Štyse v Lužné a p. F. Kounovského na nádraží. Bohatství písku je tam téměř nepřeberné a majetníkům ložisk dá více příjmu než dříví, které by tam rostlo, a které je podřadné kvality.

Zdravotní stav v obci byl i v tomto roce uspokojivý. Případy epidemických nemocí omezené. Vyskytne-li se u dětí případ zaškrtu nebo spály, což

ojediněle bývá každoročně, rychle povolaný zdejší lékař jakmile zjistí vážný případ, ihned telefonicky zavolá sanitní auto z Rakovníka, a nemocnému se dostane ošetření v nemocnici.

Pro nemluvňata funguje tu ochrana matek a kojenců. Vždy jednou za čtrnáct dní koná se bezplatná přehlídka lékařem místním v jeho ordinaci, děti se váží a měří. Je hojně navštěvována. Ochotně a nezištně tu působí. M. U. Dr. Ugnivěnko, lékař, Josefa Drdžníková, por. asistentka a Emilie Bozděch-Čiperová, učitelka.

Populace je již značně malá. Úmrtnost přiměřená. Narodilo se v tomto roce 38 dětí, zemřelo 22 lidí. Nejstarší zemřelý byl 89letý Josef Sajner, velmi populární osoba, bývalý kostelník.

Úraz v továrně utrpěl Josef Pavlíček čp. 111 a po převezení do nemocnice zemřel.

Kulturní činnost, zábavy, tělovýchova, sport.

Deprese, která se přece jen krisí u všech občanů jeví, působí i na kulturu a zábavy. Do přednášek není chuti, zábavy jsou stísněné a neradostné.

Místní osvětová komise pokusila se o konání přednášek jako každoročně, v zimním období, ale pro slabou účast po třetí přednášce od dalších upuštěno. Přednášející vysílá a hradí okresní sbor osvětový. Oslava narozenin pana

presidenta republiky nebyla opomenutá. Jak Sokol, tak Děl. Těl. Jednota ve svých spolkových místnostech je pietně oslavily a zúčastnilo se oslav těch velmi mnoho občanstva.

1. máj oslaven byl hlavně v Rakovníku tábory lidu, k nimž z Lužné přišlo v průvodu s hudbou hlavně ze řad socialistických, mnoho občanů. Oslava „dne M. Jana Husa upálení" dne 5 července v předvečer tradičně slavnostně byla pořádána místní osvětovou komisí průvodem s lampiony a hudbou z Loužku na náměstí, kde promluvil učitel Josef Konštacký z Rakovníka.

Do dnů svátků červencových připadla také oslava stoletého trvání (1833-1933) rakovnické reálky, která pro celé střední i západní Čechy měla a má velký význam. Tím spíše pro Lužnou, ležící za humny Rakovníka. V její starodávných učebnách sedávalo mnoho selských i dělnických synků zdejších po všechna léta trvání této školy. Mnozí získali tu nejen vzdělání, ale i slušnou eksistenci, uplatnivše vědomosti získané ve všech oborech lidských povolání, zvláště v dobách, kdy duševních pracovníků nebyl takový nadbytek, jako za dnů našich. Oslav reálky, slavných a krásných, zúčastnilo se i mnoho luženských rodáků, a to i těch, kteří jsou i daleko vzdáleni rodiště.

Den státního svátku 28 říjen oslaven byl Sokolem i Děln. Pěl. Jednotou slavnostními akademiemi, pořádanými v předplněných sálech v předvečer tohoto dne.

Knihovna měla menší počet čtenářů proti letům minulým. Ač obec vyplácí stejný příspěvek na knihovnu (50 hal na hlavu dle počtu obyvatelů v obci, tedy asi 1050 Kč, příjem z biografu (2% z čistého příjmu) se značně snížil, neboť návštěva je menší a ceny míst sníženy.

Biograf poskytuje nejvíce zábavy občanům i v tomto roce, je stále dosti oblíben a ctitelé jeho, a hlavně ctitelky, zařazují vydání za nedělní návštěvu jeho skoro do nutných vydání. Jen v letních měsících zůstal po několik neděl uzavřen.

Za to divadelní ochotnická představení ustala. Rovněž zábavy taneční jsou omezeny, pořadatelé se obávají výloh, nechtíce riskovati. Jenom tradiční „Šibřinky Sokola" a „Karneval D.T.J." pak hasičský ples udržují svůj lesk.

V srpnu Dorost. republikánské strany uspořádal staročeské dožinky s průvodem po obci, položením kytice ku deskám padlých ve světové válce ve školní budově a veselicí.

O posvícení strana komunistická konala veřejné cvičení na školním hřišti za účasti svých tělo-

výchovných složek místních i okolních.

Posvícení luženské slavi se vždy okázale, je přirozenou schůzkou rodáků a přátel. O „pěknou hodinku" vzpomíná se zemřelých a uctí se i padlí za světové války. Slavnostní řeč před školou měl jako jiná léta, ředitel školy p. K. Chrz.

Ze sportu pěstuje se kopaná luženskou „Spartou", která hraje doma i odvetně v jiných obcích.

Koupání v létě, v zimě bruslení a „kockey" na Čistém rybníce jsou oblíbeny.

Počet posluchačů rozhlasu stoupá i v tomto roce.

Poněvadž při prvém ročníku měšťanské školy byla zřízena pobočka po zákonu nutná, musila se zříditi potřebná učebna. Poměrně malým nákladem stalo se tak ve staré škole, čp. 89.

Umístěna tam pro školní rok 1933/34 první třída obecné školy. Místnost pro 40 dětí byla malá, opravdu nouzová, na níž reptáno bylo zvlášť rodiči dítek, na které připadla návštěva této třídy. Učilo se tam jen po zmíněný školní rok.

V prosinci zemřel v Hostivaři vůdce selského lidu Dr h.c. Antonín Švehla, uznávaný a oblíbený státník ve všech vrstvách národa, muž významu celostátního.

1934

Nový rok 1934 začíná zase suchou zimou bez sněhu s dosti značnými mrazy v průměru -10°C. Celkový ráz tohoto druhu počasí zůstává nezměněn i v únoru. Sněhu je nepatrně, mizí sotva se objeví. Březen je již krásný, kvetou fialky. Také je první jarní bouře, což dle lidové pranostiky se vykládá, že „bude po jiném tak dlouho špatně, jak před ním byla první bouře." Leč tato předpověď se neosvědčuje. Vždyť po několika chladnějších dnech začínají dni krásné a teplé, takže stromy rychle rašší a v druhé polovině jeho již kvetou. Rovněž první polovina května je překrásná, skoro vedra jako bývají jindy v červnu. Nedočkavci se koupají. I jabloně kvetou v této době. - Ale nepršší, májové

deštíky marně čeká vyprahlá země. Chmelnice jsou již okopány a řez vykonán. Všeobecný polní práce šly hladce a rychle. Již teď jeví se ve studních nedostatek vody, jenný se odpomáhá novým hlubením. I známý pramen na Kozím vršku, zvaný „u čmáčku" selhává, ačkoliv dříve stačil zásobovati celé okolí.

V druhé polovině května přišlo několik ranních mrazíků, nadělaly škody na ranné zelenině, bramborech i pícninách. Stromům neublížily, neboť byly odkvetlé a nasadily ovoce.

Sucho trvá dále v červnu. Jenooseč hrabená, píce velmi málo, ještě tak první seč, ale druhá už je hrabená, zaschlý vojtěšky i jetele.

Žně byly již počátkem července, obilí řídké, slámy málo.

Ani v lesích, kde si lidé kupují díly tráwy, nebylo téměř nic. A jsou některé lesní díly až i osm kilometrů od obce, takže je ta trocha tráwy zasloužená, než se odnese domů.

V tomto roce nájemce velkostatku Amálie zanedbal velké láwy neoseté, na nichž vyrostl plevel. Pro ten chodilo se z hnojné, a mnoho domkářů a krojačů živilo svůj dobytek po dlouhou dobu z tohoto zdroje. Ale dvě hodiny cesty tam, dvě zpět s nákladem, jistě pěkně zasloužený ranec dost hrabené

ho kemiva. Chmele bylo málo, sklidil se snadno, česáči se schnalo bojně chmelina byla vzácným kenivem.

Zajímavé bylo, že v tomto suchém roce objevily se již v červnu hříby a rostly bojně ještě dlouho do pozdního podzimu.

V srpnu dva deště způsobily, že některé brambory se zvedly a daly shlížnou sklizeň.

Podzim byl velmi pěkný a teplý. Ovoce bylo dosti, ačkoliv suchem mnoho ho spadalo předčasně. Jenom jablek málo. Asi ustřely květnovými mrazy.- Pic podzim nezačalo se setbou, ale potom bylo za některý týden zaseto a zmo vzešlo rychle, bylo bujné a ponévadž stále bylo teplo a slunno, i málo vláhy stačilo, že konečně vzrostlo, div nemetalo.- 23. listopadu padal snih, ale nevydržel se. Celý prosinec byl bez sněhu a slunný.-

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Vůbec v tomto roce byla obloha bez mraků a slunce svítilo a svítilo. Za posledních 75 let bylo roku toho nejvíce slunečních dnů.

Lovné zvěře bylo přiměřeně.

Medu také ještě dosti. Největší včelař v obci p. Kell na Belšance, vytočil 7 q medu, asi od 80 včelstev. Od 5 včelstev p. Hegr hrobník měl 92 kg medu. V drobném stál med 14 – 18 Kč, ve velkém

12 Kč za kg.=

V roce 1934 byla takova nouze o stelivo nejen v obci, ale v celém kraji, že vyhrabávají se lesy, dele se pilinami, o které začal být zájem, že zájem stouply v ceně.=

Nedostatek píce vede k výprodeji dobytka, což se sice jeví i v ceně masa, ale ne v tom poměru, jak klesl dobytek v ceně.- Proto hospodáři se pokusili o akci „od pěstitele přímo ke konsumentu" Poráželi vepře, tu i tam hovězí kus a rozprodávali v drobném.- Brzy to však zaniklo.-

Poměry hospodářské, sociální, zaměstnání a výživa.= Rentabilita zemědělství latentně se ztekonci vyrovnala si v tomto roce již některá zákonná opatření. Bylo to v první řadě stanovení pevných cen na obilí, hlavně na žito a pšenici. To mělo určitý význam, ale nesplnilo to očekávání. Ceny 140 – 150 Kč byly sice slušné, ale bylo nutno kupovati krmiva, která byla nepoměrně drahá, zvláště vzhledem k hodnotě. Rovněž ve prospěch zemědělství vydaný výnos o omezení exekucí zadlužených zhoršil možnost úvěru a nákupů. Nařízení o neza-kládání nových chmelnic a zachování stavu dle roku 1934 přineslo bojné naděje do budoucna. Chmel, kterého bylo dosti málo, stál 800 Kč, později stoupal, ale to už byl u nás

vyprodán. Ale i po tom je celkový stav zemědělství neutěšený.
Pracující vrstvy dělnické i v tomto roce trpí omezením pracovní doby v šamotové továrně. je mnoho nezaměstnaných, kteří berou státní podpory jako v roce minulém.
Státní rozpočet na rok 1934 je opět deflační, srážky z platů zaměstnanců se znovu opakují, tentokrát 4%, ale postihnují za to všechny zaměstnance od minima, takže pro státní pokladnu jsou výdatné při velkém počtu těch, kteří jsou postiženi.
Čeká se hodně od snížení hodnoty koruny, ku kterémuž se vláda odhodlává, aby množila náš vývoz.
V květnu šamotová továrna začíná trochu přijímati do práce, neboť odbyt zboží ožívl.
Za to hrozí obci nová pohroma. Sjezdy státní dráhy na hnědé - hišanech mají býti zrušeny, personál přeložen. - Tím by ti, kdož mají tu postavené domky a ještě zadlužené, byli velmi ohroženi a mimo to úbytkem nákupčí živnostníci a obchodníci. Po protestech sice k zrušení nedošlo, ale stav značně omezen a dost personálu přeloženo hlavně do Chomutova, kam denně dojíždí, nechce-li se přestěhovati, což ovšem musí odůvodniti.

Z jara toho roku propukla na dráze uhelná aféra. Zjištěno totiž, že hojně uhlí přenecháno osobám privátním. Vše z počátku vypadalo dost ošklivě ale nakonec se to vyřešilo uspokojivě.
Měla tato očista blahodárný účinek v tom, že od té doby je úplný pořádek v distribuci uhlí.
Také obci zdejší postihlo toho roku zastavení těžby uhlí na Bělšance, jehož těžba se nevyplácela delší již dobu. - Pracovalo tam asi 20 horníků. Těm byla dána práce na státních dolech v Evženicích. Lokální elektrárně samé hrozí rovněž zavření a propuštění, v nejlepším přeložení zaměstnanců.
Tak v dobách této hrozné krise po slibném rozvoji obce po převratu jdou na ní pohromy jedna za druhou. A odliv nezaměstnaných a hlavně dorostu jinam je úplně nevídaný.
Obchody a živnosti ovšem také jsou nevšeněny, ale otvírají se menší obchůdky, prodej piva lahvového, neboť lidé nezaměstnaní aspoň nějak se chtí uchytiti. Ještě věří, že „handle jsou mandle." Dělnický konsum „Budoucnost" zřizuje na náměstí prodejnu, vobec druhou.
Obecní zastupitelstvo z nařízení okresního úřadu obnovuje zavedené obecní dávky opět na šest let, jsou to: z piva 10 Hč z hl., ze psů 10 Hč ročně. Karetné paušalisováno, neboť

vybírání této dávky se dá těžko kontrolovati. Dávka ze zábav vybírá se magistrováním vstupenek a přítomností obecního zmocněnce u pokladny pořadatelstva zábavy, který dbá toho, aby se obcházením nařízení nepoškozoval zájem obecní pokladny.

Motorová hasičská stříkačka byla konečně obecním zastupitelstvem odhlasována a společně se sborem dobrovolných hasičů opatřen potřebný úvěr u Hasičské záložny v Praze do výše 40.000 Kč. Na darech sbor hasičský opatřil také několik tisíc Kč. Mezi nabídkami došlými a pokusnými zkouškami dodávku dostala speciální firma na tyto stroje Eberl v Praze. Stříkačka zakoupena a mnoho levněji než by bylo bývalo před rokem, neboť ceny průmyslových výrobků značně klesly.

Přístavba školy. Poněvadž se jevila nevyhnutelná potřeba dvou nových tříd pro pobočky při měšťanské škole, nesla se místní školní rada na přístavbě školy. Přispělo tu také hodně volání ze řad nezaměstnaných, aby byly nějaké veřejné práce. Tato přístavba byla velmi snadným oříškem. Plány byly hotové, úředně schválené a potřebné peníze pohromadě. Již dávno byl místní školní radou založen „fond pro přístavbu školy", který favorisoval první starosta popřevratový a později horlivý předseda místní školní rady, p. fran. Vlček. Nutno zdůrazniti, že fondu přáli všichni občané, starostové následující (p. Josef Hegr, čp. 231, p. Max Šnobl) i členové zastupitelstva a finanční komise, což pro věčnou paměť nutno zdůrazniti. A tak bezhlučně vzrostl tento fond roku 1934 na 213.000 Kč, což byl obnos, o kterým se dalo něco podniknouti. A tak vypsán konkurs na přístavbu. Došlo šest nabídek, z nichž 14. dubna 1934 za nejvýhodnější uznána nabídka p. stav. Josefa Jíny z Kakovníka, jemuž stavba také zadána. Rovněž uneseno v přístavbě zřídit místnost podzemní pro ústřední topení přístavby i celé školy, včetně chodeb a záchodů. Toto ústřední topení zadáno firmě Říhán a Jitka v Praze. Mezi zadávacími podmínkami stavby i topení byla povinnost zaměstnati co nejvíce dělníků a živnostníků místních.

Stavba i instalace topení, započaté v květnu, ukončeny v srpnu, takže počátkem školního roku 34/35 se již v přístavbě vyučovalo i topilo. Slavnostní otevření a prohlídka pro nejširší kruhy občanů byla o lužickém posvícení, úřední kolaudace v září.-

Přístavba stála 169.100 Kč, vedlejší práce a hmoty s přístavbou spojené a mnohé 7.076 Kč, ústřední topení 66.200 Kč, celkem vydáno 242.376 Kč. Zůstal tedy m. radě menší dluh, který se kryl krátkodobou zápůjčkou, jejíž úmor a úrok dán do rozpočtu roku 1935, eventuelně dalších.

Má tedy zdejší obecná a měšťanská škola počátkem škol. roku 1934/35 10 učeben, pět pro obecnou a pět pro měšťanskou školu, při které je u prvního a druhého ročníku pobočka.

Koncem září tohoto roku odešel do penze ředitel školy p. Karel Chrz, rodák ze Skryjí, který po deset let tu působil. Byl velmi oblíben i celá jeho rodina.

Stavební ruch tohoroku mimo přístavbu školy je nepatrný, několik domků. Nebyl opatřili si úvěr. Aby umožněno bylo bydlení ve svém i stavebníkům chudým, usnesla se obecní zastupitelstvo rozparcelovati obecní pozemek na Chradě proti bývalé zádušní skále a dáti jej do věčného nájmu zájemcům. Postaveno tam několik domků ještě tohoto roku na zastavené ploše 5m x 8m projeden domek v ceně asi 14 000Kč. Této vznikající části obce dostalo se názvu „Podskalí", který se ujal.

Zdravotní stav obce uspokojivý, jen dětské epidem. nemoci zaškrtl a spála po nějakou dobu se rozmohly. Úmrtnost průměrná, jako jiná léta. Populace opět klesá. Narodilo se 30 dětí, zemřelo 25 lidí. Přírůstek tedy již nepatrný.

Černá kronika. Rok 1934 byl bohatý na nové události ve světě i v obci. V sousedním Rakousku došlo k násilnému potlačení sociální demokracie, v Německu dostal se ku vládě Hitler a soustředil na sebe všechnu moc. V Čer-

venci zavražděn ve Vídni kancléř Dolfuss. Hlasováním v Sárském území, od světové války neutrálním, připadlo toto k Německu, jak se většina vyslovila. V říjnu spáchán v Marseili atentát na jugoslávského krále Alexandra, když jel na návštěvu francouzského presidenta. Atentátu podlehl nejen král Alexandr, ale i francouzský ministr zahraničí Barthou, pověřený navštívit krále, a ještě několik osob. - Všechny tyto události měly neblahý účinek na psychosu lidí, válečné nebezpečí hrozilo ve vzduchu a zvyšovalo neklid a šiměnost.

V obci zdejší došlo také k několika vzrušujícím událostem. Dne 7. července ráno nesla se obcí přísná zpráva, že železniční zaměstnanec v.v. Josef Kohlík, usmrtil své 2 děti, Václava 10ti letého a Jaroslava 1 rok starého. Před krátkým časem zemřela mu manželka. Zbylo roční dítě, které mu působilo starosti, nějaké dluhy, které nadělala zemřelá manželka. To způsobilo, že rázem tomu učinil konec. A sám se usmrtil také.

Sotva zapomenuta trochu tato událost, přihodila se nová. Dne 20. září odpoledne našli lidé v polích blíže Hlavačíkova mrtvolu mladé dívky. Mrtvola tu ležela od neděle, jak se později zjistilo. Ruka byla ohlodána od nějaké menší šelmy. Byla to M. Maříncová, zdejší rodačka, bydlící v blízké Krupé.

O luženské posvícení byla u taneční zábavy se svým milým, s kterým asi v 9 hodin večer odešla. Ten ji usmrtil téhož večera. Sám po vraždě prchl a nechal se přejeti vlakem na úseku trati Lužná - Lišany - Krupá. Příčina vraždy a sebevraždy mladistvá nerozvážnost. Zajímavé je, že otec zavražděné J. Mařince majitel malého dolu na uhlí, v Lužné, byl rovněž zavražděn zákeřně, když šel vyplatiti svým horníkům mzdu. Vraha nepodařilo se vypátrati.

Dne 8. listopadu byl na nádraží Lužná - Lišany přejet vlakem, když vystupoval, oblíbený úředník politického okresního úřadu v Rakovníku, rada Hurt. - Koncem září hořelo v šamotové továrně. =

Kulturní a společenský život, zábavy, sport.

Nechuť k přednáškám a kulturním podnikům v této neutěšené době jeví se v tom, že místní osvětová komise se neodhodlala ani k pořádání lidových večerních přednášek, které bývaly dříve hojně navštěvovány. Lid by si přál slyšeti něco opravdu konkretního o zakončení krise. Jen nejasné, mlhavé řeči a plány, které nikdo nerealisuje, nezajímají. Kromě obvyklých oslav narozenin pana presidenta republiky v předvečer 7. března, oslavy svátku práce 1. května manifestací v Rakovníku, uctění památky M. Jana Husi v předvečer 6. července vžitou již oslavou průvodem, který se seřadí v Loužku a jde na náměstí, kde se koná

přednáška, konečně oslavou 28. října, kterou udržuje Sokol a Děl. Těl. Jednota, nebylo v obci významnějších podniků kulturních. Za zmínku stojí, že Republ. strana Čsl venkova, hlavně dorost, v prosinci uspořádala pěkný vzpomínkový večer na zemřelého Dra h.c. Antonína Švehlu, uctivši tak výročí úmrtí jeho.

Několik mladých nezaměstnaných jinochů docházelo do Rakovníka do kroužků tam pořádaných pro nezaměstnané, kde mimo vzdělávací a rekreační program, dbáno i toho, aby byli nasyceni. Plesy v masopustě jsou málo navštívené, což se čeká, proto omezeny jsou na míru nejmenší. Mládež stejně si najde taneční zábavu, přišly do mody čaje s tancem při gramofonu se sesilovačem. Jsou tyto čaje levné a bez vstupného neb jen nepatrným vstupem.

Společensky se slaví jen letní pouť, na první neděli po Maří - Magdaleně, zavedená teprve po převratu místo zimní, nepříhodné v prosinci na sv. Barboru a zvláště pak posvícení v září, tu neděli po Ludmile. Tyto udržují rodinná a příbuzenská pouta a vzpomínky na mládí. - V posledních letech je již znáti, že při nich se spotřebuje méně piva. Je toho příčinou krise, ale ještě více nový dorost, který v pití piva nemá záliby.

Hlavní zábavu stále poskytuje biograf, který má

příměřenou návštěvou. Hraje se jen v neděli odpoledne i večer skvělý film, mezi týdnem jednou za měsíc kulturní film, odpoledne pro školu, večer pro dospělé. - Dne 7 října poprvé hrál film zvukový. Zahájení zvukového biografu bylo četně navštíveno. Hrála se „Madla z cihelny". - U zvukového biografu většina obecenstva chce jen české filmy, cizí se nelíbí.

Knihovna veřejná dosahuje počtu přes 1200 knih zábavných, na 300 poučných a cestopisů. Průměrně vydává se 100 čtenářských legitimací za sezonu od září do června. Je členem Dunštenní Práce, jejíž veškeré publikace odbírá. Členové knihovní rady půjčují a obětavě každou sobotu věnují tři i více hodin knihovně.

Tělovýchovně věnují se ze spolků Tělocvičná jednota Sokol, Dělnická tělocvičná jednota a federovaná tělocvičná jednota. Všechny pečují i o příští dorost, mající odbory od nejmladších žáků až do dobře vycvičeného členstva.

Sport, hlavně kopanou, pěstuje klub „Sparta Lužná" také házená, v zimě hockey se těší oblibě.

Spolek chovatelů čistokrevné drůbeže a drobného zvířectva pořádal o pouti výstavku, hojně navštívenou.

Ustavil se i spolek okrašlovací, který má dobrou vůli zasazovati příhodná místa keři a stromy a pečovati o ochranu jich.

OBEC LUŽNÁ
OKRES RAKOVNÍK

OHRADA PO ÚPRAVĚ. FOTO 1934.

VÝCHODNÍ ČÁST OBCE. FOTO Z R. 1934.

ZÁPADNÍ ČÁST OBCE PO PŘÍSTAVBĚ ŠKOLY.
- 1934. -

Místní školní rada propůjčila zdarma školu menšinové prázdninové dětské kolonii v Mostě pro čtyrnedělní pobyt asi 80 dětí, vyjma dozoru a kuchařek. (Na delší pobyt finanční jejich prostředky nestačí. Kromě ušlechtilého jednání místní školní rady má kolonie i ten praktický význam, že pro místní obchod tu nechá asi 35.000 Kč, neboť tolik činí náklady vydržovací a drobná útrata za dobu pobytu.

Lužná má velice krásné okolí, bývala vyhledávána Pražany pro letní pobyt. V posledních letech je však opomíjena. Je modou jezditi k moři.

Čistý rybník byl hojně navštěvován. Počet jeho návštěvníků rozmnožila mostecká prázdninová kolonie, Slunce, voda, vzduch jsou heslem doby. = Radio posluchači vzrůstají, dosahují už počtu 80. = Kultura obce jeví se i v odběru novin. Odběr každodenních novin je celkem malý. Jen v neděli se odebírá více výtisků. (Národní Politika, Právo Lidu, České slovo.) Za to večerníky jdou hojně na odbyt. Primát má „Večerní české slovo". Z periodických tak zvaných poučně-zábavných časopisů nejvíce odběratelů má „Hvězda", list paní a dívek, a „Pražský illustrovaný zpravodaj", vycházející týdně. =

Různé: V tomto roce byl zbořen starý dřevěný domek č. pop. 40 („u Hoppů") v západní části obce. =

1935

Rok nový začíná mírnými mrazy bez sněhu. Teprve v druhé polovině ledna napadlo trochu sněhu. = Počátkem února byly prudké vichřice, tři dni a tři noci trvající, které v lesích nadělaly mnoho škody a vyvrátily a zlámaly mnoho stromů. Dne 19. a 20. února bylo skoro jarní počasí. Ale brzy potom nastaly sněhové vánice a nepříznivé počasí s mrazy až 17°. Od poloviny března nastává zlepšení, 19. a 20. jsou pěkné jarní dny s březnovými mlhami.

Duben je chladný, ne příliš jasné dni. 23. v podvečer rozpoutala se první prudká jarní bouře, provázená prudkým lijákem, trvající dvě a půl hodiny. Na 1. května sněžilo a v noci byl mráz až -7° C. Slibně se ukazující pícniny, hlavně vojtěšky a jetele pomrzly, ač se tolik na ně čekalo. Celkem byl

květen chladný a i v červnu byly mrazíky. Následkem mrazíků pomrzly i květy ovocných stromů, třebas že byly opožděné v květu.
Léto bylo suché, bez vedra a i když bylo zamračeno, nepršelo, jen několik kapek spadlých, nedodalo dosti potřebnou vlábu.
Podzim byl stále suchý, teprve v říjnu několik dešťů způsobilo, že ozimy se zazelenaly a přiměřeně zhoustly.
Před Vánocemi napadl sněhový poprašek, ale brzy se zkatil. Mrazy nepřesáhly ani -10° C.
Úroda v roce tom byla podprůměrná, zvláště málo píce. Seno špatná, první jetele a vojtěšky pomrzly, druhé i otavy málo vydaly.
Obilí také bylo průměrné, spíše méně sypalo.
Chmelnice rovněž nebyly stejnoměrně vyvinuté, vzrůst kpěl suchem více než škůdci.
Proti suchu zkusilo několik hospodářů zavlažovati chmelnice vodou z potoka, k čemuž bylo použito hasičské motorové stříkačky. Ale náklad finanční o tím spojený nebyl úměrný výsledkem na úrodě, proto pokusů těch zanechán o.
Chmel dosáhl ceny až 1300 Kč za 50 kg, ale ti z pěstitelů, kteří čekali na vyšší cenu, byli zklamáni a později prodali za cenu 4 - 5 set Kč, - což se stane ale každoročně několika z

těch, co spekulují na vyšší cenu.
Ovoce vůbec bylo málo ve zdejší obci, švestky opadly suchem.
Lesních plodin málo, houby nerostly téměř nic. I včelaři bědovali nad malou sklizní medu.
Lovné zvěře bylo přiměřené, zajíců i koroptví.
Brambor bylo v roce 35 velmi málo, drobné a ještě snadno zkáze podléhající.
Nejvíce se bědovalo na nedostatek krmiva a dřabotu náhradních.
Ceny plodin, masa, mléka, tuků, ovoce zeleniny však byly stejné jako v jiných krajích, neboť rychlá automobilová doprava přivezla žádané zboží odjinud.
Následkem sucha i studny dávaly málo vody, prameny se ztrácely, takže nastalo zas nové prohlubování mnoha studní.
Událostí roku hospodářské, sociální, politické. Krise světová trvá, což jeví se i v zdejší obci. Zaměstnanost v samotě, nejdůležitějšího faktora pro živobytí nejpočetnějšího počtu obyvatelů zdejší obce, byla v prvních měsících lepší, v létě se zhoršila, takže nastala nezaměstnanost, polozaměstnanost, stupňující se u velmi mnohých na práci několika hodin za týden. Dle toho také dopadla výplata.
Obec nemohla, nemajíc finančních prostředků,

žádné práce podniknouti, takže bylo mnoho těch, kdož byli odkázáni na podpory v nezaměstnanosti. Upravována byla sice silnice z Rakovníka do Loun, a jiné, leč práci na těchto úpravách dostalo jen několik lidí z obce zdejší a jen na nějaký čas.

V roce tom v samotce propuštěno náhle více lidí z důvodu, že v době pracovní zúčastnili se schůze na nádvoří továrny. Postižení domáhali se náhrady, opětovného přijetí do práce, avšak marně. Spor byl náramně vleklý. Krise nezaměstnaných pojila se též krise zemědělská. Na odstranění a částečné řešení aspoň prozatimní vydána a prodlužována vládní nařízení o odkladu soudních eksekucí a vnucených dražeb, snížení úroků ze zápůjček a následkem toho ze vkladů, bezplatné zavtělování zápůjček zemědělců a nezaměstnaných a zemědělské soudní vyrovnání.

Touha po plánovitém hospodaření a omezení pěstování plodin, na které je omezená poptávka, započata s pěstováním chmele. Dle nařízení nesmí nikdo z majitelů pozemků zakládati nové chmelnice, takže stav z roku 1934 zůstane trvalý; jen když ruší starou chmelnici, smí založiti novou, ale jen v menší neb stejné výměře, a jen v krajích, kde chmel byl ode-

dávna pěstován.

Volby: V roce 1935 v měsíci květnu konány byly volby do poslanecké sněmovny, senátu, zemského a okresního zastupitelstva. Konány byly v budově školní, sněmovní a senátní dne 19., do zastupitelstev zemského a okresního dne 26. května, v plném pořádku, klidu a za krásných dnů květnových. Účast občanů byla úplná, takže nikdo nemusil být stihán pro úmyslné zanedbání volební povinnosti.

Předvolební agitace byla sice značná, nikoli však politickými schůzemi, nýbrž množstvím letáků, tiskovin, standart a pod., kterými voliči byli upozorňováni, koho volit. Poprvé použito pojízdných aut, klampačů, a gramofonové hudby, což pisatel této kroniky viděl a slyšel na venkově prvně v životě.

Kandidovali do sněmovny a do senátu ve zdejší volebním kraji a měli čísla kandidátních listin

č. 1. Republikánská strana Čsl. venkova.

č. 2. Čsl. sociálně-demokratická strana dělnická

č. 3. Čsl. strana národně-social. (předseda Václ. Klofáč.)

č. 4. Komunistická strana Československá, (Die Kommunistische Partei der Tschechoslowakei,) Sekce komunistické Internacionály, Sektion der Kommunistischen Internat.

5. Československá strana lidová.
6. Deutsche sozialdemokratische Arbeiterpartei.
8. Bund der Landwirte, politische Partei des christlich-deutschen (Volkspartei) Landvolkes.
9. Deutsche christlichsozialen Volkspartei.
10. Čsl. živnostensko-obchodnická strana středostavovská.
11. Christlichsozialen Landespartei, des Magyar-Nemzeti Párt (Sudetendeutscher Wahlblock.
12. Sudetendeutsche Partei. (Konrad Henlein.)
13. Národní obec fašistická (R. Gajda.)
15. Hospodářská strana dlužníků všech stavů.
16. Národní sjednocení, předseda Dr. Kar. Kramář.

Do senátu nekandidovala jen čísla kand. 13. a 15.

Při volbě odevzdáno do poslanecké sněmovny platných hlasů pro kandidátku číslo:

1. Repubt. (r. 1929	98,	r. 1935	121,	+ 23
2. Soc. dem.	"	386,	"	359,	- 27
3. Nár. soc.	"	298,	"	271,	- 27
4. Komun.	"	252,	"	365,	+ 113
5. Lidovci	"	12,	"	15,	+ 3
6. Něm. soc. dem		5	"	—,	- 5
8. " agr.	"	3	"	—,	- 3
16. Nár. sjedn.	"	12	"	32,	+ 20
9. Něm. křest. s.	"	1	"	—	- 1
10. Živnost. -	"	32	"	64,	+ 32
13. faš.		1.	"	—	- 1

Do senátu:

kandid. č. 1.	Republik. strana Čsl. venkova	109,
"	č. 2. Čsl. soc.-dem. strana dělnická	306,
"	č. 3. Čsl. strana nár.-soc.	247,
"	č. 4. Komunist. strana Československ.	315,
"	č. 5. Čsl. strana lidová	12,
"	č. 10. Čsl. živn. obch. str. středostav.	60.
"	č. 16. Národní sjednocení	26
"	č. 12. Sudet. něm. strana (Henlein)	1

Do zemského a okresního zastupitelstva voleno v neděli 26. května a odevzdáno platných hlasů: a) do zemského zastupitelstva pro republikánskou stranu československ. venkova 114, pro Čsl. sociál demokrat. stranu děln. 318, pro Čsl. stranu národ.-soc. 262, pro Komunist. stranu Československ. 356, pro Čsl. stranu lidovou 12, pro živnost.-obchod. stranu středostavovskou 62, pro Sudetsko-německ. stranu 1; pro nár. sjednocení 21, pro obec fašistickou 2.- b.) do okresního zastupitelstva obdrželi: strana republikánská 115, soc.-demokrat. 330, národně soc. 253, komunistická 360, lidová 13, živnost.-obchodn. 64, nár. sjednocení 22.

Poměrně nejvíce u českých stran stoupl počet hlasů strany živnostensko-obchodní, volební naší téměř o 100%. - Všeobecné republice pak ukázala se jednotnost. Němci při volbách pro kandidátku Konráda Henleina Sudetendeutsche Partei.

Z parlamentních voleb těch ustavila se nová koaliční vláda Hodžova. (předseda vlády.)
Nejsmutnější politickou událostí pro republiku i pro zdejší obce byl pátek, 13. prosince, kdy pan president T.G. Masaryk pro stáří a chorobu zřekl se presidentství. Celý projev abdikace věrně byl národu reprodukován min. předs. Dr. M. Hodžou v rozhlase, a dojetí mnohých i ohužilých mužů bylo tak mocné, že neutrápili se slzám.
Dne 18. prosince konána volba nového presidenta a zvolen obrovskou většinou hlasů presidentem Dr. Edvard Beneš, spolupracovník „Osvoboditelé", zahraniční ministr, rodák z Kožlan u Rakovníka, narozený dne 28 května 1884, tedy 51½ roku starý.
Volba byla jednotná, ale předvolební období, ač krátké takové nebylo, a zanechalo rozladění ve stranách politických, v národě volba přijata s zadostiním uspokojením, aspoň u většiny.
Válka Itálie s Habeší, která v tomto roce zuřila, způsobila neklid v celém světě, i u nás, neboť se zdálo, že do války zatažena bude celá Evropa.
Od té doby začíná ve světě zbrojení zvýšené a pamatuje se i na přípravu civilního obyvatelstva proti leteckým útokům. Do služeb obrany této dává se zejména hasičstvo, vycvičují se první samaritáni a samaritánky, cvičí se zacházení s protiplynovými maskami a vůbec nezaštěně se obyvatelstvo připravuje na všechny eventuality.
Heslo „buď připraven" razí si cestu, nalézá pochopení ve veřejnosti, aniž by působilo předčasnou obavu a paniku.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Stavební ruch byl pranepatrný. Nejistota výdělku, nesnadnost úvěru a zkušenost, jak těžce zápolí s dluhy ti, kdož stavěli na úvěr, poklesem postavených domků a nesnadného jich prodeje i se značnou ztrátou, nijak nepřispívá tomuto míli vlastní domek. Jen v „Sedláčí" vystavěny 2 nové domky.
Obecní zastupitelstvo, které stavebníkům v tomto „Sedláčí" původní pozemky na stavbu jen pronajalo, nyní jim je prodává do úplného vlastnictví, neboť jim to usnadňuje úvěr a směnu nebo prodej. Také všechny tři nové domky dostaly čísla popisná pořadová, ač původně byla očíslována číslami pro evidenci jen místní.
Na katastru Lužné na nádraží majitel vily Ing. Sedláček přestavoval a upravoval tuto svou vilu, hodlá se na výletní restaurační podnik.
Drobné události roku, zajímavosti, činí kroniku. 18. února nalezen u zahrady zahradníka

Štěpána Růžičky flašinetář Vostrý, známá figura.
Dne 1. března četnická stanice se přestěhovala do obecních místností ve staré škole. Zároveň odešli na odpočinek velitel vrchní strážmistr Antonín Havel, a J. Baněček. Velitelem stanice se stal praporčík Emil Butzke. Tak stará škola obsazena obecním, poštovním úřadem a četnickou stanicí, jejíž stav restringován na dva muže.
V únoru při posunování vlaků na nádraží zabit nárazem vagonů žel. dělník Štíbr z Krupé.
6. března k 10 hodině večer vypukl v továrně šomotové požár, byl však záhy uhašen.
Dne 1. července zahynul při lámání suků v lese, udeřen ulomenou větví dělník František Sajner.
Dne 31. července odstěhoval se do Rakovníka býv. ředitel školy Karel Chrz a dne 1. září nastoupil co defin. ředitel školy Vladimír Fejfar, který přišel z Nového Strašecí, rodem z Kroučové.
Dne 3. listopadu zemřel v Domažlicích na pensi bydlící dlouholetý říd. učitel zdejší školy Vil. Tittelbach. Pohřben žehem v Plzni, zemřel u věku 75 let.
V prosinci vyhořela pila p. Em. Kronycha.
Nejstarší občan Ant. Pokorný zemřel ve věku 92 let koncem roku 1935, byv až skoro do konce života poměrně čilý.

Kulturní a spol. život, zábavy, tělovýchova, sport a t. d. = V předvečer narozenin p. presidenta dne 6. března zapálen na sokolském hřišti veliký oheň, k němuž sešli se velmi mnozí občané, spolky a t. d. Po proslovu průvod do hostince u Potivků, kde byla přednáška. Nepěkné počasí pokazilo ráz pocty. Ohně po celé republice k 85 narozeninám T. G. Masaryka pořádalo hasičstvo.
Dne 2. června bylo rovněž na Sokolském hřišti pořádáno veřejné hasičské cvičení, spojené s předáním motorové stříkačky obecním starostou a členy zastupitelstva místnímu sboru hasičskému do používání. Diplomy za 50leté členství ve sboru uděleno p. františku Konopáskovi a Janu Paterovi.
Cvičení se stříkačkou nově předváděnou pro obecenstvo i hasiče z okolí mělo ráz již ne pouhého požáru, ale letecký útok nepřítele a vrhání zápalných i plynových bomb a ochrana proti tomu. Cvičení a ukázka útoku konána na náměstí Masarykově.
Návštěva byla poměrně slabá.
V předvečer 6. července místní osvětová komise na náměstí přednáškou uctila památku upálení M. J. Husa. = Návštěva slušná.
Dne 28. července (o pouť) pořádala Dělnická

Tělocvičná jednota veřejné cvičení na školním hřišti. Ačkoliv pečlivě připraveno, návštěva se nerovnala návštěvám dřívějších cvičení. Zdá se, jak už u hasičského veřejného cvičení bylo pozorovati, že častým opakováním a poměrně stejným programem, takovéto podniky ztrácí na přitažlivosti.

O posvícení luženském pořádal spolek pro chov drůbeže a drobného domácího zvířectva v Lužné v ohradě cementárny p. Václava Štyse výroční výstavu, dost navštívenou a pěkně uspořádanou.

O pěknou hodinku, kdy se vzpomíná zemřelých na hřbitově, uctěna i památka padlých a zemřelých ve světové válce u pamětných desek ve škole. Pietní projev proslovil ředitel školy, hudba zahrála hymny. U desek položeny kytice.

Vůbec nutno tu vzpomenouti, jak v několikuletech na venkově, tedy i u nás, rozšířilo se zdobení hrobů pravými květinami, což dříve nebývalo. Na den dušiček i o posvícení na hrob se dává kytice, ale často i květiny v květináčích. Zrovna tak slaví se po několik let druhá neděle v květnu jako „svátek matek", kdy děti darují maminkám nejčastěji květinu, zemřelým dají ji na hrob. Úcta tato je hezká, leč někde se přepí-

ná na úkor jiných potřeb rodiny.

„Den svobody", 28. říjen oslaven rovněž v Sokole a D. T. J. proslovy a besídkami. Na mnohých soukromých a všech veřejných domech vztyčeny vlajky a vlají prapory.

Na 1. května („svátek práce") vždy dopoledne bývá věnováno manifestacím v Rakovníce pořádaným. Obyčejně bývají tři, soc.-demokratický, nár.-sociální a komunistický. Odpoledne je sváteční a za pěkného počasí krásnou rekreací v jarní přírodě.

V masopustě pořádány obvyklé plesy, šibřinky, karneval, i v době krise slušně navštívené.

Biografická představení byla skoro každou neděli odpoledne a večer. Návštěva slabší. Kulturní filmy jednou měsíčně pro školní mládež odpoledne, pro dospělé večer.

Dramatické odbory při spolcích sehrály několik divadelních představení. (Na Šenavské pile, Krajánek Holendr jde na vandr, Na svatém kopečku, Právo na hřích.) Modou jsou hry nár. folkroru (Na svatém kopečku) hýříří kroji, starodávnými zvyky a popěvky. Humoristické Silvestry zakončují rok.

Pro přednášky není příhodná doba a nekonají se.

Kopaná se hraje. Luženská Sparta pořádá

na svém hřišti a zase opětuje návštěvu sousedním sportovním klubům.
Též ujímá se wolley-ball, v zimě hockey na ledě, v místnosti ping-pong.
Používání velocipedu se šíří, používá se ho k jízdě do práce i z práce, v nedělích k zábavným projížďkám.
Koupání a sluněni holduje se značně. U Čistého rybníka prodává se pivo, limonády, zřízeno i místo pro tanec; jazzová hudba v oblibě.
Výletní místo Merkovka navštěvováno méně.
Místní školní rada propůjčila školu bezplatně Mostecké prázdninové kolonii dětské na čtyřnedělní pobyt. Přes 130 dětí a dospělých bylo tu ubytováno.
V roce 1935 byly v severozápadních Čechách konány velké manévry koncem srpna a počátkem září. Část vojska několik dní byla tu ubytována, část aspoň projela obcí.
Škola měla pět tříd obecných, pět měšťanských (dvě pobočky a to při I. a II. ročníku. Ve sklepení pořízena dílna pro ruční práce výchovné a kuchyně školní.
Pro děti vyvařovány přes zimní dobu polévky, provedena vánoční nadílka. Náklad z části byl hrazen z prostředků státních, z větší části ale se sbírek dobrovolných, jichž ujal se a provedl

ředitel školy. Zákon o obvodových měšťanských školách a rozdělení nákladu na ně mezi obce, okresa zemi po třetině, který se právě stává skutkem, snad v brzké době usnadní i zdejší obci vydržování školy na potřebné výši.
Knihovna obecní veřejná měla koncem roku 1460 knížek zábavných a 283 poučných. Celkem 96 čtenářům půjčeno 11.970 knih, z toho 30 poučných. Čte se nejvíc Jirásek, Brodský, Nor, Vachek, Hánek, Majerová, Vrba, Sokol-Tůma, Svátek, Kopta, Medek, z cizích Dumas, Ibaněz.
Na udržování a rozšíření přispěla obec 1500 Kč, z Bio-Sokol 466 Kč, z divadelního představení zbylo 252 Kč. Knihovnu vede knihovní rada bezplatně. Místnost, stop i světlo dává obec zdarma.
Zdravotní stav obce celkem uspokojivý, úmrtnost normální. Narodilo se 28, zemřelo 26 lidí.
Různé: Cena elektrického proudu byla: pro světlo 3 Kč, motorová 1 Kč 50 h za kw. Veřejná světla paušalisována; světla po obci rozmnožena.
Zaměstnanci obecní jsou: strážník, kterému udělena definitiva, ponocný, polní hlídač.
V roce 1935 zřízeny pro zamezení polního pychu takzv. „selské polní stráže přísežné", z majitelů pozemků, kteří složili u okresního úřadu přísahu. Nosí odznaky.
CPO = civilní protiletecká obrana. Komise pro

ochranu obyvatelstva zřizují se v každé obci. Konají se kursy, na nichž se činovníci poučují ve všech směrech ochrany.

Radio: Počet majitelů radia dle udělených koncesí poštovním úřadem činil koncem roku 117.

Porotci: Za trvání republiky byli z Lužné vylosováni do roku 1935 tři porotci: p. Sém Josef, Bretšneider Josef, pí. Kronychová Emilie.

Zajímavosti ze starých časů. Dle „Gruntovní knihy rychty Luženské", uložené v archivu okresního soudu v Rakovníku, roku 1768 započaté, za čís. Marie Teresie zjištěno, že čpop. 48 v Lužné již roku 1794 předáno bylo co hospoda s povinností odebírat pivo a kořalku z Krušovic, Jiřímu Jelínkovi. Od té doby je nynější majitel z toho rodu čtvrtý.

V únoru 1935 konána na Kladně výstava kronik z mnoha obcí. Byla tam i kronika obce naší. Bylo tam doporučeno nevlepovati fotografie do kronik, neboť nejsou na to upraveny. Proto od těch dob se nedávají.

1936

Leden přestupného tohoto roku počal pěkně. Země je pokryta jen několik centimetrů vysokým sněhovým popraškem, dni jsou slunné, v noci asi -5-6°C mrazíky, led na rybníce se drží v síle deseti cm. 14. ledna přes poledne bylo tak slunno a teplo, že létaly včely. Konec ledna byl bez sněhu, koroptve čirikaly, kosové pohvizdovali. Po 6. únoru začíná vítr, počasí se zhoršuje, nastávají sněhové vánice, mrazy se stupňují, až několik mrazů je -20°C. Na to nastává obleva, ve dne jasno, večer mlhy, z toho nebezpečné náledí, které způsobilo několik upadnutí se zraněním. Březen je teplejší, bez sněhu. Únorové větry a sníh nadělaly v lesích dost polomů. Celkem byla ale celá zima mírná.

Jaro nebylo nijak teplé, málo pěkných slunečních dní, spíše přepršky. Proto polní práce se vlekly. V dubnu se začaly práce na chmelnicích za dost vlhkého počasí. Toto ale bylo příznivé lukám a pícninám, které se rychle zazelenaly a slibovaly dáti dobrou úrodu. Rovněž obilí zhoustlo tak, že ve vlhčích polohách bylo hojně ležáků, které později špatně odkvetly a málo sypaly. Stromy kvetly v první polovině měsíce května a do konce května i jabloně odkvetly. Červen byl zvlášť v druhé polovině teplý. Do letního slunovratu byla již sklizena sena.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Dne 30. června rozpoutala se prudká bouře s lijákem, který zvlášť prudký byl nad Louštínem. Nastal značný příval vody do Čistého rybníka, jehož hráz nesnesla ten tlak, protrhla se a zatopila luka, již ale sklizená. Násada ryb odplavena.

Žně začaly normálně po 15. červenci, uplatnili se zase jednou kosy a zruční sekáči obilí, zatím co (sečky) sekací stroje byly nepotřebné. Druhá polovina července a první srpna byly chladnější, slunce méně svítilo. Chmel začal se česati 23. srpna. Bylo ho dosti, neměl při vzrůstu mnoho škůdců, takže se ani nestříkalo proti mšicím ani dřepčíkům. Česalo

se asi do 2. září. Počasí bylo pěkné, klidné, bez dešťů. Také začátek září byl ještě pěkný.

Celé léto i jaro toho roku bylo poměrně mírně teplé jako zima byla mírná.

Podzim, zvláště konec září, říjen i listopad byly vlhké, málo slunné. Sklizeň brambor se protáhla, setí rovněž. Ozimy špatně vzešly, nerozložily se, takže některé části polí vypadaly jako neoseté.

V listopadu i v prosinci napadl několikrát sníh, ale nezůstal ležet.

Na Vánoce sice nebyl sníh, ale mrazy až -8°C, také konec roku byl bez sněhu.

Přestupný rok 1936 byl opět po několika suchých letech, vlhký, vykazoval méně dní slunečního záření.

Toho roku objevilo se hojně myší v polích, které nadělaly hojně škod. Soustavně se však nehubily.

Úroda. Po několika hubených letech na úrodu pícnin byl rok 1936 úrodný. Sena i otavy daly bohatou sklizeň, trávy v lesích bylo tolik, že ani nemohla býti vysekána. Pořídlý stav dobytka doplněn odchovem i koupí. Obilí sice nesypalo jako léta minulá, ale za to dalo hojně stámy krmné i na stelivo. Nebylo ji možno doma uskladniti a stavěny na polích stohy. Bramborů bylo také

velmi mnoho, ale horší jakosti. Chmel střední jakosti i sklizně prodával se z počátku až za 800 Kč za 50 kg, později klesl až pod 400 Kč. Zfasováno a označkováno bylo v tomto sklizňovém roce 252 balíků chmele v průměrné váze 100 kg.

Z ovoce nejméně se urodilo jablek, střední byla úroda hrušek, nadprostřední švestek, takže se snášely opět po několika letech. Třešní a višní je vždy v obci malá úroda, neboť stromům léčebo druhů ani půda, ani podnebí nesvědčí. Vlašský ořech je jediný ve školní zahradě od r. 1914. Míval tak asi 20 ořechů.

Lesní plodiny borůvky, brusinky, ostružiny se urodily. Takléž hub bylo hojně.

Včelám rok nesvědčil; málo slunce a deštíky zabraňovaly jim omšku. Kg medu se prodával za 14-16 Kč. Včelaři hodně přikrmovali cukrem.

Zvěře lovné méně. V tomto roce vyskytla se v některých krajích u zajíců zvláštní nemoc, zvaná tularemie = zaječí nemoc, která po požití masa z léčebo zajíců přenášela se na lidi. U nás se nevyskytla, ale vzdor tomu šli zajíci špatně na odbyt a ve zvěrinářských obchodech zůstalo mnoho zajíců neprodáno. A zaječí pečínka bývala vždy velice oblíbena.

Plánovité zemědělské hospodářství. Nerentabilita zemědělského hospodářství v celém světě i u nás

způsobila zákroky státu. Obilní společnost zajišťuje pevnou cenu obilí rolníkům, zamezeno rozšiřování kultur chmele, upravena produkce mléka a jeho výrobků. Již léčebo pokusech se ukázalo, že se pěstuje více pšenice, neboť rozdíl cen mezi žitem, která v roce 1936 v tohoto činila o příplatky až 126 Kč za q, ale u pšenice až 166 Kč, dle doby dodání, láhal ku pěstování jako. Proto nařízením stanoveno, že smí hospodář jen část své osevné plochy věnovati pšenici. U nás 8% osevní plochy, což po protestech zvýšeno na 10%. Hospodářství do 5 ha jsou zamezení vyňata. Ječmen měl cenu 90 Kč, v měsíci prosinci dodaný a jen pro tento měsíc, 125-130 Kč dle jakosti, neboť byl nedostatek kvalitního exportního ječmene na slady.-

Zajímavý chmelový 10letý průměr. Dle zápisů zdejšího středního rolníka zjištěno, že v roce:

1926 sklidil 416 čtvrtek, nasušil 372 kg a prodal za 3500 Kč cent = 50 kg. Česáčům placeno 2 Kč 20 h od čtvrtky.

1927 sklidil 539 čtvrtek, sušený chmel odvážil 354 kg, cent prodán po 1900 Kč. - Česáčům placeno 2 Kč 20 h od čtvrtky.

1928 sklidil 565 čtvrtek, nasušil 377 kg, cent po 1300 Kč. Placeno česáčům 2 Kč 20 h od čtvrtky.

1929 sklidil 802 čtvrtek, nasušil 475 kg, prodal cent po 390 Kč. Česáčům placeno 1 Kč 80 hal.

1930 sklidil 992 čtvrtek, nasušeno 350 kg lepší jakosti, který prodán po 450 Kč a 246 kg horší jakosti, který převzal chmelní syndikát, tehdy vytvořený, ale po roce zaniklý, po 180 Kč za cent. Česáčům placeno 1 Kč 40 h od čtvrtky.

1931 sklidil 642 čtvrtek, nasušeno 476 kg, prodán za 150 Kč za cent. Česáčům placeno 1 Kč 10 h od čtvrtě.

1932 sklizeno 244 čtvrtek (omezena plocha), usušeno 146 kg, které prodány po 500 Kč za cent. Od česání placeno 1 Kč 10 h.

1933 sklizeno 213 čtvrtek, nasušeno 192 kg, prodáno po 1500 Kč. Česáčům placeno 1 Kč 50 h.

1934 sklizeno 180 čtvrtek, našušeno 103 kg, prodán po 1325 Kč. cent. Česáčům placeno 1 Kč 50 h

1935 sklizeno 670 čtvrtek (přikoupena chmelnice) sklizeno 447 kg usušeného chmele, který prodán po 1400 Kč za cent. Česáčům placeno od čtvrtky 1 Kč 50 h

1936 sklizeno 1165 čtvrtek, nasušeno 693 kg, prodán cent po 600 Kč. Česáčům se platí 1 Kč 50 h.

Takové kolísání cen chmele bylo v jedné dekádě let.

Poměry politické, hospodářské, sociální. Krise, která se projevila prvně v r. 1929, přechází do sedmého roku jako ta biblická. Počátkem roku se nemění. Nařízení ku zmírnění pro zemědělce a nezaměstnané trvají a jsou prodlouženy. Význam mají odklady eksekucí. K zemědělským vyrovnáním u nás

nedošlo. Bezplatného zavtělení dluhů použito a žádáno od více dlužníků, hlavně u místní Kampeličky. K odklizení měňových nesrovnalostí, jež nastaly u některých států, provedena tak zv. druhá devalvace koruny. Neklid světový, hrozící válečné konflikty vedou ku zvýšenému zbrojení, což je počátek zvýšení výroby v surovém železe a ve zbrojařském průmyslu a jeho příbuzných odvětvích. Státní půjčky unifikovány a úrok z nich jednotně upraven. Vypsána státní půjčka „Obrany státu", která rychle upsána a vynesla přes 4 miliardy Kč.

Občanská válka ve Španělsku, která se rozzuřila v červenci, zvýšila světové válečné napětí, zvýšené zbrojení dalo práci mnoha i v našem státě. V obci naší to mnoho znáti nebylo, ale přece dělníci z oboru zámečníků, strojníků a soustružníků kovů, v rakovnických závodech pracující, byli plně zaměstnáni. Ke konci roku na železniční trati přeměňovány dřevěné pražce za železné, kde více lidí nezaměstnaných nalezlo práci, rovněž v šamotce koncem roku se přibírají nové síly, hlavně ženské.

Stát poskytl obci příspěvek na nouzové práce a dělá a upravuje se cesta ve Chvojince. Také správa státních statků a lesů upravuje cestu a část nově zřizuje „u třech stolů", kde opět několik lidí nově zaměstnáno.

Toto oživení práce nebylo ovšem s to odstraniti na

ráz dlouhou krisí způsobené škody, ale hojilo a vzbuzovalo optimistické nazírání do budoucna a radostnější náladu.
Státní podpůrná a vyživovací akce nezaměstnaných trvala i v tomto roce, ale odpadala postupně, jak nezaměstnaní nalézali práci.
Pamětihodnější události roku. 8 ledna konala se ohledací komise u domku čpop. 347, jehož majitelé si stěžují, že příval vody ze Žižkovy ulice škodí na jejich majetku. Majitele nabízejí odprodej domku obci, obec chce vykoupit část, potřebnou ku zřízení odtoku regulovaného.
Dobrovolná předvojenská výchova branců z popudu vojenských úřadů zahájena v naší obci dne 2. února. Konána po několik neděl. Instroktoři reservní místní důstojník a poddůstojník. Škola propůjčila. V nastalém jaru zanikla, neboť nepovinnost a nedostatek pomůcek, které by ji byly učinily zajímavou, byly na závadu.
Dne 7 března odpoledne vypukl u pí. Sukové v Revolučení ulici požár z neznámé příčiny. Vyhořela stodůlka a chlívky. Požár lokalisován.
Dne 21. března hořela v Rakovníku továrna „Hera". Luženští hasiči při požáru se osvědčili. Za odměnu jim majitelé přenechali velmi levně pěkné osobní auto, které vyřazeno z důvodů velikých daní z něho pro osobní potřebu. Pro sbor, který daň

neplatí, co veřejně prospěšný, se velmi dobře hodí. Na úhradu vykonána veřejná sbírka. Auto upraveno dle předpisů (červený nátěr), uloženo ku motorové stříkačce do pěkné nově v roce 1935 postavené kůlny. O zízkání auta se přičinil velitel sboru.
Civilní protiletecká obrana, zkráceně CPO pevně a povinně ve všech obcích republiky zřízena, služba její organisována na odbory, jejichž činnost rozdělena a přesně rozvržena. Sbor hasičů jádrem pro požární a samaritskou službu. Vrchním velitelem ustanoven od okresní správy politické vrchní četn. strážmistr p. Ant. Havel.
Samostatná elektrárna bývalého panství fürstenbergského na Belšance zastavena, obce, které zásobovala převzal Středočeský elektrár. svaz. Poslední zaměstnance odborné převzal svaz, pomocné správa státních lesů. Stroje rozmontovány, budovy z části neobydleny.
Místní nemocenský a prakt. lékař domáhá se, aby mu bylo povoleno zříditi příruční lékárnu, které by bylo v mnohých případech rychlé pomoci zapotřebí. Obec zřízení této lékárny též podporuje.
Rybníček pod Merkovkou, napájený z pramene sv. Jiljí silně železitou vodou a známý „zlatými rybičkami", vysušen, vyčistěn a osazen pstruhy.

V listopadu byla veřejnost rozrušena dobrovolným odchodem ze světa šoféra Karla Hornofa. Vrhl se pod Hlavačovem pod motorový vlak, který jej těžce zranil. V Rakovníce v nemocnici zemřel.

Časté krádeže uhlí na nádraží, že občas železniční policie koná zde hlídky, majíc sebou policejního psa.

Obec dost těžce hospodaří, neboť nedostává dle rozpočtu očekávané příděly od berního úřadu, berní úřad nedostává od poplatníků daně.

Daňové nedoplatky dosahují u státu několika miliard. Proto státní správa odhodlává se k likvidaci těchto nedoplatků odepsáním nedobytných a snížením a oplácením pravidelnými splátkami ostatních. Tato úprava je individuelní, poplatníci jsou voláni k bernímu úřadu a sjednává se dohoda.

Dávka z přírůstku nemovitostí při jich směně málo vynáší, jednak je směn málo, za druhé ceny jsou v poklesu a tu dávka málo vynese.

Finanční nesnáze okresu mají vliv na stav těch silnic, které jsou ve správě okresu. Proto okresní silnice z Rakovníka přes Lužnou a Rudská jsou ve špatném stavu. Není na potřebný štěrk a písek, ani na uválcování.

Stavební ruch žádný. Vystavěn jeden domek nouzový v Podskalí, jeden započat. Několik menších

oprav starých domků bylo vše, co v roce tom vykonáno. Před školou zavezena louže, předposlední na návsi.

Zdravotní stav obce. V listopadu a prosinci rozmohla se chřipka a zápal plic. Narodilo se 25, zemřelo rovněž 25 lidí. Natalita tudíž poklesla jako jinde v republice, nejvíce v Čechách.

Škola. Všeobecná touha po vzdělání vyvolala potřebu IV. ročníku při zdejší měšťanské škole, neboť v Rakovníce byl přeplněn, ostatní pak byly ve velmi vzdálených obcích, a také pro všechny děti nebylo místo. Proto místní školní rada po schválení obecním zastupitelstvem žádala, okresní školní výbor doporučil a zemská školní rada povolila od 1. září 1936 otevření IV. ročníku. Přihlásilo se 38 dětí. Náklad činil asi 16.000 Kč, hradil se školným 300 Kč na žáka, ostatní hradila místní obec, část se uvolily platiti Lišany, mající v ročníku tom hojně dětí. Očekávalo se, že zákon o obvodových školách měšťanských zmenší náklad na měšťanskou školu o 2/3, aspoň v roce 1937. Následkem otevření IV. ročníku nedostávala se jedna učebna, proto v první a druhé třídě obecné školy bylo střídavé vyučování. To se ovšem nezamlouvalo rodičům těch dítek, které do těch tříd chodily. Ale ježto žádná

vhodná místnost opatřiti se nemohla, trvalo
šlo to tříd. střídavé vyučování po celý školní
rok 1936/37. Škola obecná měla v tomto roce pět
tříd, měšťanská se IV. ročníkem šest tříd neboť
při I. a II. ročníku byla pobočka. Na celé škole
vyučováno přes 500 žáků. Učitelstva bylo: ředitel
školy, 11 učitelů a odb. učitelů, 1 učitelka domá-
cích nauk, 1 učit. němčiny.
V roce 1936. Spolek přátel školy přeměnil se v
rodičovské sdružení, které zvolilo výbor, utvoři-
lo loutkařský odbor; ten pořídil loutkové di-
vadlo. Hrálo se prodělí i dospělé. Obě-
tavě nadšenci s občany vedli.
Rodičovské sdru- žení pořádalo něko-
lik zábavy a před- nášek (o taichi morál-
ce a j.). Slovelo v mezích možnosti vánoční
nadílku dětem nezaměstnaných.
V červnu konala se komise úřední, aby byla
zdejší měšťanská škola školou obvodovou úči-
nějšími. Pro vystoupily se Líšany, Nový Dům,
ač by to proň bylo nejméně stejně vhodné jako
Rakovník nebo Křivoklát, pro Lužnou se nevy-
slovil. Líšany se uvolily hned také trvale
přispěvkovou, na ně připadající, platiti.
Kostel v roce 1936 byl opravován. Věže a
žlaby, kde plech byl zrezavělý, vyopraveny a
nově nátěrem, celá střecha přeložena a tašky

OBEC LUŽNÁ
OKRES RAKOVNÍK

v rozích podmazány mattou. Oprava byla dost
nákladná, neboť pomocné práce (lešení) zdra-
žují opravu, ač to při výsledku není vidět a ni-
kdo na to ani nevzpomene; když slyší co oprava
stála, výsledek k nákladu zdá se mu neúměrný.
Kulturní, vzdělávací podniky, tělovýchova,
divadla, film. Místní osvětová komise v rám-
ci svého působení v roce 1936 měla dvě před-
nášky a oslavu památky Mistra Jana Husa
pořádala jako v letech minulých. Hranice se
nepálila.
Oslava narození pana presidenta Osvoboditele
T. G. Masaryka v předvečer 7. března nebyla
opomenuta ani těl. jednotou „Sokol", ani Děln.
tělocvičnou jednotou. Oslav, spojených s prolo-
vem, dětskými báněčkami, ukázkami cvičení
a t. d. zúčastnilo se hojně členů i obecenstva.
Oslava 1. května jako obvyklé. Hudba ráno
hraje „Budíček", pak průvody do Rakovníka
k manifestačním oslavám, obvyklé, tří stran
politických. Odpoledne a večer veselice.
Ochrana matek a kojenců uspořádala „den matek"
na hřišti školním. Účinkovaly školní děti. Návště-
va hojná. Na zimu v listopadu rovněž podobnou
besídku v sále u Konopásků, též navštívenou dět-
mi i dospělými. Obojí ve prospěch péče o ochra-
nu kojenců. Místní odbor mlékárně udržuje a pla-

ti lékaře, který v poradně kojenců funguje. Porada je pro všechny dítky ve věku kojeneckém zdarma, chudé matky dostanou event. léky pro kojence, případně i potraviny.

Dne 22. června bylo na Sokolském hřišti Tyršově veřejné cvičení sokolské, spojené průvodem jednot po obci, položení kytice u desek padlých, vztyčení státní vlajky a pak obvyklý program tělocvičný. Návštěva dosti slušná, počasí se vydařilo, byl krásný červnový den.

Dorost republikánské strany pořádal v srpnu „Staročeské dožinky" na náměstí, s průvodem, alegorickými vozy a dožinkovou scénou.

O posvícení spolek pro chov drůbeže a pěstování drobného domácího zvířectva pořádal tradiční skoro již výstavku v ohradě p. V. Štyse, vzorně uspořádanou a hojně navštívenou, neboť posvícení je dnem, kdy rozptýlení rodáci, přátelé a známí sjedou se do Lužné a navštíví vše, co je v obci pořádáno, aby oživilo jejich vzpomínky neb aby shlédli, co je nového a zajímavého v rodné obci.

Oslava 28. října a narozenin p. presidenta republiky. Tyto slaví se vyvěšením státních vlajek na veřejných budovách, na četných soukromých domech vyvěšují prapory neb vlajky. V předvečer (27. května a 27. října) pořádány

oslavy proslovem a recitováním příhodných básní. Divadelních představení bylo málo. Zmínky zasluhuje provedení Langrovy hry „Jízdní hlídka" od dramat. odboru strany sociálně-demokratické. Hra ta, velmi časová, dějem v Rusku u československých legií, charakterisuje českou povahu, lehkomyslnou a nejednotnou v dobách klidu, ale hrdinnou a obětavou v hodině nebezpečí.

Biograf byl hojně navštěvován. Stále jsou oblíbeny české filmy, námětem i natáčením, mající obsah milostný se šťastným koncem.

Zábav bylo hojně, v masopustě plesy, šibřinky a karneval, neboť skoro všechny spolky chtějí pořádati ples, nejjistější to podnik, který nekončí deficitem.

K mnoha spolkům v roce 1936 přibyl nový, nepolitický. Z jara po způsobu jiných obcí založen „Vlastenecko-dobročinný spolek baráčníků Loužek." Spolky ty, združené v obec baráčníků podporují své členy v případech úmrtí, mimo to pořádají nadílky dítkám potřebných členů a jiné podpůrné akce, pořádají zábavy a podniky, kde udržují starodávné zvyky, kroje a způsoby.

Tanec. Do tance vnikají víc a více tak zvané „tance moderní" a jazzová hudba, lépe k nim se hodící. Tančí se s oblibou tanga, foxtrotty,

waltze, které vytlačují a omezují staré polky, mazurky, třasáky a valčíky, řadové tance, jako bývaly čtverylky a besedy se již netančí.
Hudba tang, a taková jsou nejoblíbenější, podložena je texty sentimentálně milostnými. Skauting a tramping vytvořil hojně takových písní, které zpívají se za letních večerů u táborového ohně za doprovodu kytary. Šířeny jsou hojně potulnými hudebníky, kteří se v dobách krise velmi rozšířili, tak také v radiu, kde hojně jsou od posluchačů vyžadovány a poslouchány. Pro milovníky tance pořádají se skoro každou neděli a svátek, čajové večírky, při nichž se tančí. Aby byly levné a nejširším kruhům přístupné, hudebníky nahrazuje gramofon se sešilovačem.

Radio rozšířilo se ještě více. Poměrně vzácný přístroj ještě v roce 1926, za deset let zdokonalené a zlevněné, rozšířeno ve všech vrstvách obyvatelstva i obce zdejší. Je nejrychlejším hlasatelem událostí, spojuje s celým světem, přináší nejdokonalejší tělesa hudební i pěvecká při různých koncertech, řečníky a jiné. Posluchači však nejraději poslouchají lehkou hudbu, zvláště dechovou, trampské písně, sportovní reportáže (hlavně redaktora Laufra) a nic nedbají na výtky, které se jim činí, že nedbají hodnotné hudby i jiného hodnotného programu.

Sport pěstuje Luženská Sparta, hlavně hraje se kopaná, v Sokole wolley-bal.
Koupání v roce 1936 bylo omezeno, neboť Čistý rybník zůstal protržen, hráz nespravena. Majitel nejeví o rybník zájem, a obec Lužná na nátlak občanstva marně se namáhá pohnouti jej k opravě. Mostecká prázdninová dětská kolonie, která i v tomto roce vyžádala si propůjčení školy na čtyřnedělní pobyt, nejvíce pocítila tento nedostatek. Upravila provisorně hráz, ale voda se za tak krátký čas nenadržela. Škodu utrpěli i živnostníci, kteří se u rybníka zařídili na prodej piva a jiného občerstvení dost značným nákladem. Ale poměrně chladné léto bylo stejně nepříznivé pro koupání a sluněni, takže závada nedostatku vody v rybníce nebyla později ani pociťována.
Rok ukončen byl společensky několika veselými Silvestry, hojně navštívenými.

1937

Obyčejný rok 1937 začal neobyčejně pěkným počasím, jasným, bez sněhu. 6. a 7. ledna sníh, který ale hned taje, od 9. do 15. ledna trvají holomrazy, největší 13°C. V druhé polovině tohoto měsíce napadl sníh, který vydržel při menších mrazech až do konce ledna. Počátkem února je obleva, 8. a 9. sněží a taje současně, 10. února (už je Popelec) náledí, do poloviny února se to opakuje. Pak slabé mrazy, trochu sněhu a koncem února a počátkem března slušné předjaří. To se ale 7. března pokazí a celý další březen je vlhký, mlhavý.

Zima toho roku byla mírná, jen málo sněhu. Velikonoce byly koncem března, chladné, na Velký pátek pršelo. Ani polní práce pořádně

nezačaly. Počátek dubna byl chladný od 5. se počasí zlepšuje, 6. první jarní bouře. Pak mírně teplo a střídavé počasí dubnové, deště nevydatné, ale postačující pro jarní vegetaci. Počátkem května velmi pěkně, 4. května rozkvetla třešnovka, pak ostatní stromy, 12. května již jabloně. = Po 15. květnu chladněji, deště, v okolí padaly kroupy, ale Lužné se vyhnuly. Po 20. zase lepší počasí, oteplování, ku konci měsíce deště bouřky, teplo. Červen byl z počátku mírně teplý, od 9. pak následovalo několik dní parných, v okolí bouře, v Lišanech blesk zabil (12. VI.) jednoho člověka, druhého popálil. Od 15. VI. deště krajové, po nich chladněji. Slunovrat začíná mírným oteplováním.

Celkem bylo jaro tohoto roku mírně teplé, dost vlhké.

Konec června byl mírně teplý, začátek července proměnlivý, Žně byly neobyčejně brzy, neboť již 10. července se začala sekati žita, nepolehlá, řídká. I sena byla o týden dříve než jiná léta. Celý červenec byl mírně teplý, bez veder, ale dosti teplé večery, málo vydatných dešťů; teprve v srpnu trochu více namoklo, což pomohlo bramborům, ale na vývin otav už to nemělo vlivu. = 10. srpna se začalo očesáním ohmele, o 14 dní dříve než jiná léta, za 10 dní očesáno.

Počátek září deštivý, ale pak se vyjasnilo a oteplilo.
Druhá třetina měsíce září začíná zhoršením počasí, které je deštivé a dosti chladné. Nastává konec léta; celkem bylo léto dosti chladné, málo slunečních dní a záření, deště hojné, ale málo vydatné.
Podzim počíná zase chladným a podmračným počasím, teprve konec září je slunný a teplý. Též počátek října je pěkný, pravé „babí léto", což je vhodné pro sklizeň brambor. Ale od 5. října se počasí zhoršuje, je podmračno, deštivo, chladno. Z 12tého na 13tého října první slabý mrazík letošního podzimu. Bramborová sklizeň se ukončuje, sklízí se burgán, dříve setí ozimy se slibně zelenají, opozděně setí se ukončuje.
Listopad je přiměřeně teplý, zvláště z počátku, ku konci měsíce menší mrazy, časté náledí.
Prosinec rovněž mírně studený, bez sněhu, jen častá náledí od Štědrého dne až do Silvestra trvají a způsobily dost úrazů. Teprve na Silvestra začal padati sníh a pokryl měkce zemi.
Ozimy jsou velmi pěkné, vzrostlé a zelené.
Úroda v roce 1937 byla prostřední pokud se týká obilí, rovněž bramborů i píce bylo dosti sklizeno. Chmele bylo méně, ale dobré jakosti. Cena byla vzdor menší světové sklizni nízká, čekalo se

že se zvýší, ale marně. Průměrně se platilo 650 Kč za 50 kg. Kdo se spoléhali na vyšší cenu, prodávali později pod 600 Kč.
Oznámkováno bylo do konce roku 1937 celkem 201 balíků chmele této sklizně ve váze balíku okolo 100 kg. Po Novém roce zůstalo ještě několik balíků neprodaných.
Ovoce v roce tomto v naší obci bylo velmi málo, švestky ani nikdo nesušil, jak bývá při větší úrodě. Ani hrušek, ani jablek nebylo dostatek.
Houby rostly hojně až do pozdního podzimu.
Snůška medu byla slabá, včelaři špatně pochodili a musili přikrmovati, aby mohli včelám odebrati aspoň část medu.
Lovné zvěře bylo dosti. Zajíci jsou levní, neboť jdou dosud špatně na odbyt, ačkoliv zaječí nemoc tu nebyla a není. Lidé se jí však stále obávají.
Zdravotnictví: Během roku 1937 bylo dost nemocí epidemických, hlavně spála a záškrt, zvlášť ku konci roku. Několik tříd musilo býti desinfikováno.
Nemoci dobytka. V tomto roce, hlavně v poslední třetině rozšířila se mezi vepřovým dobytkem zvláštní nemoc „obrna." Dost vepřů onemocnělo, některé statky utrpěly značnou ztrátu, dost vepřů předčasně bylo poraženo. Maso je sice požívatelné, leč ztrácí na jakosti i na ceně. Po Novém roce už se

nemoc neobjevovala.-

Stav hospodářského zvířectva dle sčítání ku konci roku. Napočteno: 47 koní, 268 kusů hovězího dobytka a 192 koz.-

Populační pohyb.- V tomto roce zemřelo 28 lidí a narodilo se 25.- Je to prvně, kdy v obci zdejší, pokud se vede kronika, počet úmrtí převyšuje nově narozené, ještě v minulém roce se vyrovnával.-

Poměry politické, sociální, hospodářské. Ve světových událostech doznívá válka s Haleší, trvá občanská válka ve Španělsku po celý rok, v srpnu počíná konflikt Japonsko-Čínský, který trvá i koncem roku. Obavy válečné se přiostřují, být připraven je nejlepší ochranou míru.-

OBEC LUŽNA OKRES RAKOVNÍK

Zaměstnanost od počátku roku stoupá, hlavně velmi dobrou konjunkturou šamotové továrny, takže není téměř nezaměstnaných, což trvá i v době pozdního podzimu. Mzdy dělnické zůstávají ale na úrovni let krise, lepší poměry sociální jsou v rodinách, kde mohou pracovati muž i žena, případně i dospělé děti.

Nařízení o ochraně zadlužených zemědělců a nezaměstnaných odkladem exekucí a povolení zemědělských vyrovnání po celý rok jsou v platnosti.

V obci nepřihlášen k vyrovnání nikdo. Exekučně prodán jeden domek, druhý ve sporu dědickém. Stát ukončuje úpravu daňových nedoplatků a

změnu berního roku a platby daní, čímž zaveden nový pořádek a včasnější platba.-

Plánovité hospodaření obilím (žito a pšenice hlavně) trvá. Ceny žita částečně zvýšeny. Jeví se ho nedostatek.-

Stavební ruch v samotné obci byl velmi nepatrný. Jen dva nouzové domky v Podskalí stavěny, ale v tomto roce ani nedokončeny.-

Za to šamotová továrna podnikla, ovšem na katastru města Rakovníka velké úpravy pozemní i stavební v severových části k Lužné ležící, které trvale mění obvyklý vzhled a podstatně mění starý rár a směr cest, což bude zvlášť patrno po celkové úpravě, která bude pokračovati v roce příštím.

Místo tovární kantiny staví se komfortní hotel, nová vilová budova a moderní vrátnice; všechny ty budovy a cesty jsou v tomto roce nedodělány.-

Firma Baťa koupila v Habermanově ulici domek č. 106, kde býval před mnoha lety hostinec „Uzlámané nudle" dle starých pamětníků se tam říkalo, kde postaví nový obchodní dům, přiměřený obchodnímu rozmachu této firmy v zdejší obci.

Lékaři okres. nemoc. pojišťovny a prakt. lékaři bylo povoleno zemským úřadem zřízení lékárny při jeho ordinační místnosti, což pro snažší opatření léků hlavně v nutných případech je pro občany velmi výhodné; začal vydávati léky dnem

1. října. Brzy se vžila a osvědčuje se.

Pamětihodné události roku. Nejsmutnější a nejbolestnější události roku, která hluboce zasáhla celý Československý národ i všechny občany naší obce, byla stručná zpráva Československé tiskové kanceláře, která pro paměť budoucím je tu připojena.

> ČTK. — Z Lán 14. září. První president Československé republiky, president Osvoboditel T. G. Masaryk, zemřel na zámku lánském dnes v úterý 14. září o 3. hodině 29 minutách v noci, když naplnil svého života 87 let 6 měsíců a 7 dní. Tuto smutnou zprávu přišel sdělit zástupcům Československé tiskové kanceláře v Lánech vyslanec Jan Masaryk a oznámil ji těmito prostými slovy: »Otec skonal ve 3 hodiny 29 minut.«

Pan president Osvoboditel T. G. Masaryk zemřel na lánském zámku v úterý dne 14. září 1937 o 3ti hodině 29 minutách v noci, když naplnil svého života 87 let 6 měsíců a 7 dní.

Již od neděle 12. září, kdy rozšířila se smutná zpráva, že nemoc pana presidenta se vážně zhoršila, s úzkostí každý očekával další rozhlasové zprávy, které byly téměř beznadějné. - Ale přece každý doufal... A tak bolestná zpráva ohromila. I v mnohých očích otužilých mužů objevily se slzy, tato smutná chvíle ukázala, jak byl milován.

Ku katafalku na lánském zámku pokloniti se zesnulému a naposledy s Ním se rozloučiti putovalo velmi mnoho zdejších občanů i s dětmi. Týden mezi dobou úmrtí a pohřbu byl týden žalu a smutku, žádná práce nikoho netěšila, a dlouho trvalo, než život dostal se opět do obvyklých kolejí. Rovněž zábavy ustaly, posvícení odloženo.

V neděli 19. září odpoledne konala se na lužen-

ském náměstí pietní vzpomínka na pana presidenta Osvoboditele. Průvod, jehož zúčastnily se téměř všechny korporace a spolky místní, v čele s celým obecním zastupitelstvem, školní mládež s učitelstvem a velmi četné obecenstvo z Lužné i z nádraží, vyšel z Rakovnické ulice, prošel Habermanovou ulicí na náměstí. Domy a okna byly smutečně vyzdobeny. Místní hudebníci ochotně spolupůsobily a smuteční hudbou pomohli dodati průvodu bolestného rázu. Celý průvod prošel kolem zastřeného obrazu pana presidenta v háji chvoje a květin, kde již od rána čestnou stráž měli legionáři, Sokolové D. T. jednota a hasiči a pak vyslechl s dojetím procítěnou řeč odb. učitele Josefa Hamouze o bohatýrsky plodném životě a působení pana presidenta Osvoboditele. Pietní této smuteční slavnosti zúčastnilo se aspoň třináct set lidí.

Den pohřbu pana presidenta byl dnem klidu práce. Bylo to v úterý dne 21. září. Den před tím, v pondělí byla v kostele zádušní mše, po poledni, jako v celé republice, i u nás, zvoněny hrany. V pondělí večer zapáleny od hasičů vatry, u nás nad hřbitovem, pak byla v místnosti spolkové pietní vzpomínka.

Pohřebního aktu zúčastnilo se velmi mnoho občanů v Praze, zvlášť mnoho na Lánech, mnozí byli i v Praze i na Lánech. Ti, kteří nemohli, šli do Rakovníka, kde u pomníku pana presidenta zúčastnili se smu-

tečních obřadů. Ostatní všichni u radiopřístrojů poslouchali, neboť celý pohřeb byl vysílán radiem. A na lánský hřbitov z obce jako z jiných putovali a stále putují téměř každou neděli i z Lužné.
V této smutné době bylo viděti, jak byl milován všemi občany, a povždy mezi velikány našich dějin patřiti bude T. G. Masaryk, první president republiky naší, president Osvoboditel. =

Přehled pamětihodnějších událostí, vzdělávacích a poučných podniků během roku, zábav a t. d.

Masopust toho roku byl velmi krátký, již 10. února byl „Popelec". Všechny význačnější spolky pořádaly obvyklé plesy, šibřinky i merendy, dosti navštívené. V únoru překvapila občany dvě náhlá úmrtí (p. fr. Krob, dělník šamotky a hostinský p. Václ. Polivka, v mladém ještě věku, (11. a 14.)

6 březen, předvečer narozenin p. presidenta Osvoboditele D. T. J. oslavila div. představením, Sokol, Sbor dobrov. hasičů, Baráčníci přednáškou neb proslovem a akademií. =

7 březen, den 87. narozenin pana presidenta T. Gar. Masaryka, slaven vyvěšením státních vlajek a praporů na veřejných i soukromých budovách. =

7. března zemřel p. František Vlček, obchodník, jeden z prvých průkopníků soc.-demokratické strany v obci i okrese ve věku 79 let. = Byl prvním popřevratovým starostou obce za svízelných dob. V této funkci vítal

na nádraží za zdejší obec pana presidenta Osvoboditele, když tudy projížděl. Jako předseda místní školní rady přičinil se o zřízení měšťanské školy zdejší. Vůbec si získal mnoho zásluh o obec a vytvořil tradici pro budoucí, dle které se pokračuje dosud, takže obec je stále zvelebována, aniž její zadlužení nějak nepřiměřeně vzrostlo. Pohřeb jeho konal se v úterý 9. března a byl zvlášť slavný.

14. března divad. představení hasičské „Na křivých cestách".

V březnu projednává se v obecním zastupitelstvu koupě „Čistého rybníka od velkostatkáře fürstenberka částečně směnou, částečným doplatkem. Správa zmíněného velkostatku vymiňuje si pro věčné časy, že obec dovolí hostinským, kteří odebírají pivo z pivovaru v Krušovicích, sekati a odebírati led z tohoto rybníka a že u rybníka prodávati se bude pivo rovněž jen z uvedeného pivovaru.

Obecní zastupitelstvo usneslo se odprodati v Hlavačově část obecního pozemku na stavbu letní restaurace. Vznikl tam během léta hostinec, zvaný „na Cikánce".

25. března započalo v šamotce s bouráním starší části.

28. března, neděle velikonoční, dram. odbor strany komunistické sehrál div. předst. „Osiřelo dítě."

29. pondělí velik., dram. odbor D. T. J. sehrál operetu „Odtroubeno" dvakrát a o týden později opakoval.

I úterý na středu 31. března spáchána v č. 42 větší krádež potravin. Ač hned ráno četnická patrací stanice z Kladna přivedla policejního psa, zloděj nevypátrán.
8. dubna přednáška MUDra Ugnivěnka „O tuberkulose."
9. dubna byl odvod branců; z Lužné šlo 23 branců ročníků 1915 a 1916, válečných, velmi slabých porodních roků; odvedeni všichni, krom dvou, z III. třídy. Branci šli s hudbou, velmi ukázněně. Při návratu u desek padlých ve světové válce položili kytici.
11. dubna sehrály školní děti divadlo „Poklad".
18. dubna, neděle, byl sraz Sokolstva a vztyčení státní vlajky.
25. neděle, obec „Baráčníků Loužek," sehrála divadlo „Jeho poslední flám."
1. květen, sobota, velmi krásný den, oslaven byl ranním hudebním budíčkem, pak šli stoupenci social. stran s hudbou do Rakovníka na obvyklé manifestační slavnosti.
odpoledne Dorost republ. strany v Lužné slavil staročeské máje s průvodem v krojích. Předán byl spolkový prapor.
2. května započalo s úpravou protržené hráze u Čistého rybníka.
4. května (úterý) rozkvetla třešňovka a brzy také ostatní stromy ovocné, máj přišel do kraje.
16. května v okolí krupobití, zde ani nepršelo.
23. května opravený Čistý rybník odevzdán veřejnosti

26. května zemřel v Praze p. Dr. Karel Kramář, dlouholetý politik a bojovník za práva národní za Rakouska, první ministerský předseda po převratu.
28. května oslaveny narozeniny pana presidenta republiky Dra Eduarda Beneše vyvěšením státních vlajek, praporů a přednáškou v Sokole.
6. června byly oslavy strany národně-socialistické na paměť 30letého trvání strany, spojené průvodem obcí na hřbitov, kde vzdána pocta zemřelým členům a zakladatelům místní organisace, pak táborem lidu na náměstí a řečí slavnostní p. senátora Javornického, a odpoledne a večer veselicí. Sešlo se hojně stoupenců strany z okolí a počasí bylo velmi krásné, takže se slavnost vyvedla.
7. června byla místní cvičení CPO; poplach a zatemnění.
13. června divadlo hasičů na náměstí „Neříkej, že máš mě rád."
16. června okresní zkouška CPO, obec byla dobře zatemněna a složky fungovaly.
23. června započalo dvoudenní cvičení CPO a sice zároveň v několika okresích. Trvalo od 1 hodiny 23./6. do 18 hodiny 24./6. – Všechny složky místní CPO měly stálou pohotovost. Bylo několik náletů a večerní zatemnění obce.
1. července dvacetiletá oslava a vzpomínka na bitvu u Zborova, kde poprvé vystoupila Československá

armáda co uznaná armáda svobodného státu a slavně se vyznamenala. Oslavu uspořádali místní legionáři za účasti všech spolků a občanstva večer průvodem obcí k rodným domkům místních legionářů pp. Gustava Čiebita a Václava Čečrdle, kteří co legionáři zúčastnili se těch památné bitvy a položili své životy za svobodu vlasti. Před domky věnována jim pietní vzpomínka a dětmi předneseny vhodné básně. Pak na náměstí byla slavnostní řeč, prodchnutá ideou: „Držel pobromadě a věrni ideálům, které vítězí nad hmotou." Oslava byla velmi četně navštívena.

Od 1. července snížnje Elektrárenský svaz odběr energie světelní z 3 Kč za Kw na 2·85 Kč, motorové z 1·50 Kč na 1·45 Kč.

4. července město Rakovník oslavuje památku Dra Zikmunda Wintra, býv. profesora rakovnické reálky, který kulturně-historickými povídkami, jejichž náměty brał ze starodávného Rakovníka a jeho okolí dle prostudovaných zápisů v archivu rakovnickém, město Rakovník proslavil a učinil známým.

4. července obec Baťáčníků vozlici na nádraží.

5. července večer obvyklá oslava Mistra Jana Husa na náměstí, kde promluvil učitel Říjíčka z Čáby.

Návštěva slabší než jiná léta; příčinou asi byla nedávná oslava bitvy u Zborova a současné divadlo v přírodě v Lišanech.

8. července přijela prázdninová dětská kolonie z Mostu

na měsíční byt ve škole, kterou jí místní školní rada opětně bezplatně propůjčila.

15. července složila slib do rukou p. okresního školního inspektora Miloše Kejříka nově zvolená místní školní rada. Ustanovující schůzi opětně zvolen předsedou p. Max Šnobl, starosta obce, místopředsedou p. František Hudec, náměstek starostův.

18. července divadelní odbor Sokola sehrál na svém hřišti operetu „Ztracená vazba"; repríza byla 24./7.

20. - 22. července konána byla náčelová cvičení pro střední Čechy, při nichž místní CPO měla pohotovost.

8. srpna místní obec Baťáčníků „Louže" slaví slavnostně oslavu „Dožínky".

12. srpna měla být vidět pouhým okem Halleyova kometa, ale nebyla.

V srpnu začaly boje Japonců proti Číně bez předchozí výpovědi války.

23. srpna byl chmel obecí dočesán, je to neobvykle brzy, neb jiná léta teprve se začíná česati.

2. září zprávy o onemocnění pana presidenta T. G. Masaryka.

5. září sehrála hasičí hra Klaic-Tyneckého „Ještěrky ve Kláry".

7. září hlášeno s radostí přijato, že nemoc pana presidenta Osvoboditele tak se zlepšila, že další lékařské zprávy nebudou vydávány.

9. září u Čáby při srážce aut tragicky zahynul zdej-

ší občan František Vlček ve věku 20 let, když po dlouhé nezaměstnanosti nalezl práci.

12. září hlásí se opětné zhoršení, a to velmi vážné, pana presidenta Osvoboditele.

12. září zvolen byl nový hřbitovní výbor.

14. září smutná zpráva, že zemřel pan president T.G. Masaryk. Podrobné vylíčení této smutné události je vpředu událostí školního roku.

19. září, za příčinou národního smutku, odloženo bylo posvícení. Konána pietní vzpomínka na pana presidenta Osvoboditele.

21. září, ústerý, slavný pohřeb pana presidenta T.G. Masaryka z Hradčan Pražských a převoz do Lán.

26. září slaví se, lépe drží jen, odložené posvícení bez hudby a tanců. Spolek pro chov drobného zvířectva v Lužné pořádal obvyklou výstavu drůbeže, králíků a ovoce.

Nejlepší partie chmele ze sklizně 1938 prodány za 750 Kč, jinak většinou za 650 Kč za 50 kg.

V září odstěhoval se p. vrchní čet. strážmistr v. výsl. Antonín Havel, který byl velitelem místní CPO. Za něho ustanoven okresním úřadem politickým místním velitelem CPO p. Antonín Pavlíček, soudní ú. v.v. a legionář.

18. října byla kolaudační komise na Čistý rybník neb obec snaží se dosáhnouti na úpravu státní subvenci pro

všeobecnou prospěšnost školního rybníka.

Téhož dne byla též kolaudační komise na Belšance, kterýžto objekt po zrušené elektrárně pronajal na delší dobu p. Ing. Buriánek a zařídil tu podnik na suchou destilaci dřeva (bukového), kterého je ve státních lesích přebytek. Začíná vyráběti koks, dehet, ubílé dřevěné a ocet. Zaměstnáno bude několik lidí.

24. října hasiči sebrali sbírku „Sanujme, neplač!"

26. října v rámci oslav státního svátku pořádalo ve škole Rodičovské sdružení přednášku „Ze života italských legií" o promítáním obrázků. Slabší návštěva.

28. říjen, svátek „Den svobody" oslaven klidem práce, vyvěšením státních vlajek. Školové slavnost. Po národní smutek oslavy rázu veselejšího nekonány.

31. října dram. odbor D.T.J. sehrál odpoledne i večer operetu „Zelená se, zelená." 7. října znovu opakována, oprávně 7. listopadu.

8. listopadu ve škole přednáška „Od pyramid do afrických pouští."

Založen v Lužné odbor Volné Myšlenky pro čistě bezkonfesijní místní občany, který mimo hájení práv těchto má pečovati o zavedení vyučování laické morálky pro děti bez vyznání ve školách veřejným nákladem jako se vyučuje různým náboženstvím. V kostele předělávají se varhany, rozšiřují a mění rejstříky nákladem asi 9000 Kč, náklad z příspěvků patronátních, patronem je stát, po bývalém fürstlen-

bergovi, poněmž převzav majetek, převzal práva i povinnosti, zejména také patronátní.

Měsíc prosinec, hlavní sobotky, vyplňují takzvané „Mikulášské zábavy," které hlavně rozdílením dárků zaručují návštěvu a příjem pořadatelům.

3. prosince pořádá CPO místní zatemňovací cvičení, které nedopadlo dobře, občané se vymlouvají, že nebylo slyšeti poplašná znamení.

14. prosince byla ve škole velmi pěkná přednáška spisovatele A. C. Nora „O řeku Bezručovi," ale slabě navštívená. Školním dětem přednášel na téma „Jak tvoří spisovatel". Před ním 2. prosince přednášel ve škole Dr. Milde „O mravnosti v demokracii". To byla návštěva větší.

25. prosince sehrál dramat. odbor Sokola lidovou hříbovou hru „Soumrak maleňa srdce."

Rok zakončen „Silvestrovskými zábavami," ne zvlášť bluěnými a nijak paměti hodnými.

Kultura, divadlo, tělovýchova, film, sport, přehled retrospektivní.

Přednášek, vzpomínkových oslav bylo několik jak je uvedeno v přehledu událostí. Pořádány byly buď místní osvětovou komisí neb jinými korporacemi i za její spoluúčasti. Návštěvy jsou dost slabé, jen kde šlo o pietní slavnosti (Zborov, úmrtí pana presidenta) je účast mohutná a imponující.

Divadla obsahem nevyhovují, jsouce spíš pro zábavu než poučení. Oblíbené jsou operety s náměty ze života vojenského neb sportovního.

Tělovýchovu pěstuje stále Sokol, D. T., komunistický odbor T. J., nyní též sbor dobrovolných hasičů stále více se věnuje tělovýchově, cvičí mládež i dorost, sanitní odbor zdokonaluje. Jsouc tělovýchovné spolky budou asi pověřeny výchovou k brannosti národa, až bude zákonem zavedena od příštího roku.

Film v biografu Sokola přinesl několik pěkných ukázek. Ale stále se žádají a navštěvovány jsou filmové romány se šťastným koncem, původu domácího a o oblíbenými herci. Hraje se v neděli ch a svátcích, odpoledne a večer, takzvané kulturní filmy vždy jednou měsíčně, odpoledne pro děti, večer pro dospělé. Sport, hlavně kopanou, pěstuje „Luženská Sparta", která má již dobré hráče a tím sportovní pověst. Návštěvu zápasů má dobrou, je viděti na návštěvnících, jak dorůstají a přicházejí již do středních let ty generace, jež jsou krom mládeže návštěvníky zápasů. V zimě se hraje na Čistém rybníce hockey. V Sokole dost se hraje házená, trochu kopaná, ale jen pro zábavu, bez veřejných produkcí, nebo velmi zřídka konaných.

Knihovna obecní veřejná půjčuje stále každou sobotu od září do června zdarma knihy. Koncem r. 1934 měla knih zábavných 1460 svazků, poučných 283. Přibylo 72 svazků. Od 68 občanů bylo 7816 výpůjček.

Knihovna je členem „Družstevní práce" a Evropského Literárního Klubu, kterýžto podniky vydávají velmi hodnotné knihy; ale tyto knihy jsou velmi málo od členářů žádány, vyžadují velmi vyspělé čtenáře. Žádá se nejvíce se žádá o ČSL Jirásek, Tokol-Třída, Mrštík a pod.-
Obec přispívá na knihovnu ročně 1500 Kč, tedy více nežli minimální zákonný příspěvek, mimo to zdarma dává místnost, otop a světlo příspěvek biografu činil v roce 1937 obnos 530 Kč.- Knihovní rada koná všechny práce bezplatně, někteří členové její již po řadu let, k čemuž je potřeba opravdové lásky ke knize a její propagaci, neboť jen kdo zná tu práci, dovede pochopit, kolik času a námahy je k ní zapotřebí.-

Škola.- Ve školním roce 1938/39 bylo nutno při III. ročníku zříditi pobočku. Má tudíž škola pět postupných ročníků obecné školy, tři ročníky měšťanské školy vesměs s pobočkami a IV. ročník, celkem dvanáct tříd. Ponévadž dvě třídy se nedostávaly, bylo nutno dosavadní dvě třídy provisorně rozděliti příčkou, což si vyžádalo nákladu 8000 Kč.- Nebyla však jiná pomoc, najmouti nějaké místnosti možno nebylo, a rychle se musilo jednati, aby vyučování se nezdrželo.
Usnesením místní školní rady bylo na zdejší škole zavedeno vyučování laické morálce pro děti bezkonfesijní.
V prosinci rozšířily se mezi dětmi záškrt a spála,

některé třídy musily býti desinfikovány.-
Z příspěvku státu a dobročinnosti, vzniklou iniciativou ředitele školy a rodičovského sdružení, provádělo vyvařování polévek a vánoční nadílka.
Členstvo členů rodičovského sdružení bráno pro dětí pro dospělé loutkové divadlo.-
Ochrana matek a kojenců, místní odbor, pečuje o novorozeňata poradnou lékařskou měsíčně konanou bezplatně, a nemajetným poskytováním léků i podpor.
Místní CPO = civilní protiletecká obrana, jíž v minulém roce povinně zřízená, jejímž velitelem je od září p Antonín Pavlíček, koná, mimo leteckou protiochrannou službu, zatemňovací cvičení, jak v přehledu událostí roku uvedeno, pořádá vycvičování samaritánského odboru, poradní schůze a informuje občanstvo.-
Legionáři v naší obci.- Když blíží se jubileum dvacátého roku trvání Československé republiky, bu vzpomenuto a pro budoucí časy zapsána budiž jména všech občanů zdejší obce, kteří za světové války účastnili se osvobozovací akce s profesorem T. G. Masarykem a ostatními vůdci v zahraničí.-
Ruská legie:
Bulant Stanislav, učitel, nyní ředitel měšťanské školy v Horní Bříze,
Čečrdle Václav, rolník, padl u Buzuláku v Rusku v roce 1918,
Drexler Václav, zapsaný co sklář, padl u Bachmače

v Rusku v roce 1918,
Dudáček Petr, dělník, zůstal v Rusku, domů se nevrátil,
Haifler Čeněk, sklář, nyní zaměstnanec Československých státních drah v Lužné,
Haifler Václav, sklář, nyní zaměstnanec ČSD. v Lužné,
Huml Jaroslav, sklář, zemřel 27. června 1928 v Lužné,
Huml Rudolf, sklář, nyní bytem v Praze,
Janoušek František, učitel, nyní ředitel měšt. školy chlapecké v Rakovníku,
Kapitán Ladislav, úředník, zemřel v Petropavlosku v Rusku,
Kejla Václav, sklář, železn. zaměstnanec, zemřel dne 23. února 1928 v Lužné,
Kinkal František, sklář, nyní zaměstnanec ČSD na nádraží Lužná - Lišany,
Knobloch Čeněk, sklář, nyní v Plzni,
Knobloch František, sklář, nyní dělník v šamotce v Lužné,
Konopásek František, učitel, nyní plukovník Československé armády,
Kovář Stanislav, účetní, nyní konsul Československé republiky, t.č. v Alexandrii v Egyptě,
Krejčí Josef, sklář, nyní dělník v šamotce v Lužné,
Ledvinka Jaroslav, úředník, nyní major Československé armády,
Lužný František (původně Kochlefl před změnou jména), sklář, nyní zaměstnanec ČSD v Lužné,

Pavlíček Antonín, sklář, nyní dozorce vězňů vv. v Lužné,
Pavlíček Václav, dělník, nyní zaměstnanec ČSD v Lužné,
Pelc Václav, sklář, nyní rolník v Lužné,
Pichrt Gustav, sklář, padl u Zborova v Rusku v r. 1917,
Poche Karel, zahradník, nyní úředník ČSD v Lužné,
Redl Josef, studující, zemřel v Galendžigu v Rusku,
Suchý František, dělník, t.č. pošt. zříz. v Č. Budějovicích,
Škola Josef, sklář, nyní železn. zaměstnanec v Lužné.
Italská legie:
Altera Bohumil, dělník, t.č. železn. zam. v Podmoklí,
Kubr Josef, rolník, nyní na odpočinku v Lužné,
Neubert Josef, dělník, nyní železn. zam. v Lužné,
Vestfal Karel, dělník, nyní železn. zam. v Plzni.
Francouzská legie:
Kinkal František, železn. úředník, nyní vrchní oficial u ředit. státních drah v Praze,
Kronych Jaroslav, krejčí, nyní v Mnichově (Německo.)
Do Ruské legie ještě patří Švarc Václav, sklář, nyní železniční zaměstnanec v Lužné.
Odjinud přišli a domovského práva v zdejší obci nabyli, případně v době psaní těchto zápisů jsou v obci: Augusta Karel, strojvůdce Č.S.D. v Lužné, (legie Ruská,) Kopecký Václav, železn. zaměstnanec na nádraží Lužná - Lišany, (legie Italská), Mach Bohumil, pošt. zaměstnanec v Lužné (legie Ruská), Zajíček Josef, trafikant, nádraží Lužná - Lišany, (legie Ruská).

Neklidné politické poměry a zvýšené nebezpečí války v Evropě i u nás, vedle blížícího se dvacetiletí republiky, vedly legionáře k zjištění počtu a přehlídce svých řad a založení odbočky „Obce

přátel legionářů v Lužné", která by udržovala osvobozenskou tradici a navazovala dále na ni.

Ve zpětném pohledu na rok 1937 možno říci, že byl to v ohledu národohospodářském rok ustupující krise, ale v ohledu politickém hrozil nebezpečím válečným, jež jevilo se neklidem, nejistotou a horečným zbrojením v celém světě.

A s radostí možno nyní o něm napsati, že minul v míru...

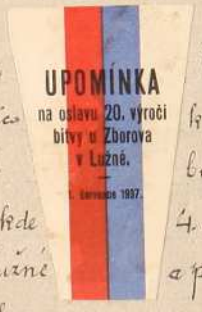

Dodatek: V VIII. ročn. Vlastivědného sborníku okresu rakovnického vzpomíná spolubojovník - legionář bojů u Bezenčuku u Samary v Rusku, kde 4. června 1918 padl Václav Čeřdle z Lužné a pochován v širošíré stepi pod Ivaščenkovem. Tím spolubojovníkem a očitým svědkem je Jaroslav Franěk.

Dle zákona č. 80 ze dne 30. ledna 1920 - Sb. z. a n. (Vedení obecních kronik) podepisuji se co kronikář (letopisec) vlastnoručně do této pamětní knihy obce Lužné - od vydání výše uvedeného zákona v pořadí třetí.

Antonín Laun, čp. 107
dělník Šamotové továrny „Rako".

Přejímaje tuto pamětní knihu po mém předchůdci, zjistil jsem, že pro rok 1938 nejsou učiněny žádné záznamy. Jelikož rok 1938 jest velmi bohatý zejména na události historické, vynasnažím se, abych pokud možno tento rok pravdivými záznamy doplnil, aby tak mohlo býti uchováno do budoucna v pamětní knize historické dění Velké Doby, v níž jsme právě žili.

Dlužno připomenouti, že ve stati „Legionáři v naší obci" na str. 275-277 jest uvedeno mým předchůdcem povolání některých legionářů „skláři". Jmenovaní legionáři skutečnými skláři nebyli, nýbrž dělníky rakovnické Šamotky (Šamotáři).

Vedení pamětní knihy obce luženské svě-
řeno mi bylo řádnou schůzí obecního zástupi-
telstva ze dne 9. září 1938. – Jsem rodák luženský
a předkové mého rodu po dvě staletí v Lužné žili
i zemřeli. Srostl jsem s naší obcí i krajem, proto
je mi cti do této knihy psáti.

1938

Počátkem OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK tohoto roku skoro každý
den padal sníh, který zůstal ve značné síle
ležeti. Mrazy nebyly příliš krutě, ale stačily se
sněhem utvořiti pěknou, bílou zimu. Teprve po
půli ledna přišla obleva a silný vítr, takže
sněhová pokrývka téměř přes noc zmizela.
Na to se dostavily opět mrazy a nebezpečné
náledí, které trvalo po několik dní. Bylo nutno
veřejné cesty zasypávati pískem, což se nechalo
pořídili na náklad obce. Majitelé domků sami
učinili opatření, aby náledí kolem jejich obydlí
nebylo chodcům nebezpečno. Vážným úrazům
po dobu náledí nedošlo. Druhou sobotou v lednu
počínaje, jsou plesy každou sobotu. Všechny jsou
průměrně navštíveny, nejvíce však „Šibřinky“ těl.
jednoty Sokol a „Karneval“ Dělnické tělocvičné jednoty.

Síly hostinců jsou na každý ples vkusně dekorovány
buď smrkovým klestím, nebo úplnou papírovou dekorací.
Dekorace jest pojmenována na nějaký ráz jako: „Na
ty louce zelený“, „Z pohádky do pohádky“, „V osadě
mladých snů“ a pod. – Na letošních plesech jest
zpívána nejnovější vojenská píseň „U našich kasáren“.

Obrna vepřů. Jako loňského roku tak i letos řádí
obrna vepřů. Rolníci a chalupníci jsou nuceni
předčasně odprodávati, anebo prodávati vepřový
dobytek. Pěstitelům vepřového dobytka vznikla tím
mnoho škody. Následkem této nemoci vepřů
byly „zabijačky“ v zimním období velmi slabé.

Polární záře. Dne 25. ledna 1938 večer mezi
7 – 10 hodinou pozorována byla na severní straně
polární záře. Nezvyklý tento zjev byl občanstvem
se zájmem pozorován. Večer byl tmavý, obloha
temná, proto polární záře krásně vynikla.

Koncem ledna bylo skoro po sněhu ale studený,
ostrý vítr připomínal, že zima dosud trvá.

Únor počíná podmračeným, blátivým počasím.
Z rána slabé mrazíky, přes den bláto. Sníh
skoro do půli měsíce nebyl až 12. února počal
opět padati, několik dnů zůstal vlivem
menších mrazů ležeti. Konec února jest opět
bez sněhu a vydatně prší. Jihozápadní větry
cesty vysušují a dostavují se teplé, předjarní
dni.

Dělnická tělocvičná jednota promítala 1. února
v kin. „Sokol“ film o občanské válce ve Španělsku.

Zájem o tento film byl značný, místnost biografu přeplněna a bylo nutno film opakovati.

V únoru nebylo významnějších událostí. Práce bylo dostatek v šamotové továrně i v lesích při kácení dřeva. Z časopisů a rozhlasu jest zřejmo, že ve zněmčeném území naší republiky stupňují se nepokoje proti státu.

Prvním březnem končí masopust. Počasí v březnu teplé, jarní, po půli měsíce slabé mrazíky, přes den krásně a slunečno. Krásné březnové počasí. Ku konci měsíce více oblačno a slabý déšť.

30. března jsem našel první „podlistky," len samý den „orsej."

3. dubna v neděli mohutný, silný vítr. Mnoho lidí bez ohledu na neděli chodí do lesa „na suky", neb větrem napadalo mnoho suchých větví. 4. dubna napadal sníh. Sice ne mnoho, ale po několik hodin ležel. V odpoledních hodinách bylo opět po sněhu.

Sněhové přeháňky, vítr, slunečno i deštivo v dubnu, připomíná na staročeské lidové rčení, že „duben, kolik časů za den". Velikonoční svátky byly 17. a 18. dubna. Počasí o Velikonocích bylo studené, podmračné, sníh popadával. O pondělí velikonoční v hodinách odpoledních byla sněhové vánice se silným větrem. Od 20. – 26. dubna sněhové přeháňky, zima a chladný vítr.

29. dubna byli loňští branci u odvodu.

K vojsku odvedeno celkem (27) 13 branců. K odvodní komisi v Rakovníku dostavilo se z naší obce (13) 27 branců.

První květen. – Jako jiná léta tak i letošní první květen zúčastnilo se mnoho dělnictva průvodů do Rakovníka, k manifestačním projevům. Letošní oslava 1. května konána pod dojmem napjaté situace ve zněmčeném území republiky. – Začátkem května přišlo několik šedých mrazů, které se opakovaly ještě 13. a 14. května. Stromy ovocné, které měly krásně nasazený květ, značně utrpěly, květ zčáhy pomrzl a počínající plody opadaly. Počasí v květnu bylo slunečné, v první půli měsíce převládalo chladné počasí, v druhé půli se dostavilo několik parných dnů. 24. května byla letos první bouřka bez deště.

21. května povoláno bylo několik ročníků na vojenské cvičení. Záložníci museli ještě v týž den narukovati. Povolání záložníků k mimořádnému cvičení stalo se pod dojmem událostí ve zněmčeném území republiky. Sousední Německo rovněž své vojsko vysílalo na hranice. Naše armáda ve velmi krátkém čase a s velkým nadšením stála na svém místě, aby chránila hranice našeho státu, před případným útokem se strany Německa a před útočnými akcemi se strany Němců v našem státě.

Během mimořádného cvičení záložníků bylo i v naší obci ubytováno mnoho vojáků. Jen několik dní cvičili v našem okolí a 31. května se odebrali ku hranicím a do zněmčeného území.

Ku konci měsíce dostavilo se několik vydatných dešťů. Obilí jest krásně vzrostlé, ale že dešťe přišly později, podeschlo nepatrně, což však nemělo vlivu na odkvět a zrání.

Červen se hlásí jasným a parným dnem. V tomto měsíci převládá slunečné počasí a též několik dosti parných dnů. Pršelo v červnu dne 10. - 13. - 23. - a bouřka s vydatným deštěm byla pouze jedna a to 26. června. Bylo již velmi potřeba dešťe, neb předchozí měsíc byl suchý a dešťe v červnu nebyly tak vydatné.

Život v obci. Počátkem tohoto měsíce lze pozorovati zvýšený ruch v obci. Připravují se volby do obcí, které se měly konati minulého roku na podzim; byly však pro rostoucí nepokoje a mimořádné události odloženy až na tento měsíc. Agitování různých stran jest tentokráte mírné, neb si občané počínají sice pozdě, ale přec jen uvědomovati, že ve vážných dobách jest nutno vyvarovati se malicherného a bezúčelného hašteření. V naší obci jsou podány čtyři kandidátní listiny a sice: číslo 1 má Československá strana národně-socialistická, číslo 2 - Komunistická strana Československá, číslo 3 - Československá sociálně demokratická strana dělnická, číslo 4. Republikánská

strana zemědělského a malorolnického lidu.

Volby do obcí konaly se v neděli dne 12. června 1938

Výsledek těchto voleb:

Č. 1.- Čs. strana národně sociální obdržela hlasů: 387
Č. 2.- Komunistická strana Československa " - 328
Č. 3.- Čs. sociálně demokratická strana dělnická " - 367
Č. 4.- Republikánská strana zemědělského lidu " - 126

Mandátů obdržely:

Čs. národně sociální strana mandátů 10
Čs. sociálně demokratická strana děl. -"- 9
Komunistická strana Československa -"- 8
Republikánská strana zemědělského lidu -"- 3

Počet všech k volbě oprávněných voličů dle voličského seznamu byl 1347 osob, z toho mužů 666, žen 681. Volební číslo bylo 39.

Zvoleni byli:

Na kandidátku č. 1 (nár. soc.). 1.) Šajnor Karel, poštovní zřízenec, č. 60., - 2.) Kronych Rudolf, č. 355, úředník šamotové továrny, - 3.) Švarc Emil, malozemědělec, č. 31.; - 4.) Říha Josef, železniční zaměstnanec, č. 364, - 5.) Fric Václav, stavební asistent, č. 364., - 6.) Hamouz Josef, odborný učitel, č. 24, 7.) Majner Josef, dělník, č. 367, - 8.) Dražník Václav, železniční zřízenec, č. 78, - 9.) Broum Rudolf, dělník, č. 34. - 10.) Fleitner Václav, železniční zřízenec, č. 91. ——— Na kandidátku č. 2. (kom.) 1.) Brož Jos., dělník, č. 207. - 2.) Šíma Rudolf, dělník, č. 248. — 3.) Žižka Václav, dělník, č. 311, 4.) Pokorný František, dělník, č. 101, - 5.) Hajšler František, dělník, č. 375, - 6.) Špička Václav, dělník č. 168, - 7.) Polívka Karel, dělník, č. 337, - Vlček fran[t].

dělník, č. 380. – Na kandidátku č. 3. (Soc. dem.) 1.) Hudec František, dozorce, č. 87, – 2.) Bidrman Jos., železniční zaměstnanec č. 198, — 3.) Šem Josef, modelář, č. 268. – Krob Karel, dělník, č. 329, – 5.) Ubrich Frant., dělník, č. 119, – 6.) Dudáček Bohumil, zámečník, č. 280, – 7.) Štis Antonín, železniční zaměstnanec ve výslužbě, č. 50, 8.) Vlček Josef, zámečník, č. 146, – 9.) Šulc Antonín, železniční zaměstnanec, č. 164. – Na kandidátku č. 4. (agr.). – 1.) Konopásek Ant., rolník, č. 56, — 2.) Malecký Josef, rolník, č. 169. — Vlček Josef, rolník č. 25. —

5. června v Praze konány jubilejní slavnosti československé sociálně demokratické strany dělnické, která oslavovala 60 roků svého trvání. Z naší obce se zúčastnilo oslav v Praze stoupenců či příznivců této strany celkem 115 osob. Účastníci těchto oslav přinesli si nezapomenutelný dojem o uspořádání velikého průvodu Prahou, v němž allegorickými vozy znázorněna byla různá odvětví práce. —

16. června se již vracejí vojíni-záložníci, kteří byli povoláni byli povolání 21. května k mimořádnému cvičení ve zbrani, které bylo provedeno proto, že naše republika byla Němci z říše i Němci našimi ohrožena.

17. června bylo vypláceno v hostinci u Polívků", vypláceno konečné. – Při výplatě konečného vybráno bylo na pomník presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka a na úpravu Masarykova náměstí obnos Kč. 1.657.

17. června obesil se ve svém statku v č. 29 rolník Bulant Jaroslav ve stáří 54 roků. Sebevraždu spáchal z neutěšených poměrů hospodářských. Zanechal po sobě vdovu a 5 vesměs nedospělých dětí.

26. června byla konána jubilejní slavnost konsumního družstva „Budoucnost", která byla uspořádána na oslavu 20-tiletého založení prodejny. Slavnost byla konána na hřišti za školou, kde koncertovala místní hudba. Večer pak pořádán byl společenský večer se zábavným a hudebním programem.

Červenec počíná bouřemi a prudkými dešti. Počasí v tomto měsíci jest z převážné většiny podmračné. Slunce působilo vydatněji až ku konci měsíce.

Přeprašky a vůz oddalovaly počátek žní.

2. července v sobotu odpoledne sešlo se nově 12. června volené obecní zástupitelstvo, aby zvolilo starostu obce a různé komise.

Starostou obce zvolen dosavadní první náměstek Hudec František, dozorce šamotové továrny, Havlíčkova ulice č. 87. – Pan Hudec František byl zvolen 20-ti hlasy ze 30-ti přítomných zástupců. Národní socialisté oznámili před volbou starosty, že si činí nárok na prvního náměstka a navrhují pana Josefa Říhu, proto dle volebního řádu se již volby starosty nezúčastnili.

Na první řádné schůzi obecního zastupitelstva konané dne 22. července, zvoleny byly komise:

1. policejní
2. zdravotní
3. finanční
4. letopisecká
5. stavební.

Do komise policejní zvoleni: pp. Žíka Ant., Vlček Fr. za stranu komunistickou, Knot Vác. Ubrich Frant za stranu sociálně demokratickou, Červený Karel, Fialka Václav za stranu národně sociální, Kříž Ant., a Hégr Jos. za stranu agrární.

Komise zdravotní: za kom. stranu: Brož Jos., Pokorný V., za soc. dem. stranu: Egert Adolf, Kornoš Ant., za nár. soc. stranu: Říha Josef, Fletner Václav, za stranu agrární: Vlček Josef, Konopásek Antonín.

Komise finanční: Za stranu komunistickou zvoleni:
Krob František, Polívka Karel, Vlček
František, Špička Václav.
Za stranu sociálně demokratickou:
Šém Josef, Dudáček Bohumil, Beneš
Alois, Huml Václav.
Za stranu národně sociální:
Kronych Rudolf, Dražník Václav,
Svoboda František, Stefek Ladislav.

Komise letopisecká: Žižka Václav, Jelínek Václav, Hudec
František, Hamouz Josef.

Komise stavební sestává z obecní rady: starosta
Hudec František, Pokorný František,
Kronych Rudolf, Šém Josef, Žižka
Václav, Šíma Rudolf, Vlček Jos. č. 25.
Říha Josef, Šajner Karel, Bidrman Jos.

Místní školní rada: Za stranu komunistickou: Vlček
František, náhradník Hajfler Frant.
za stranu sociálně demokratickou:
Dudáček Bohumil, náhradník Frant.
Ubrich, za stranu národně sociální:
Dražník Václav, Kronych Rudolf.

Na II. řádné schůzi obecního zastupitelstva, která se konala dne 9. září 1938 zvolena byla komise osvětová a zvoleni za stranu komunistickou Krob František, za stranu národně sociální Pavlíček Antonín, za stranu sociálně demokratickou Boh. Dudáček, za stranu agrární: Ubl Václav.

V této schůzi zvolen též letopisec (kronikář), jemuž jest svěřeno vedení této pamětní knihy, a jest jím Laun Antonín, Komenského ulice č. 107, zaměstnáním lovární dělník v rakovnické šamotce. (Však jsem se již v úvodě roku 1938 dle zákona o obecních kronikách podepsal.)

X. Všesokolský slet v Praze.

Zjary z jara bylo pozorováno, kterak mládež, navštěvující cvičení v tělocvičné jednotě „Sokol“, připravuje se na slavný X. všesokolský slet v Praze.

Květnové události rozvířili ještě mohutněji Tyršovo rčení, že jen národ zdravý branným jest.“ Podrobněji o sletu samém psáno jest na stránkách 298-299 této pamětní knihy.

Po přepršcích a prudkých větrech ku konci července počalo slunce pálit, ale ne dlouho. Nebylo možno provádětí výmlat obilí až teprve 4. srpna. Vnaší obci jest mlátící garnitura jež jest majetkem skupiny domkářů a malorolníků. Skupina domkářů a malorolníků provádí výmlat na volném místě hlavně pro chalupníky, kteří nemají stodol a obilí uskladnit nemohou. Letos zde vypomáhala též mlátička z Krupé.

Dne 31. července v neděli za krásného, parného dne konala místní Dělnická tělocvičná jednota za účasti občanstva pouť na Lány ku hrobu presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka a jeho choti Charlotty. Ku hrobu položen krásný věnec se stuhou a nápisem: „Dělnická tělocvičná jednota v Kuřné, vzpomíná presidenta Osvoboditele.“

Srpen. V první polovině měsíce srpna jsou vedra a slunečno. Druhá půle měsíce jest deštivá a většinou chladné, vlhké počasí, které znemožňovalo dokončení žní. Rovněž česání chmele bylo vlivem nestálého počasí poněkud zdrženo.

Angločeská uhelná společnost zakoupila v lese „Loužku“ lesní parcelu ve výměře č. 3529 arů od rolníka Antonína Čečrdle, a lesní parcelu č. 3515 ve výměře arů od pí. Beranové Boženy, vdovy ze Žákova mlýna. Na těchto zakoupených parcelách bude Angločeská uhelná společnost

dolovati kamenné uhlí. Během srpna postavena na uvedených lesních parcelách transformační stanice a zároveň postaveny dřevěné boudy, sloužící k účelům dolování.

Září byl velice deštivý a vlhký, ještě vlhčí nežli měsíc srpen. Slunce v září málo svítilo. V prvém i druhém týdnu tohoto měsíce vidíme ještě mnoho obilí na polích deštěm vzrostlých.

V první polovině měsíce září oznámeno bylo zdejšímu obecnímu úřadu okresním úřadem v Rakovníku, že na našem okrese se vyskytla slintavka a kulhavka. Proto bylo v naší obci zakázáno konati různá shromáždění, hráti divadla, biograf a pod. Slintavka i kulhavka přenáší se i na jiná domácí zvířata. Každý případ slintavky nebo kulhavky musel býti okamžitě hlášen obecnímu úřadu.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

1. Září započato bylo s hloubením dolu v lese „Loužku" anglo-českou uhelnou společností. Důl jest asi 5 m v průměru. Koncem září dosaženo hloubky 12 m. To pracováno pouze na jednu směnu s osmi horníky. Důl se prozatím vydřevuje, později bude vyzděn bílými cihlami, které již se přivážejí auty. Občané se zájmem ve volných chvílích chodí se dívati na postup prací.

Následkem slintavky a kulhavky bylo letošní posvícení nehlučné. Taneční zábavy, biograf byly zakázány. K tomu všemu vyvrcholuje vážná doba v našem státě a jak v následujících stránkách zřejmo, mnoho občanstva bylo povoláno na vojnu. Mládež přec jen se trochu bavila obvyklými houpačkami, střelnicemi a jinými atrakcemi umístněnými na Masarykově náměstí kolem kostela. Staří občané chápali zlé časy a pokud živi budou, na takové posvícení nezapomenou jako bylo 18.-19. září tohoto pohnutého roku.

Dějinné chvíle Republiky českosl.

V září, dne 1938 14. svolána byla mimořádná schůze obecního zastupitelstva k smuteční vzpomínce prvého výročí úmrtí presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka.

Smuteční proslov přednesl starosta obce Hudec Fr.

V tento den včasných hodinách ranních doručovány byly vojínům-záložníkům svolávací lístky mobilisační. Záložníci museli ihned narukovati ku svým plukům. Povolání záložníků na vojnu provedeno bylo proto, že Němci ve zněmčeném území Republiky se bouřili, žádajíce zprvu autonomii, později připojení k říši německé. Současně sousední Německo ohrožuje naše hranice a Němcům v Československu chce poskytnouti pomoc vojenskou.

Celkem bylo 14. září povoláno 110 vojínů-záložníků a 17. září dalších 14 záložníků. Situace se stává kritičtější zejména proto, když říšský kancléř Hitler v rozhlase dává lhůtu Československu, aby do — 1. října t. r. bylo zněmčené území vyklizeno — československým vojskem.

Dne 23. září z pátku na sobotu vyhlášena mobilisace. Ihned narukovati musí záložníci do 40ti roků a během týdne další tři ročníky. Z naší obce opět mnoho záložníků narukovalo na vojnu.

Dnem 24. září nařízeno do odvolání, aby večer i za noci byla světla v bytech, autech i na ulicích zastřena nebo shasnuta. Občanstvo naší obce plně pochopilo význam zatemňování světel v tak vážné době, a proto obec byla od večera po celou noc v úplné tmě. Po obci konali hlídky členové protileteckě obrany (C. P. O.)

Obcí projížděli vojenská auta, těžké dělostřelectvo a různé vojenské oddíly. Některé jsou též

po usedlostech ubytovány. Občané luženští mají naše československé vojáky rádi a vycházejí jim ochotně ustříc.

Od vyhlášení mobilisace t.j. od 23. září t.r. občané naší obce dobrovolně hlídají dnem i nocí železniční mosty a sice: most u Sládkova kříže (směr ku Krušovicům a prachárně), most u Spáleniště na Merklovce a u Ševníčova, dále jest hlídána vodárna u silnice a vodárna v nádraží Lužná-Lišany. Rovněž stavěna jest hlídka v obci u mostu přes Čistý potok vedle transformační stanice. Hlídek se zúčastňují občané ve věku od 18 – 70 roků. Pušky pro hlídky zapůjčili luženští občané.

30. září byla schůzka představitelů čtyř velmocí v Mnichově (Německo) a sice: Anglie (Chamberlein), Německo (Hitler), Francie (Daladier), Italie (Mussolini). Na této schůzce bylo uloženo vládě československé, aby dnem 1. října t.r. bylo vyklizeno československým vojskem zněmčené území a postoupeno říši německé.

22. září podala vláda Dr. Milana Hodži demisi a president republiky Dr. Edvard Beneš jmenoval vládu novou včele s generálem Syrovým.

V takovýchto pohnutých dobách stojí naše armáda v ocelových a betonových opevněních na hranicích našeho státu odhodlána hájiti Republiku naší do posledního dechu. Ujednáním v Mnichově, zejména však nedodržením spojeneckých smluv Francií, bylo nuceno naše vojsko ustupovati do vnitrozemí. Území vyklizené našim vojskem jest ihned obsazováno vojskem německým. Vyklizování postoupeného území říši Německé rozděleno bylo na 6 etap v době od 1. – 15. října t.r. Rozhořčení v našem národě veliké a občané luženští osud tento velmi těžce nesou. — Po celou dobu mobilisační nebyl dáván

signál pracovní továrními sirénami (houkačkami) v šamotové továrně, i v ostatních továrnách rakovnických.

5. října večer opět nezvyklý ruch po obci. Lidé v hloučcích na ulici poslouchají československý rozhlas. Radiopřijímače slyšeti jsou z domů soukromých i v obchodě firmy Baťa v Habermanově třídě.

07 hod. večer mluví do rozhlasu president republiky Dr. Edvard Beneš, který oznamuje národu, že se vzdává presidentského úřadu. Uvádí, že jeho rozhodnutí jest politicky nutné. I tuto zprávu občané luženští přijímají znepokojeni a s jistými starostmi co bude dále.

Následkem mobilisace bylo z naší obce odvedeno mnoho koní, takže byla nouze o potahy pro podzimní práce. Občané jsou nuceni žádati vojenskou správu o zapůjčení koní, které vojenské úřady ochotně zapůjčují a přidělují s koňmi vojíny, kteří na dokončení polních prací spolupracují. Vojenská správa žádá za půjčení koní menší náhradu, zásobu krmiva pro koně a pro vojína jídlo.

Od počátku mobilisace vidíme v obci mnoho uprchlíků ze zněmčeného území. Mnozí zanechali v tomto území veškerý svůj majetek a přivezli s sebou jen nejnutnější věci. Po soupisu uprchlíků, který se konal 9. října, zjištěno, že v obci naší se zdržuje na 150 uprchlíků, kteří jsou po různu ubytováni.

Vlivem událostí jest patrno, že některé životní potřeby stoupají v ceně. Chléb nezdražil, zato však maso a tuky podražilo. Okresní úřad v Rakovníku vyhláškami nařizuje, aby životní potřeby nebyly zdražovány. Zdražovatelé budou trestáni peněžitou pokutou nebo vězením.

V druhé polovině října se vrátilo mnoho vojínů-záložníků do svých domovů, avšak mnozí jsou dosud ve zbrani, jelikož není dosud rozhodnuto o změně hranic slovensko-maďarských. Taktéž okupace Těšínska polským vojskem byla provedena v tomto měšíci a Polsku bylo přivtěleno. Takovými Slovany jsou Poláci.....!

28. ŘÍJEN. 1938

Letošním 28.říjnem měla naše republika oslaviti dvacáté výročí svého trvání. Vlivem událostí pro naší republiku velice smutných, bylo nařízeno, aby pro letošní rok nebyl 28.říjen oslavován jako léta minulá, nýbrž aby se pracovalo jako obyčejný pracovní den. Tím má býti dokázáno, že obyvatelstvo našeho státu má smysl pro tvoření nových hodnot.

Skutečně 28.října v naší obci se pracovalo jako o jiný pracovní den, s výjimkou dělnictva šamotové továrny, kde se následkem omezení provozu z větší části nepracovalo. Rovněž i ve škole se normálně vyučovalo.

Počasí v měsíci říjnu bylo nestálé, z převážné většiny podmračno. Slunce málo svítilo, přeprškly a mlhavé počasí. První neděle v říjnu byla velmi krásná, na to se dostavují podzimní mlhy. Ku konci měsíce nevlídné a sychravé počasí.

Následkem zabraných dolů ze Sudetské části Čech nastala přestávka v dodávání hnědého uhlí. Zásoby uhlí jsou vyčerpány vzávodech i domácnostech. Současně projevuje se i větší nezaměstnanost, v lesích selských i státních dějí se značné škody opatrováním paliva.

V obci jest dosti rušno zejména ve večerních hodinách, kdy vojíni zdejší posádky procházejí obcí a též i zazpívají. Jsou ubytováni v selských usedlostech i chalupách. Ráno o 6.hod. zatroubí vojenský trubač „budíček" a večer o 9.hod. „večerku".

Hostince jsou hojně vojíny navštěvovány. I obchodníci mají větší odbyt zboží. Občanstvo se s vojíny velmi dobře dorozumívalo a při odchodu z naší obce obdrželi pečivo, ovoce a jiné potraviny. - Staly se případy, že někteří vojíni, mající v opatrování vojenské koně, nešetřili hospodářům, u kterých byli ubytováni, zásoby píce pro hospodářský dobytek, a značnou část píce i slámy spotřebovali pro svěřené jim vojenské koně.

Hospodáři jsouce si vědomi, že píce byla spotřebována koňmi naší armády, nežádali náhrady, ačkoliv měli možnost tak u vojenské správy učiniti.

Měsíc listopad jest vlhký, mlhavý a deštivý. Jen několik dní v měsíci bylo slunečno, a to až v posledním týdnu listopadovém. V tomto měsíci byly pouze dva menší mrazíky a to 1.- a 27.listopadu.

Počátkem měsíce byl silný vítr, který trval s menšími přestávkami tři dni. Silný vítr jest vždy dobrodiním v naší obci chudším občanům, neb v bukových lesích u Červeného kříže, v Blatných dolíkách, Kotlinách a na Merklovce napadá hojnost suchých větví, které občané sbírají a tak se zásobují dřívím na zimu.

Polní práce jsou již vesměs ukončeny, jen se pole přeorávají a připravují pro jarní práce.

Zatmění měsíce.

Dne 7.listopadu v pondělí o večerních hodinách pozorovali naší občané zatmění měsíce. Počátek celého zatmění tvořil zemský polostín vržený na měsíční (lunární) kotouč. Tento děj nastal o 8.hod. 39min. (20^{39} hod). Tím okamžikem vstupuje měsíc (luna) do stínu, ale prakticky není na měsíčním kotouči vůbec nic viděti. Teprve od 9hod. 40min. (21^{40} hod). počalo pozvolné zakalování měsíce. Do 10 hod. 45min. (22^{45} hod.) postoupil plný stín přes celý měsíční kotouč a v tomto plném stínu setrval 1hod. 15min. Po tu dobu byl měsíc podivuhodně zbarven.

Úkaz ten trval ještě několik minut po půlnoci. Měsíc byl v úplňku a obloha byla zatažena lehkými mraky, proto pozorování bylo ztíženo. Někteří občané vytrvali dívati se na zatmění měsíce dlouho do noci.

V sobotu dne 12. listopadu odjíždí z naší obce vojíni, kteří byli po usedlostech ubytováni. Na Masarykově náměstí bylo shromáždění všeho vojska, koní, děl a vozů. Odtud v ranních hodinách bylo

bylo pochodováno směrem k Rakovníku. S vojskem se přišlo rozloučiti občanstvo. Děti se zájmem sledovaly přípravy vojska k odchodu.

Dne 24. listopadu jest občanstvo znovu pobouřeno jednáním německé říše. Ten den jest zabrána obec Kounov a Janov. V Kounově jest 60% Čechů a Janov jest ryze český. Mezi občanstvem jest stálý pocit nejistoty. Dojemně působilo, kterak v den zabrání obce Janova německým vojskem, tamější jeden občan téměř po celý den nepřetržitě hrál na tahací harmoniku jednu a tutéž písničku:

„Ta naše písnička česká,
ta je tak hezká, tak hezká,
tak jako na louce kytička
vyrostla ta naše písnička;
až se ta písnička ztratí
pak už nic nebudem mít,
až jednou pomine, všechno s ní zahyne,
potom už nebudem žít....!"

Dne 30. listopadu zvolen byl v poslanecké sněmovně v Praze novým presidentem Československé republiky dosavadní president Nejvyššího soudu v Brně - Dr. Emil Hácha.

Nový president republiky narodil se 12. července 1872 v Trhových Svinech. Záhy po svém zvolení ujal se úřadu a jmenoval novou vládu včele s ministerským předsedou Rudolfem Beranem.

Nově zvoleným presidentem a novou vládou vcházíme do údobí ohromné práce na vybudování naší obnovené Druhé republiky.

Prosinec. Dosud žádných mrazů ani sněhu není, ačkoliv jest již po půli měsíce. Obloha stále zatažena, teplota 6-12°C, někteří hospodáři znovu orají svá pole.

Aby zmírněn byl nedostatek uhlí, obnoveno bude dolování na Belšánce. Spracemi pro dolování bylo již počátkem tohoto měsíce započato. Na obnově dolu „Belšánka" pracují horníci, kteří se vrátili ze zabraného území severních Čech.

V šamotové továrně jest v některých odděleních zastavena práce následkem nedostatku uhlí. Dělníci, kteří dočasně v továrně přišli o práci, pracují na odklizení zahrádky a úpravou okolí před obecním úřadem na Masarykově náměstí.

Konečně po 15. prosinci po teplých, pod mračných dnech zjasnila obloha a počíná vydatně mrznouti.

21. prosince byl mráz -11°C — 22. t.m. stoupla -17°C

22. prosince napadlo síla sněhu as 15cm. Druhý den na to se dostavil mráz o síle -18°C.

V noci ze 23. na 24. prosince o 1. hod s půlnoci vypukl požár v lese „Loužku", kde shořela dřevěná bouda patřící Anglo-české uhelné společnosti. Následkem množství sněhu se požár nerozšířil a byl brzo uhašen.

Těsně před Vánoci zamrzl rybník v obci a naší mládeží jest po celý den i večer hojně navštěvován. Sportovní klub „Sparta" rybník pronajal a zřízeno na něm elektrické osvětlení a dřevem ohraničené kluziště pro zimní sport zvaný hockey". K zápasům jsou zvány mužstva z blízkého okolí a též i z Prahy. Na rybníce jest veselo dlouho do hodin večerních. Čistý rybník o letošní zimu není pro zimní sport vyhledáván jako zimy předchozí, jelikož rybník přímo v obci jest postačující a hlavní výhoda, že sportovci i sportovní občanstvo to mají doma."

Letošní svátky Vánoční jsou pod sněhem a mírně mrzne. O Boží Hod dne 25. prosince mezi 6-7 hod. ranní pozorována hvězda „Jitřenka" ve značné velikosti. Jiné hvězdy nesvítily, obloha pod mraky, než na východě výsek oblohy jasný a Jitřenka zářila jasným bílým světlem. Úkaz byl zajímavý proto, že se udál zrovna o Boží Hod a tak připomínal hvězdu betlémskou.

Sníh a mírné mrazy trvají až do konce tohoto roku.

Tento pohnutý, dramatický rok byl zakončen veselým Silvestrovským večerem, který pořádala Dělnická tělocvičná jednota v sále hostince „u Konopásků", a taneční zábavou v sále hostince „u Polívků", kterou pořádala Vlastenecko-dobročinná obec baráčníků „Loužek". Oba podniky byly hojně občanstvem navštíveny.

Různé:

Od povolení lékárny za 10 měsíců vydal zdejší lékař 4266 receptů na léky pro nemocné. Tyto léky by dříve musely býti přineseny z lékáren rakovnických. Přičiněním člena obecní rady a předsedy finanční komise p. Sečna Jos., zřízena lékárna v místě. Uvedený počet receptů by si vyžádal za dobu 10 měsíců 34.128 km. cesty do Rakovníka a zpět. Tento počet km cesty byl občanům ušetřen na chůzi.

V červenci t.r. odešel na trvalý odpočinek ředitel místní školy pan Vladimír Fejfar. Odstěhoval se do Nového Strašecí, kde již dříve působil. Za jeho působení na zdejší škole bylo patrno, že svědomitě a vzorně se staral o rozkvět školy, zejména však v sociální péči o mládež.

X. Všesokolský slet v Praze.

Vstupujeme do dnů sletových ve 20letém trvání republiky. Tyršovo sokolství jest nejvýraznějším kladem našeho života. X. všesokolským sletem podstoupil nejen Sokol, ale všechen lid velikou zkoušku své národní, občanské a lidské zdatnosti před zraky Evropy a před celým světem.

Tento slet měl býti projevem kulturní vyspělosti, mravní ucelenosti i vyzrálosti naší všestranné statnosti. V tomto sletě dalo sokolstvo všechny své schopnosti a síly. Jediná touha plála ve všech sokolských srdcích zajistit národu zdraví i sílu a zajistit tak našemu státu pokojný rozvoj a stálý pokrok. Tento slet dokázal celému světu, že v kázni jest jednotnost a síla a sjednocenou silou se vždy zvítězí.

Zájem ciziny byl veliký. Američtí Sokolové se již trousili od května. Na slet přijeli delegáti všech evropských států - vyjma Německa a Italie. Nepřijeli též polští sokolové. Tak se ukázal slovanský národ - lépe vedoucí jeho. Američané navštívili brzy po příjezdu hrob Osvoboditele T. G. Masaryka a jeho šlechetné choti.

Do X. všesokolského sletu vřaděno cvičení pražského žactva dne 29. května 38. Přes špatné počasí se toto žactvo pěkně drželo. Dne 12. června den studentstva (IV. středoškolské hry). Vlastní cvičení sokolského žactva dne 18.–19. června. Byl to vlastně první slet žactva. Žáci z celé republiky a žákyně z oblastí pražských žup.

Cvičilo 15.680 žákyň, 17.072 žáků. Z Lužné pouze žáci v počtu 8. Průvod žactva z 50 žup o 27.743 členech. O ubytování a zábavu žactva vzorně postaráno. Ze všech částí republiky vysláno v den žactva po 2 žácích měšťanských škol do Prahy a byli primátorem Zenklem uvítáni. – 26.–27. června den dorostu. Cvičí také jugoslávští dorostenci a to 560 dorostenců a 192 dorostenek. Dojemné a krásné je bratření se s našimi dorostenci. Předávají našim dorostencům obraz prince Petara a naši jim dávají křišťálový pohár. Na cvičení dorostu se přijel podívati president republiky Dr. E. Beneš a také je pochválil. Před očima 170.000 diváků dokazuje

dorost, že jest opravdu nadějí národa. Zvláště krásné a působivé bylo cvičení dorostenek. Zasloužilo si opravdové pochvaly. Cvičilo 17.160 dorostenců z 52 žup, tolik též dorostenek. Z Lužné cvičilo asi 20 dorostu. V průvodu Prahou se zúčastnilo – 25.142 dorostenců a 29.273 dorostenek. Celkem 54.415. Celkem v průvodu 60.674. Včtento den byla Praha celý den a noc vzhůru.

Hlavní sletové dny byly 3.-4-5. července. – 6. červenec byl den vojska. Do Prahy se sjelo přes 600.000 lidí ze všech koutů republiky. Jakási předtucha zlých dob, které pozoleji se dostavily, byla viděti na všech. Sjeli se sem nejen sokolové ale i nesokolové, nepřátelé. Tyto dny, jako by celý národ bez rozdílu stavů kladl důraz na cěsství. Škoda, že to nebylo chápáno dříve, až po květnových zkušenostech. O každém dnu sokolském stadion doslova nabit obecenstvem (150.000-200.000 lidí). Před jeho zraky se rozvinul krásný, ladný obraz cvičení mužů a žen, Jihoslovanů, Rumunů, Američanů, Švýcarů, jízdy. Cvičí přes 16.000 členů a přes 16.000 členek československých Sokolů, 576 žen sokola jugoslávského, 1504 mužů sokola jugoslávského.

Hlavní den sokolského sletu započal dne 3. července t.r. o 14½ hod. dělovými ranami a vypuštěno 3.000 holubů. Z Lužné cvičilo 15 členů. Závěrem všech hlavních sletových dnů jest překrásná scéna „Budovat a bránit!" – 5. července se sokolové poklonili památce M. J. Husa. Průvod 6. července začal přesně v 9. hod. a skončil ve 14½ hod. Trval 4 hod. 20 min. V průvodu šlo celkem 66.312 sokolů, všech v průvodu i s nečleny 73.418 osob. Průvod defiloval před hodnostáři a presidentem Dr. E. Benešem na staroměstském náměstí holem starom. radnice, kde byla zřízena kni tribuna.

Sletové dni vyvrcholily dnem vojska 6. července, který měl vyjádřit dle Tyrše, že jen národ zdravý, branným jest. Cvičí spřátelené armády: Rumuni v počtu 210, Jugoslávci 243, našeho čs. vojska 2646, jezdců 192, 8 děl a 6 spřežením tančí čtverylku. Působí letadla. Velká pozornost Novákově akrobacii. Na všech hlavních dnech jest přítomen pres. republiky Dr E. Beneš. Veliké dílo dokonáno. Hlasitě se řeklo přátelům: „Takoví jsme!" a nepřátelům: „Ruce pryč!" Skončila krásná pohádka, která byla pečlivě připravena.

Spolek přátel legionářů čítal v roce 1938 celkem 36 členů. Založen byl v říjnu v roce 1937. Účelem spolku jest, aby přispíval spolu s Národním osvobozením a Obcí legionářskou k zabezpečení a k obraně československé republiky v duchu zásad presidenta Osvoboditele.

Obecní knihovna čítá koncem roku 1938 – svazků knih zábavných 1396 a poučných 242. Během 3 měsíců bylo 1950 výpůjček – z toho 300 výpůjček poučných. Sokolský biograf odvedl za tento rok 2% z hrubého příjmu 742·90 Kč. Knihovní rada sestává z těchto občanů: Žika Václav, Knot Václav, Čibera Josef, Červený Karel, Hudec Rudolf, Brdáček Bohumil, a Hamouz Josef. – Tito občané s láskou a nezištně knihovní záležitosti vedou.

Stav chmele a ceny obilí v roce 1938.

Žižu chmele v naší obci sklizeno za tento rok celkem 176. Cena jeho byla 500 Kč — 1000 Kč. Teprve když chmel byl v obci všechen vyprodán, stoupla cena až přes 2000 Kč. Dlužno připomenouti, že pěstitelé chmele nejsou za jejich námahu a péči tak odměněni jako mnozí obchodníci chmelem. – Letos se vyskytovali tito škůdcové chmele: částečně svilušky a mšice a silně peronospora, proti které se musí příštím rokem stříkat bordorskou jíchou.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Ceny obilí byly tyto: Žito 140·– Kč, ječmen 130·– Kč, pšenice 160·– Kč., oves 120·– Kč., hrách 200·– Kč, vikev 140·– Kč.

Zaměstnanost v roce 1938. V šamotové továrně byla zaměstnanost během roku obstojná až na podzim a v zimě se pracovalo omezeně 2–4 dni. Mzdy se dělnictvu nezvýšily, přes to, že ceny životních potřeb, zejména masa a tuků značně stouply. – Dělnictvo na dráze u vrchní stavby rovněž omezeně pracuje a to 3 dni v týdnu. Lesní dělnictvo, pokud počasí dovoluje, jest dostatečně zaměstnáno. – Mzdy dělnictva v šamotové továrně se pohybují od 2·70 Kč až 3·70 Kč na hodinu u muže, u ženy 1·20 – 2·40 Kč. –

Ceny uhlí a dříví: Následkem zabrání dolů říší Německou v pánvi severočeské, projevuje se nedostatek uhlí a proto značně podrazilo. – 1 q uhlí hnědého prodává se za 18–26 Kč. – uhlí kamenného 15–22 Kč. Palivové dříví se prodává 1 m³ I. třída za 90 Kč. – II. třída 70 Kč. Pro značný odbyt dříví ve státních lesích, není mnohdy ani k dostání. – V jarních měsících zřízena v bývalé elektrárně na Bělšance výrobna dřevěného uhlí a chemických výrobků ze dřeva. Spotřeba dříví pro tento průmysl jest značná. Vyrábí se tam též ocet.

Stavební ruch v obci nebyl letos žádný, jen se dostavěly dva nouzové domky v Komenského ulici (Rožskalí). Počet domovních čísel koncem roku jest 388. – Pro nejisté poměry ve státě a sklon k válce – nebylo zájmu o provádění staveb.

Cena elektrického proudu byla: za 1 Kw světelnou 2·85 Kč. za 1 Kw pro motory elektrické ~~1·50~~ Kč. 1·45

Hudba a zpěv. Mládež dosud si libuje v „Jazz" hudbě i zpěvu cizího rhytmu. Odklon od krásné české písně i hudby trvá. Zřídka kdy slyšíme hudbu a nápěv české národní besedy a jiných staročeských, krásných valčíků, mazurek a polek. Místní hudebníci, aby vyhověli moderním požadavkům naší mládeže, jsou nuceni ač mnohdy neradi, bráti do svých pořadů to, oč se žádá, t. j. „Jazz" hudba.

Rozpočet pro obec Lužnou na rok 1939.

Rozpočet činí: 155.497·– Kč.
řádná úhrada: 48.350·–
Schodek = 107.147·– Kč.

Schodek se uhradí následovně:

125% k dani činžovní ze základu 4.158·75 Kč. což vynese 5.198·– Kč. – 300% k daním ostatním ze základu 33.983·15 Kč. jež vynese 101.949 Kč. = celkem 107.147·– Kč.

Rozpočet chudinský na rok 1939 jest 2.200·– Kč.

V roce 1938 zemřelo osob dospělých 31 – dětí 1 – celkem 32

znamenalo v tom samém roce 31 dětí.

Ku konci roku 1938 čítá naše obec 2250 obyvatel.

Obchody a živnosti. V roce 1938 bylo v naší obci celkem 40 obchodů a živností. Z toho obchodů zbožím smíšeným 5 – včetně dvou prodejen konsumního družstva „Budoucnost", řeznictví 3 – včetně řeznictví v nádraží Lužná-Lišany. – pekařství 2, – cukrářství 1 – trafiky 4 včetně nádraží. – holičství 3. — kovářství 2. — kolářství 2. – výroba cementového zboží 1. – truhlářství 2, – prodejna obuvi fy Baťa 1. – hostinců v obci 5 – na nádraží Lužná-Lišany – 3, – celkem 8 hospod. – Mimo toho 5 živností povozníckých, a několik prodejen piva v lahvích.

Rok 1938 byl osudný pro náš stát, neb bylo naší republice odňato značná část území. Tím jest tento rok historický a zůstane pro budoucí časy pro národ náš jako vykřičník naší prvé republiky. S velkým nadšením, však s bolestí v srdcích budujeme Druhou republiku, jako malý ostrůvek v rozbouřené a na války připravené Evropě.

1939.

S velkými nadějemi vstupujeme do Nového Roku s vědomím, že tento rok nemůže nám již přinésti tolik neštěstí jako rok právě minulý.

Sníh, který napadal na Vánoce, o Nový Rok drží ve stejné síle. Uprvém týdnu lednovém byla slabá obleva a na to menší mrazy. Zima jest dosud mírná. Po půli měsíce jest bez sněhu, blato a teplo. Dne 17. ledna bylo +11°C tepla. Včelky létaly z úlů, dešťovky vylézaly ze země.

Hloubení dolu v Loužku pokračuje pomalu, neb jest nutno odstřelovati skálu a čerpati vodu, která se vyskytla ve značném množství. Od září minulého roku do 15. ledna t.r. dosíleno hloubky 48 m. - Průměr dolu jest 5 m. Uhlí dosud není ani tak zvané povrchové. Na dole „Belšánka" objeveno uhlí vhloubce 8 m - vrstva o síle 1 m 50 cm. Uhlí jest slabší jakosti. Obnoveno dolování „na Kozlovně" počátkem tohoto roku.

Okresní úřad v Rakovníku oznamuje členům obecního zastupitelstva volením za stranu komunistickou, že podle §- 11. vládního nařízení ze dne 23. prosince 1938 čís. 355 Sb. z. a n. a §§ 10, 14, a 20 zákona ze dne 25. října 1933 čís. 201 Sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 20. prosince 1934 čís. 269 Sb. z. a n. pozbývají funkce v obecním zastupitelstvu, radě a všech obecních komisích. O tomto rozhodnutí byl klub komunistických zástupců vyrozuměn dne 26. ledna 1939. - Ten den konána řádná schůze obecního zastupitelstva, na kterou se již komunisté nedostavili. Vlivem nových poměrů tato změna přišla a dlužno zaznamenati, že komunističtí zástupci vobecním zřízení pracovali pro blaho a rozkvět obce a hájili vždy právo chudých občanů.

K.S.Č.

Ustavení sboru pro sbírání odpadků (kovy, kosti, nebarvené sklo a různé). Ustavení sboru nařízeno vládou prostřednictvím okresních úřadů. Sbor byl ustaven dne 9. ledna 1939 a sestává z jednotlivých členů místních spolků (hasiči, D. T. J., Sokol). Výnos z prodeje odpadků připadne škole.

Branná výchova. Zákonem ze dne 1. července 1937 jest nařízeno, aby mládež obojího pohlaví zúčastňovala se branné výchovy. Za tím účelem zřízeno branné středisko v Lužné pro obce Lužnou a Lišany sokolím. Velitelem branného střediska jest nadporučík v záloze pan Václav Krob, učitel na zdejší škole. Branná výchova zahájena byla dne 29. ledna 1939 v sále hostince u Konopásků, jejíž další provádění bylo nařízením okresního úřadu prozatím přerušeno.

Sbírka pro děti uprchlíků. Dne 6. ledna t.r. provedena byla vesměs státními zaměstnanci a učiteli sbírka pro chudé a strádající děti uprchlíků ze zabraného území. Tato sbírka vynesla 4075 Kč. v naší obci.

V lednu řádila mezi obyvatelstvem chřipka, která se značně rozšířila. Postižení občané byli nuceni několik dní, v horších případech i několik týdnů stráviti na lůžku.

Počátkem tohoto roku místo bývalých politických stran ustaveny pouze dvě strany a sice „Národní jednota" a „Národní strana (pracujícího lidu) práce". Nové poměry donutily, aby občanstvo v našem státě nebylo tříštěno na mnoho politických stran, což i naše občanstvo plně pochopilo.

Plesy v měsíci lednu. První ples byl v sobotu dne 14. ledna v hostinci „u Polívků", který pořádala Vlastenecko-dobročinná obec baráčníků „Loužek". Ples byl četně navštíven. Čistý výtěžek 190.-Kč byl věnován pro uprchlíky ze sudetského území. Druhý ples byl pořádán dne 21. ledna „u Konopásků". Výtěžek z tohoto plesu bude použit na zakoupení sportovních potřeb. Ples byl rovněž četně navštíven. Třetí ples byl pořádán dne 28. ledna sborem dobrovolných hasičů. Návštěva značná.

Změna názvu naší měny. V lednu byl pozměněn název naší měny. Dosud užívaná písmena Kč se ruší a značí se pouze K.

Únor. V měsíci únoru značně mrzlo. Od 1. února do 9. mrazy. Sníh není. Od 10. února pod mraky, tepleji, přepršky. Podmračné počasí trvalo pouze čtyři dny a opět mrzlo. 18. února déšť, od 19.-26. února slabší mrazy. 27. února husté prší. Poslední den v měsíci opět mrzne.

Plesy v únoru. 4. února konán ples hlinodělníků (šamotářů) u Konopásků, který byl slabě navštíven. Ten samý den pořádány tělocvičnou jednotou „Sokol" u Polívků „Sibřinky". Účast značná.

V sobotu dne 11. února pořádala Dělnická tělocvičná jednota v Lužné karneval na ráz „Cesta kolem světa". Účast zejména mládeže byla značná. V sobotu dne 18. února konán ples Národní strany práce, který však byl slabčji navštíven. Oba tyto plesy konány byly v hostinci u Konopáků.

Masopustní úterý jest 21. února. Maškarní merendu tento den pořádal Spolek pro chov čistokrevného domácího zvířectva. Účast značná vzhledem k ukončení masopustního období.

Dne 3. února konána řádná schůze obecního zastupitelstva, na které zvolen byl obecním pokladníkem pan Rudolf Kronych, úředník Šamotky. Zvolen byl za pana Žiku Václava, který byl zbaven funkce jako příslušník rozpuštěné strany komunistické.

Dne 10. února v pátek zemřel v Římě papež Pius XI. Za tím účelem na znamení smutku v církvi římskokatolické vyvěšen byl též na velké věži našeho kostela smuteční prapor.

Veřejná dražba zaschlých a nemocných stromů ovocných podél okresní silnice od katastru rakovnického až k Lišanům, konána byla 25. února. Prodáno bylo celkem asi 100 stromů, za které bylo pro obecní pokladnu strženo 620·— K. Majitelé pozemků jsou vyzváni obecním úřadem, aby vysázeli stromy nové na okraji svých polí podél silnice. Stromy, které byly prodány a poraženy, vysázeny byly v roce 1911.

BŘEZEN.

Počátkem března slabší mrazy, přes den krásně avšak chladno. V druhém týdnu deštivo a blato. 8. března umrzlo, sněhový poprašek, silný, studený vítr, podmračné počasí.

V noci na neděli 12/3 napadal sníh a zůstal ležeti. 13. března napadal sníh znovu, takže jest sněhu bílo jako uprostřed zimy. 14. března padal opětně sníh. 15. března sněhová vánice, mrzne a silný, studený vítr. Několik dní sníh ležel, ale v menším množství. 21. března o první jarní den byl silný mráz. Ku konci měsíce mrazy polevily a padá opět sníh, který však již rychle taje. Cesty jsou blátivé.

1. března rukovali branci, kteří byli odvedeni letos loňského roku z jara. Vzhledem k událostem posledních

měsíců byla těmto brancům doba k nastoupení činné služby vojenské prodloužena do 1. března 1939.

Pouť na Lány. Dne 5. března zúčastnilo se mnoho občanstva naší obce pouti ku hrobu presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka v Lánech. Tento den nesčetné proudy lidí z okolí i vzdálenějších míst zúčastnili se pietní vzpomínky na T. G. Masaryka. Malý hřbitůvek v Lánech byl pocelý tento den láhmy přeplněn.

Přáním každého účastníka bylo shlédnouti prostý hrob našeho nezapomenutelného T. G. Masaryka a jeho ušlechtilé choti Charlotty Masarykové.

Na oslavu 89. narození T. G. Masaryka promítán byl film „Poslední léto presidenta Masaryka". Tento film byl promítán 6. března v bio Sokol u Polívků. Účast občanstva značná.

Osvětová komise místní uspořádala rovněž oslavný večer v kreslírně měšťanské školy dne 7. března v den 89. narození T. G. Masaryka.

Dne 7. března konána řádná schůze obecního zastupitelstva, na které starosta obce pan Hudec František vhodným proslovem vzpomněl 89. narození presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka. Na této schůzi projednávány přestavby domků čp. 52 a 245. Usneseno tyto přestavby nepovolovati vzhledem k tomu, že domky jsoucí ve středu Masarykova náměstí, musí dříve či později býti odstraněny, aby tak bylo celé Masarykovo náměstí volné.

Politická a hospodářská situace v našem státě dosud nevyjasněná, rovněž v celém světě jest horečné zbrojení a přípravy na války. Na ulicích, v hostincích a při různých příležitostech nemluví se takřka o jiném, nežli o poměrech v jakých právě žijeme. Panují různé pověsti o tom, co se ještě v těchto historických dobách může státi.

Pronájem obecních pozemků. V neděli dne 12. března konána v hostinci u Kováře dražba na pronájem obecních pozemků. Občané budou míti obecní pozemky pronajaty na dobu 6 roků.

Dne 14. března 1939 odtrženo Slovensko od Čech a Moravy a stalo se samostatným státem. Tato událost dojala každého uvědomělého Čecha.

Poslední dnové našeho československého státu.

Po smutné události dne 14. března 1939. kdy bratrské Slovensk přestalo býti součástí našeho státu, nastává opět pro národ naš mnoho těžkých chvil.

15. březen 1939.

Občanstvo naší obce se probouzelo do dne plného sněhových bouří, vánicí a zimy. Ulicemi a polí[illegible] ječel mrazivý vítr od severo západu a svou chladností a ostrostí prolínal vše. V takovém bou livém čase došla ráno k 6.hod. první zpráva při níž srdce zaúpěl

A pak jedna zpráva za druhou jako lavina pustošící hrůza srdce. Říšskoněmecké vojsko obsazuje celé území Čech a Moravy. O 8.hod. ranní vešly první německé oddíly do Prahy a jiných měst našeho státu. Okresním úřadem v Rakovníku byly vydány vy hlášky, aby postupujícímu vojsku německému nebyl činěn odpor a jeho rozkazům a přáním, aby bylo se strany občanstva vy hověno. Rovněž obyvatelstvo jest vyzváno, aby zachovalo klid v těchto těžkých chvílích českého národa. Každý sebemenší odpor se strany občanstva byl by okamžitě zlomen německou hrubou mocí všemi prostředky. Kancléř Hitler zajistí českému národu autonomní vývoj a svébytnost. Území Čech a Moravy jest připojeno k říši německé a vstupuje vžívot jako

„Protektorát Čechy a Morava."

Tento den byly všechny obchody přeplněny kupujícími a téměř vyprodány. Lidé z obavy a nejistoty dnů příštích opatřovali sobě nákupy na delší dobu. Rozhlasem i v novinách obyvatelstvo upozorněno, že tyto nákupy jsou zbytečné a zásobování lidu jest zajištěno.

17. března v hodinách dopoledních vešlo říšskoněmecké vojsko do Rakovníka. Tento den dopoledne přiletělo větší množství říšskoněmeckých letadel nad Rakovník, Lužnou a okolí.

Počínaje 17. březnem nařízena jízda vpravo v celém území Čech a Moravy. Toto nařízení se týká jak motorových vozidel, povozů, tak i jízdních kol a pěších.

18. března vydány říšskoněmeckými úřady první německo-české vyhlášky. Český text vyhlášek byl tištěn velice vad nou češtinou. Vyhláškami oznamuje generál Blaskovitz oby vatelstvu, že z rozkazu Vůdce a říšského kancléře Hitlera přejímá veškerou moc v zemi české.

Policejní hodina pro hostince stanovena do 20.hod. večerní. V době od 24. hod. do 6. hod. ráno nesmí nikdo opouštěti svoje obydlí vyjma železničářů, lékařů a osob jdoucích do svého povolání. Musí však míti potvrzení obecního úřadu a říšskoněmeckých úřadů vojenských.

uzavírány jen tak zv. směrnice, které však nejsou závazné pro všechny zaměstnavatele.

Právě v Německé říši velmi se dbá, aby dělník a zaměstnanec nebyl zkracován, a aby za svou práci dostal dobře zaplaceno. V Německu je brán ohled na zaměstnance s více dětmi, což přirozeně se příznivě odráží i v úseku populačním.

Pro rašlné důchody pracovní nemění ani tak rozhodující absolutní výše výdělků, jako pohyb cenové hladiny. Pozoru je hodné, že právě v Německu se věnuje tak značná pozornost kontrole cen, které nezaznamenávají takových výkyvů, jako u nás. Co je platno dělníkovi, že si přinese v sobotu poměrně slušnou výplatu, když však jeho žena s ní nevystačí ani do konce týdne pro vzrůstající drahotu, zejména bytů.

Lze proto právem očekávat, že za nových poměrů i u nás bude veden boj proti drahotě a neodůvodněnému zdražování tak důrazně, jako v Třetí říši, a že zejména na kartelovém úseku hospodářství bude zjednán pořádek. Pakliže se podaří zlikvidovat nezaměstnanost prováděním velkých investičních prací, zvláště pak komunikací, připínajících naši domovinu na dopravní tepny německé, dozajista se to odrazí v blahobytu všech, kteří chtějí pracovat.

hospodářství

[illegible] zbraní jsou upozorněni, aby dne 19. března [illegible]ně i střelivo. Odevzdávati se nemusí zbraně majitel střelné zbraně označí svoje jméno jest zbraň zabalena a tak ji odevzdá.

[illegible] mládeže od 6-14 roků. Stravování zahaje[illegible]čeno 15. března. Celkový počet stravovacích [illegible]ý počet stravovaných dětí 53.- Celkem [illegible]o dávek (polévek) 2031.

[illegible]ravování činilo 1300.- K

[illegible]tní subvenci 500.- „ -

Schodek činí 800.- K.

[illegible]ci prováděl spolek „Rodičovské sdružení [illegible]užné," kterýžto spolek uhradil rovněž

[illegible]měrů byla i naše armáda rozpuštěna a branci [illegible] 1. března — vrátili se 20. března z vojny domů.

[illegible]ostupně z vojny propouštěno.

[illegible] dostaviti branci z naší obce k odvodu do Ra[illegible]dvolán následkem nových poměrů. Branci [illegible] a Morava nebudou do říšskoněmecké armády

Následkem březnových mrazů nebylo dosud možno započíti s jarními pracemi v polích. V posledním týdnu březnovém jest sněhu nepatrné množství a to jen v lesích a v místech, kde nemůže slunce. Poslední dni v měsíci déšťivo, chladněji a sněhové přeháňky.

Vyhláškami ze dne 27. března t.r. upozorněno občanstvo, zejména majitelé radiopřijímačů, aby nebyla poslouchána Moskva (Rusko) vyšším kruhu návštěvníků soukromých bytů. Přistiženým bude zabaven radiopřijímač a mimo toho budou přísně potrestáni. Nařízení se stalo vzdušledku boje proti komunismu a marxismu.

Vedle naší koruny jest zákonitým platidlem v zemi České a Moravské též říšskoněmecká marka. Prozatím jest stanoveno 10 K naší měny do jedné marky říšskoněmecké.

30. března usnesla se obecní rada na úpravě cesty od fotbalového hřiště na Ohradě až k Brůdku. Cesta byla po slední dobou nezpůsobilá pro jízdu i pěší. Zřízeny jsou příkopy a cesta rozšířena. Náklad na tuto úpravu cesty jest K 4541.- Úpravou započato 31. března a jsou tak zaměstnáni místní nezaměstnaní a uprchlíci ze Sudetského území.

Vyhláškami ze dne 30. března zrušen zákaz zdržovati se v době od 24. hod. noční do 6. hod. ráno mimo obydlí bez povolení úřadů.

Poslední dnové našeho čes

Po smutné události dne 14.
přestalo býti součástí našeho stá
mnoho těžkých chvil.

15. břez

Občanstvo naší obce se probo
bouří, vánicí a zimy. Ulicemi a
západu a svou chladností a ostr
livém čase došla ráno k 6.hod.

A pak jedna zpráva za druhé
srdce. Říšskoněmecké vojsko obsaz
8.hod. ranní vešly první němec
našeho státu. Okresním úřadem
hlášky, aby postupujícímu vojsku
a jeho rozkazům a přáním, aby
hováno. Rovněž obyvatelstvo jest
těchto těžkých chvílích českého
se strany občanstva byl by oka
nou mocí všemi prostředky.
národu autonomní vývoj a sve
jest připojeno k říši německé a vstupuje vžívot jako
„Protektorát Čechy a Morava."

Tento den byly všechny obchody přeplněny kupujícími a téměř vyprodány. Tolidé z obavy a nejistoty dnů příštích opatřovali sobě nákupy na delší dobu. Rozhlasem i v novinách obyvatelstvo upozorněno, že tyto nákupy jsou zbytečné a zásobování lidu jest zajištěno.

17. března v hodinách dopoledních vešlo říšskoněmecké vojsko do Rakovníka. Tento den dopoledne přiletělo větší množství říšskoněmeckých letadel nad Rakovník, Lužnou a okolí.

Počínaje 17. březnem nařízena jízda vpravo v celém území Čech a Moravy. Toto nařízení se týká jak motorových vozidel, povozů, tak i jízdních kol a pěších.

18. března vydány říšskoněmeckými úřady první německo-české vyhlášky. Český text vyhlášek byl tištěn velice vadnou češtinou. Vyhláškami oznamuje generál Blaskovitz obyvatelstvu, že z rozkazu Vůdce a říšského kancléře Hitlera přejímá veškerou moc v zemi české.

Policejní hodina pro hostince stanovena do 20.hod. večerní. V době od 24.hod. do 6.hod. ráno nesmí nikdo opouštěti svoje obydlí vyjma železničářů, lékařů a osob jdoucích do svého povolání. Musí však míti potvrzení obecního úřadu a říšskoněmeckých úřadů vojenských.

Dějinné rozhodnutí v Berlíně

Kancléř Hitler zajistí českému národu autonomní vývoj a svébytnost

Berlín, 15. března. Německá zpravodajská kancelář sděluje:
President českého státu dr. Hácha se dostavil v 1 hod. 10 min. v doprovodu českého ministra zahraničí dr. Chvalkovského k poradě s Vůdcem v říšském kancléřství. Na čestném nádvoří vykonal president českého státu přehlídku čestné setniny oddílů SS., při čemž hudba hrála čestný pochod.
Vůdce přijal presidenta českého státu dr. Háchu ve své pracovně. Při rozmluvě byli přítomni s německé strany pruský ministerský předseda generál polní maršálek Göring, který na přání Vůdcovo přerušil svou dovolenou v Italii a přijel do Berlína v 18 hodin. Rozpravy se zúčastnil i říšský ministr zahraničí šl. Ribbentrop.
Po rozpravě, která trvala hodinu a tři čtvrti, odebrali se president českého státu dr. Hácha a ministr zahraničí dr. Chvalkovský k poradám, jakož i k jednotlivým rozhovorům s maršálem Göringem a říšským ministrem zahraničí šl. Ribbentropem. Po znovuzahájení porad s Vůdcem ve 3 hod. 55 min. ráno byla podepsána následující dohoda:
Vůdce přijal dnes českého presidenta dr. Háchu a ministra zahraničí dr. Chvalkovského na jejich přání v Berlíně v přítomnosti říšského ministra zahraničí šl. Ribbentropa. Při schůzce se jednalo otevřeně o vážné situaci, která nastala na dosavadním česko-slovenském státním území následkem událostí posledních týdnů. Na obou stranách se došlo souhlasně k přesvědčení, že cílem všech námah musí býti zajištění klidu, pořádku a míru v této části střední Evropy. President českého státu prohlásil, že klade osud českého národa a české země s plnou důvěrou do rukou Vůdce Německé říše.
Vůdce přijal toto prohlášení a rozhodl se, že přijímá český národ pod ochranu Německé říše a že mu zaručí autonomní vývoj národního života a jeho vlastní svébytnost.
Berlín, 15. března 1939.

Adolf Hitler — **Dr. Hácha**
von Ribbentrop — **Dr. Chvalkovský**

Majitelé střelných zbraní jsou upozorněni, aby dne 19. března odevzdali svoje zbraně i střelivo. Odevzdávati se nemusí zbraně starých typů. Každý majitel střelné zbraně označí svoje jméno na obalu do něhož jest zbraň zabalena a tak ji odevzdá.

Stravování školní mládeže od 6-14 roků. Stravování zahájeno 16. ledna a ukončeno 15. března. Celkový počet stravovacích dnů 38. – Průměrný počet stravovaných dětí 53. – Celkem za tuto dobu vydáno dávek (polévek) 2031.

Vydání na stravování činilo 1300·– K
Přijato na státní subvenci 500·– „
Schodek činí 800·– K.

Stravovací akci provádělo spolek „Rodičovské sdružení a přátelé školy v Lužné," kterýžto spolek uhradil rovněž schodek 800·– K.

Vlivem nových poměrů byla i naše armáda rozpuštěna a branci nováčci, kteří rukovali 1. března — vrátili se 20. března z vojny domů. Ostatní mužstvo jest postupně z vojny propouštěno.

16. března měli se dostaviti branci z naší obce k odvodu do Rakovníka. Odvod byl odvolán následkem nových poměrů. Branci z Protektorátu Čechy a Morava nebudou do říšskoněmecké armády přijímáni.

Následkem březnových mrazů nebylo dosud možno započíti s jarními pracemi v polích. V posledním týdnu březnovém jest sněhu nepatrné množství a to jen v lesích a v místech, kde nemůže slunce. Poslední dni v měsíci deštivo, chladněji a sněhové přeháňky.

Vyhláškami ze dne 27. března t.r. upozorněno občanstvo, zejména majitelé radiopřijímačů, aby nebyla poslouchána Moskva (Rusko) vyšším kruhu návštěvníků soukromých bytů. Přistiženým bude zabaven radiopřijímač a mimo toho budou přísně potrestáni. Nařízení se stalo v důsledku boje proti komunismu a marxismu.

Vedle naší koruny jest zákonitým platidlem v zemi české a moravské též říšskoněmecká marka. Prozatím jest stanoveno 10 K naší měny do jedné marky říšskoněmecké.

30. března usnesla se obecní rada na úpravě cesty od fotbalového hřiště na Ohradě až k Brůdku. Cesta byla posledními dobou nezpůsobilá pro jízdu i pěší. Zřízeny jsou příkopy a cesta rozšířena. Náklad na tuto úpravu cesty jest K 4541·–. Úpravou započato 31. března a jsou tak zaměstnáni místní nezaměstnaní a uprchlíci ze Sudetského území.

Vyhláškami ze dne 30. března zrušen zákaz zdržovati se v době od 24. hod. noční do 6. hod. ráno mimo obydlí bez povolení úřadů.

Dne 23. března ustaven v Praze ústřední výbor Národního Souručenství. Strany Národní jednota a Národní strana práce jsou likvidovány a v celém území Čech a Moravy jest pouze jediná politická strana pod názvem „Národní souručenství".

Prostřednictvím obecních úřadů jsou rozdány občanům starším 21 roků přihlášky do této strany a zřízeny místní výbory. Vedoucím Národního souručenství jest jmenován odborný učitel Josef Hamouz pro místní organisaci v Lužné.

Během I. čtvrtletí t.r. zemřeli v naší obci 4 dospělé osoby.

4. února zemřel okresní cestář p. Antonín Šajner stár 54 r.
9. března zemřela pí Sémová Josefa ve stáří 58 roků.
16. března zemřela pí Svačhová M.
17. března zemřela pí Ledvinková Marie ve stáří 89 roků.

Duben: Počasí v měsíci dubna: počátkem měsíce slabé ranní mrazy, které trvaly čtyři dni. Od 5–7. dubna pod mraky, déšť a chladno. O Velikonoční svátky bylo krásně a slunečno. Takovéto počasí trvalo do 15. dubna, potom z převážné většiny polmračno, přepršky a vítr. Konec dubna vlhký a vydatný déšť.

Dne 6. dubna 1939 o Zelený Čtvrtek o 9. hod. dopoledne vběhl pod vlak u nádraží Lužná-Lišany v sebevražedném úmyslu zdejší občan Vachtl Jaroslav, skladník místní prodejny konsumního družstva „Budoucnost". Byl ihned mrtev. Občan Vachtl Jaroslav po léta působil v dramatickém odboru Dělnické tělocvičné jednoty v Lužné. Byl výborným komikem a občané ho měli rádi. Není určitěji známo proč sebevraždu spáchal. Stár byl 29. roků. Zanechal po sobě půl roku starého synka. Pohřeb se konal dne 9. dubna o Boží Hod Velikonoční za ohromné účasti občanstva z místa i vzdáleného okolí.

Sbírání odpadků. Dne 15.–16. dubna provedena v naší obci sběrací akce odpadků. Sběrací akci provedli členové místních dosud stávajících korporací. Občané vynesli před svá obydlí staré železo, hadry a jiné odpadky. Vše bylo pak odvezeno do Rakovníka na ústřední shromažďiště.

Dne 20. dubna t.r. v den narození říšského kancléře Adolfa Hitlera nařízeno, aby se v továrnách a jiných podnicích nepracovalo svýjimkou nutných prací. Rovněž na školách se v tento den nevyučovalo. Dělnictvu byl ušlý výdělek uhrazen. Na obecním domě čp. 89 právě zavlál prapor říšskoněmecký. Barva praporu rudá, bílý kruh uprostřed a v kruhu černý hákový kříž.

Dne 23. dubna uspořádána byla náborová akce pro získání členů pro nově utvořenou jedinou stranu v zemi České a Moravské. Strana ma název

„Národní souručenství"

a sdružují se v ní mužové všech vrstev národa od 21. roků.

Členové obecního zastupitelstva spolu s mládeží roznesli dům od domu přihlášky pro tuto stranu. Vložbě od 23. dubna do 1. května získáno v naší obci 729 členů.

8. dubna prodány volražbě zbylé stromy kolem silnice od katastru obce Rakovnické až k Lišanskému katastru. Po odstranění starých stromů vysazují občané přímo na své pozemky stromy nové - švestky. Dosud bylo vysázeno asi 380 stromků (švestky).

Vyhláškou okresního úřadu ze dne 9. dubna oznámeno občanstvu, že se opět zakazuje pobyt v hostincích po 10. hod. večer a zdržování mimo obydlí v době od 24. hod. noční do 6. hod. ráno. Zákaz byl vydán proto, že v Rakovníku 8. dubna vzniklo nedorozumění mezi občany a říšskoněmeckou branou mocí.

Vybírání vkladů: Občané z nejistoty a obavy posledních dnů, vybírají své úspory z místní kampeličky, aby si opatřiti mohli různé zásoby jako: obuv, látky a potraviny. Nejvíce vkladů vybráno bylo v době od 19. března do 16. dubna.

Ustavení výboru Národního Souručenství. V dubnu ustaven výbor Národního Souručenství jehož vedoucím jest odborný učitel Hamouz Josef, členy výboru: Fric Václav, Kronych R. Truksa Fran., Jelínek Jos., Vlček Jos., Hudec Fran., Varyš Ant., Bidrman Jos.

28. dubna byl značný zájem o řeč, kterou promluvil říšský kancléř Adolf Hitler jako odpověď na poselství presidenta Spojených států amerických Roosevelta. Řeč, kterou říšský kancléř promluvil, týkala se nynějších dějinných událostí. Občané, pokud mají radiopřijímače, vyslechli řeč kancléřovu, kterou si nechali do češtiny překládati.

I. Květen.

Letošní První květen zůstává sice svátkem Práce, ale průvody a hudbou nebyly. Stalo se tak jednak likvidováním nebo rozpuštěním politických stran a následkem dějinných událostí, které právě prožíváme. Tento den doporučeno občanstvu, aby pokud mají radiopřijímače, vyslechlo přednášky k propagaci k Týdnu Národního zdraví od 1.—7. května.

Stavební ruch vobci. Letos se staví vnaší obci 6 normal. ních domků a jeden nouzový. Stavební ruch byl by letos větší, avšak následkem nejistých poměrů těžko lze opatřiti úvěr.

7.května byly v Praze na vyšehradský hřbitov slavnostním způsobem trvale uloženy pozůstatky velkého básníka „Máje" Karla Hynka Máchy. Pozůstatky byly převezeny do Prahy z Litoměřic - po známých říjnových dnech, kdy bylo obsazováno Sudetské území říšskoněmeckým vojskem.

Této květnové pietní slavnosti zúčastnilo se též několik občanů naší obce.

Nedostatek vajec. Již dlouho nebyl pociťován značný nedostatek vajec jako letos zejména v jarních měsících.

Vejce se konservují pro zimní měsíce, proto jest po nich velká poptávka. Cena vajec jest 55-75 haléřů za kus. Nedostatek vajec jest zaviněn též novými poměry. Vejce zdražována býti nesmí.

Nádrž na Masarykově náměstí zřízena k účelům požárním, byla vypuštěna vzhledem k tomu, že byla značně bahnem zanesena. Občané jsou vyhláškami upozorněni, aby nádrž vyčistili a bahno si odvezli na komposty.

Po vyčištění bude nádrž opět nádrž napuštěna vodou.

Nouze o různé zboží. Přes různá opatření přec jen drahota stoupá a projevuje se nedostatek látek na oděvy, nitě, vlna a jiné textilní zboží.

Mezi občanstvo jest hlásáno, že nebude k dostání různé zboží, proto se tak překotně kupuje do zásoby ať potraviny nebo oděv, obuv a pod. Veškerý tento zmatek vyplývá z mimořádných poměrů poslední doby.

Práce jest vtuto dobu dostatek, pouze na dráze bylo v dubnu t.r. propuštěno několik dělníků, kteří však získali ihned práci v Šamotové továrně.

Okresní úřad pro bezplatné zprostředkování práce v Rakovníku vyhláškami upozorňuje, že všichni zdraví nezaměstnaní mužové i ženy mohou se přihlásiti na práci do Německa. Přesto, že podmínky pracovní jsou označovány za příznivé, nepřihlásil se z naší obce dosud nikdo.

Proto nezaměstnaní jsou znovu upozorněni vyhláškou Okresního úřadu ze dne 12.-13. května na práce do Německa.

Současně oznámeno, že bude konán odvod nezaměstnaných mužů do 45 roků za účelem získání pracovních sil do Říše.

Kdo odmítne práci do Německa, může býti dán do pracovního útvaru a vyřazen z péče o nezaměstnané.

Dne 14. května na den Matek konána místním Rodičovským sdružením a učitelským sborem „Dětská školní besídka, která se velmi dobře vydařila. Sál hostince u Konopásků byl značně přeplněn.

Spolek Rodičovské sdružení a přátelé školy v Lužné zakoupil pro místní školu zesilovač (tlampač) v ceně 1090 K. od fy Vendelín Čiha v Rakovníku. Dále zakoupen amplion v ceně 125 K a několik gramofonových desek se skladbami předních českých skladatelů.

Ráněn mrtvicí a zemřel přímo při práci v Šamotové továrně dne 16. května t.r. o ½5 hod. ranní dělník Aichinger Alois z Lužné - ve stáří 40 roků.

Dne 16. května t.r. o 11. hod. dopolední zahájilo dělnictvo Šamotové továrny stávku. Stávka byla zahájena proto, že zástupci dělnictva se nedohodli se zástupci firmy. Dělnictvo setrvalo před závodní kanceláří do půl deváté hod. večer. Stávka trvala ještě druhý den. Potom nastala dohoda a dělnictvu vyplacena jednorázová výpomoc od 50 - 190 K. a práce byla opět zahájena.

Velké krupobití postihlo náš kraj dne 18. května ve čtvrtek k 9té hod. večerní. Katastr naší obce postižen byl pouze z části a to směrem severozápadním od hřbitova k nádraží Lužná-Lišany. Na katastru obce lišanské bylo krupobití mnohem zhoubnější. Pohled na zničená pole byl žalostný. Nejvíce utrpělo žito, ovsy a ječmeny byly zachovány. Stromy ovocné měly krásně nasazený květ, byly však krupobitím tak potlučeny, že zůstaly pouze holé větve. Majitelé postižených pozemků, žita buď kosí a zelené suší, anebo nechají znovu růst. Někteří žita zaorali a nasázeli místo žita brambory. Postižení občané jsou obecním úřadem vyzváni, aby hlásili škodu krupobitím způsobenou.

Krupobití bylo provázeno silnou bouří a prudkým lijákem. Staří pamětníci tvrdí, že podobné krupobití bylo před čtyřiceti lety. V Lišanech a v nádraží Lužná-Lišany ležely kroupy ve značném množství ještě druhý den.

18. května t.r. likvidovala místní politická organisace „Strana Práce, neb se připravuje pouze jediná politická organisace „Národní souručenství."

Během měsíce května upraveno místo před budovou obecního úřadu čp. 89. - Zahrádka byla zrušena, zřízen kolem budovy chodník a na straně východní postavena zeď.

V době od 1.—8. června jest prováděn týden čistoty. Majitelé domků byli vyzváni, aby svoje obydlí upravili a domky obílili. Rovněž vyhláškou byli občané vyzváni, aby buď odpracovali 5 hod. pro zvelebení obce, aneb aby složili obnos 15 K k témuž účelu. Pro odpadky určena jsou místa. Před budovou obecního úřadu pokládány jsou skruže cementové a jáma, kde se odpadky prozatím ukládají, se zavážu. Akci tuto provádí Národní souručenství spolu s obcí. Dlužno připomenouti, že se akce zdařila ku spokojenosti.

Počátkem června postavena věž ku zkušebnímu vrtu na dvoře cementárny obc. Václava Šťyse. Zkušební vrt

provádí společnost „Artesia" z Prahy pro Angločeskou uhelnou společnost.

Dne 11. června t.r. sehráno vlastenecko-dobročinnou obcí baráčníků „Loužek" - divadelní představení „Hanička z Podlesí." Divadlo sehráno v hostinci u Konopásků za značné účasti občanstva. Toto představení bylo na žádost občanstva opakováno dne 18. června t.r.

V bio „Sokol" dne 14. června t.r. byl promítán film „Madla z cihelny." V přestávce účinkovali ruští umělci. Přednesli několik ruských písní.

Povodeň. V noci ze soboty na neděli v hodinách po půlnoci strhla se velká bouřka spojená s velkým deštěm, který trval ještě v neděli do ½ 11 hod. dopoledne. 18. června.

Z lesů a polí přišlo mnoho vody, takže louky byly vesměs pod vodou a seno z posečených již luk bylo odplaveno a zaneseno bahnem. Zátopa trvala ještě do druhého dne, kdy se pak pomalu voda ztrácela.

Velká voda nadělala jak obci tak v polích mnoho škody. Občané záhy z rána v dešti odstraňovali nánosy a naplavené seno z míst, kde příval vod byl zdržován.

Mládež využila této velké vody a projížděla se v neckách po vodou zaplavených lukách.

Velká povodeň postihla nejen okres rakovnický, ale i Křivoklátsko, Kladensko a Slánsko.

Chaloupky doškové. Do této doby jest v naší obci 14 obytných domků se slaměnou střechou (došky) a 13 stodol. Některé z těchto domků jsou celé dřevěné, jiné z části dřevěné a zděné. Jsou to čísla popisná: č. 5 - Sajnerová Ant., č. 6 - Ruksa Josef, č. 17 - Kratina Čeněk, č. 19 - Hornová Marie, č. 21 - Ulrichová Julie, č. 29 - Bulant Jaroslav, č. 36 - Pochman Ant., č. 37 - Krabec František č. 38 - Hegr Ant. - č. 39 - Záhora Václav, č. 52 - Launová Antonie, č. 54 - Laun Stanislav, č. 72 - Suchý Jan - č. 77. Šafář Antonín.

Doškový domek č.p. 54 - na Masarykově náměstí blíže hostince. Majitel domku Laun Stanislav.

Dne 24. června t.r. v sobotu dopoledne na silnici z Rakovníka k Šamotové továrně přímo pod železným mostem přejeta byla autem rakovnického pivovaru paní Čírová (27 roků stará) z Rakovníka. Byla ihned mrtva. Současně byla vážně zraněna na noze pí Gregorová z Lužné, které v rakovnické nemocnici musela býti amputována pravá noha. Obě ženy jely na kolech z Rakovníka k Lužné.

Poslední den v červnu k večeru strhla se opět velká bouře nad naším krajem. Obloha zatemněna černými mraky tak, že bylo tma. Opět mnoho vody, že koryto čistého potoka nestačilo pobírati a voda se rozlévala do luk.

První týden v červnu byl krásný, slunečný. Ostatně poněkud více deštivo a podmračno. Pro stálé deště a vlhko nebylo možno sklizeň sena včas ukončiti. Též nebylo možno brambory „šintovati" a přiorávati, takže práce, kterou brambory vyžadují - nebyla zcela vykonána.

Červenec počíná opět sdešti.

Dne 2. července t.r. sehráli místní ochotníci v hostinci u Konopásků divadelní hru „Na letním bytě. Divadlo bylo sehráno ve prospěch místní „Ochrany matek a kojenců.

Lavičky, které byly během měsíce června a července obci darovány zdejšími živnostníky, byly po různých částech obce, ponejvíce pod stromy a Masarykovo náměstí rozestaveny. Lavičky se svou firmou darovali tito živnostníci:

Štys Václav	výroba cementového zboží	4 lavičky
Čtuptiva		2 „
Strougal	pila na nádraží Lužná-Lišany	2 „
Krejčí Antonín	řezník a uzenář	1 „
Kratina Václav	drogerie	1 „
Elznic ~~Václav~~ Jaroslav	papírník	1 „
Laun Karel	obchod železářský v Rakovníku	2 „
Smíd Antonín	řezník na nádraží Lužná	1 „
Budoucnost	konsumní družstvo	1 „
Červený Václav	holič	1 „

V neděli dne 16. července t.r. o ½ 8. hod. večerní - snesla se nad naším krajem velká bouře s průtrží mračen. Mnoho vody nadělala značných škod. Bouře trvala přes hodinu, ale déšť trval ještě po celou noc. Luka opět zaplavena spoustou vody. Voda se rozlila z potoka až blízko chalup na spodní části Komenského ulice. Hasiči troubili na poplach. Bylo nutno v Habermanově třídě motorovou stříkačkou v některých domech (v č. 20 - 101, 109) vyčerpati vodu ze sklepů. Lidé v dešti přihlíželi velké zátopě.

Žita pokud nebyla zničena květnovým krupobitím, stálými dešti polehla i některé jařiny. Brambory byly vlhkem zakrslé.

Pouť v neděli dne 23. července t.r. Dlouho trvající deštivé a vlhké počasí o pouti se zlepšilo. Prouďy lidí zdejších i přespolních procházeli obcí. Na náměstí Masarykově po obou stranách silnice bylo mnoho krámů cukrářských, hračkářských jakož i elektrický kolotoč, houpačky a střelnice. V hostincích u Konopásků a Polívků byla odpoledne i večer taneční zábava.

Všechny podniky byly hojně navštíveny zejména mládeží. Návštěva byla slušná též v hostincích, ve kterých se netančilo.

Měsíc srpen se hlásí opět dešti. Žně jdou pomalu ku předu, neb stálé deště žňové práce znemožňují. Přesto obilí jest již skoro posečeno, vyjma žita, které bylo v květnu krupami potlučeno. Tato žita byla posečena až ku konci srpna. Byla řídká a nízká.

Dne 9. srpna t.r. zemřeli dvě osoby a sice: pí Marie Hošková z čp. 173 a pí Josefa Hajšlerová z čp. 164.

Dne 13. srpna pořádala Vlastenecko-dobročinná obec baračníků "dožínky" v hostinci u Polívků.

Účast byla veliká. Hrána dojemná píseň „Ta naše písnička česká....“ při níž staří i mladí účastníci zábavy zpívali a musela býti znovu a znovu opakována. Změněnými poměry dovedou mladí i staří občané teprve oceniti krásu české písně a hudby.

Zákazy. Stále žijeme v nejistých dobách. Pobyt v hostinci ve smí býti déle než do půlnoci. Různé zákazy jsou vydávány s ohledem na různá úsporná opatření, případně na některá provinění vůči říšsko-německým úřadům.

Počátkem srpna odjelo několik dělníků z naší obce na práci do Německa.

Vyhláškou okresního úřadu v Rakovníku nařízeno, aby byly odevzdány střelné zbraně a výbušniny, jakož i sečné zbraně. Vyjmuty jsou zbraně lovecké a muzejní. Vyhláška vydána dne 14. srpna t.r.

Vymlátání obilí. Vlhkým počasím není možno provádětí rychleji vymlátání obilí. Na volném místě na hřišti za Komenského ulicí provádí vymlátání mlátící souprava skupiny domkářů a malorolníků v Lužné.

Česání chmele. Letos započato s česáním chmele v naší obci dne 22. srpna. Chmel jest hojný, místy však drobný. Od načesané míry chmele (věrtele) jest placeno 2 K 10 h. Mnoho česačů odjelo též na chmel do Sudet. Počasí po dobu česání chmele bylo parné a slunečné. Nálada na chmelnicích nebyla radostná jako léta minulá, nýbrž pod dojmem

změněných a nejistých poměrů.

V druhé polovině srpna konečně deště ustaly a dostavilo se — ovšem pozdě - letní počasí.

Dne 22. srpna t.r. zemřela pí Humlová Kateřina ve stáří 63 r. Již den podepsán pakt o neútočení mezi Německem a Sovětským Ruskem. Tím jest napjatá situace světová poněkud změněna.

Koncem srpna obilí již všecko sveženo, čemuž posloužilo několik krásných, parných dní. Naposledy se svážel žita, která následkem jarního krupobití byla v vzrůstu opožděna. Sklizeň žita potlučeného byla nepatrná.

Vzrušené světové události vyvrcholují tím, že vypukla válka německo-polská. Válka započata dne 1. září t.r. Rozhlasem bylo obyvatelstvo upozorněno, aby od večera až do svítání byla opět světla v bytech, na ulicích a autech zatemněna. Pohled na zatemněnou naši obec jest velmi smutný.

Lidé opět horečně nakupují zásoby pokud ovšem jest co k dostání. Mnoho věcí denní potřeby již k dostání není, nebo jen zřídka kdy. Tuky, tvaroh, máslo jest k dostání jen výjimečně. Mouky, chleba a ovoce jest prozatím dostatek.

Od 1. září jsou v nádražním hotelu „Labeda“ ubytováni příslušníci říšskoněmecké branné moci o síle 35 mužů.

Drahota životních potřeb značna a ceny stoupají dále. Dlužno připomenouti, že není v této vážné době pamatováno na mzdy dělnické, které v poměru k stoupající drahotě jsou nedostatečné. Proto nákupy do zásoby nemohou dělnické rodiny činiti, a když nakupují, tedy jen nepatrně pokud ovšem mají nějakou hotovost po ruce.

Vyhláškami říšskoněmeckými i českými jest občanstvo varováno od nepředložených činů a upozorňováno, aby zachován byl klid, dělnictvo neopouštělo práci, nebylo ničeno zařízení pro veřejné účely a pod. Tovární sirény opět umlkly a dělnictvo do továren nesvolávají.

Dne 3. září vypověděla Anglie a Francie válku Říši Německé, kterýmž se později přidaly i jiné státy. Místní Civilní protiletecká obrana obnovuje po roce opět činnost. V důsledku nejistých poměrů se v továrně Šamotové v některých odděleních pracuje omezeně.

Dne 7. září nařízeno, aby vzhledem k tomu, že jest válečný stav, nebyly konány zábavy, čaje a koncerty s veselou hudbou. Toto nařízení bylo však během týdne poněkud zmírněno.

Krásný, velký meteor (zářil) zazářil modrozeleným světlem v sobotu dne 9. září mezi 9-10 hodinou večerní. Meteor letěl od jihovýchodu k západu. Úkaz trval asi 8 vteřin.

Dne 11. září t.r. vyhláškou Okresního úřadu v Rakovníku omezuje se jízda motorovými vozidly. Jest nutno šetřiti s pohonnými látkami.

Jízda motorovými vozidly může býti povolena pouze na zvláštní žádost a to jen v nejnutnějších případech.

Dne 11. září nebylo v místních prodejnách tabáku ani kuřivo. Později se kuřivo vydávalo, ale v omezeném množství.

Omezení nákupů v obchodech. Na rodinu se vydává 1½ kg cukru. Sádlo vepřové jest zřídka kdostání. Tuky umělé jsou dosud k dostání, ale též omezeně.

Dne 11. září t.r. bylo nařízeno, vyvěsiti na budově obecního úřadu říšskoněmeckou vlajku vzhledem k tomu, že říšskoněmecká vojska mají ve válce s Polskem značné úspěchy.

Dětská obrna. Vždobě od 14. — 30. září jest zastaveno vyučování na všech školách neb se vyskytla dětská obrna velmi nakažlivá a nebezpečná to nemoc.

Výnosem ministerstva obchodu nařízeno, aby učiněn byl soupis obyvatelstva v obcích za účelem přídělu mýdla, které bude vydáváno na lístky. Vnaší obci proveden byl soupis obyvatelstva dne 14. září t.r. – Výnos byl vydán dne 9. září t.r.

Říšské úřady nařizují, aby nebyly poslouchány cizí stanice rozhlasové, což se vztahuje též na Protektorát Čechy a Morava. Neuposlechnutí trestá se v lehčích případech vězením, v těžších případech smrtí. Vobou případech pak budou radiopřijímače zabaveny.

Značné škody na polích. Na polích se dějí škody ve větším rozsahu nežli léta minulá. Zejména se tahají brambory a burgán.

15. září velká bouřka se snesla nad naším krajem mezi 6–7 hod. večerní. Louky byly opět zatopeny a místy voda urvala pole i cesty. Velký déšť trval po celou noc.

Posvícení bylo letos 17.– 18. září. Počasí o posvícení bylo chladné, chvílema deštivé. Přesto však bylo živo v obci, zvláště na Masarykově ~~n~~ náměstí, kde jako obvykle bylo dosti krámů a atrakcí. Kolotoč a střelnice byly mládeží plně obsazeny, rovněž kouzelné divadlo mělo značnou návštěvu.

Též v hostincích bylo plno návštěvníků. Přes to, že vzhledem k válečnému stavu byly taneční zábavy omezeny, hostinští si opatřili svolení ku pořádání zábav. Po oba dni byla taneční zábava v hostinci u Konopásků a Polívků značně navštívena. Vpondělí 18. září o pěknou hodinku uspořádán byl účastníky zábav tradiční, Kunečnicový průvod obcí večer v 6. ½ hod. Tentokráte hudba v průvodu nehrála jako léta minulá, pouze tahací harmonika.

Dne 17. září ruské vojsko počalo obsazovati území Polska a sice: Bělou Rus a Polskou Ukrajinu.

Dnem 19. září zdraženo bylo pivo o 60 hal. na litru a prodává se nyní litr za 3 K 60 h. Též kuřivo tímto dnem bylo podraženo.

Dne 20. září t.r. zemřela pí Marie Varyšová ve stáří 44 r.

Dnem 25. září t.r. vstupuje v platnost nařízení o usporném hospodaření potravinami. Vdůsledku toho vydávány jsou jmenové lístky (legitimace) pro výdej lístků na tuky, maso, cukr, kávu, čaj a jiné potraviny. Též jsou lístky na chleba a mouku.

Lístky na potraviny vydávány byly dne 30. září a 1. října.

Dnem 2. října vydávají se potraviny pouze na lístky.

Zboží, které dosud na lístky není, jde rychle na odbyt, zejména prodejna obuvi „Baťa" v Lužné i Rakovníku má stále boty, ponožky a punčochy vyprodány. Dojde-li nová ~~zá~~ zásilka zboží, utvoří lidé fronty jako bývaly ve válce minulé. Z obavy, že se zboží na všechny nedostane, lidé se před obchodem tlačí, takže se mnohdy odehrávají nepěkné scény.

Mnohdy jest nutno, aby obecní strážník sjednal pořádek.

Dnem 29. září t.r. částečně zrušeno zatemnění. Na ulicích možno svítit na plná světla, musí však v případě poplachu býti včas zhasnuta. Ubytech, motorových vozidel o jízdních kol zatemnění trvá.

Vylovena byla mrtvola starší ženy v Čistém (Panovic) rybníce dne 29. září t.r. V mrtvé ženě poznána byla bývalá příslušnice naší obce pí Pavlíková rozená Jelínková č.č., bytem v Kmpe. Z neznámé příčiny spáchala sebevraždu.

Dne 28. září t.r. byly vydány první lístky na mýdlo.

Dne 27 září t.r. byla německými fašistickými vojsky dobyta Varšava - hlavní město Polska. Bylo nařízeno vyvěsiti německé i české vlajky na budově obecního úřadu čp. 89.

Dnem 1. října t.r. vstupuje v platnost vyhláška okresního úřadu, čímž se zastavuje jízda motorovými vozidly. Jest možno jezditi pouze na zvláštní povolení a to jen v nejnutnějších případech.

Dobývání brambor jest v plném proudu. Úroda jejich jest následkem stálého vlhka velmi slabá. Brambory proto jsou velmi drahé a prodávají se jeden metrický cent (q) za obnos 70 – 80 K. Chudší občané chodí brambory paběrovat „buď" na lužeňských polích, aneb „na Amalci" „Nový Dům" a Krušovice na tamější velkostatky.

Příděl tuků a cukru na osobu činí prozatím:

Tuky živočišné	7 dkg týdně
Tuky umělé	7 dkg týdně
cukr	40 dkg týdně

Chleba jest dosud v dostatečném množství, rovněž bílá mouka. Ovšem vše jest na lístky. Obyvatelstvo jest rozděleno na různé kategorie a sice: na lehce nebo normálně pracující, těžce pracující a velmi těžce pracující.

Vzhledem k tomu, že jest válečný stav, vidíme nad naší obcí denně letati mnoho letadel říšskoněmeckých.

Na počest vítězství německých vojsk v Polsku, dobytí Varšavy a ukončení války v Polsku, nařízeno vyvěsiti opět říšskoněmecké vlajky. Rovněž nařízeno zvoniti na kostelní zvony.

Zásobování stuky poněkud vázne.

Občanstvu není dovolen přístup do státních lesů pro sbírání méněcenného dříví. Jsou obavy, že bude v zimě bída o palivo. Na nové šachtě v Loužku jest uhlí dostatek.

Nesmí se prozatím prodávati. Část uhlí bylo odvezeno auty do Kladna.

Drahota stoupá. Zejména látky jsou velmi drahé. Též nekrmené husy podražily a stojí 60–100 K.

Obrna vepřů. Vnaší obci a okolí již delší čas řádí obrna vepřů. Mnoho vepřů musí býti předčasně odporaženo a tím vznikají občanům značné škody.

Dne 19. října t.r. nařízeno opět zatemňování v plném rozsahu.

V říjnu jest též velmi vlhko, takže není možno ukončiti podzimní práce.

Válcování silnice okresní vedoucí přes naší obec započato vprvé polovině října. Starosta obce Hudec František urgoval opravu zmíněné silnice, která byla ve velmi špatném stavu. Když písemná urgence nevedla k cíli, usnesla se obecní rada vyslati deputaci okresnímu hejtmanovi Paděrovi, aby oprava silnice byla uspíšena. U okresního úřadu jako deputace byli tito pánové: vrchní ředitel rakovnicko-postorenských keramických závodů akciových v Rakovníku Ing. K. Hineis, Ing. Buriánek z Bělšánky, Bidrman Josef a Poche Karel. Okresní úřad vyhověl a s válcováním ihned započato. Náklad finanční spojený s válcováním nese okres, obec Lužná dodá pouze povozy s vodou.

Vzhledem k tomu, že se projevuje citelný nedostatek tuků, zejména sádla vepřového, zažádal starosta obce Hudec Frant. vrchní inspektorát jatek v Praze o příděl tuků. Žádosti bylo vyhověno, bohužel pouze na krátkou dobu.

Sběrací akce. V říjnu prováděna byla Národním souručenstvím sběrací akce pro chudé, nemajetné občany a dítky. Akci provedl k tomuto účelu ustanovený výbor. Celkem vybráno obnos 2498·70 K.

28. Říjen. Vnovinách i rozhlase oznámeno, že 28. Říjen jest obyčejným pracovním dnem a proto byly jakékoliv oslavy na tento den zakázány. Občanstvo velmi těžce nese zrušení tak významného národního svátku. Při práci se vzpomínalo na prvního presidenta T.G. Masaryka s úctou. Vnaší obci ten den minul klidně. V jiných městech, zejména v Praze došlo k porušení zákazu.

V říjnu nařízeno Okresním úřadem, že vepřový dobytek nesmí býti poražen pod 100 kg živé váhy.

V prvém týdnu listopadovém ještě občané sejí obilí, neb nebylo možno v říjnu podzimní práce ukončiti pro veliké mokro.

Dne 1. listopadu sejmuty české tabulky označující obec, župu a okres a nahraženy německočeskými. Rovněž sejmuty tabulky označující ulice v obci. Nové dosud vyvěšeny nebyly.

Počasí v listopadu jest až do 20 listopadu deštivé, chladné a podmračné. Dne 21. listopadu byl první větší mráz. Mrazy potrvaly do 26. listopadu a pak opět teplejší, blátо a pošmurno a sníh, který sice hojně padal, ale ležeti nezůstával.

Dne 23. listopadu t.r. v hodinách dopoledních skočila pod vlak v Hlaváčově 18letá Růžena Dekojová uprchlice ze Sudetského území – t.č. bytem v Lužné čp. 79. – Byla ihned mrtva a její tělo hrozně zohaveno. Pohřbena jest na místním hřbitově.

Dne 15. listopadu t.r. požádal starosta obce Frant. Hudec říšskoněmecký úřad, aby bylo zmírněno zatemnění s ohledem na válcování okresní silnice, aby bylo zabráněno případným úrazům. Žádost nebyla prozatím vyřízena.

Tento den bylo hlášeno z Prahy, že tam byly konány demonstrační projevy studentstva na vysokých školách. V důsledku toho bylo zastřeleno 9 českých studentů a mnoho jich bylo pozatýkáno. Říšskoněmecké úřady zastavily učení na 3 roky na vysokých školách českých. Do koncentračního tábora do Říše dopraveno bylo dle zpráv z rozhlasu a tisku celkem 1200 studentů. Z naší obce z vysokých škol pražských přišli domů dva studenti. Též z Rakovníka a okolí. Studenti byli v různých továrnách rakovnických zaměstnaní.

Výtržnosti byly potlačeny, ale byly též i v jiných městech. Vnaší obci jest dosud zachován klid, ackoliv osud národa českého není našemu občanstvu lhostejným.

V důsledku událostí, které ohrožovaly klid a pořádek, bylo dne 19. listopadu t.r. vyhlášeno stanné právo pro okresy Praha-Venkov, Kladno, Beroun a Hořovice.

Praha, 20. listopadu. (DNB.) — Jak se z úřední strany oznamuje, bylo v souvislosti s demonstracemi 15. listopadu zatčeno asi 1200 osob a dopraveno do koncentračního tábora.

V posledních dnech byly u příslušných úřadů podány četné dotazy a podniknuty intervence. K tomu se prohlašuje, že kroky tohoto rázu jsou naprosto bezúčelné a že na ně nepřijde žádná odpověď.

18. listopadu byli v Praze opět zastřeleni 3 Češi, kteří dle zpráv měli přepadnouti jednoho Němce. Většina obyvatel Čech a Moravy zachovává důstojný klid v těchto těžkých dobách pro náš český národ.

Dne 21. listopadu t.r. říšskými úřady stanné právo zrušeno.

V prvém týdnu listopadovém zavedeny též přihlášky na odběr uhlí. Přihlásiti se možno u kteréhokoliv obchodníka, který prodává uhlí. Jaký příděl uhlí má býti stanovenení dosud známo.

Panika na místní škole. Dne 21. listopadu v hodinách dopoledních vznikla ve škole obecné a měšťanské mezi dětmi panika z obavy, že budou očkovány. Děti ze školy utíkaly do polí a lesů přeskákavše plot školního hřiště. Přes varování učitelů nebylo možno děti zahy zadržeti a do učeben znovu shromážditi. Učitelé, rodiče a obecní strážník měli mnoho práce nežli sehnali děti k odpoledními vyučování. Vše bylo zaviněno nesvědomitými lidmi, kteří rozšiřovali tyto poplašné zprávy. Této věci se ujalo místní četnictvo, které případ přesně vyšetřovalo.

Okresní úřad v Rakovníku vyhláškami poplašné zprávy vyvrátil. Případné očkování dětí bude rodičům oznámeno.

27. listopadu t.r. utrpěl vážný úraz na novostavbě Šamotové továrny dělník Knobloch František 22 roků starý. Byl převezen do Rakovnické nemocnice, kde byl vyléčen.

Dne 30. listopadu t.r. vydána byla Okresním úřadem v Rakovníku vyhláška, kterou se upozorňují občané Čech a Moravy, že jsou povinni vzdáti čest říšskoněmeckým vojenským oddílům, vlajce a při hraní německé hymny. Čest se vzdává zaujetím postoje a smeknutím pokrývky hlavy, při čemž se nechává na vůli zdraviti zdvižením pravé paže.

Dne 1. prosince t.r. nařízeno ministerstvem sociální a zdravotní správy všeobecné ~~snížení~~ zvýšení mezd o 10-20%.

Dne 2.-3. prosince t.r. provedeno v naší obci hromadné fotografování za účelem vystavení občanských legitimací. Fotografování provedeno fotografem Váchou. Představenstvo obce usnadnilo tak občanstvu fotografování a ušetřilo cestu do Rakovníka.

V první polovině prosince t.r. proveden soupis koní, hovězího a vepřového dobytka a koz - v naší obci. Do této doby jse jest v naší obci dle tohoto soupisu:

56 koní
342 hovězí dobytka
206 vepřového -.-
377 koz
12 telat

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Spousta sněhu napadlo na den 7. prosince t.r. v noci. Sníh padal ještě druhý den a noc, takže sněhu byla značná síla až 40 cm. Země dosud zamrzlá nebyla a sníh byl mokrý. Spousta sněhu nadělala v lesích selských a státních mnoho škody. Stromy byly vyvráceny a přelámány v půli. Cesty, zejména silnice vedoucí z Rakovníka na Rudu, byla pokryta polámanými smrky. Elektrické vedení bylo na dva dni přerušeno, takže byla i práce v Šamotové továrně přerušena. Není v Lužné nikoho, kdo by pamatoval podobné katastrofální polomy v našich lesích jako se stalo letošní zimy velkou silou sněhu.

Okresní úřad pro bezplatné sprostředkování práce vyzývá nezaměstnané dělnictvo, aby se přihlásilo pro zpracování polomů v lesích. Sníh, který napadl 7. prosince drží po celý prosinec. Telefonní vedení bylo přetrhdno. Cesty byly neschůdné a vlaky měly velké zpoždění.

Školní Mikulášská besídka uspořádána byla Rodičovským sdružením a Učitelským sborem dne 9.-10. prosince t.r. v hostinci u Konopášků. Návštěva po oba dny značná, rovněž velmi uspokojivý úspěch morální a finanční. Při besídce účinkovali žáci učitele hudby p. Josefa Langra z Rakovníka.

Dne 14. prosince t.r. vydávány byly poukazy pro odběr oděvů a prádla. Na poukaze jest označeno 100 bodů. Ku př. na jeden oděv úplný odevzdá kupující 60 bodů, na ponožky 4-8 bodů a pod.

V prvé půli prosince se odstěhovaly říšskoněmecké vojenské oddíly na jiné působiště.

Vánoční prázdniny školní mládeže stanoveny na dobu od 22. prosince t.r. do 8. ledna 1940.

Od poloviny prosince t.r. snížena dávka tuků na polovinu. Dosud dávka 7 dkg na týden tuků živočišných a to samé množství tuků umělých. U osob těžce a velmi těžce pracujících byla dávka o málo vyšší. Nyní se vydává 3½ dkg. tuků živočišných a tolikéž umělých.

Dne 16. prosince t.r. utrpěl vážný úraz v lese při ~~při~~ kácení stromů dělník Topinka Karel čp. 336. Byl dopraven do nemocnice v Rakovníku, kde se opět uzdravil.

Svátky Vánoční. Letošní svátky vánoční byly pod sněhem a mírně mrzne. Štědrý den byl v neděli, proto letošní Vánoce trvaly tři dny. Nákupy byly letos oproti létům minulým slabé vzhledem k tomu, že mnoho věcí denní potřeby není k dostání a nebo na lístky.

V hostinci u Konopášků sehrála „Sparta" operettu „Zelená krev na záletech", která měla velký úspěch. Rovněž o svátcích Vánočních sehrála „Sparta" na místním rybníce několik hockeyových zápasů.

Ku konci prosince t.r. se dostavily větší mrazy, které dosáhly 19-27% l pod nulou. Sníh, který napadal ve značné síle dne 7. prosince t.r. a způsobil tolik polomů - drží stále ve stejném množství.

Tento pohnutý a na historické a pamětihodné události bohatý rok zakončen byl dvěma Silvestrovskými tancovačkami v hostinci u Konopášků a Polívků, které byly průměrně navštíveny.

Dodatky pro rok 1939.

Obecní rozpočet:

Úhrn potřeby řádné činí	181.405·10 K
Úhrada řádná	47.449·90 K
Schodek	133.955·10 K

Schodek se uhradí následovně:

125% k dani činžovní ze základu 5.992·35 K, která vynese 7490·40 K

300% k daním ostatním ze základu 42.154·90 K, jež vynese 126.474·70 K

Národní Souručenství v Lužné rozděleno bylo na dvě skupiny vzhledem k tomu, že naše obec jest rozsáhlá. Vedoucím II. skupiny jmenován Laun Antonín, zástupce Zika Václav, jednatel Vyskočil Jaroslav, hospodář Dudáček Bohumil, sociální činovník Šíma Ant., propagační činovník Huml Václav, zapisovatel Malý Rudolf, kulturní činovník Záhora Josef, I. dozorce Červený Karel, II. dozorce Pokorný František. Mimo to jmenováno 6 poradců.

Letošním rokem bylo zakoupeno od p. Karla Hornofa č.p. 339 na prodloužení ulice Žižkovy do Havlíčkovy část pozemku č. parcely 3255/2 za obnos 3000K (třitisíce).

Pro spojení Masarykova náměstí s ulicí Komenského zakoupen pozemek od p. Václava Pochmana, rolníka čp. 71 – č. parcely 93 ve výměře 1824 m² (506·66 sáhů□) v ceně 20.266·40K (dvacettisícdvěstěšedesátšest korun 40/100).

Opl p. Liebecaita zakoupeno 45 m² (12½ sáhů□) za 500K (pětset korun). Od p. Malechyho Josefa 53 m² (14·72 sáhů□) za 589K (pětsetosmdesátdevět korun). Od Václava Skleničky čp. 205 – 14 m² za 155K (jednostopadesátpět korun).

Upravena příční ulice z Revoluční do Žižkovy ulice, kde bylo nutno navážeti až 2 m.

Tyto komunikační práce (zřízení příční ulice z Revoluční do Žižkovy a prodloužení Žižkovy do Havlíčkovy ulice) staly včetně zakoupeného pozemku od p. Hornofa Karla 8.739·–K.

Rovněž letošním rokem provedena úprava cesty z Komenského ulice kolem fotbalového hřiště až ke Brůdku asi 200 m, což bylo již velmi žádoucí, neb cesta byla již neschůdná a blátivá. Úprava této cesty si vyžádala celkem obnos 4541·–K.

Úroce 1939 zemřelo osob dospělých 23 dětí 2 celkem 25. a narodilo se celkem 33 dětí.

Podle vládního nařízení čís. 142 ze dne 24. června 1939 byli všichni majitelé státních stavebních losů bydlící na území Protektorátu Čechy a Morava povinni předložiti tyto losy do 8. července 1939 k okolkování.

V listopadu 1939 vyhláškou okresního úřadu v Kaplovníku nařízeno, aby majitelé hovězího dobytka od jedné krávy týdně ½ kg. kvalitního másla odváděli. Za tím účelem jsou zřízeny sběrny protukyna obecním úřadě.

V obecní knihovně bylo v roce 1939 celkem 7866 výpůjček. Knihovna vlastní celkem 1975 svazků. Z toho jest 1689 svazků zábavných a 286 svazků poučných.

Ovoce. Letošním rokem úroda ovoce byla slabá. Trochu více bylo švestek, něco málo jablek a nejméně hrušek. Třešní bylo v našem kraji velmi málo.

Stav chmele. Úroce 1939 shlízeno bylo v naší obci 220 žoků chmele. Z toho bylo prodáno 179 žoků. Ceny chmele v září 1300K– v říjnu 1200K – 1250K – v listopadu a prosinci 1300K. Ku konci prosince cena však poklesla na 700–800K. a poptávka po chmeli vůbec žádná. V letošním roce se vyskytovali tito škůdcové chmele: slabé mšice, více však peronospora.

Obilí. Z letošní shlizně obilí nejlepší byl oves. Průměrná shlizeň žita, pšenice a ječmene činí 40%. Kde bylo žito jarním krupobitím potlučeno, byla ztráta až 90%. – Hrách byl velmi špatný, proto cena jeho stoupla za 1 q na 350.

Ceny obilí: Žito 147·–K, pšenice 168·– – 172·–, ječmen 143·–, oves 126·–K za 1 q.

Brambory: Úroda brambor následkem stálého vlhka byla rovněž podprůměrná. Cena brambor 70·– – 80·–K, lihovarky 40·– – 45·–K za 1 q.

Píceniny: Seno následkem velké vody bylo zčásti odplaveno a zničeno bahnem. Cena 1 q sena 1ª jakosti jest 50·–K, otava 35·–K, vojtěška a jetele 60·–K za 1 q., sláma stelivová 25·–K, krmná 40·–K.

Ovocné stromoví. Následkem síly sněhu, který se dostavil na neumrzntou zemi a mrazy, které byly velmi tuhé, možno očekávati, že mnoho stromů zahyne.

Obrna vepřů letošního roku mnohem více řádí nežli léta minulá.

Slintavka a kulhavka se již v naší obci nevyskytuje.

Nová šachta v Loužku. Během roku 1939 postoupily práce na nové šachtě v Loužku značně ku předu. Hloubeno do 87 hloubky. Z této hloubky vráceno zpět na hloubku 70 m. odkud započato s těžením uhlí, které jest prozatím vsile 1½ m. Uhlí vytěženého jest již dosti uskladněného na haldě, které prozatím nebylo dovoleno prodávati. Teprve v listopadu a prosinci uhlí bylo místnímu obyvatelstvu prodáváno za cenu 10·–K za 1 q – pozdější 13·–K za 1 q. – Mnoho lidí též vybírá uhlí z haldy.

Při zpětném pohledu na uplynulý rok 1939 možno ujistiti, že to byl rok velmi kritický, vyznačující se důležitými událostmi historického významu a rokem značných přírodních poruch. Stručně uvádím – jak z předních stránek patrno – několik důležitých dat týkajících se politických událostí světových jakož i katastrof přírodních.

15. ledna 1939 změna názvu naší koruny, místo Kč pouze K. Počátkem ledna ustaveny v Druhé Republice pouze dvě politické strany a to Národní jednota a Národní strana práce.

10. února zemřel v Římě papež Pius XI.

5. března pouť občanstva na Lány ku hrobu T. G. Masaryka.

14. března odtrženo Slovensko od Čech a Moravy a stalo se samostatným státem.

15. březen připojení Čech a Moravy do říše německé a utvořen Protektorát Čechy a Morava.

23. března ustaven v Praze ústřední výbor Národního sdružení a tak vznikla v našich zemích pouze jediná politická strana.

20. dubna prvně vyvěšen na budově obecního úřadu říšsko-německý prapor na oslavu 50tých narozenin Vůdce Adolfa Hitlera.

18. května 1939 ve čtvrtek k 9té hod. večerní přišlo zhoubné krupobití, které zasáhlo též část katastru naší obce.

18. června velká povodeň. 16. července druhá povodeň.

1. září vypuklá válka německo-polská.

3. září vypověděla Anglie a Francie válku Německu.

15. září třetí povodeň. Dnem 30. září zavedeny lístky na potraviny. – Zákaz oslav 28. Října.

15. listopadu demonstrace studentstva vysokých škol v Praze při nichž zastřeleno 9 studentů.
19. listopadu vyhlášeno stanné právo pro okresy Praha-Venkov, Kladno, Beroun a Hořovice.
7 prosince napadlo spousty sněhu a tím v lesích vznikly katastrofální polomy.
14. prosince zavedeny poukazy pro odběr oděvů a prádla.

Válcování okresní silnice vedoucí přes naší obec, vyžádalo si nákladu celkem 4354 K. Náklad nesla obec lužeňská a to jen dovoz vody a materiálu. Ostatní vydání uhradil okres.

Úprava cesty přes Oboru a kolem Chvojinky. Vyhazeny byly po obou stranách cesty příkopy a to od Ručiček až na roh Chvojiny. Vydání s úpravou bylo celkem 1258 K 25 hal. Štěrk dodala lesní správa (100 m^3). Dovoz štěrku a materiálu z lomu platil Dr. Burianek (majitel závodu Destilace dřeva suchou cestou) na Belšance.

V roce 1939 vydáno bylo celkem na úpravy komunikační 34.188 K 80 hal. Kropování a úprava cest vyžádala si oproti minulým letům zvlášť velká vydání vzhledem k častým živelním katastrofám (povodním).

Národní souručenství vr. 1939 vybralo na členských příspěvcích obnos 3331. Z toho okresnímu vedení odvedena a čtvrtiny a 1/4 zůstala v místě a to obnos 832·75 K.

Útulny čistoty vydalo Národní souručenství na obecní práce nezaměstnaným dělníkům obnos 1393 K 50 hal.

Dodatek k obecní knihovně:

V roce 1939 byla obecní knihovna přemístněna z čp. 104 do čp. 89 (budova staré školy), kde umístnění celkem 1975 svazků knih jest vyhodnější. Příjem pro obecní knihovnu v roce 1939 byl následující: Obec (ale obecního rozpočtu) 1500·- K, bio Sokol 900·- K, za legitimace až prodlení 110·- K, celkem 2510 K. - Čtenářů bylo v tomto roce celkem 69.

Spolky v roce 1939 byly tyto:

1. Národní souručenství, které jest rozděleno ve dvě skupiny a sice: hořejší část obce (Habermanova třída, Masarykovo náměstí, Tyršova ulice a samoty.) Rovněž utvořena jedna skupina na nádraží Lužná-Lišany.
2. Sokol
3. Dělnická tělocvičná jednota.
4. Různé jednoty odborové.
5. Skupina domkářů a malorolníků
6. Vlastenecko-dobročinná obec baráčníků „Loužek".
7. Sbor dobrovolných hasičů.
8. Sparta - fotbalový a sportovní klub.
9. Spolek čistokrevného drobného domácího zvířectva.
10. Rodičovské sdružení a přátelé školy.
11. Ochrana matek a kojenců.
12. Jednota zemědělců.
13. Agrární dorost.
14. Jednota železničních zaměstnanců a penzistů.

4. ledna 1940.
Václav Kaplický

1940.

Přáním všech lidí dobré vůle jest, aby tento rok, který jest přestupný, byl rokem klidu, míru a spokojenosti. Dosud žijeme ve zlých dobách válečných, bohužel s malou nadějí na ukončení sporů mezi národy. Náš národ český s rozvahou a klidem jde vstříc velmi vážným dobám a nejisté budoucnosti.

Počasí vlednu:

Sníh, který ve značné síle napadal 7./XII. 39 drží stále a zákrika denně připadává. Při tom všem mrzne a fouká ostrý severní vítr. Na polomech není možno pracovati pro značnou silu sněhu.

Občanské legitimace:

Ve dnech 2.-3.-4. ledna vyhotovují občanské legitimace pro občanstvo naší obce dva úředníci Okresního úřadu z Rakovníka. Celkem bylo během těchto tří dnů vyhotoveno na 600 občanských legitimací.

Zrnková káva:

Bylo oznámeno tiskem i rozhlasem, že zrnková káva od 1. ledna t.r. jest vyjmuta z prodeje a více se prodávati nebude.

Hlášení stromů ovocných a keřů:

Vyhláškou Okresního úřadu v Rakovníku, jest nařízeno, že občané musí hlásiti do 15. ledna 1940 počet ovocných stromů a keřů, které pěstují ve svých ~~po~~ zahrádkách a pozemcích.

Zpracování polomů v obecních lesích:

Následkem velkého množství sněhu jsou v obecních lesích též značné polomy.

Zpracováním polomů získala obec celkem 72 m³ dřeva, které jest přiděleno místní škole a obecnímu úřadu. Hodnota tohoto dřeva jest 4320 Kč. — (1 m³ dříví počítán za 60 K.).

Odvod koní pro říšskoněmeckou armádu:

Odvod koní v naší obci konal se v Rakovníku dne 23. ledna t. r. K odvodu se předvede každý kůň, který dovršil plných třech roků. Z naší obce bylo předvedeno 46 koní, z nichž odvedeni byli 3 koně. Každý kůň, který byl odveden musí míti jeden provaz 3 m. dlouhý, 2½ kg ovsa, 4 kg sena a 4 kg slámy.

Zaměstnanec dráhy přejet vlakem:

Dne 9. ledna přejet byl nešťastnou náhodou v nádraží rakovnickém železniční zaměstnanec Rous František. Stár byl 38 roků. Byl okamžitě mrtev. Do naší obce se přistěhoval ze zabraného území a bydlel v č.p. 364.

Plesy v lednu:

V sobotu 13. ledna konán byl první ples maškarní mládeží při Národním sdružení. Ples byl konán u Konopásků za velké účasti. V týž den konán byl Vlastenecko-dobročinnou obcí baráčníků „Louže" ples u Polívků rovněž za slušné účasti.

Ples S. K. Sparta Lužná konán byl u Polívků dne 20. ledna za velké účasti.

20. ledna bylo nařízeno, že veškeré plesy nesmějí býti maskované. Plesy nesmějí trvati déle než do půlnoci, proto nyní plesy mají začátek o 17.–18. hod. večerní.

Ples hasičského sboru v Lužné konán byl v sobotu dne 27. ledna u Polívků za slušné účasti.

Stravování školní mládeže ve škole:

Pro mládež na zdejší obecné a měšťanské škole započato s vyvařováním polévek dne 15. ledna 1940 ve škole. Pro školní kuchyni mnozí občané darovali mouku, brambory, hrách a vejce. Okresní péče o mládež v Rakovníku 45 kg luku.

Mnozí občané přispěli též darem peněžitým

Podnebí v lednu:

Od počátku do půli ledna byly tuhé mrazy, které dosáhly až 31° C (pod nulou). V druhé polovině ledna nastala slabá obleva. Na starý sníh připadala vrstva nová a opět značně mrzne až do konce měsíce.

Smrtelný úraz v Šamotové továrně:

Dne 17. ledna utrpěl vážný úraz v Šamotové továrně zedník Hůla Vojtěch z Havlíčkovi ulice čp. 220. Byl zaměstnán na stavbě nových továrních objektů. Po převezení do rakovnické nemocnice ještě v týž den zemřel.

Vydávání odběrních poukazů:

Po 15. lednu jsou na obecním úřadě vydávány odběrní poukazy na obuv a textilie. Na 100 obyvatelů jest přiděleno pouze 5 párů bot pracovních. Lakové a jemnější druhy jsou dosud ve volném prodeji. Zavedením odběrních lístků vůbec — přestaly nával v obchodech.

Porážky vepřů:

Domácí porážky vepřů musí předem býti hlášeny obecnímu úřadu. Vepř určený k porážce musí býti za živa prohlédnut prohlížitelem dobytka. Na tiskopis k povolení porážky musí býti opatřen kolek za 5 K.

Přijímání lesních dělníků:

Lesní správa státních lesů oznamuje, že přijme větší počet dělníků na práci do lesa na zpracování polomů. Pracovní podmínky pro dělnictvo dle sdělení ministerstva sociální a zdravotní správy jsou příznivé a možno vydělati 30-40 K za 8 hod. denní práce. Správa státních lesů se postará o ubytování dělníků ze vzdálených obcí.

Předělávání osobních aut na auta dodávková:

Vzhledem k úspornému hospodaření pohonnými látkami jest jízda motorovými vozidly značně omezena zejména auta osobní. Množí se však případy, že majitelé osobních aut dávají svá auta předělávati na vozidla dodávková v domění, že tím snadněji dosáhnou povolení k dalšímu užívání vozidla. Na takové žádosti není brán zřetel.

Sběrny másla, sádla a loje.

Majitelé po domácku odporažených vepřů jsou povinni odváděti určenou část sádla a to: z vepřů od 80-100 kg živé váhy se odvádí 4 kg. Přes 100 kg jest kontingent vyšší. Rovněž máslo po domácku vyrobené se musí odvá-děti a sice z jedné krávy nejméně 1/2 kg hodnotného másla týdně.

Sběrny jsou určeny v sídlech okresních úřadů kam se kontingent tuků odvádí. Z naší obce se sádlo dováží k firmě Bohumila Urbana, řeznictví a uzenářství, máslo se dováží do jiných sběren k tomu účelu určených.

Ochrana lovné a užitkové zvěře v zimě:

Vzhledem k mimořádné zimě, která letos je zvláště krutá, nařizuje se vyhláškou Okresního úřadu v Rakovníku, aby majitelé honitby zvěř za krutých mrazů a vysokého sněhu přikrmovali.

Majitelé pozemků, (mezí, pastvin a j.), jsou upozorněni, aby křoviny nevysekávali ani nepálili. Zvěř tak aspoň z části nalezne vhodnou ochranu před špatnou povětrností a dravci.

Stanovení cen bílého pečiva:

Dnem 30. ledna jsou stanoveny nové ceny na bílé pečivo (housky, rohlíky žemle). Jeden kus nyní stojí 25 hal. Bílé pečivo musí vážiti 40 g kus. Dosavadní cena o stejné váze byla 28 hal. za kus.

Ceny uzenin a masa:

Počátkem ledna stanoveny jsou tyto nejvyšší ceny uzenin a masa: 1 kg vuřtů se špekem 19·20 K, salám reklamní 1 kg 14·20 K, jaternice 1 kg 17·20 K, tlačenka krevní 15·20 K za 1 kg, lidová sekaná (jaščrka) 1 kg 17·20 K, uzená šunka syrová 1 kg 18·40 K, — hovězí maso s kostí 1 kg 18 K.— vepřové 1 kg 22·- K.

Ceny tuků:

Jeden kg sádla neškvařeného 18 K, - máslo domácí 24 K za 1 kg. — 1/4 kg umělého tuku 4·- K.

Hlavní očkování:

Povinni očkováním jsou osoby ve veřejných službách a to: lékaři, duchovní, porodní asistentky, ošetřovatelé nemocných, holiči, železniční zaměst-nanci, listonoši a všichni veřejní zaměstnanci, kteří přicházejí ve styk s obyvatelstvem.

Sběr kostí:

Ministerstvo obchodu a živnosti nařizuje výnosem č.j. 2.362 ze dne 15. ledna 1940 o způsobu sběru kostí a rohoviny. Správy škol jsou povinny vésti záznamy o sběru kostí. V domácnostech budou kosti zabaleny do balíčků a po školních dětech do školy posílány a na vhodném místě uskladněny.

Ustanovený sběrač kostí pak odveze ze školy i jiných podniků (řezníci a uzenáři-hostince) na hlavní shromaždiště v Rakovníku.

Stržený obnos za sběr kostí připadne z části škole.

Vyložení obecní kroniky:

Obecní kronika byla vyložena k veřejnému nahlédnutí občanstvu od 31. ledna do 15. února t.r. v místnostech obecního úřadu čp. 89.

Z řad občanstva vyjma několik zájemců, nebylo zájmu.

Změny v obecním zastupitelstvu:

Pro uplynulý rok nutno dodatečně zaznamenati nově jmenované členy obecní rady a zastupitelstva. Přípisem okresního úřadu v Rakovníku ze dne 21. ledna 1940 č.j. 3251 zbaveni byli členství v obecní radě a zastupitelstva a ve všech veřejných složkách příslušníci strany komunistické, která byla dne 28. prosince 1938 rozpuštěna.

Okresní úřad v Rakovníku přípisem ze dne 24. dubna 1939 č.j. 11.980/39 potvrdil tyto nové členy a náhradníky:

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

1.) pan Alois Strougal Lužná čp. 286 majitel pily,
2.) pan Antonín Varyš, Lužná čp. 47 železniční zřízenec v.v.
3.) pan František Svoboda, Lužná čp. 212 úředník berní správy.
4.) pan Karel Poche, Lužná čp. 109 telegrafista dráhy.
5.) pan Josef Varyš, Lužná čp. 316 strojvůdce.
6.) pan Ladislav Šíma, Lužná čp. 348 zednik.
7.) pan Václav Kratina, Lužná čp. 263 drogista.
8.) pan Antonín Pavlíček, Lužná čp. 233 pensista
9.) pan Václav Beneš, Lužná čp. 334 pekař náhradník.
10.) pan Antonín Šíma, Lužná čp. 348 majitel pily. náhradník.
11.) pan Josef Ledvinka, Lužná čp. 75. domkář náhradník
12.) pan Josef Soukup, Lužná čp. 130 železniční zřízenec.

Do obecní rady jmenováni jsou:
pp. Varyš Josef, Šíma Ladislav, Turz Jos., Pelikán Jan.

Únor 1940.

Regulace Čistého potoka:

V řádné schůzi obecního zastupitelstva ze dne , usneseno zaslati projekt regulace Čistého potoka Dr. Ing. Jos. Burešovi z Prahy za obnos 16.560 K.

Plesy v únoru:

Dne 3. února konán byl v hostinci u Konopásků první ples lesních dělníků za velké účasti občanstva.

Masopustní úterý bylo 6. února. Vydán byl zákaz pořádati maškarní plesy, proto z těch důvodů nebyla masopustní zábava konána.

Dne 10. února konán ples spolku „Kamarádi" (stolní tenis) za slabší účasti. Rovněž ples Dělnické tělocvičné jednoty, konán dne 17. února za slabé účasti.

Vydání nových peněz:

Tiskem i rozhlasem bylo oznámeno, že jsou tímto dnem t.j. 9. února vydány 1–5 korunové bankovky. Bankovky byly natisknuty v době Československé republiky, jsou však přetisknuty kulatým razítkem „Protektorat Böhmen und Mähren" – Protektorát Čechy a Morava." Kovové 1"–5 korunové mince se stahují. Lidé je však uschovávají.

Zkouška poplachového zařízení:

Dne 10. a 24. února byla zkouška továrních sirén a poplachových zařízení. V důsledku válečné doby jsou sirény a jiná poplachová zařízení již delší dobu umlčeny.

Příděl krmiv pro hospodářské a drobné zvířectvo:

Pěstitelé hospodářského a drobného zvířectva přihlašují se do 15. února t.r. o příděl krmiv. Příděl jest pro zvířectvo povozníků a domkářů, kteří nemají dostatek svých krmiv. Přídělý jsou slabé a nutno jimi šetrně hospodařiti.

Povinná dodávka vajec:

Vyhláškou Českomoravského svazu pro mléko, tuky a vejce ze dne 7. února 1940 byla upravena s okamžitou platností povinná dodávka vajec pro držitele slepic-nosnic.

Za nosnici se počítá slepice starší 8 měsíců. Nejnižší dodávková povinnost za každou nosnici jest 60 vajec ročně. V lednu musí býti od jedné nosnice odvedeno 1 vejce, v únoru 3, v březnu 6, v dubnu 10, v květnu 12, červnu 12, červenci 10, v srpnu 6 vajec. Vejce jsou odváděna místnímu sběrači, který za 1 kg vajec platí 14 K 20 h.

Pro vlastní spotřebu v domácnostech jest počítána jedna nosnice na 2 osoby. Od těchto nosnic se vejce neodevzdávají.

V obchodech na ústřižky lístků jest jedno vejce prodáváno dle váhy od 80 hal. do 1 K 10 hal.

Pololetní prázdniny na školách:

Pololetní prázdniny pro žactvo na školách stanoveny byly od 31. ledna do 5. února. Pro nedostatek uhlí nebylo možno ve školách topiti, proto prázdniny byly prodlouženy do 18. února, později do 4. března, kdy teprve žactvo nastoupilo znovu do školy.

Po dobu prázdnin docházelo žactvo dvakráte v týdnu do školy pro úkoly. Toto opatření uvítali rodiče s povděkem, neb dlouhé prázdniny nebudou na újmu vyučování.

Nedostatek uhlí:

Vzhledem k dlouhé zimě a krutým mrazům projevuje se opět nedostatek uhlí. Na nové šachtě v Loužku jest velká halda uhlí, kterou však zakoupil obchodník uhlím z Prahy.

Naše chudé občanstvo tak ztratilo možnost zakoupiti sobě levnější uhlí a jest nuceno vybírati odpadové uhlí z haldy. Před tím byla možnost na této šachtě uhlí koupiti za 12- později za 14·- K.

Soupis slepic nosnic:

Dne 14. února proveden byl v naší obci soupis slepic nosnic za účelem povinné dodávky vajec. Zjištěny v naší obci 1254 osoby jako samozásobitelé. Slepic nosnic pro samozásobitele jest stanoveno 673.

Slepic nosnic, od kterých se vejce mají odváděti napočteno 882. - Za rok 1940 musí chovatelé slepic odvésti celkem 52.920 vajec.

Přídělý tuků pro těžce a velmi těžce pracující:

Vyhláškou předsedy vlády ze dne 31. ledna 1940 č. 46 Sb. byl nově upraven příděl tuků pro těžce a velmi těžce pracující. Na místě dosavadních lístků pro těžce a velmi těžce pracující (tisk v barvě zelené a červené) na něž byly zvýšeny přídělý, dostávají tito zaměstnanci u obecních výdejen obyčejné lístky jako pro normální spotřebitele. V pracovních místech obdrží lístky přídavkové (tisk zelený a červený). Těžce pracující podle nové úpravy obdrží tyto týdenní dávky tuků: na lístek pro normální spotřebitele 35 gramů másla, 35 gramů sádla, 70 gramů tuků umělých nebo jedlého oleje. Přídavkový lístek (zelený tisk) 40 gramů másla, 40 gramů sádla a 40 gramů umělých tuků neb jedlého oleje.

Velmi těžce pracující obdrží na červený tisk lístku pro velmi těžce pracující tyto přídělý: (na týden)

na lístek pro normální spotřebitele:

35 gramů másla, 35 gramů sádla, a 70 gramů umělých tuků nebo jedlého oleje. Na přídavkový lístek (červený tisk) 155 gramů másla, 155 gramů sádla, 155 gramů umělých tuků nebo jedlých olejů.

Krasobruslařky v naší obci:

Dne 18. února uspořádán místním hockeyovým odborem Sparta Lužná hockeyový zápas, ku kterému se dostavilo mužstvo z Rozdělova u Kladna. Mimo to byly pozvány dvě krasobruslařky z Prahy. Pěknými výkony překvapily luženské občanstvo, které této krásné podívané přihlíželo ve velkém počtu.

Činnost C.P.O. (civilní protiletecká obrana).

Od 26. února konají se hlídky po dobu odpolední a noční. Hlídka má své stanoviště poblíže poštovního úřadu a u kostela. Vchod do věže kostela jest otevřen, aby hlídky v případě leteckého poplachu mohly zvoniti na poplach. Hlídkou jsou povinni všichni zdraví muži od 16–60 roků. Hlídkuje se od 6. hod. ráno do 12. hod. v noci. Od 12. hod noční až do 6 hod. ráno hlídkuje ponocný. Hlídky se střídají vždy po dvou hodinách.

Obleva a záplavy v únoru.

Poslední týden v únoru dostavilo se předjarní počasí. Sníh, který dosud drží veznačné síle od 7. prosince minulého roku, rychle taje a způsobuje místy záplavy. Bylo nutno použití motorové stříkačky pro vyčerpání vody v některých domech (sklepích) v Revoluční ulici.

Úmrtí bývalého starosty obce:

Dne 27. února t.r. zemřel v Praze v nemocnici zdejší rodák bývalý starosta obce Josef Hégr. Narodil se dne 19. února 1880 v Lužné. Starostou obce byl v období 1924–1928.

Za jeho působení byla v obci zřízena

elektrika do soukromých bytů i pro veřejné osvětlení v ulicích.

Zemřelý bývalý starosta Josef Hégr převezen byl do své rodné obce Lužné, kde byl za velké účasti občanstva pohřben na místním hřbitově.

Březen 1940

Obecní tajemník:

Dněm 1. března nastoupil úřad obecního tajemníka pan Huml Rudolf. Nový tajemník jest rodákem naší obce. Jmenovaný byl delší dobu úředníkem u ministerstva národní obrany a u okresního úřadu v Sedlčanech. Úřaduje dopol. od 8–12. hod – odpol. od 14–18. hod. Občanstvo bylo vyhláškami vyzváno, aby návštěvy na obecním úřadě dle toho zařídilo.

Odběrní poukazy.

Odběrní poukazy na obuv a textilie vydává pan tajemník vždy v druhém týdnu a to v pondělí a úterý od 14–18. hod. odpoledne.

Plat za práce potažité:

Okresní úřad v Rakovníku vyhláškou ze dne 4. března t.r. oznamuje, že rozhodnutím Nejvyššího úřadu cenového v Praze, stanoví se plat za práce potažité pro obce a živnostníky t.j. povozníky a sice:

1.) koňské potahy podle druhu práce 80–120 K
2.) volské potahy -"- -"- -"- 60–100 K
3.) kravské potahy -"- -"- -"- 40–60 K

Zvýšení těchto cen jest nepřípustné a trestné.

Zvýšení dávky vepřového sádla:

Dnem 18. března t.r. zvyšuje se týdenní dávka vepřového sádla z 35 gramů na 50 gramů. Zvýšení tohoto přídělu jest jen dočasné, takže toto zvýšení jest kdykoliv odvolatelné.

Pořádek v obci:

Usnesením obecní rady ze dne 1. března t.r. jest zakázáno ukládňovati na náměstí a jiných veřejných místech v obci klest a dříví. Zároveň se zakazuje pouštěti do ulic hnojůvku a jiné splašky.

Hlášení židovského majetku:

Říšský protektor v Čechách a na Moravě nařídil provaděcím výnosem ze dne 7. února 1940 přihlášení židovského majetku. Lhůta k přihlášení končí 15. března 1940.

Zdražování tažného zvířectva:

Válečnými poměry zaviněn jest nedostatek tažných zvířat. V důsledku toho nastalo značné zvýšení cen při nákupu koní. Vyskytly se případy, že bylo požadováno za jednoho koně 18 až 25.000 K místo 4-6.000 K toho času obvyklé ceny. Nejvyšší cenový úřad v Praze vyhláškou ze dne 23. února 1940 upozorňuje na trestní ustanovení při zjištěných případech předražování dobytka.

Rozdělení pokladní hotovosti Národního soureučení) ručenství:

Dne 1. března t.r. rozdělena byla pokladní hotovost nejprve ustavené skupiny Národního soureučenství v Lužné. Pokladní hotovost úhrnem činí 678·75 K.

Z toho obdržela I. místní skupina 226·25 K
II. -"- -"- 226·25 -"-
místní společný výbor 226·25 -"-
678·75 K.

Revisi a rozdělení pokladní hotovosti provedl výbor za přítomnosti okresního hospodáře Národního soureučenství Jar. Brettschneider z Lišan.

Národního soureučenství máme v této vážné době používati pouze jako podpůrné a sociální instituce, nikoliv však jako složky politické, která by dříve či později splynula s veřejným míněním říše Německé.

90té narozeniny T. G. Masaryka:

Dne 7. března 1940 v den 90tých narozenin presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka bylo vzpomenuto rozhlasem, ve školách a články v novinách. Jiné oslavy nebyly povoleny, ani nebylo dovoleno pokládati věnce, květiny a jiné připomínky k pomníkům nebo obrazům T. G. Masaryka.

Občanstvo bylo vyhláškami upozorněno na vážné důsledky z činů, jež jsou zakázány.

Konec pololetních školních prázdnin.

Školní prázdniny pololetní byly ukončeny dne 4. března. Následkem nedostatku uhlí a velké zimy byly pololetní prázdniny prodlouženy o měsíc.

Čestný večer:

Místní Dělnická tělocvičná jednota konala v sobotu dne 9. března t.r. v hostinci u Konopásků oslavný večer zakladatele místní D.T.J. v Lužné Josefa Bidrmana, který místní D.T.J. založil 5. srpna 1905.

Při oslavě účinkovala místní hudba. Jmenovanému předán pamětní list a jeho busta (poprší), kterou dle fotografie zhotovil absolvent keramické školy v Běchyni místní rodák Antonín Lev, Havlíčkova ul. čp. 215. t.č. technický úředník v Jakovnické šamotce.

Oslavy se zúčastnilo mnoho občanstva zejména staří spolupracovníci oslavence Josefa Bidrmana. Z přítomných přátel Josefa Bidrmana se do pamětního listu podepsalo 71 osob.

Za zásluhy, které si oslavenec získal tím, že po dlouhá léta vychovával zdatné borce v hnutí D.T.J. bylo mu (činovníky) činovníky místní D.T.J. poděkováno.

Mnoho vody tátním sněhu:

Sníh, který v ohromné síle napadal 6.-7. prosince minulého roku, počíná teprve dne (12. pros) 12. března tát. Tento den byl velmi teplý (16° tepla). Slunce vydatně hřálo, z polí a lesů přišlo mnoho vody, takže koryto čistého

potoka nestačilo vodu pobírati. Voda zaplavila louky, ale mnoho škody nenadělala.

Motorová vozidla:

Dne 12. března museli místní majitelé aut se svými vozidly dostaviti se do Rakovníka za účelem odvádění motorových vozidel pro říšskoněmeckou armádu. Z naší obce se dostavila čtyři nákladní auta z nichž za způsobilé uznáno bylo auto majitele cementárny Václava Styse.

Ukončení války ruskofinské:

Občané naší obce rozhlasem i tiskem se dozvěděli, že dnem 13. března 1940 jest ukončen spor ruskofinský a válečné operace byly zastaveny.

Finsko odevzdalo Rusku část území zvané Karelská šíje.

Výroční dnové:

14. březen jest výroční den, kdy bylo Slovensko odděleno od Čech a Moravy a stalo se samostatným státem pod ochranou říše Německé.

15. březen jest výroční den kdy v roce 1939 říšskoněmecká vojska obsadila Čechy a Moravu a zřízen „Protektorát Čechy a Morava."

Počasí na tento den jest totéž jako před rokem 15. března. Silný, mrazivý vítr se sněhem a po celý den mrzne. Toto počasí nám připomíná loňský rok, kdy za mrazivého počasí (~~nám připomíná~~) vánicí a zimy byl vlečen národ český do říše německé.

Na tento výroční den se v továrnách nepracovalo, obchody jsou po celý den zavřeny. Pouze školní mládež jde do školy na přednášku o 15. březnu. Německými úřady jest zaměstnavatelům nařízeno, že promeškaný den 15. března musí býti dělnictvu zaplacen.

Prohlídky u občanů:

Dne 20.–21. března vykonány byly prohlídky u několika místních občanů, kteří využívše polomové katastrofy, mnoho dříví kusového i pro otop domů sobě náňosili. Lesní orgány spolu s místním četnictvem nalezené dříví nechali naložiti na povozy a dopraviti na skromaždiště

za školou. Takovým činem trpí i občané, kteří chodí do lesa na chudinský poukaz sbírati spadlé větve, neb správa státních lesů pak zakazuje sběr dříví vůbec.

Rovněž nesvědomití lidé chudým lesním dělníkům, pracujícím na polomech a v Lužné bydlící, odcizili lesní nářadí, které měli v lese uschované.

Zákaz zvyšování nájemného:

Vyhláškou nejvyššího úřadu cenového v Praze jest zakázáno zvyšovati nájemné.

Velikonoce:

Velikonoční svátky byly letos 24.–25. března. Počasí po oba velkonoční dny bylo krásné, jarní – avšak bláto. Nálada mezi občanstvem velmi stísněná. O Boží hod 24. března se tančilo v hostinci u Konopášků. Tuto zábavu uspořádala S. K. Sparta Lužná na ukončenou hockeyové sezony.

V biografu Sokol promítán film „Dvojí život".

V neděli o Boží hod velikonoční objevila se o 19^{30} hod. večer na straně západní rudá záře. Úkaz trval asi 1/4 hodiny.

Dělnická tělocvična jednota sehrála v hostinci u Konopášků operetu „Bejvávalo." Hráno 25. března odpoledne i večer. Účast zejména na večerním představení velmi značná. Úspěch byl velký, proto představení bylo na všeobecnou žádost za týden opakováno. Účast občanstva velká a úspěch opět ohromný.

Lužeňští ochotníci tak dokazují, že jsou schopni sehráti i složité divadelní hry.

Sběr odpadového uhlí:

Na haldě nové šachty v Loužku jest denně živo. Chudí lidé naší obce vybírají z haldy uhlí, které jest pro ně velmi vzácné nyní, kdy jest o uhlí velká nouze. Sbírání uhlí jest spojeno i s nebezpečím úrazu.

První jarní bouře:

Letošního roku snesla se nad naším krajem první jarní bouře ve středu dne 27./III o 5to hod. odpoledne. Provázena byla blesky, prudkým deštěm a vichřicí. Škod žádných nebylo. Koryto čistého potoka nestačilo na velký proud vody.

Pole obdržela tak vydatnou jarní vláhu, která má značný vliv na růst obilí a pícnin.

Náhrada za utrpěné škody uprchlíkům:

Ve sbírce zákonů a nařízení vlády Protektorátu ze dne 28. března t.r. jsou vyzváni ti, kdož se následkem státoprávních změn vystěhovali ze Sudet, Slovenska a Podkarpatské Rusi do Protektorátu a při politických událostech roku 1938-1939 utrpěli škody na majetku, mají podati přihlášku ku zjištění škody, nejdéle však do 9. května 1940.

Nedostatek krmiv:

Jelikož se nedostávalo pro hovězí dobytek a drobné hospodářské zvířectvo krmiv, bylo nutno přikročiti k přídělové akci. Stanoveny byly tyto měsíční dávky: pro krávu 10 kg, kozu 4 kg a pro králíka 1 kg otrub. Pro jednu slepici stanoveno 1/2 kg kukuřice měsíčně. Příděl krmiv rozdělován nepravidelně, v době letní krmiva nebyla přidělována vůbec. Výjimka jest u hovězího dobytka a koní.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Sníh o svátku sv. Josefa

Dne 18. března napadal sníh o síle asi 10 cm. - 19. března bylo deštivo celý den a sníh se přesto udržel do 20. března. Pak bylo teplé a slunečné počasí. V den svátku sv. Josefa pořádána taneční Josefská zábava v hostinci u Polívků za slabé účasti.

Povětrnost za I. čtvrtletí 1940.

Od Nového roku do 15. ledna mrazy. Sníh drží o značné síle od loňské sněhové katastrofy (7/XII. 39). Po 15. lednu slabší oteplení, obleva a sníh připadal. - 17. ledna opět mrzne do 20. ledna. Pak opět padal sníh a do konce měsíce mrzne.

V únoru od 1.-4. mrazy, potom obleva. Sníh rychle taje. Obleva trvala do 9. února a pak zase mrazy, které potrvaly do 24. února.

25. února silný vítr, oteplování a sníh taje.

26. února opět slabší mrzne až do konce měsíce.

Počátkem března mrazy. - Dne 6.-7. března oteplení a sníh připadal. Pak se střídaly mrazy a obleva. Takové počasí trvalo až do 14. března. Tímto dnem zmizel sníh, který zůstal ležeti od prosince loňského roku. - 15. března velká, sněhová vánice, připomínající 15. březen 1939, kdy říšskoněmecká vojska obsadila Čechy a Moravu.

O Květnou neděli 17. března a 18. března opět sněží a málo mrzne. O Velikonocích 24.-25. března blato a převážně slunečno.

Poslední den březnový byl velmi krásný a slunečno po celý den.

Duben 1940.

Zavedení letního času:

Počínaje 1. dubnem zaveden jest letní čas tj. hodiny se po 2. hod. po půlnoci posunou o 1 hod. ku předu. Dle úředních zpráv v novinách a rozhlase bude letní čas trvati do 1. října t.r.

Letní čas byl zaveden již v prvé světové válce 1914-18.

Nábor žen do Národního Souručenství.

V době od 1.-7. dubna proveden jest v naší obci i jiných místech nábor žen do Národního Souručenství. Pro I. místní skupinu získáno 154. a pro II. místní skupinu 230 žen. Celkem v naší obci přihlášeno jest v prvém náboru 384 žen.

Jarní polní práce.

Následkem dubnových mrazů a jarních dešťů jsou jarní polní práce značně zpožděny. Krutou zimou žita převážně uhynula. Zemědělci žita zaorávají a místo nich sejí jařiny.

Okresní úřad v Rakovníku vyzývá zemědělce, aby žita pokud je to možné nezaorávali a jako přísev jest doporučováno zaseti jarní vikev. Kdo neměl k jarnímu setí obilí, mohl se přihlásiti u Výsadní obilní společnosti, nebo u komisionářů. V případě, že by obilí již nebylo k jarnímu setí k dostání, doporučuje se zasíti luštěniny. Vláda Protektorátu spolu s Národním Souručenstvím vyzývá všechny zemědělce, aby všechna pole byla úspěšně obdělána a chléb národu zajištěn.

Německé vojsko obsazuje:

Občanstvo naše obce se tiskem i rozhlasem dovědělo, že říšskoněmecká vojska obsadila 9. dubna t.r. království Dánské a Norské. V Norsku svedeny byly tuhé boje.

Sběr ušlechtilých kovů:

Vyhláškami, rozhlasem a tiskem upozorněno občanstvo na sběr ušlechtilých kovů jako: měď, mosaz, bronz, zinek, stříbro a jiné. K tomu účelu jsou vyzvány spolky, které sběr provedou. Akce se ujímá též Národní souručenství. Sběr uvedených kovů proveden byl ve dnech 17.—20. dubna. Výsledek sběru byl neúplný.

Snížení dávky chleba:

V zásobovacím období od 15. dubna do 12. května se snižuje se dávka chleba pro obyčejné spotřebitele o 250 gramů týdně. Pro těžké a velmi těžce pracující a děti zůstává dávka chleba nezměněna. Současně chleba zdražen o 30 hal. na 1 kg. a prodává se nyní 1 kg za 2 K 30 h.

Narozeniny vůdce Adolfa Hitlera:

V den Hitlerových narozenin nařízeno bylo okresním úřadem, aby vyvěšeny byly říšskoněmecké a protektorátní vlajky. Nařízení nebylo občanstvem mnohdy respektováno. V továrnách a polích se pracovalo normálně; na školách se v tento den nevyučovalo.

Ceny cihel:

Úředně stanovené ceny cihel obyčejných, ručně nebo strojem vyrobených jsou za 1000 kusů 280 K se všemi poplatky, mimo daně obratové. Cihly duté, dvouřadové a prodávají se za 336 K. za 1000 kusů.

Odpis daně z lesů:

Majitelé lesů sněhem poškozených u nichž činí poškození 25%, mohou podati žádost berní správě v Rakovníku o odpis daně z lesů.

Odpadky v domácnostech:

Ministerstvo obchodu, průmyslu a živnosti nařizuje, aby v domácnostech a ústavech byly uschovány a ustanoveným sběračům odevzdány tyto odpadky: staré železo, různé kovy, hadry a textilní odpadatky, starý papír, staré pryž, kůže, korek, kosti a rohoviny.

Tyto odpadky jsou cenná surovina a jsou znovu zpracovány v továrnách. Tím jest zároveň umožněna větší zaměstnanost dělnictva.

Odevzdání munice a rozbušek:

Občanstvo jest upozorněno výzvou Okresního úřadu v Rakovníku, aby byly odevzdány zbraně, munice a rozbušky. Výzva se nevztahuje na zbraně lovecké pokud majitel jest držitelem zbrojního pasu a honebního lístku. Rovněž se nemusí odevzdávati zbraně musejní.

Překročení hranic Protektorátu do Německé říše:

Okresním úřadem v Rakovníku bylo oběma oznámeno, že propustky k překročení hranic mohou býti příslušnými německými úřady vydávány na podkladě dvoujazyčných občanských legitimací, které jsou poslední dobou hromadně vystavovány.

Přihlášky o krmiva:

Všichni držitelé drobného hospodářského zvířectva jakož i zajíce a koně mohou se přihlásiti k odběru krmiv.

Vyhynulé ovocné stromy:

Následkem letošní krutě zimy pomrzlo mnoho ovocných stromů, které se odstraňují a nahrazují novými. Pokud stromy zůstaly mrazem nedotčeny, jest nutno jim věnovati náležitou péči, zejména ořezání suchých větví, aby zbylé stromy nebyly hmyzem ohrožený.

Najímání na práce do Německa:

Okresní úřad práce v Rakovníku častými vyhláškami upozorňuje, že se mohou zvláště mladší dělnici a řemeslníci hlásiti na práce do Německa.

Pracovní podmínky jsou dle vyhlášek příznivé. Z naší obce se několik dělníků přihlásilo a do Německa odjelo.

Regulace Třebického potoka:

Dne 29. dubna bylo započato se zaměřováním polohy pro regulaci Třebického potoka. Zaměřování provádí ing. Burš z Trahy, jemuž byl projekt regulace zadán.

Zužitkování pastvin a suchopárů:

V těchto těžkých dobách jest velmi nutné zvýšiti chov dobytka a chov drobného hospodářského zvířectva. Proto držitelé dobytka jsou postaveni před důležitý problém opatření potřebného krmiva a píce.

Z těchto důvodů jest voláno po zužitkování veškeré v obci neplodné půdy, která by mohla býti k účelům opatření krmiv a píce přizpůsobena.

Kurs pro samosprávné činovníky:

Pro samosprávné činovníky naší obce uspořádán byl v dubnu t. r. kurs v místní škole. Kurs byl dostatečně navštíven.

Stálý sbor pro sběr odpadků:

Za účelem sběru odpadků ustaven byl v dubnu osmičlenný stálý sbor. Sbor bude říditi různé sběry odpadků.

Kukačka:

Letošního roku se ozvala kukačka v našem kraji 22. dubna. Oproti loňskému roku se opozdila o 2 dny.

Sebevražda:

Dne 22. dubna t.r. oběsil se ve svém domku čp. 114 v Komenského ulici místní občan Václav Krupička. Stár byl 81 roků. Zoufal si pro ztrátu pravého oka, které bylo mu vyjmuto na klinice v Praze.

Louže a potahy:

Jarní práce nepříznivým počasím stejně zpožděné, nelze ukončiti v čas pro nedostatek potahů. Povozníci i rolníci jsou mimo jarních prací ještě zaměstnáni svážením polomového dříví.

Odstraňování klestí z polomů:

Správa státních lesů upozorňuje občanstvo, že jest možnost zásobiti se levným dřívím. V lesích se pracuje na polomech a klestí si občané stahují na hromady a svážejí domů. Drobný klest pokud není použit na stelivo, se v lesích pálí.

Dívčí vínek:

Dne 28. dubna byl místní mládeží uspořádán v hostinci u Konopásků „Dívčí vínek" za slušné účasti mládeže.

Nápisy a hesla proti Německu:

V noci na 29. dubna byly neznámými lidmi popsány různými hesly mosty vedoucí k Šamotové továrně. Rovněž zeď zahrady v Šamotové továrně byla popsána hesly. „Pryč s Hitlerem", ať žije Stalin" bylo velkým písmem napsáno. Úřady sice záležitost vyšetřovaly, avšem bezvýsledně.

Nedostatek podrážkové kůže a kožených bot:

Od počátku této války, této války, jest větší poptávka po různé obuvi. Největší poptávka jest po silné pracovní obuvi. Lidé majetnější nakoupili sobě více párů bot do zásoby. Chudí lidé, zejména dělnictvo Šamotky, lesní a zemědělské dělnictvo zásobiti se obuví nemohou, proto jsou odkázáni na přídělky bud v prodejně „Baťa", nebo prostřednictvím závodů. Přidělována jest obuv pouze těm, kteří prokáží, že obuv skutečně naléhavě potřebují. Aby to „Baťa" aspoň částečně odpomohla nedostatku obuvi, zavedla boty nízké i vysoké s dřevěnou podrážkou. V jarním i letním období jde tato obuv

dosti na odbyt. Obuv s koženou nebo gumovou podrážkou jest vydávána na poukazy. Obuv s dřevěnou podrážkou prodává se volně.

Lidé se smějí tomu, že nyní kdy se nosí dřevěná obuv to aspoň „proklape."

Komise:

V pondělí 15. dubna provedeny byly komise obecním úřadem a sice: na Želšáne pro stavbu skladiště kutací společnosti.

U filiálky „Baťa" byla komise obhledně obledně zřízení místnosti pro pedikuru. (ošetření nohou).

Stavba domku pod Chvojinkou:

Občan Emanuel Zaspal, který má u Chvojinky na obecní louce provozovnu (řezání dříví parní pilou), žádá obecní radu o povolení postavení zděného domku k obývání.

Jeho žádosti se vyhovuje s podmínkou, že jakmile bude obec požadovati odstranění tohoto domku, musí žadatel domek odstraniti.

Úprava cesty od Hýlovny:

Správa státních lesů oznamuje, že hodlá upraviti cestu od Hýlovny ku Chvojince (Žíle). Na obci jsou žádány potahy. Vzhledem k tomu, že by potahy stály obnos 10.000 K, nemůže obec na svůj náklad provozy dodati, poněvadž není na tyto práce úhrada.

Dávka ze psů:

Obecní rada se usnesla vybírati dávku ze psů a sice: ze psa hlídacího 10 K.
-"-"-"- přepychového 20 K.

Zavedení dalších dávek:

K úhradě mimořádných výdajů obecních jest připravena dávka z elektrické energie a hrobů.

Plemeništa skotu:

Pro chov plemenných býků přihlásil se místní rolník Antonín Konopásek, Vrázovo náměstí č. 56. Jmenovaný požaduje ročně 10.000 K za chov a ošetření 3 býků. Nabídka rolníka Antonína Konopáska byla ve schůzi obecního zastupitelstva přijata a smlouva byla uzavřena na 3 roky. Skočné od jedné krávy stanoveno na 40 K.

Prodej borovic z obecních lesů:

Rakovnický občan Stránský, který má v Hlavačově drůbežárnu, požadal naší obec o odprodej borovic z polomů. Žádosti bylo vyhověno a prodáno bylo p. Stránskému 60 borovic za obnos 600 K.

Podmínka jest, že borovice budou do 15. května t. r. odstraněny.

Rozdělení a odvoz 72 m³ polomového dříví z obecního lesa:

V obecních lesích zpracováno bylo 72 m³ dříví polomového, chvojového, které bylo takto rozděleno:

pro školu 30 m³

pro obec 42 m³.

Dříví pro obec odvezl povozník Štys Viktor, který žádal za dovoz 30 K m³. Bylo mu vyplaceno (~~1500~~ K za 42 m³ 1260 K. Dovoz dříví pro školu si školní rada zapraví sama.

1. Květen.

První květen:

Letošní První květen byl svátkem práce. V továrnách, školách a úřadech se nepracovalo. Někteří zemědělci v polích pracovali. Průvody a jiné manifestace byly zakázány. – Obec baráčníků „Loužek" uspořádala v hostinci u Polívků taneční zábavu. Účast byla velká.

Sbírka pro postižené povodní:

V době od 15.–19. května provedena byla v naší obci sbírka pro postižené povodní. Jarní povodeň nadělala kolem Prahy mnoho škody. Sbírka vynesla celkem 1570 K 50 h.

Zákaz tanečních zábav:

V první polovině května nařízeno, aby upuštěno bylo ode všech tanečních zábav s ohledem na vážné události válečné.

Zákaz nutno bezpodmínečně dodržovati.

Chov králíků a drobného zvířectva:

Občanstvo jest upozorněno, aby byl s větším zájmem prováděn chov králíků a drobného zvířectva. V naší obci se chov králíků a drobného zvířectva provádí za vzorného vedení místního spolku „Chovatelů drobného hospodářského zvířectva". Ještě více by se naši občané věnovali tomuto chovu, ale příděly krmiv jsou nepatrné a někdy příděl není vůbec.

Přidělováno jest ½ kg otrub pro králíka nebo slepici na jeden měsíc. Pro nepatrné příděly mnozí občané jsou nuceni chovu se vzdáti.

Sbírka na německý červený kříž:

V druhé polovině května provedena byla sbírka pro německý červený kříž, která vynesla v naší obci 957 K.

Vládní vojsko:

28. května dopoledne pochodovalo naší obcí české vládní vojsko, které jest posádkou v Rakovníku. Vojenská hudba vyhrávala české písně. Pochodování vojska přihlíželo četné občanstvo.

Povinný sběr kovů a papíru:

Sběr železa byl proveden místními občany v době od 15. května do 15. července t. r.

Odpadový papír byl sbírán v době od 15. května do 31. května t. r. Sběrací akce provedena byla místními skupinami Národního Souručenství za součinnosti obecního úřadu. Obnos za prodané odpadky připadl obci.

Jarní vzrůst obilí:

Jariny jsou ve vzrůstu uspokojivém, za to však žita jsou následkem katastrofální zimy částečně vyhynulá. Jiná léta žita vymetají již v prvé polovině května. Letos jsou žita – pokud ovšem zůstala – nízká asi 30 cm a dosud nevymetají ačkoliv jest již po 20tém květnu.

Opozděné jarní práce:

Dosud nejsou jarní práce ukončeny. Někde se ještě zaorávají vyhynulá žita a sází se brambory. Opozděné práce jsou následkem dlouhotrvajícího vlhka.

Svatodušní svátky:

Svatodušní svátky byly letošního roku 12.–13. května. V těchto dvou dnech bylo velmi chladno a sněhové přeháňky. V hostinci u Konopásků byla taneční zábava za velké účasti mládeže.

Lesní dělnictvo na polomech:

V Lužeňském polesí pracuje na polomech 25 místních dělníků a 36 dělníků cizích ze vzdálených míst Čech a Moravy. Cizí dělníci si stěžují, že místní pekaři nedostávají na ně dostatečný příděl mouky, ač jsou jako velmi těžce pracující.

Zostřené zatemnění:

Vzhledem k přiostřeným válečným poměrům jest nařízeno, aby zatemnění bytů a jiných objektů bylo dokonalé. Neuposlechnutí se velmi přísně trestá.

Zatýkání místních občanů:

Dne 16. května t. r. zatčeni byli německými žoldnéry čtyři místní občané a odvezeni do Kladna a Prahy k výslechu. Obviňováni jsou z rozšiřování protiněmeckých tiskovin. Zatčeni byli: Brož František čp. 182, Bušek Alois nouzový domek, Suchý Josef čp. 382, a Spička Václav, čp. 168 všichni z Komenského ul.

Zatčení občanů způsobilo v obci velký rozruch.

Film k oslavě hudebního skladatele fr. Kmocha z Kolína.

V sobotu 18. a v neděli 19. května promítán v bio Sokol u Polívků film „To byl český muzikant." Film pojednává o životě slavného českého muzikanta a hudebního skladatele fr. Kmocha z Kolína m/L.

Zájem o film byl velký a po oba dny byla návštěva ~~velká~~ značná.

Přistání říšskoněmeckého létadla:

Dne 21. května k 8. hod. večer přistálo nouzově říšskoněmecké létadlo v polích na Křivánkách. Po celou noc bylo hlídáno místním četnictvem.

Druhého dne po opravě odstartovalo směrem ku Praze.

Občanstvo nejevilo žádný zájem o létadlo ani o německého letce.

Hudební máj:

Dne 22. května byl uspořádán místní osvětovou komisí a Národním Souručenstvím v místnosti u Polívků „Hudební máj." Účinkovalo žactvo měšťanské školy a nově založený pěvecký sbor. Mimo to reprodukována hudba předních českých skladatelů B. Smetany „Vltava" a A. Dvořáka „Slovanské tance." Ku konci zpívána česká hymna „Kde domov můj?", která na četné občanstvo působila uklidňujícím dojmem v těchto těžkých válečných dobách.

Na ukončení „Českého hudebního máje" sehrála tělocvičná jednota Sokol na Masarykově (Vrázově) náměstí divadelní hru Karoliny Světlé „Kříž u potoka."

Zprávy válečné:

Rozhlasem a tiskem se občanstvo dozvědělo zprávy o pohybech německých vojsk. V dubnu bylo obsazeno Dánsko a Norsko dne 10. května obsadila německá vojska Belgii a Holandsko. Z části prolomeno bylo francouzské opevnění zvané „Maginotova linie." Válka se rozvinuje do všech evropských zemí. Jsou vážné obavy, že bude nedostatek potravin, zvláště když vyhlídky na sklizeň žita a ostatních plodin jsou nepatrné.

Přejmenování ulic:

V květnu t. r. přejmenována byla Revoluční ulice na Palackého a Ul. 28. Října na Jungmanovu. Nynější Palackého ulice mění nejčastěji název.

Dodávka struskových cihel:

Stavitel Zima z Kladna dodal naší obci 4200 struskových cihel za cenu 1067·40 K a dovozné činí 333 K. ze stanice Kladno do stanice Lužná-Lišany. Cihly jsou určeny pro účele obce.

Revise obecních účtů:

Na příkaz okresního úřadu v Rakovníku provedena byla revise obecních účtů. Revisi provedl okresní účetní revisor a shledal vše v naprostém pořádku. Revidována byla celá uzávěrka i s doklady.

Systemisování místa obecního tajemníka:

Obecní rada se rozhodla systemisovati místo obecního tajemníka u obce luženské, na kteréžto místo ministerstvo vnitra převedlo dle § 2 odstavec 1 vlád. nařízením č. 379/38.

Obecní rada navrhuje, aby u obce luženské systemisováno bylo místo tajemníka v III. služební třídě 7. platovou stupnicí dle § 6. vládního nařízení 139/39 ve spojení s § 10 vl. nař. č. 163/39 a § 202, a aby toto místo bylo propůjčeno jmenováním převedenému Rudolfu Humlovi nar. 12. června 1896 v Lužné a do Lužné okres Rakovník příslušnému.

Stupeň služného za 1 rok obnáší:

	18.000 K
činovné	2.316 -"-
drahot. příd.	1.800 -"-
dle vl. nař. 299/39	
	22.116 K ročně.

Červen 1940

Správce hřbitova:

Obecní rada jmenovala správcem hřbitova p. Karla Pocheho. Jmenovaný dbá o důstojnou úpravu hřbitova.

Pomrzlé okrasné stromy:

V Palackého ulici byly vysázeny okrasné stromky hlohu, které letošní krutou zimou vesměs pomrzly. Pomrzlé hlohy jsou odstraněny a nahrazeny zimě odolnějšími akáty.

Zvýšení poštovních poplatků:

Poštovní správa dnem 1. června t. r. zvyšuje poplatky u listovních zásilek. Za psaní do 20 gramů váhy se v místě dosud platilo 60 hal. nyní 80 hal. Psaní o téže váze v další dopravě dosud se platilo 1·– K., nyní 1·20 K.

Rozhlasový poplatek zůstal nezměněn a platí se 10 K za 1 měsíc.

Stahování 5ti korunových bankovek s přetiskem „Protektorat Böhmen und Mähren" – „Protektorát Čechy a Morava". Tyto papírové bankovky 5ti korunové platí pouze do 31. května. Po tomto dni se vyměňují pouze v bankách a poštovních úřadech.

Nařízené zvonění:

Říšskoněmecká vojska měla úspěchy v Belgii, Holandsku a Francii. Proto německé úřady nařídily zvoniti na počest padlých německých vojáků a vyvěsiti vlajky protektorátní a říšskoněmecké.

Rovněž při dobytí Paříže – hlavního města Francie, nařízeno po 7 dní vždy od 12.–13. hod. zvoniti. Paříž byla dobyta říšskoněmeckým vojskem dne 14. června 1940.

Přihlášky o pracovní síly:

V letních měsících projevuje se nedostatek pracovních sil, zejména v zemědělství a stavebnictví. Zemědělci jsou vyzváni, aby na příslušném tiskopise podali žádost o pracovní síly k okresnímu úřadu práce.

Hodinový příplatek 50 hal.:

Ministerstvo sociální a zdravotní správy oznamuje, že nařízením říšského protektora von Neuratha musí býti dělnictvu a úřednictvu vyplácen na každou odpracovanou hodinu 50 hal. příplatek. Toto opatření se týká všech zaměstnanců, jichž služné nedosahuje měsíčně 3000 K.

Tabulky na povozech:

Majitelé povozů i ručních vozíků dle nařízení Okresního úřadu v Rakovníku, jsou povinni na vozech míti upevněnou tabulku se jménem majitele.

Zabezpečení kosy cestou na pole:

Zemědělci a všichni kdož jdou na pole neb luka pracovati a nesou s sebou kosu, musí tuto buď sejmouti nebo jinak zajistiti, aby nebylo možno po cestě nikoho zraniti.

Několik občanů bylo již pro neuposlechnutí tohoto nařízení pokutováno 10-20 K.

Opatření vlajek protektorátních a říšskoněmeckých.

Majitelé domů jsou upozorněni na opatření protektorátních a říšskoněmeckých vlajek. Na vlajky obdrží každý majitel domu odběrní poukaz na látky od obecního úřadu.

V tuto dobu nelze látky na vlajky koupiti, proto se doporučuje informovati se u obchodníků jsou-li již látky na skladě.

Někteří občané získanou látku na vlajky použili pro svoji potřebu, nikoliv na ozdobu svého domku.

Senoseč:

Senoseč započala letošním rokem již 10. června. Tráva byla následkem předchozích vlhkých let řídká a dosti vysoká. Ujaly se ponejvíce traviny kyselé, proto seno jest letos horší jakosti. Počasí pro sklizeň sena bylo zprvu deštivé, později slunečno. Celkem sklizeň sena slabší.

Ostatní pícniny:

Vojtěšky následkem značného vlhka jsou prořídlé, travinaté. Jetele jsou celkem dobré. Rolníci rozprodali na dílce dosti jetele chovatelům drobného zvířectva.

Prodloužení lhůty pro stažení papírových peněz:

Papírové peníze 1-5 K s přetiskem „Protektorát Böhmen und Mähren" - „Protektorát Čechy a Morava", měly býti staženy do konce května. Lhůta pro stahování těchto peněz se však prodlužuje do konce června t. r.

Udavačství:

Z naší obce neznámý anonymní pisatel zasílá Okresnímu úřadu v Rakovníku anonymní dopisy, v nichž obviňuje dva místní občany z velezrady. Okresní úřad v Rakovníku vyhláškou oznamuje, že nebude na nepodepsané dopisy brán zřetel a budou ničeny. Neznámý pisatel jest veřejně vyzván, aby udání podal osobně u Okresního úřadu v Rakovníku. Není dosud známo zda udavač osobně se na tuto výzvu k Okresnímu úřadu dostavil.

Ukázka, kterak v těchto pro český národ těžkých dobách se najdou lidé, kteří z malicherných důvodů a ze msty jsou schopni zničiti své spoluobčany, mnohdy nepravdivými výmysly.

Eruptiva:

V Eruptivě - expositura Lužná, ztracena neb zcizena byla bedna střelných látek. V důsledku toho byli vyslýcháni někteří dopravní zřízenci dráhy a zaměstnanci Eruptivy. Provedeno též několik zatčení.

Zdražení kuřiva:

Dnem 20. června t. r. zdraženo bylo letos již po druhé kuřivo. Poslední dobou projevuje se nedostatek kuřiva.

Odstranění připomínek na Č. S. R.

Veškeré připomínky, jako obrazy presidentů T. G. Masaryka a Dr. E. Beneše, jich busty a sochy a vůbec veškeré předměty, které připomínají bývalou Československou republiku, musí býti z veřejných místností odstraněny. Rovněž korporace, které užívají jmenovaných předmětů k výzdobě svých místností, musí vše ihned odstraniti.

V důsledku tohoto nařízení byla v Rakovníku dne 25. června t. r. sejmuta socha prvního presidenta T. G. Masaryka, která byla přeříznuta a dle nezaručených zpráv uložena v rakovnickém museu.

Socha presidenta T. G. Masaryka byla dílem akademického sochaře mistra Fojtíka, kterému byl T. G. Masaryk za živa modelem.

Lehkoatletické závody:

Sdružené korporace Sportovní a tělovýchovné Sokol, D. T. J. a Sparta uspořádaly v neděli 23. června lehkoatletické závody, o které byl se strany občanstva velký zájem.

Vyvěšení praporů a nařízené zvonění:

Rozhlasem a tiskem bylo nařízeno, aby byly vyvěšeny prapory a vlajky protektorátní a říšskoněmecké, a po celý týden vždy od 12.15 – 1 hod. vyzváněti na zvony. Nařízení se stalo z důvodů, že 21. června t. r. v lese u Compiègne ve Francii oznámeny byly Německem zástupcům Francie podmínky o příměří, které bylo 22. června t. r. Německem, Italií a Francií podepsáno. Tím se zdá, že válka na západní frontě jest ukončena a jest dosud vedena válka Německa a Italie proti Anglii.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

Divocí vepři:

Koncem června se objevili v našich polích u Brůdku a Čistého rybníka divocí vepři, kteří rozryli mnoho bramborových keřů. Nájemce honitby p. Jiránek byl upozorněn na tuto zvěř a hlídačem revíru střelbou byli vepři zaplašeni do státních lesů.

Povolení prodeje sodové vody a limonády u Čistého rybníka v letním období:

Obecní rada ve své schůzi dne 25. června t. r. povoluje prodej sodové vody a limonády pí. Barboře Palkoskové čp. 257 u Čistého rybníka. Vzhledem k tomu, že rybník jest v letních měsících hojně navštěvován, jest udělení koncese naléhavé. Již dříve bylo u Čistého rybníka čepováno pivo.

Výzva národní pomoci pro sběr klásků:

Národní pomoc vyzývá správy obecních a ředitelství měšťanských škol, aby žactvo v době prázdnin sbíralo klásky ode všech druhů obilí.

Získané mouky ze zrna použije se pro vyvařovací akci ve školách v zimním období.

Zákaz pálení hranic k oslavě M. J. Husa:

V předvečer svátku M. J. Husa 5. července t. r. jest zakázáno páliti hranice na oslavu M. J. Husa z důvodů všeobecného zatemnění. Není dovoleno konati přednášky o M. J. Husovi. Pouze divadelní představení mohou se konati.

Krupobití na Křivoklátsku:

Dne 7. července bylo na Křivoklátsku v odpol. hodinách velké krupobití, které se v naší obci projevilo nepatrně a beze škod.

Ruský umělecký soubor v Lužné:

Dne 3. července promítán v bio Sokol u Polívků český zvukový film „Trča v pensionátě". V přestávce ruský umělecký soubor přednesl ve svých národních krojích ruské písně. Mnoho občanstva přišlo vyslechnouti zpěv slovanských bratří.

Zákaz sbírání borůvek (černých jahod).

Aby mohla býti lépe zužitkována letošní velká úroda borůvek, byl vydán zákaz sbírání nezralých borůvek. Borůvky možno sbírati až po 6. červenci.

Úroda třešní nepatrná:

Následkem tuhé zimy bylo mnoho ovocného stromoví mrazy buď zcela nebo z části zničeno. Třešně pokud zůstaly od mrazů ušetřeny, odkvetly jen v málo místech, což mělo vliv neblahý na vzrůst tohoto u nás nejranějšího ovoce.

V místních třešňovkách byla sklizeň velmi slabá. Rovněž i z jiných míst třešně k nám byly dováženy v množství velmi omezeném. Cena třešní byla nejprve 12 K, později 8 K za 1 kg.

Příděl krmiv pro drobné hospodářské zvířectvo:

V letních měsících nebylo krmivo pro drobné hospodářské zvířectvo přidělováno. Pouze místní spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva obdržel menší příděl.

Rozhlas a tisk oznamuje:

Občané naší obce v novinách a rozhlase se dozvídají, že byl v Praze zatčen německými úřady primátor hlavního města Prahy Dr. Klapka. Mezi občanstvem byla tato zpráva předmětem různých úvah. Zatčení stalo se 9. července t. r.

Opatření stájí pro koně cizích povozníků:

Inspekce státních lesů v Křivoklátě oznamuje, že obec luženská jest povinna opatřiti stáje pro koně povozníků, kteří odvážejí ze státních lesů polomové dříví. Přístřeší pro koně bylo mezi rolníky a domkáři opatřeno.

Postavení chat v lese „na Čihadlech":

V důsledku bytové krise podali místní občané Beneš Ant. a Jirotka Rudolf žádost o postavení chat k obývání. Obec stavbu povolila s odůvodněním, že povolení jest dočasné. Jmenovaní se již do svých nouzových příbytků se svými rodinami nastěhovali.

Sleva nájemného v obecní kovárně:

Kováři Palicovi bylo se schválením obecního zastupitelstva zlevněno nájemné z obecní kovárny. Dosavadní nájemné činilo 2300K za 1 rok a nyní bude platiti 1500K ročně.

Sleva se odůvodňuje tím, že jmenovaný jest v neutěšených poměrech hospodářských a vede bezúhonný život.

Ve schůzi obecního zastupitelstva ze dne 16./7. 1940 se kováři Palicovi promíjí dluh za nájemné z minulých let.

Revise obecního hospodářství:

Účetní tajemník pan Boh. Egr z Prahy (zemský úřad) provedl revisi hospodářství obce luženské. Neshledal závad, ale konstatoval, že v obecním rozpočtu jest položka pro služné polního hlídače. Jmenovaný upozornil představenstvo obce, že hlídače si musí majitelé pozemků platiti sami. Z nařízení zemského úřadu v Praze obec musí za 3 roky zpět vybrati od majitelů pozemků na katastru obce luženské poplatky, které obec vyměří podle výměry polí a luk.

Přesunutí cesty v lese směr k Boučku:

Občan Rais Václav si před třemi léty obytné stavení na své lesní parcele v selských lesích směr k Boučku. Svůj lesní (pozemeček) pozemek a obytné zděné stavení oplotil a tím byla přerušena dlouho užívaná lesní cesta, vedoucí od Višňovky k pražské silnici a Boučku. Obecní úřad s občanem Raisem jednal a cesta byla v dohodě přesunuta.

Svod vody:

Při otevření nové ulice z Masarykova náměstí do Komenského ulice, byl zřízen stálý svod vody mezi občanem Václavem Pochmanem čp. 74 a obč. Liebecajtem čp. 59 (59).

Stavba vážného domku na novém dole v Loužku.

Lánsko-rakovnická kamenouhelná společnost po příslušném svolení obecního úřadu v Lužné, postavila vážný domek na svém pozemku u nové šachty v Loužku u okresní silnice.

Přemístnění obecní knihovny:

Aby mohl býti získán prozatímní byt pro obecního tajemníka, byla z obecního domu čp. 89 přemístněna knihovna do domku obč. Karla Pocheho-Habermanova ul. čp. 109.

Nájemné z knihovny platí obecní tajemník. Nájemné rovná se nájemnému z místnosti v obec. domě čp. 89, kterou obecní tajemník prozatímně používá.

Změna poplatků od vymetání komínů:

Obecnímu úřadu došel návrh mistrů kominických na změnu poplatků od vymetání komínů. Uvedené společenstvo navrhuje od vymetení jednoho komínu v obyčejné domácnosti 2K 50 hal. Za vymetení jednoho komínu v živnostenských provozovnách (udíren, hostinců, pekařů a pod.) 5K. Za vyzkoušení a protáhnutí jednoho komínu v novostavbě 4K. Za vybírání sazí z jednoho komínu 2K.

Obecní rada a zastupitelstvo jmenovanému společenstvu činí návrh za vymetení jednoho komínu v obyčejné domácnosti 2K. Návrh byl společenstvem mistrů kominických přijat.

Dávka z elektrického proudu:

K značným finančním povinnostem naší obce, přikročeno bylo k různým opatřením pro vyrovnání schodku v obecním rozpočtu.

Zavedena jest dávka z elektrické energie a sice z 1 KW 10 hal. Jest mnoho námitek, že budou postiženi i chudí občané, avšak posílení obecního finančního hospodářství jest ku prospěchu všemu občanstvu obce.

Dávku z elektrické energie vybírá elektrárenský svaz a obci ji odvádí.

Umístnění hluchoněmého v ústavu:

Hluchoněmý příslušník naší obce Kinkal Karel byl přijat na žádost obce do okresního chorobince v Novém Strašecí. Obec dle smlouvy platí na něho 6K denně. Mimo to mu bylo zakoupeno prádlo a oděv v ceně 500K.

Otevření spojovací cesty z Vrázova náměstí do Komenského ulice:

Dne 22. července t. r. započato s otevřením spojovací cesty z Vrázova náměstí do Komenského ulice. V cestě stojící chlévky rolníka Pochmana V. čp. 74 jsou odstraněny a postaveny jiné na jiném místě jeho dvora. Stavebního materiálu použito z rozbořených chlévků.

Stavební ruch v obci:

Letos byly postaveny tři novostavby a dva domky nouzové. Vlivem válečných poměrů byl stavební ruch v naší obci slabý. Nebylo možno získati úvěru ani stavebního materiálu.

Počet doškových domků a stodol v současné době:

Do této doby jest v naší obci domků s doškovými (slaměnými) střechami 11 a stodol 13. - Některé z těchto domků jsou celé dřevěné, nejvíce však stavba smíšená (zdivo a trám).

Odejmutí živnosti hostinské v č. 48 u Jelínků:

Typická a nejstarší hospoda v Lužné čp. 48, patřící ode dávna starousedlé rodině Jelínků — byla zrušena. Jako důvod při komisionelním šetření zjištěna nevhodnost stavení pro hostinec.

Mnoho občanů ať již hostinec navštěvovalo či nikoliv, projevilo nesouhlas pro zrušení této staročeské hospůdky luženské.

Dvoujazyčnost:

Veškeré obchody, hostince a živnosti jsou povinni poříditi své firmy s nápisem německočeským. Rovněž vývěsné plakáty musí míti text německočeský.

Kamenouhelné doly na Belšánce:

Na Belšánce postavena byla těžní věž na staré šachtě, kde se po několikaleté přestávce dolování na kamenné uhlí obnovuje.

V červenci otevřena též na Belšánce nová šachta ve státním lese na levo u cesty vedoucí

k Belšánce. Postavena těžní věž a důl vybaven moderními stroji. Přijat větší počet osazenstva. V blízkosti nového dolu postavena byla budova pro kanceláře a obydlí.

Horníci a bánští úředníci uprchlí ze Sudetského území, nalezli zde nové zaměstnání.

Nový důl v Loužku:

Nový důl v Loužku během června a července vyzděn byl struskovými cihlami. Přijato více osazenstva a po kratší přestávce bylo těžení uhlí opět započato. Přestávka v dolování byla následkem vyzdívání dolu.

Pozemek patřící rakovnicko-lánské společnosti byl oplocen dřevěným plotem a cementovými sloupy, které dodala místní cementárna Václava Štyse.

Pouť v Lužné:

O svátku Maří Magdalény jest v naší obci zvláště v posledních létech slavena pouť velmi okázale. Letošní pouť připadla na neděli 28. července. Počasí tento den bylo dopoledne nestálé, odpoledne však krásné, což mělo za následek, že mnoho místního občanstva i přespolních se procházelo obcí. Na Vrázově náměstí jsou kolotoče, cirkus, houpačky i jiné atrakce. Místní hostince byly též hojně navštíveny. Taneční zábavy nebyly povoleny.

V hostinci u Konopásků a Polívků účinkovaly jazz hudby.

Vlhké počasí v červenci:

Celý červenec nestálé, vlhké počasí mělo za následek oddálení žňových prací. Červenec jest u konce a jen málo se počalo kositi obilí a to pouze žita, která nebyla zničena letošní katastrofální zimou a sněhem.

Snížená dávka chleba:

Počínaje XIII. zásobovacím obdobím jest provedena nová úprava chleba a sice:
na lístky pro obyčejné spotřebitele se snižuje dávka o 1kg mouky neboť 750kg chleba.
Na lístky pro těžce a velmi těžce pracující zvyšuje se dávka chleba o 600 gramů.

Studené a vlhké počasí:

Studené a vlhké počasí spojené s prudkým větrem znemožňuje dokončení žní. Ještě jest mnoho obilí na polích, ba mnoho ještě neposečeno ačkoliv jest již 24. srpna.

Česání chmele:

Chmel se počal letos česati dne 24. srpna za studeného a deštivého počasí. Chmele je letos dosti avšak slabší jakosti, což bylo zaviněno stálými dešti a chladem. Rovněž byl chmel napaden peronosporou, takže většina ho zůstala neočesána neb byl sbrakatý. Pěstitelé, kteří chmel sbírali, docílili zelenější a tím byl dříve vyprodán. Chmele nesbíkané zůstaly dlouho neprodány.

Česáčí nenačesali tolik jako léta minulá, za to však zvýšená sazba od česání jim nahradila to, co byli zmenšeným množstvím načesaného chmele zkrátili. Pěstitelé požadovali od česáčů přísnější česání. Za tím účelem byly na chmelnicích vyvěšeny úřední vyhlášky.

Místní pěstitelé chmele zaslali vzorek chmele k soutěži, pořádanou Českým odborem jednoty chmelařské v Žatci a umístnil se na 41. místě z 59 soutěžících obcí.

V obchodním posudku na 25 místě a v chemickém rozboru na 41 místě.

Česáčům bylo placeno od jedné čtvrtky (věrtele) 3K 50 hal. Cena chmele za 50kg 1400—2000 K. za letošní sklizeň. Česání chmele v naší obci bylo ukončeno v prvém týdnu v září.

Celkový stav obilí:

Žita byla z 50% zaorána a zaset ponejvíce ječmenem, ovcs a jarní pšenice. Osvědčilo se moření osiva. Moření žita vydorovalo plísni sněžné. Stav jařin byl celkem dobrý.

Luštěniny byly následkem vlhka přebouřlé a méně sypaly.

Píce niny:

Jetele celkem dobré, vojtěšky následkem před chozích vlhkých let prořídlé a zarostlé pampeliškou.

Na lukách vlhko zavinilo, že tráva byla sice vysoká, ale řídká, kvalita horší, neb se ujaly trávičky kyselé.

Krmná řepa vykazuje oproti dřívějším létům úrodu slabší následkem vlhka a zaplavení.

Výpomoc dětem zadržených občanů:

Ženy, jejichž muži byli zadrženi, dožadují se, aby obecní úřad jim poskytl peněžitých prostředků k obživě svých dětí. Německé úřady co nejpřísněji zakazují rodinám zadržených občanů poskytovati jakékoliv podpory. Obecní rada ve své schůzi ze dne 16. srpna t. r. se usnáší na návrh starosty Hudece františka, aby rodinám uvězněných občanů byla poskytnuta finanční výpomoc a sice:

Špičková	Zdenka	3 dítky	200K
Suchá	Pavla	3 -"-	200-"-
Buršková	Dobromila	2 -"-	200-"-
Brožová	Božena		200-"-

Před touto výpomocí byla jim poskytnuta prozatímní částka á 100K. Starosta obce Hudec fr. spolu s obecní radou se zavazují, že se budou dále o rodiny vězněných občanů starati a tím přejímají veškerou zodpovědnost vůči německým úřadům.

Místní skupiny Národního Souručenství konají též podpůrnou akci pro rodiny vězněných spoluobčanů, též na zodpovědnost vedoucích místních skupin.

Úprava stráně v Čekalvodě:

Upravuje se stráň v Čekalvodě a vykopávají se díry pro ovocné stromy, aby mohly býti ještě letos vysázeny.

S úpravou bylo započato v posledním týdnu srpnovém. Úpravu provádí místní občané-pensisté. Pro vysázení stráně v Čekalvodě opatřeny jsou ovocné stromy, nejvíce švestky.

Meteorologové přičítají mimořádné povětrnostní poruchy k tomu, že celá sluneční soustava je v konjunkci t. j. v zákrytu, čímž vzniká mimořádně velká přitažlivost a s ní související vlhkost vzduší. Tato konjunkce má i jiné následky, jako jsou sluneční skvrny, otřesy půdy a pod.

Též v Praze byl zaznamenán menší otřes půdy.

Žně: Srpen 1940

Teprve počátkem srpna dostavilo se krásné letní počasí, takže bylo možno započíti se žňovými pracemi v plném rozsahu.

Okresní úřad v Rakovníku doporučuje zemědělcům, aby přijímali na žňové práce též lidi z měst a studující mládež. Po pracovních silách jest v tomto období větší poptávka, proto zařadění lidí z měst na žňové práce jest nezbytně nutné.

Zakoupení vozů a postrojů:

Okresní úřad v Rakovníku oznamuje, že rolníci a majitelé potahů mají možnost zakoupiti vozy a postroje pro koně a hříbata. Tyto věci jsou z válečné kořisti. Učiněn soupis zájemců a zaslán okresnímu četnickému velitelství v Rakovníku. Přihlášky byly nepatrné.

Odvod koní:

Dne 19. srpna měl se konati na Vrázově náměstí odvoz koní pro říšskoněmeckou armádu. Odvod se však nekonal. Rolníci, kterým byli koně v prvním odvodu odvedeni, mají možnost přihlásiti se o koně německým vojskem ve válce ukořistěné.

Zakončení sběru ušlechtilých kovů:

Dne 17. srpna byl ukončen sběr ušlechtilých kovů (mimo železa a oceli). Jiné kovy byly již dříve sbírány.

Vydání nových mincí:

Národní banka v Praze vydala v srpnu nové kovové mince (hliníkové) v hodnotě 20 a 50 hal.

Sklizeň a výmlat obilí:

Po vlhkém počasí bylo asi dva dni krásně načež opět deštivo, takže nebylo možno obilí svážeti. Teprve po půli měsíce srpna bylo trochu pěkné počasí, takže bylo možno započíti i s výmlatem obilí. Mláceno jest na volném prostranství na fotbalovém hřišti za Komenského ulicí. Výmlat obilí provádí místní skupina svazu domkářů a malorolníků se svojí mlátící soupravou. Aby mohlo býti včas obilí vymláceno, přijednána ještě jedna mlátící souprava z Rynholce. Pro časté přeprašky bylo nutno vždy několik dní výmlat obilí přerušiti. Zemědělci a domkáři, kteří mají své stodoly, svážejí obilí do stodol. Výmlat obilí po usedlostech jest provádění později.

Odvádění sena a nových brambor:

Obecnímu úřadu došlo nařízení, že zemědělci naší obce jsou povinni dodati 50 q sena, a 60 q nových brambor. Učiněn soupis a mezi zemědělce určeno jisté množství sena či brambor z této povinné dodávky.

Brambory pro dodávku se dobývaly ještě v květu. Nejnižší dodávka brambor jest 16 kg a nejvyšší 3 q. Nových brambor jest stále nedostatek. Pro deštivé počasí nelze jich dobývati, proto zásobování vázne.

Dovoz nových brambor z Německa:

Rozhlasem i tiskem oznámeno, že z říše německé bude dodán dostatek brambor. Skutečně brambory na trhu byly, ale všeobecné mínění bylo, že brambory jsou z Čech, nikoliv z Německa jak jest obyvatelům v Protektorátě vykládáno.

Září 1940.

Počátkem září jsou velmi krásné dny, až teprve koncem druhého týdne opět deštivé přeháňky.

Pole obilí jest vesměs již svezeno až na malé výjimky. Rovněž výmlat obilí na volném místě na hřišti počátkem září jest ukončen a mlácení po usedlostech.

Odvod koní pro rüsskoněmeckou armádu:

V naší obci na Vrázově náměstí konán byl dne 19. září odvod koní pro rüsskoněmeckou armádu. Předvedeno bylo 56 koní z nichž za způsobilé pro armádu uznáno 16 koní.

Posvícení:

Letošní posvícení bylo 22.—23. září. Vzhledem k mimořádným poměrům válečným bylo nehlučné. Občanstvo místní i ze vzdáleného okolí procházelo ulicemi. V hostincích návštěva značná. Tančení zábavy nejsou povoleny, proto v hostinských místnostech vyhrávají pouze harmoniky.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

O pěknou hodinu v hostinci u Polívků vyhrávala hudba místního hudebního kroužku.

Mládež se bavila u kolotoče, střelnice a houpaček na Vrázově náměstí. — Počasí po celé posvícení bylo krásné.

Úprava strží v Habermanově ulici:

Okres Rakovník provádí úpravu stok a strží v Habermanově ulici. Za tím účelem jest auty přivážen kámen a písek.

Zostřené zatemnění:

Okresní úřad v Rakovníku nařizuje, aby bylo zatemnění prováděno do všech důsledků. Občané, kteří nebudou nařízení dodržovati, budou potrestáni peněžitou pokutou, případně vězením. Dle vyhlášky okresního úřadu v Rakovníku, budou ve večerních hodinách prováděti kontrolu po obci ~~německými~~ orgány zda-li jest nařízení ohledně zatemnění ~~bylo~~ dodržováno.

Nedostatek vepřového masa:

U vepřového (dobytka) dobytka již po dva roky řádí obrna vepřů, což má za následek menší odchov jatečných vepřů. Nedostatek vepřového masa projevuje se též tím, že není dostatek jadrných krmiv.

Dříve i drobní zemědělci a domkáři vykrmili do roka aspoň jednoho vepře. Nyní ve válečných dobách jest takovým lidem nemožno vepřový dobytek hlídati. Nařízeno jest, že není dovoleno vepře do 70 kg. živé váhy odporažděti. Chovatelé vepřů musí jak koupení tak i odporážku vepřů ohlásiti na obecním úřadě.

Kdo odporaží vepře od 80-100 kg a výše, jest povinen odevzdati stanovený počet kg sádla (kolem 3-6 kg) do příslušné sběrny v Rakovníku. Sádlo musí býti škvařené. Mimo to jsou lístky na buky a maso odebrány po určitou dobu a dle počtu rodinných příslušníků.

Cena přepuštěného másla:

Nejvyšším cenovým úřadem v Praze, byla stanovena cena 40 K za 1 kg přepuštěného másla.

Sklizeň ovoce:

Několik velmi krásných dní v první polovině září, urychlilo sklizeň ovoce, která byla místy hojnější nežli seno. Ku konci září dostavuje se opět deštivé počasí.

Říjen 1940.

Sklizeň brambor:

Následkem častých dešťů pokračuje sklizeň brambor volněji. Úroda jest dobrá, spíše nadprůměrná zvláště v písčitých půdách. Vyskytuje se mnoho brambor nahnilých, což lze přičísti vlhkému počasí.

Letní čas:

Dne 1. října měl končiti v dubnu zavedený letní čas. Dle zjištění různých složek národohospodářských se zavedení letního času osvědčilo, proto se až do odvolání prodlužuje. Pro pracující jest zavedení letního času pobídkou pro zvýšení pracovních výkonů.

Stavební plány obce:

Starosta obce Hudec František pozval majitele pozemků k nově otevřené cesty z Vrázova náměstí do Komenského ulice. Z těchto majitelů pozemků svolují se pozemek odprodati obč. Konopásek Ant., Vrázovo náměstí čp. 56 a paní Malecká Zdenka Vrázovo náměstí čp. 163. — Pozemek by odprodali za 60 K jeden □ sáh. — Občan Hemouz Václav Vrázovo náměstí čp. 14 a obč. Polák f. Vrázovo náměstí čp. 192. nehodlají své pozemky odprodati. Starosta obce Hudec František vysvětluje jmenovaným, že obec chce čeliti bytové krisi, která jest v naší obci citelná. Tato záležitost předána obecní radě k přezkoumání a zjištěno, že výhodnější by bylo postaviti dva obecní činžovní domy na horejší části Vrázova náměstí. Obecní rada žádá, aby za tím účelem pozván byl pan Stavitel Opatrný, městský úředník v Rakovníku, který by horejší část Vrázova náměstí proměřil.

Zapojení Čech a Moravy do celního území Německa:

Od 1. října jest zapojeno území Čech a Moravy do celního území říše německé. Tím došlo k přizpůsobení daně obratové v Protektorátu na úroveň říšské daně v Říši, což znamená snížení ze 3% na 2%.

Zdražení chleba a mouky:

Počínaje 1. říjnem zdražuje se chléb o 50 hal. na 1 kg a prodává se nyní bochník o váze 2 kg za 5 K 40 hal, bochník o váze 3 kg za 8 K 40 hal.

Mouka prodává se nyní — pšeničná oo 1 kg za 3 K 70 h, pšeničná hrubá za 4 K 15 h, — ječná za 4 K a žitná za 3 K - 1 kg.

Zdražení piva:

Od 1. října zdraženo bylo pivo a sice: 1 litr světlé o 40 hal. a prodává se nyní 1 litr za 4 K 40 h. Tmavé 1 litr za 4 K 80 h. — Piva je prozatím dosti, jen v letním období se někdy projevil nedostatek.

Cena brambor:

Nejvyšším cenovým úřadem v Praze stanovena jest cena brambor bílých 1 q za 40–50 K, žlutomasé za 70 K.

Zákaz pabírování brambor:

Každým rokem nejchudší občané pabírují sobě brambory na zimu na políčku, kde už jsou brambory sklizeny. Letos však jest vydán zákaz brambory pabírovati což chudí občané těžce nesou.

Drahotní výpomoc:

Na základě výhlášky ministerstva sociální a zdravotní správy jest zaměstnancům vyplacena drahotní výpomoc ve výši ~~jedno~~ dvou týdenní mzdy. Zaměstnancům s měsíčním platem vyplacena byla drahotní výpomoc rovnající se 2% ročního platu.

Výplata drahotních výpomocí musí býti provedena k 15. říjnu a 1. listopadu t. r.

Povinná dodávka obilí:

Okresní úřad v Rakovníku přípisem ze dne 1. října t. r. oznamuje obecnímu úřadu, že zemědělci a domkáři v naší obci jsou povinni odevzdati toto množství obilí:

	pšenice:	ječmen:	oves:
září	133 q	65 q	28 q
říjen	67 q	113 q	38 q
listopad	90 q	97 q	75 q
prosinec	–	81 q	76 q
leden 1941	–	80 q	76 q
únor 1941	–	48 q	76 q
březen 1941	–	–	76 q

Žita pro slabou sklizeň bylo velmi málo, proto se neodevzdává. Mezi zemědělci a domkáři jest rozhrčení nad velkým množstvím obilí jež se má odevzdati. Mnozí zemědělci nesklidili ani tolik, aby kryli potřebu pro své hospodářství (semena, oves pro tažná zvířata) a jsou nuceni žádati, aby množství obilí jež mají odevzdati, bylo jim

aspoň z části sníženo. Rolníci, pokud měli cit k chudým spoluobčanům, hned po žních jistou část obilí prodali, aby umožnili aspoň z části zásobiti se moukou, ježto příděly mouky a chleba jsou nedostatečné.

V této době shromažďovati větší zásoby potravin jest nepřípustné a trestné.

Oděvní lístky na obuv a textilie:

Vyhláškou Okresního úřadu v Rakovníku ze dne 12. října t. r., lístky na obuv a textilie musí býti vydávány dle platných předpisů. Oberlandrat v Kladně se dle sdělení úřední vyhlášky osobně přesvědčil, že předpisy o odběru obuvi a textilií se nedodržují a tím jest hospodářství v tomto odboru poškozováno. Úřady, které zmíněné odběrní lístky vydávají, jsou povinni upozornění oberlandrata vzíti na vědomí.

Kursy němčiny:

Státní zaměstnanci české národnosti jsou povinni učiti se německému jazyku v kursech za tím účelem zřízených. Rovněž veřejní a soukromí zaměstnanci zastávající vedoucí místa v závodech a jiných místech, jsou povinni německému jazyku se učiti. V místní škole jest kurs pro učení němčiny zřízen a navštěvován jest asi 30 účastníky.

Podzimní polní práce a nedostatek potahů:

Vlivem krásného počasí, které se v druhém týdnu říjnovém dostavilo, bylo možno z větší části nejnutnější polní práce ukončiti. Přesto však pro nedostatek potahů nemohla všechna pole býti v čas zorána a oseta. Povozníci i rolníci jsou mimo polní práce zaměstnáni v lesích svážením polomového dříví.

Velká poptávka po žitě k setí:

Jelikož letošního roku následkem velké zimy a sněhu mnoho žita vyhynulo, jest velká poptávka po žitě na setí. Cena žita k setí stojí 1 q. 115 K.

Obecní rozpočet na r. 1941:

Okresní úřad v Rakovníku sdělil naší obci, že se ruší dávky z nápojů a obecní dávka z masa. Z těchto důvodů muselo obecní představenstvo vypracovati nový obecní rozpočet:

Celkový příjem řádný činí: K 237.229·40
celková úhrada řádná činí: K 100.870·—
schodek ..... K 136.389·40

Návrh úhrady schodku rozpočtu řádného je 125% k dani činžovní ze základny K 5893, která vynese K 5.371·55. — 350% k daním ostatním ze základu K 36.862·28, která vynese K 129.017·85
Celková úhrada jest K 134.389·40
Schodek jest K 2000·—

Rozpočet chudinský:

Celková spotřeba činí K 5.200·—
—"— úhrada činí K 5.200·—

Dělostřelba:

V noci na 15. října mezi 11.—12 hod. noční byla slyšeti od severozápadu dělostřelba. Dle doměnky občanů měla to býti cvičná střelba noční říšského odd. (oddělení) dělostřelectva.

Výlov Čistého rybníka:

V sobotu dne 26. října proveden byl výlov Čistého rybníka, který jest od roku 1937 majetkem obce luženské. Rybník toho času mají v nájmu velitel četnické stanice Procházka, Štábní strážmistr Mach a obecní strážník Huml Václav.

Vyloveno bylo asi 180 kg ryb, které byly z části rozdány místním chudým občanům, zejména dětem. Bylo zjištěno, že Čistý rybník se pro chov ryb (nehodí) nehodí.

Povinná dodávka hovězího a vepřového dobytka:

Nařízením Okresního úřadu v Rakovníku jest naše obec povinna odevzdati 6 kusů hovězího dobytka, každý kus o váze nejméně 3 q — 2 vepře o váze à 75 kg.

Hovězí dobytek odvedli:

Jelínek Václav čp. 48 — 1 krávu
Hegr Josef čp. 9 — 1 —"—
Čečrdle Antonín čp. 26 — 1 —"—
Mohl Antonín čp. 23 — 1 —"—
Konopásková Bož. čp. 118 — 1 —"—
Pochman Václav čp. 74 — 1 —"—
Vlček Stanislav čp. 1 — 1 vepře
Sajner Josef čp. 65 — 1 —"—, který však byl ~~byl~~ pro nedostatečnou váhu vrácen. Vážil 73 kg tudíž o 2 kg méně nežli jest stanovená nejmenší váha t. j. 75 kg.

Dobytek byl odveden do Rakovníka, kde byl převzat Němci.

Květena v říjnu:

V posledním týdnu říjnovém jest velmi krásné počasí a přes den teplo. Možno v pozdním podzimu nalézti rozkvetlé červené jahody a mochnu jarní. Též někde rozkvetly jabloně.

Sníh v říjnu:

26.—27. října napadal sníh o síle 20 cm, který zůstal ležeti do konce tohoto měsíce. Ještě není zcela ukončena podzimní práce. Nenadálou spoustou sněhu není možno v polích pracovati.

Někteří zemědělci dobývají krmnou řepu ve sněhu. Jiní ve sněhu kosí vojtěšku co zelenou píci.

28. Říjen:

Obyvatelstvo Protektorátu bylo tiskem a rozhlasem upozorněno, že 28. Říjen jest obyčejným pracovním dnem. Současně upozorněno na to, aby se každý varoval nepřeložených činů, které by měly míti vztah k oslavě 28. Října.

Občanstvo pochopilo vážnost doby a klid byl všude zachován a práce nastoupena.

Listopad 1940

1—2. listopadu byl prudký jižní vítr, takže sníh, který o síle 20cm v posledním týdnu říjnovém napadal, nyní rychle zmizel. Rolníci a zahrádkáři spěšně dokončují podzimní polní práce.

Dostavují se poměrně, blátivé a smutné dni listopadové.

Obecní pamětní kniha:

Připisem Okresního úřadu v Rakovníku ze dne 24. října t.r. (výnos ministerstva školství) musí býti obecní pamětní knihy odevzdány okresním úřadům, odkud pak kroniky všech obcí jsou zaslány do Prahy k zemskému úřadu k uložení. Kroniky dle výnosu ministerstva školství v dnešní době nevhodné.

Obce na svůj náklad pořídí kroniky nové, ve kterých bude dále pokračováno v záznamech o pamětihodných událostech místního rázu. Pamětní kniha naší obce byla rovněž prostřednictvím okresního úřadu v Rakovníku do Prahy odeslána.

První záznamy v pamětní knize obce Cuzné jsou od roku 1836. Poslední rok byl zapsán r. 1939.

Zákaz šrotování obilí:

Ve sbírce zákonů a nařízení ze dne 7. listopadu t.r. byla pod čís. 392 uveřejněna vyhláška ministra zemědělství, ve které se nařizuje uzavření domácích šrotovníků, kterou provádí okresní úřady.

Po tu dobu, než učiní Obilní společnost opatření, smějí mlýny a živnostenské a družstevní šrotovníky přijímati jen druh a množství plodin, které bude určeno zvláštním povolením obce.

Obce mohou povolení vystavíti nejvýše na takové množství, které žadatel potřebuje nejdéle na dobu 30 dnů pro své hospodářské zvířectvo ve vlastním hospodářství, při čemž se přihlíží k žadatelovým zásobám krmiv.

Vyhláška nabyla účinnosti dnem 7. listopadu t.r.

Sbírka pro Národní pomoc:

V době od 1.—15. listopadu byla provedena sbírka pro Národní pomoc. V naší obci vybráno celkem 1632 K. Bylo možno darovati i potravinový. Brambor bylo darováno 75 kg. Sbírku provedlo Národní Souručenství.

Velká vichřice:

V noci na 5. listopad byl velký vítr a vichřice, která nadělala mnoho škody. Šašky ze střech byly na některých domech shozeny, ploty zpustošeny.

V lesích prudký vítr způsobil mnoho vývratů, jelikož jsou lesy značně prořídlé následkem loňských polomů.

Druhá dodávka jatečného dobytka:

Dne 12. listopadu t.r. proběhla druhá povinná dodávka. Bylo občany:

Šajner Josef	čp. 65	—	1 krávu
Váchtl František	-- 42	—	1 -"-
Šůla Antonín	-- 154	—	1 -"-
Vlček Josef	-- 25	—	1 býčka.

Hubaček Bohumil měl odvésti rovněž jednoho býčka, ale byl mu vrácen pro nedostatečnou váhu.

Váha každého odváděného kusu musí býti nejméně 3½ q.

Úmrtí Dr. Frant. Soukupa býv. předsedy senátu:

Dne 12. listopadu 1940 zemřel v berlínské věznici dlouholetý předseda senátu bývalé československé republiky Dr. František Soukup. Zatčen byl německým gestapem a odvlečen do Německa.

Zesnulý byl znám v našem kraji i obci jako spisovatel a výborný řečník. Byl neohroženým zastáncem chudých, ~~Dal~~ mezi dělnictvem velmi oblíben jako „tribun lidu".

Zřízení prodejen mléka:

Vyhláškou zemského úřadu v Praze, jsou dnem 25. listopadu zřízeny prodejny mléka. Majitelé dojnic (krav) jsou povinni mléko odevzdati do prodejen odkud jest odváženo do Rakovníka do hlavní Sběrny. V hlavní sběrně jest několika procenty odtučněno a vráceno zpět do prodejen. Spotřebitelé pak s lístržky na mléko si stanovenou dávku odeberou. Rozdílem jest dávka stanovena na ¼ litru mléka denně na osobu dospělou a ½ litru denně pro děti do 12 roků. Prodejna mléka jest zřízena u p. Barbory Vlčkové, Rakovnická ul. čp. 67 a pobočná prodejna u p. Jos. Suchánka Žižkova čp. 327. — Sběrna mléka jest v domě p. Karla Bocheho Habermanova ul. čp. 109.

Denně toho času se odvádí asi 400 litrů mléka. Majitelé dojnic někdy nemohou stanovené množství mléka odevzdati, proto nebývá někdy dávka pro spotřebitele dodržována. Prodavač mléka zase nevýplnost dávek svádí na poruchy dopravní.

Hlášení pneumatik:

Majitelé motorových vozidel pokud nemají povolení k jízdě, musí hlásiti pneumatiky svých vozů. Lhůta k hlášení stanovena jest do 20. listopadu t.r. Informace ohledně hlášení pneumatik podává prodejna fy Baťa.

Do této doby jest v naší obci 7 nákladních a 3 osobní auta, 7 motocyklů a 6 motorových kol.

Sádlo pro spotřebitele:

Vzájemné zásobování spotřebitelů vepřovým sádlem učinil Československý Svaz pro mléko a tuky opatření, aby každý řezník nebo dodavatel obdržel dostatečný příděl sádla pro spotřebitele. Opatřování sádla děje se prostřednictvím okresních úřadů.

Opatřování brambor na zimu:

Dne 20. listopadu byly přiděleny brambory těm občanům, kteří o příděl pro vlastní spotřebu žádali. Brambor dle přihlášek byla spotřeba 110 q. Rozdělovna byla v provozovně konsumního družstva „Budoucnost". Aby krytá byla spotřeba, bylo nutno vyzvati místní zemědělce, aby brambory do rozdělovny odevzdali. Z naší obce dodáno bylo 40 q a 70 q dovezeno bylo z okolních obcí, též až z Mutějovic a Milostína.

OBEC LUŽNÁ OKRES KAROLINK.

Výzva k nákupu jalovic k chovu:

Zemědělci a zájemci o chov hovězího dobytka mají možnost dle vyhlášky okresního úřadu v Kutné Hoře, zakoupiti jakékoliv množství chovných jalovic.

Jalovice jsou až 3 q těžké. Dovezeny jsou z Východní marky v Těšínecku a prodávají se 1 kg živé váhy za 7·50 K. V naší obci zájem o tyto jalovice není.

Přijímání pracovních sil do uhelných dolů:

Na novém uhelném dole v Loužku a na Belšánce zvyšuje se těžba kamenného uhlí. V důsledku toho jsou přijímáni další zaměstnanci.

Polní práce ku konci listopadu:

Poslední týden listopadový jest počasí velmi krásné, takže zemědělci dosud orají a připravují pole na jarní práce.

Obecní komunikace:

Dosud pro pěkné počasí jest možno pracovati na nové cestě z Vrázova náměstí do Komenského

ulice. Rovněž jsou od okresu upravovány a dlážděny rygoly v Habermanově ulici.

Pasteurisování mléka:

Vládním nařízením ze dne 23. listopadu 1940 stanovena sušnost mléka pasteurisovaného na 2·5% Opatření jest rázu přechodného pro tuto roční dobu. V době jarní pastvy a zeleného krmiva, bude sušnost konsumního mléka opět zvýšena.

Prosinec 1940

Soupis hus, slepic a koz:

Počátkem prosince proveden byl soupis hus, slepic a koz. Všechny králikářské spolky a kluby, jakož i ostatní chovatelé jsou povinni sčítacím komisařům oznámiti počet králíků, slepic a koz. Dle sdělení Československé jednoty chovatelů králíků a drobného zvířectva nemusí proto chovatelé míti strach, že králíky budou odevzdávati.

Nedostatek ovoce, česneku a různé zeleniny:

V době předvánoční jest velký nedostatek jablek, pomerančů, hroznového vína, jakož i všech druhů ořechů. Jablka na vánoce nejsou k dostání, pouze ojediněle až za 16 K i více, ořechy velké až za 40 kg 1 kg, buvské a lískové oříšky cenově nebyly zjištěny, neb jsou prodávány v malém množství 1–3 o kg. za různé ceny. Na vánoční svátky byl též nepatrný příděl hroznového a manolí. Rovněž zřídka kdy se prodává cibule. Česnek z trhu vůbec zmizel, rajská jablka též nejsou. Suché švestky sice se ještě počátkem prosince prodávaly, ale již k dostání nejsou.

Přes to, že byly vyhlášeny nejvyšší ceny jablek a to nejvýše 12 K za 1 kg nebyly ceny dodržovány, ovšem pokud bylo možno jablka koupiti.

Z polních plodin jsou dosud brambory k dostání. Cena jest kolem 60–80 K za 1 q. Hlávkové zelí jest v omezeném množství a prodává se 1 q až za 100 K.

Zima, sníh, led a zimní sporty v naší obci:

Počátkem prosince slabší mrazy a slabá vrstva sněhu. Rybník v obci zamrzl 1. prosince a druhý den silnějším mrazem byl led již dosti silný, takže mládež se již na rybníce klouzala. Mrazy se stupňují.

Dne 10. prosince t.r. připadal sníh o síle 15 cm. Sportovní klub „Sparta" zahájil sezonu a v neděli 15. prosince sehrán byl letošní zimy první hockeyový zápas s mužstvem z Nesuchyně. Zápas byl sehrán na místním ~~rybníce~~ rybníce při reprodukované hudbě a za velké účasti diváků.

Mužstvo Nesuchyně bylo technicky zdatnější a lehce zvítězilo nad Lužnou 4:2.

Brambory chudým:

Okresní úřad v Rakovníku daroval chudým obce Lužné 5½ q (m) brambor, které byly rozděleny mezi nejchudší občany.

Nedostatečný příděl mléka:

Občanstvo nedostává některý (den) den svůj řádný příděl mléka. Mléčné průkazy sice dostane každý vyjma samozásobitelů, a odevzdají je v prodejně mléka.

Mléko v množství jaké jim (náleží) náleží, nedostanou.

Tuhé mrazy:

Prosincové mrazy dosahují až 26° pod nulou. Jsou obavy ještě z krutějších mrazů. Domácnosti nejsou dostatečně zásobeny uhlím a dřívím.

Placení vánočních svátků a Nového Roku:

Ministerstvo sociální a zdravotní správy vydalo nařízení, že zaměstnavatelé jsou povinni hraditi mzdu za oba vánoční svátky jakož i za Nový Rok.

Mzda za tyto svátky se rovná normálním pracovním dnům. Rozhodnutí ministerstva sociální a zdravotní správy vzalo dělnictvo s uspokojením na vědomí.

V jiných továrnách na Rakovnicku obdrželo dělnictvo ještě jinou finanční výpomoc, pouze rakovnická Šamotka jiné výpomoci neposkytla.

Ustavení Jednoty majitelů domů a domků:

Vzhledem k tomu, že v naší obci dojde v dohledné době k dolování kamenného uhlí, bylo rozhodnuto založiti ihned Jednotu majitelů domů a domků, která pod patronací Ústředí jednot majitelů domů a domků v Praze II. na Poříčí čís. 7, bude soukromé zájmy občanů před mocnou uhelnou společností hájiti v případě poddolování domů neb pozemků.

Přihlásil se vesměs každý majitel domu neb domku. Zápisné jest 2 K – roční příspěvky 13 K.

Vánoční prázdniny školních dětí:

Vánoční prázdniny na českých i německých školách všeho druhu v Protektorátě Čechy a Morava počínají od 21. prosince, takže 20. prosinec jest posledním dnem vyučovacím.

Vánoční prázdniny končí 20. ledna 1941.

Vyučuje se v době zimní od 8^{45} hod.

Úprava obchodu s drůbeží včetně husí:

Držitelé husí jsou povinni všechny své husy do 8 dnů přihlásiti na obecním úřadě, který podá další hlášení Českomoravskému svazu do 20. prosince t. r.

Výkup husí mimo prodeje místním spotřebitelům jest zakázán. Též upraven obchod i s ostatní drůbeží.

Zápůjčka 1,000.000 K pro postavení dvou obecních domů:

V řádné obecní schůzi ze dne 28. prosince t. r. bylo usneseno vypůjčiti se obnos 1,000.000 K ze spořitelny rakovnické. Vypůjčeného obnosu bude použito pro stavbu dvou činžovních domů.

Dle předběžného plánování jeden dům má býti o 10 bytech o jedné světnici. Druhý dům bude o 7 bytech o dvou místnostech. K této obecní schůzi byl pozván odborník Stavitel Opatrný z Rakovníka, který zjistil, že Vrázovo náměstí jest 500 m dlouhé a 100 m široké.

Oba obecní činžovní domy staveny by byly na hořejší části Vrázova náměstí, čímž by získány byly nové parcely. Pro tyto domy získáno ~~by~~ bylo levné místo na pozemcích obecních, kdežto na pozemcích při nově otevřené cestě z Vrázova náměstí do Komenského ulice by místa pro stavbu domů byla drahá. Zápůjčka 1,000.000 K bude umořována takto:

1% t. j. 10.000 K ročně přijde do rozpočtu chudinského, 2% bude spláceno z nájmu a 2.75% bude umořováno státní podporou. Občané, bydlící v hořejší části Vrázova náměstí, podali protest proti stavbě činžovních domů na Vrázově náměstí vůbec.

Protest byl podán Okresnímu úřadu v Rakovníku a Památkovému úřadu v Praze, a jest odůvodňován tím, že bude rušen vzhled krásného, velkého náměstí, jakým se může málokterá obec v Čechách pochlubiti. Dále občané zemědělci upozorňují na to, že ulice, která by byla široká 12 m, v letní době by nestačila pro povozy s obilím, čímž by mohla býti poškozena okna domů.

Studny, které by zůstaly téměř uprostřed ulic, bylo by nutno zasypati a majitelům vyhloubiti nové. Přes všechny tyto důvody usnáší se obecní zástupitelstvo v řádné obecní schůzi ze dne 20./I. 1941 parcelační plán oddáliti na neurčito, ale na pozemcích z veřejného statku na obecní převedených trvá plánovanou stavbu provésti.

Poplatek z rušení nočního klidu:

Usnesením obecní rady zaveden jest v naší obci poplatek za rušení nočního klidu. Každý, kdo by v době noční rušil klid, nebo jinak tropil výtržnost, bude pokutován 5ti K; pokuty vybírá ponocný Knoblochr Petr, který z vybraných peněz na pokutách obdrží 50% odměny. Doba nočního klidu jest stanovena od 10 hod. večer.

Obleva:

Koncem prosince mrazy polevily, sníh vlhne a tvoří se náledí.

Stav chmele:

V roce 1940 sklizeno v naší obci 193 centů chmele á 50kg. – Z toho prodáno 96½ q a koncem roku zůstalo neprodáno též 96½ q. – Prodejní cena chmele jest 1400 — 1500K za 50kg.

Počátkem roku 1940 bylo v katastru naší obce celkem 1972½ kopy chmele. – 26. února 1940 bylo vydáno nařízení, aby stav osázeného chmele byl zredukován na 40% a to od 40 kop nahoru počínaje. Rovněž se nařízená redukce vztahuje na chmelnice propachtované nebo prodané bez ohledu na počet kop. Takové chmelné hospodářství jest považováno za spekulační objekt. Celková 40% – redukce činila v obci 179 kop 12 kusů. (Výdaje a platby:) Dne 14. března 1940 nařízena redukce nouzová. Dle tohoto nařízení se nemělo 15% z celkové chmelní produkce očesati.

Dne 27/8.40 byl utvořen československý svaz pro chmel, slad a pivo. Svaz vyhlásil cenu chmele 1400–2000 K za 50 kg. Trestné bylo chmel kupovati nebo prodávati pod nebo nad stanovenou cenu pod pokutou až 50.000K.

Již v r. 1939 byly utvořeny katastrální chmelné archy k stálému přehledu o počtu kop chmele. Chtěl-li někdo vysadit novou chmelnici, musel napřed starou zrušit a s povolením Českého odboru jednoty chmelařské v Lounech možno teprve novou chmelnici vysázeti ovšem o stejném počtu kop.

Letošní chmel byl napadán málo peronosporou a částečně mšicí chmelovou.

Pro sklizeň chmele opatřoval Pracovní úřad v Rakovníku česáče chmele ze vzdálenějších míst.

Úmrtí v r. 1940: – Narození v r. 1940. – Narodilo se 33 dětí.

V tomto roce zemřelo 28 osob včetně dětí.

Ukončení roku 1940:

Rok 1940 byl ukončen Silvestrovskou taneční zábavou u Konopásků i u Polívků za normální účasti občanstva. Skoro celý rok trval zákaz taneč.ních zábav, proto nyní, kdy zákaz byl zrušen, jsou návštěvy hojnější. Zábav se zúčastňuje mládež i starší.

Válečný tento rok, bohatý na velké události dějinného významu, ukončujeme s přáním, aby příští rok byl již rokem míru, klidu a pořádku.

Dodatky pro rok 1940:

Změny v držebnostech:

V r. 1940 prodal p. Juppa dům čp. 338 v Palackého ulici místnímu občanu Malýmu Rudolfu, úředníku okresního úřadu v Rakovníku. – Dále byl prodán domek čp. 220 v Havlíčkově ulici. Domek poslavil zedník Hůla Vojtěch, který zemřel po úrazu v Šamotové továrně při práci.

Domek byl prodán exekuční dražbou a koupil jej místní občan Jaroslav Výskočil, úředník okresního soudu v Rakovníku.

Kontingentace (III. dodávka dobytka):

Ku konci tohoto roku jest nařízena III. dodávka dobytka. Dobytek odevzdali tito občané:

Sluchý Frant.	čp. 2	— 1 býčka.
Vlček Josef	čp. 25	— 1 jalovice
Švácha Bok.	čp. 27	— 1 jalovice
Hrabec Frant.	čp. 37	— 1 býčka
Ledvinka Jos.	čp. 75	— 1 jalovici
Hégr Jos.	čp. 9	— 1 jalovice

Mimo to měli býti odvedeni 4 vepři. Dodávka vepřů nemohla býti dodržena, jelikož jateční vepřový dobytek v přítomné době není.

Lánsko-rakovnická společnost kamenouhelná:

Lánsko-rakovnická společnost kamenouhelných dolů zakoupila v Loužku kolem již zřízené nové šachty několik lesních parcel. Lesy jsou poráženy, aby tak uhelná společnost získala místo pro stavby potřebných budov.

Lesní hospodářství:

Průměrná zvěřina následkem lovišťských a lesošních polomů činila 25%. – Nejvíce byly postiženy lesy v lepších půdách a to až na 75% (u Čiščeho rybníka). Nejméně polomů bylo v půdách špatných, kde jsou lesy volně rostlé (v Hlávacově), asi 16%. – Podzimní vichřice také citelně poškodila lesy.

Móda v r. 1940:

Pokud se týče oblékání, nezaznamenala móda letošního roku velkých změn, jelikož poměry zaviněné válkou nedovolují opatřování látek a oděvů v takovém rozsahu jako léta minulá.

U oděvů mužských nenastaly žádné změny a nosí se dosud kalhoty dlouhé se širokými nohavicemi, dole se záložkou nebo bez. Barva převládá šedá. Střih kabátu mužského jest kulatý s jedním nebo dvěma knoflíky v předu na zapínání. Ramena jsou poněkud vyztužena. Kabát jest krátký a méně zvolněn, v předu více rozevřen.

Mimo dlouhých kalhot nosí se též (zvedrh) podhrnuté, tak zvané pumpky. V letních měsících se zřídka nosí vesta u oděvu, za to více v období zimním.

Boty vycházkové jsou v letních měsících nízké v barvě černé, hnědé, žluté i bílé, v zimě vyšší, případně ještě gumové galoše, nebo celogumové boty. – Klobouky rovněž málo mění tvar a jsou ponejvíce v šedé barvě se střechou kulatou nebo méně v předu shrnutou. Praktické i u mužů zejména mladších jest nošení radiovek, t. j. čepice bez štítku, měkké a kulaté. – Kravaty jsou různobarvé, buď dlouhé vázanky neb motýlek, ale na patent. Límce u (košil) košil tvrdé, škrobené, obrojité a ležaté, nižší.

Oděvy ženské:

Vzor látek pro ženy a dívky jest kostkovaný v různých barvách. Střih sukně skládané nebo zvonové, kabátek volný i zvonový. Zimní kabátky jsou k tělu, v ramenech vycpané a široké.

Klobouky dámské jsou vysokého a úzkého tvaru s úzkou střechou v barvě šedé, nebo tmavé. Módou jest též nošení fěrů dle vzoru balkánských národů. Nošení fěrů bylo však Němci zakázáno.

Fěry jsou čepice vysoké a kulaté na vrchu se střapcem.

Němci snadno rozpoznali, že touto módou se projevují sympatie se Slovanskými národy, zejména s Jugoslávci. Proto ten zákaz.

Boty jsou v zimním období vysoké, kožené nebo celogumové. Též kolínky u ženských bot jsou ze silné látky. V letním období nosí se polobotky, sandály, nebo zcela jednoduché střepky.

Účesy žen: Poslední dobou u mladých dívek a žen jest módou nositi vlasy dlouhé po ramena a v předu zvlněné až do t. zv. kohoutku. U žen starších převládají vlasy kratší, vzadu natočené na ruličku drátěnou, v předu hladce učesané. Staré ženy ponechávají si krásčení copy.

Co možno v nynější válce v obchodech koupiti:

Mouka, chléb, kroupy, krupky, dětské moučky, bílé pečivo jest vyhrazeně na lístky. Poslední dobou jest i ovoce na lístky a to pouze pro děti do 14 let a nemocné. Volně bez lístků se prodávají různé sucharky, perníčky, pomeranče a citrony. Ryby a rybí konservy jsou dosud ve volném prodeji. Též šunky umělé máslo a jedlé oleje jsou na lístky. V obchodech řeznických se prodává hovězí a vepřové maso výhradně na lístky, a to v množství asi ½ kg týdně na osobu. Vepřové maso jest zřídka kdy k dostání a vydává se pouze asi 10 dkg na 1 osobu na týden pokud ovšem jest ku prodeji. – Salámy a klačenka se prodává ještě ve větším množství, ovšem též na odběrní lístky. Vepřové sádlo se vydává na osobu a měsíc 5 dkg pro obyčejné spotřebitele.

Na přídavkové lístky pro těžce pracující 8 dkg na osobu a měsíc a pro velmi těžce pracující asi 55 dkg na měsíc a osobu.

Co se vaří?

Hospodyňky v těchto válečných dobách jsou mnohdy bezradné pokud se týče vaření. Zásoby pokud kdo jaké měl, jsou pozvolna vyčerpávány. Pokud to je možné, kupují hospodyňky maso i v týdnu (ovšem pouze to, které jest k dostání), aby tak snáze mohly připraviti aspoň výživnou polévku, omáčku s brambory, též ale možnosti knedlíky, které však nutno vařiti z hladké mouky. Též se pro nedostatek mouky pšeničné používá k vaření mouka ječná. – Pokud se týče pečiva, poslední dobou během v každé rodině se peče perník. Majitelé polí a zahrádek pamatovali na zasetí cukrovky (řepy), aby mohl býti uvařen výborný sirup, kterého se též používá jako náhrada za lůj a máslo se jím i pečivo a maže se chléb. Po česneku jest velká poptávka a není k dostání. Mnoho jídel se připravuje z brambor, kterých jest prozatím dostatek.

Hudba a zpěv:

Přes značné úsilí kulturních institucí národních, nepodařilo se dosud odstraniti t. zv. moderní jazz hudbu. Mládež dosud holduje tělo cizí hudbě a rytmu, avšak již jest patrno, že naše česká hudba jest opět brána do pořadu.

Nejnovější píseň toho času jest polka s textem „Bu-ře-bu", pak „Čtyři páry bílých koní."

Obchody a živnosti:

V roce 1940 jest v naší obci živností:

Obchodů se zbožím smíšeným	8
Holynářství	2
Hostinců a hotelů v obci	4
Nádraží Lužná-Lišany	3
Povozníci	5
Kováři	2
Holiči	3
Cukrářství	1
Drogerie	1
Prodejna mléka	1
Prodejna mléka poboční	1
Řeznictví a uzenářství	3
Kolářství	2
Truhlářství	1
Pekařství	2

Počet domovních čísel v obci do roku 1940 jest 401.

Cena elektrického proudu:

za elektrický proud se platí toho času:
za světlo 1 KWh = 2·85 K
za motory 1 KWh = 1·45 „

Čísla popisná v obci Lužné:

Číslování domů bylo nařízeno císařem Josefem II. v roce 1787. – V obci naší nelze zjistiti, který domek stál první. Od nařízeného číslování domů jest patrno, že domy byly číslovány tak, jak byly seskupené.

U domků jsou místy různá jiná jména nežli má majitel. Mnohdy byly v obci dvě stejná jména, proto se přidávalo ještě poznávací jméno.

Číslo popisné 1 Vlček Stanislav,
čp Vlčkovic bráně. Vr. 1951 zůčen v domě čp 3 Václav Vejvinec f. č. D.

– " – 2 Sluchlý František,
U Pechmanů ve vysokém domě.
Vr. 1948 opraven a přistavěna kočola.

– " – 3 Čeliš Josef, nyní Dvořák Slava.
U Vělendů. – V tomto domě bydlela stará babička, která sprostředkovala potřeby nákupní. Za okny měla jeden nebo dva kousky mýdla. Byla to první obchodnice v Lužné. Dle vyprávění starých pamětníků jezdil soused Vělendr do Prahy s brabarčím pro zboží. Ovšem v té době, kdy nebylo jiných dopravních prostředků.

– " – 4 Pastuška obce Lužná:
V domku bydlel pastýř, který tehdejší doby pásával rolníkům hovězí, skopový a vepřový dobytek. Jest tam též obecní váha. Toho času tam bydlí obecní strážník Václav Huml. – Poslední pastýř Laun Václav nar. 1875.
Pastuška znova vystavěna roku 1891.

Čísla popisná: 5 Ledvinka Jan,
Starší pojmenování u Kejlů. Toho času tam bydlí vdova Ant. Sajnerová.

—"— 6 Truksa Josef,
U Krobů.

—"— 7 Hégr František,
U Sajnerů. Statek čp. 7 byl rozdělen dvoum synům. Starší budova přiná; — ležící k čp. 7 byla rozbourána a na jejím místě postavena r. 18 fara, která má čp. 127. — Čís. popisné 7 zůstalo nově postavenému (dobu) domku, který postavil Hauner. Polnost byla rozprodána.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK

—"— 8 Hégr Josef,
rolník „u Vávrů." Majitel tehdejší se jmenoval Pavlíček. Při požáru r. 1869 mu shořel svršek stavení a uhořelo mu dvouleté dítě, které se při vynášení věcí ve sklepě udusilo.

—"— 9 Hégr Josef,
„u Šefelínů", budova dřevěná se všemi hospodářskými budovami, r. 1869 vyhořela.

Čísla popisná: 10 Místní školní rada v Lužné.
Předcházející vlastník Petr Pochman (u Bártů). Čp. 10 rovněž v r. 1869 vyhořelo. Na pozemku je vystavěna škola v r. 1914, která má čp. 252.

—"— 11 Matoušek Antonín,
(u Elzniců"). Dříve v čp. 11 bydlel propuštěný učitel Elznic. Toto stavení též r. 1869 vyhořelo.

—"— 12 Krejčí Emanuel,
Roku 1869 stavení vyhořelo. Nynější majitel Brynda. Nyní v tomto domě bydlí Růžička Štěpán varhaník místního kostela.

—"— 13 Pochman František,
později Červený Václav. („u Patráků"). Pochman František jako předposlední vlastník byl nucen statek prodati.

—"— 14 Hamouz Václav,
(„u Němečků"). Roku 1869 vyhořelo.

Čísla popisná: 15 Rýgl Josef:
Pojmenování statku „u Kováříů", starší pojmenování „u Ryšínských". Předposlední majitel Ledvinka František, mlynář. Statek r. 1869 vyhořel. Mlýn, postavený ve válečných letech 1914–1918 vyhořel r. 1922.

–"– 16 Kinkalová Božena,
(dříve „Brožoje" – odjeli do Ameriky). Dům byl dřevěný a v r. 1892 přestavěn fr. Kinkalem. Vr. 1949 zakoupil a r. 1950 opravil Alois Brejcha drogrista.

–"– 17 Varyš Jan,
dlouholetý polní hlídač. Předtím majitelem jest Kratina Čeněk.

–"– 18 Dudáček Václav,
dříve Kýkos. Dle vyprávění starých pamětníků bydlel v tomto domku drnomistr (ras). Dne 16. září 1911 starý, dřevěný domek vyhořel. Vr. 1912 byl přestavěn na spáleništi domek nový.

–"– 19 Hornová Marie – trafikantka,
dříve Suchý a Hajfler. („U Čebišáků").

–"– 20 Jakrýd František,
dříve Madoušek (Antonín) Josef.

Čísla popisná: 21 Ubichová Julie, (Čechová Anna).
Dříve Hegr Josef obuvník a později Hůla Karel zedník.

–"– 22 Kříž Antonín, rolník.
Dříve Suchý František. „U hořejších fajferů". Statek rozprodán. Budova v r. 1869 vyhořela.

–"– 23 Mohl Antonín, rolník
dříve Rýgl Josef („u Lukšů"). Vr. 1869 statek vyhořel.

–"– 24 Šnobl Maxmilián, domkář
(„u Fydrichů"). V r. 1869 stavení vyhořelo. Dům byl přestavěn na jednopatrový v r. 1930. Jest zde zřízen obchod papírnický Jar. Čtvrtníce.

–"– 25 Vlček Josef, rolník
(ze statku fydrichoje"). Dříve Pavlíček Josef („u Šedáčků"). Stavení r. 1869 vyhořelo.

–"– 26 Čečrálová Růžena,
(„u Němců"). Roku 1869 stavení vyhořelo. Vr. 1947 byla na tomto domě odhalena pamětní deska synu Čečrálové Růženy, který jako legionář padl u Bereslaku v Rusku r. 1918.

Čísla popisná: 24 Švácha Josef, rolník
Požár r. 1869 sahal po této straně od čp. 58 až k čís. 27, které již nevyhořelo.

–"– 28 Kříž Antonín, rolník
U hořejších Kížžů. – Dříve Altera.
Polnost rozprodána.

–"– 29 Bulant Jaroslav, rolník.
Dříve Vlček. – Též přezdívka „u Věnclů".

–"– 30 Hubáček Josef, dříve Skoupý.
V tomto čísle byla nejprvnější trafika.

–"– 31 Švarc Emil, domkář
(„u Němečků").

–"– 32 Svoboda Josef, kolář
dříve Červený František („u Krisloflů")
Polnost rozprodána.

–"– 33 Pochman Václav,
(Pochmoníček z malé chaloupky).
Domek koupil Zaspal Karel.

–"– 34 Braum Rudolf,
dříve Sajner Josef („u Kantoře").

Čísla popisná 35 Ryska Josef (muzikant).
(dříve Vlček František – odjel do Ameriky). „U mladých Matějíčků".
Polnost rozprodána.

–"– 36 Pochman Antonín, rolník
(„u Čížků").

–"– 37 Hrabec František, rolník
(dříve Pichrt – „u Pýrtů").

–"– 38 Hégr Antonín, dříve Tvrdý
Domek koupil v r. 1947 Plachatý Eugen.
Nový majitel slaměnou krytinu zaměnil za krytinu šindelovou

–"– 39 Kochlefl František,
dříve Pochman z malé chaloupky.
Domek převzal zahora Václav obewnil.
V roce 1948 přestavěn. Došková střecha zaměněna za krytinu šindelovou.

–"– 40 Rédl Štěpán
dříve Hopf Václav („u Jungů"). Polnost rozprodána. Tento domek byl celý dřevěný. V letech asi 1936 byl rozbourán. 1934 zbořen
Číslo popisné 40 předáno novostavbě domku Františka Nágla v Komenského ulici.

–"– 41 Švarc Václav, železničář.
dříve Vlček Jan. („u Starých Matějíčků").
Polnost rozprodána.

číslo popisné 42. Pochman Jan,
(dříve Vachtl Josef).

" " 43. Obec Lužná, obecní kovárna.

" " 44. Vostárek Čeněk,
dříve „Pochman - Fatka".

" " 45. Vachtl František,
dříve Cyprián

" " 46. Hošek František, kolář
dříve „u Jouglů" (Pochman Josef).

Čís. pop. 47. Varyš Antonín,
dříve Varyš Václav

" " 48. Jelínek Václav, později Jelínek Josef.
První hostinec v Lužné, do r. 1940 slaměná
střecha, nahrazena krytinou tvrdou (eternit).
Živnost hostinská zrušena v roce 1940
V tomto statku jest vedena rodová kronika

" " 49. Lesárna (lesní správa Lužná),
polesí Lužná.

" " 50. Štys Antonín,
dříve Kuml František.
V tomto domku byla trafika. Domek byl
dřevěný a vyhořel v r. ____

" " 51. Traxl František, řezník a obchodník
dobytkem. Domek byl asi do r. 1903 dřevěný
a přestavěn Emanuelem Kronychem (1903), který
byl dříve majitelem.

Čís. popisné 52. Laun František obuvník
nyní Hedvábný František.

-"- -"- 53. Černý Josef,
dříve Kirkal Josef, obuvník.

-"- -"- 54. Laun Stanislav, zedník
dříve Mikeš (u Elznicú).
domek jest dřevěný s doškovou střechou.
Vedena jest rodová kronika.

-"- -"- 55. Červený Josef, zedník
(u Červeňejch na vršíčku").
nyní Vajgl.

-"- -"- 56. Konopásek Antonín, nyní
Konopáskova Marie vdova (Huska).
Stavení v roce 1869 vyhořelo.

Čís. pop. 57. Zaspal Josef, sadař. (u Kuklů)
„Kuklovna". Polnost rozprodána.
Nyní Ledvinka Josef.

-"- -"- 58. Kubr Josef, rolník, dříve Struchlý Václav,
„u dolejších Fajlerů". Vroce 1869 stavení a
hospodářské budovy vyhořely. Stodola jest
v r. 1950-1951 adaptována na kravín.

-"- -"- 59. Libecajt K. kovář, dříve Pochman Tomáš,
kovář, též „u Urů", dle starší doby Punčochář,
správně Seiler, lake „Justina" Po statku
„u Punčochářů". Polnost rozprodána.
V roce 1869 stavení vyhořelo.

-"- -"- 60. Sajner Karel, obuvník (listonoš),
dříve hořejší kolář Struchlý.

-"- -"- 61. Lesní hájovna „Krásná Dolina".
Dříve byla hájovna pod tím samým
číslem v rohu, kde vychází nynější
silnice na vrchu okresní silnice.
Dlouholetý obyvatel hájovny byl
hajný Pelc, známý svým dlouhým
vousem.

své doby udeřil blesk do hájovny, neučinil však žádné škody. Byl tam postaven dřevěný kříž, ku kterému se chodilo o velikonocích s klapačkami a řehtačkami modlit.

Též se vtěchto místech dle tehdejších zvyklostí „honil Jidáš."

Hájovna vyhořela když tam bydlel hajný Jožlyek. Nově však byla vystavěna v lese zvaném „Krásná Dolina".

V místech, kde stará hájovna vyhořela, se dodnes říká „U spálené hájovny."

Čís. popisné 62. Sajner Antonín, krejčí, dříve Červený V. („u Hesarů"). (U Kantorů).

-"- -"- 63. Sajner Ludvík, dříve Stuchlý Václav, rolník („u Soukupů"). Své doby udeřil do stavení blesk a vyhořela sýpka a staje. Polnost rozprodána.

-"- -"- 64. Malecký Marcel, rolník („u Herinků"). Dne 21. srpna 1866 udeřil do stavení blesk a vyhořelo do základu.

Čís. popisné 65 Sajner Josef, dříve Jelínek Adolf, rolník („u Tigrtů").

-"- -"- 66. Švácha Josef, („u Bečvářů"), později Kratina Václav.

-"- -"- 67. Vlček Alois, obuvník („u Jouglíčků"). V tomto domě byla prodejna mléka od r. 1940-1950, též obchod Kolonialní - Vladislav Vlček obchodník.

-"- -"- 68. Hotel na nádraží Lužná-Lišany, dříve majitel Lánský, později Havelka Bedřich, Skorpil. Posledním majitelem hotelu byl Lebeda, který hotel pronajal Kuthanovi. Nyní od roku 1949 jest majitelem Beránek jemuž byl hotel združstevněn vroce 1950.

Čís. popisné 69. Pelc Václav, dříve Šafář Josef, truhlář a hudebník, později Krauz Ludvík.
Domek byl asi do r. 1928 doškový, nynější majitel opatřil domek tvrdou krytinou. ~~[illegible]~~
Přezdívka „Šafářovna", též „u Zápotockých" (domek jest totiž za potokem).

-"- -"- 70. Kýhos Karel, dříve Tůma Karel, obuvník, odjel do Ameriky. Dle dřívější doby: Pichrt – Kašička. Nyní Kýhos Stanislav.

-"- -"- 71. Šnajdr Vaclav, dříve Hégr Václav, hrobník.

-"- -"- 72. Suchý Jan, dříve Suchý Václav, též Patera Jan. Domek jest doškový.
Domek koupil v r. 1952 truhlář Sakrýt Josef, který tento domek rozbořil dne 17. dubna 1955. Nabytého místa použil pro rozšíření zahrádky.

Viz foto č. 20
příloha pamětní knihy.

-"- -"- 73. Vlček František, obchodník, dříve Krejčí Vác, pekař, dle dřívější doby „u Čebišů".
Obchod Vlčkův byl zrušen v r. 1926.
Pozdější majitel Augustin Procházka a jeho žena Františka, dcera Frant. Vlčka obchodníka.

Čís. popisné: 74. Pochman Václav, dříve Pochman Jan.
Dle dřívější doby „u Patráků".
(Také „u Honzíčka s kapičkou").

-"- -"- 75. Ledvinka Josef, dříve Ledvinka truhlář.
Majitel tohoto domku se v r. 1948 oběsil.
Domek převzal Ledvinka Josef, jeho syn.

-"- -"- 76. Hošek Vojtěch, kolář – dříve Stuchlý František, nyní Hošek Jindřich kolář.
Domek byl do roku 1910 doškový a dřevěný. Téhož roku Hošek Vojtěch domek přestavěl a opatřil zděný domek s tvrdou krytinou.

-"- -"- 77. Pochman Josef, přezdívka „Celdojc", také „u Housků". Dům jest s dřevěnou, zdobenou pavlačí a z části dřevěný a podezděný. Krytina jest došková (slaměná). Dle starého vyprávění jest tento domek bývalá hájovna.

-"- -"- 78. Drážník Václav, dříve: „U Čečidláků".

Čísla popisná: 79. Kronych Adolf, rolník polnost byla rozprodána. Nynější majitel Kronych Bohuslav.

-"- -"- 80. Červený Josef, krejčí a hudebník, později Červený Josef železničář.

-"- -"- 81. Varyš Petr, (u Rohlů"). „Varyšoje z jámy". Později Tvrz Oldřich.

-"- -"- 82. Krejčí Antonín, řezník. („u Bednářů") V tomto domě byl do r. 1919 obchod a trafika. Též zde byla domácí výroba krup.

Nynější majitel Krejčí Antonín zřídil v tomto domě moderní chladírnu a mrazírnu masa. V roce 1928–1930 zřízeny zde byly stroje pro výrobu uzenin. Zřízená automatická chladírna byla toho času první na okrese Rakovnickém.

Čís. popisné: 83. Stehlík Josef, dříve Laun Stanislav.

-"- -"- 84. Malý František, („u Uhlířů").

-"- -"- 85. Knobloch Petr, (u Ernetů"). Po dobu okupace 1939–1945 byl zde obchod hokynářský.

-"- -"- 86. Suchý Václav (sekáč) „u Vyskočilů").

-"- -"- 87. Hudec František, (u Tomšů), dříve Petrbok. – Domek byl do r. 1935 doškový. Nynější majitel Hudec Frant. r. 1935 domek přestavěl a opatřil tvrdou krytinou.

Čís. pop. 88. Vyskočil Otto, dříve Pavlíček František, který domek koupil od Barbory Sajnerové (Tehdy Pavlíček František se do domku přiženil).

-"- 89. Obec Lužná – stará škola. V tomto domě jest úřadovna místního národního výboru, poštovní úřad, od roku 1950 jest zde obecní knihovna.

-"- 90. Vyskočil Václav – „u Kramerinsů."

-"- 91. Fleisner Václav, dříve Fleisner František. (před Františkem Fleisnerem byl majitelem Jan Šafra).

-"- 92. Vlček Josef, obuvník. („u Hlídačů"). 1.č. majitel Vlček Vladimír.

Čís. pop. 93. Sajner Antonín, okresní cestář. („u truhlářů „Cvajnistů"). Otec Sajnera Antonína byl truhlářem a sklenářem, proto jest zde přezdívka „u Cvajnistů".

-"- 94. Vlček Jan, („u Korálků"). V roce 1942 převzal domek i spolu Vlček Karel.

-"- 95. Malý Václav, dříve Malý Rudolf. („u Drdeníků").

-"- 96. Varyš Václav, dříve Hegr (Šmejkal). Domek převzal po rodičích Varyš Bohuslav. V tomto domě byla sáčírna a prodej piva od r. 1908 – 1915.

-"- 97. Egert Adolf, dříve Egert Karel. (dřívějším majitelem domku byl Vlček František „u Vlčků").

Čís. pop. 98. Hýlovna - lesní domek. „Hýlovna u Pěti dubů."

-"- 99. Lesárna „U třech stolů".

-"- 100. Launová Marie, nyní majitel Laun Václav učitel.

-"- 101. Vachtlová Anna, dříve slečny Vogelsangovic.

-"- 102. Hájovna - (Skelná Huť).

Čís. pop. 103. Pechman Antonín, dříve Pergler Jan, nyní Merhulík Karel a Ledvinka Antonín.

-"- 104. Stará fara, (obecní budova), byt učitelů, Kaplanka. Též v tomto domě byla po mnoho let obecní knihovna až do roku 1950.
V roce 1950 zřízena zde kancelář J.Z.D. (Jednotné zemědělské družstvo).

-"- 105. Najbert Antonín, zedník - dříve Pechman, (též „U Nácků")

-"- 106. Tomeš Oldřich, dříve Ondráček, Kolem roku 1935 zakoupila dům firma „Baťa," která dům přestavěla na moderní baťovský dům a zřízena prodejna obuvi. Nyní „Jas."

Čís. pop. 107. Laun Antonín, dříve Varyš Václav. (též Varyšek z pavgánu = pavlače). Dle starých pamětníků „u Holčpírků". Domek zakoupila v roce 1921 Marie Launová, v němž hospodařila do r. 1928. Domek předala svému synu Antonínu Launovi r. 1928.

-"- 108. Suchý Karel, dříve Hyjan Josef.

-"- 109. Poche Karel, dříve Suchý František. V tomto domě býval hostinec a prodej dříve

-"- 110. Červený Josef, hudebník-kapelník, později Červený Josef povozník, který se odstěhoval do okresu Podbořanského v r. 1946. Domek zakoupil Káša Josef horník a malozemědělec.

-"- 111. Pavlíček František, dříve Hejdánek. (přezdívka „u Rajzonů"). Nyní Pavlíčková Julie. Domek byl v r. 1930 přestavěn.

Čís. pop. 112. Pochman Václav, nyní syn Pochman Josef. (Dříve „u Maxerů").

-"-"- 113. Lisý František, zřízenec dráhy, dříve Egerl Adolf.

-"-"-"- 114. Varyš Vlastimil, dříve Krupička Václav, před Krupičkou Štys František. („U Blechů") („Štajkrovna").

-"-"-"- 115. Pochman František, železniční zřízenec v. v. („Teldoje"). Dříve Černý Petr, šamolář a hudebník.

-"-"-"-"- 116. Tvrz Josef, dříve Palkoska František. (Huml Jan). Palkoska od čuráčku". „Bukešojc" od čuráčku. Pod tímto domkem pramení velmi studená a dobrá voda.

Nynější majitel Tvrz Josef domek přistavěl a rozšířil o 2 světnice. Vytékající vodu z pod domku se všeobecně říká „čuráček". U tohoto „čuráčku" stála do roku 1935 mohutná stará vrba, kterou nynější majitel porazil.

Čís. popisné 117. Nágl Josef, dříve Pokorný Jan, před tím Rinkal Karel. (Vlček „u Hrůlků").
Domek koupil od Nágla Josefa Tomeš Oldřich v roce 1947. Nový majitel domek v roce 1949–1950 přestavěl.

„ „ „ 118. Konopásek Jarolím, nyní Konopásek Josef („U Holejch"). V tomto domě jest hostinec s tanečním sálem.

„ „ „ 119. Vyskočilová Marie, vdova.

„ „ „ 120. Domek na Merklovce (Merklův pramen).
Bývalé lázně. Zdravá voda železitá.
Dříve vyhledávané výletní místo v krásných bukových lesích, ovšem jen v době letní.

„ „ „ 121. Hudec Jindřich, dříve Šnobl Maxmilián.

Čís. pop. 122. Holcman Josef, dříve Pichrt František, (Napoleon) před tím Šafář Josef (Nad Šafářoje"). („U Čertovky") Čertova Skála.

„ „ č. 123. Kříž Václav. (U Malýje Kříže).

„ č. 124. Vlček Rudolf, dříve Vlček Václav, před tím Vlček Petr. („U Jiřichů").

„ č. 125. Pochman Boleslav, dříve „u Sedláčků".

„ č. 126. Černý František, dříve Krejčí Štěpán, před tím Kyhos Jan.

Čís. pop. 127. Fara postavena na pozemku usedlosti čp. 7 v roce 1867 za starosty Pavlíčka Františka č. 14.

-"- -"- 128. Rais Václav, nyní Nágl Ludvík, dříve Vestfál Václav.

-"- -"- 129. Krejčí Josef, dříve Vestfál Karel.

-"- -"- 130. Soukup Josef, dříve Brož František. Domek byl přestavěn v r. 1935.

-"- -"- 131. Varyš Václav, (Jakouš Antonín, hudebník), později Uldrich František, který domek prodal Řepkovi. (dříve Čermák).

Čís. pop. 132. Pavlíček Adolf, („Nazdáreček") později Cibulka Josef.

Čís. pop. 133. Kejla Jan, později Tocauer Ladislav, z Lišan, dříve Sajner zvaný hajný.

-"- č. 134. Pochman Václav (Pochmoníček), před ním Traxl Augustin, dříve Elznic. V tomto domě jest hostinec. Přezdívka „v Šanhaji." Tato přezdívka datuje se od doby, kdy nynější hostinský Pochman Václav měl služebné děvče, nebo číšnici pro obsluhu hostí, t. j. asi od r. 1935

-"- č. 135. Malý Miloslav, před ním Řáda Josef, dříve Moravcová Anna, poštovní poslice.

-"- č. 136. Vila „Moravie". (Pojmenování od uhelné společnosti „Moravie" u Šamotové továrny. Tato vila jest vlastnictvím Šamotky).

Čísla popisná až do čp. 136 stála před Stavbou buštěhradské dráhy, (nyní čsl. státní dráhy) v roce 1868.

Čís. pop. 137. Strážní domek státní dráhy, (dříve buštěhradská dráha. (U Merklovky.)

-"- 138. Strážní domek státní dráhy, (dříve buštěhradská dráha) Na Čejkovce).

-"- 139. Strážní domek státní dráhy, (dříve buštěhradská dráha) (U nádraží Lužná-Liš.

-"- 140. Hlavní budova nádraží Lužná-Lišany, postavená z opuky v roce 1869.

-"- 141. Strážní domek (směr k Lišanům). Státní dráha.

-"- 142. Strážní domek v Hlavačově. Státní dráha.

-"- 143. Strážní domek (Chobot). Státní dráha.

Čís. pop. 144. Strážní domek u obecního lesa, blíže Šamotové továrny.

-"- 145. Hlaváček Bohumil, nyní Korf Adolf.

-"- 146. Vlček Čeněk, nyní Vlček Josef. (U Foldů).

-"- 147. Kinkal Jaroslav, dříve Červený Antonín hudebník.

-"- 148. Švarc Josef, dříve Ulmanová (Ulmová).

-"- 149. Pospíšil, dříve Varyš František.
Domek byl v r. 193 přestavěn.

Čís. pop. 150. Červený František, dříve Červený Vilém. „U Červenků".

-"- 151. Krupička Josef, dříve Taubr.

-"- 152. Dudáček Antonín, krejčí a malozemědělec. Tento domek se dne 2. března 1941 sřítil k ránu mezi 3–4 hod. Obyvatelé domku na štěstí vyvázli bez pohromy.
Nový domek vedle domku sříceného postaven byl v roce 1942 pod tím samým číslem popisným.

-"- 153. Oldřich Skoupý, pekařství, dříve Pergler Josef, před tím Jiruš Jan, obchod koloniální.
Od 1. března 1951 jest v tomto domě zřízen družstevní obchod a pekárna „Pramen".

-"- 154. Bušek František.

Čís. pop. 155. Urban Jaroslav, povozník, později Houda Jo Václav. V roce 1950 koupil domek horník Šach.

-"- 156. Hégr Josef, dříve Šafář Josef.

-"- 157. Hornof Václav, horník, před ním jeho otec Hornof Ferdinad, který převzal domek od Josefa Sajnera. Před tím asi do roku 1904 byl majitelem domku Suchý Karel. Před tímto domkem stáhy do roku 1906 tři mohutné, staré vrby.

-"- 158. Laun Josef, dříve Kejlová Barbora, která domek koupila od Brouma Ant., který se odstěhoval na Skřivaň. Po léta tento domek patřil rodině Janouškovic. (Učitel Janoušek František, který byl nacisty umučen v koncentračním táboře v r. 1943).

-"- 159. Červený Václav, Čestmír, dříve Kronychová, před tím Roztočil. V době 1905–1910 vyučoval hudbě v tomto domě Červený Jaroslav, kapelník, později měl zde živnost holičskou Červený Václav, známý houslista, který zemřel v pohraničí.

Čís. pop. 160 Černý Václav nyní Černý František.

-"- 161. Leitner Josef, koupil tento domek od Hamouze Bohumila v r. 1930. - V roce 1950 koupil domek od Josefa Leitnera - Vilém Šebek, klempíř. Domek jest velmi schátralý a nový majitel Vilém Šebek připravuje přestavbu domku.

-"- 162. Černý František, dříve Fišer Josef, který domek koupil od Launové Marie vdovy po Vincenci Launovi koupili v r. 1901 kteří se v r. 1942 černý přestavěl.

Vincenc a Marie Launovi tento domek od Fričku, odstěhovali do Horní Břízy. František domek od základu

-"- 163. Pergler Karel, dříve Havlíček Josef.

-"- 164. Šulc Antonín.

Čís. pop. 165. Růžička Alexandr, dříve Šnobl Čeněk, který domek přestavěl do poschodí. Ve r. 1919 koupil domek Hůla Antonín, který zde zřídil obchod.
Hegr Václav a Antonín, řezníci, v tomto domě měli též obchod. Po nich převzal domek syn jejich František Hegr, který jej prodal zmíněnému Ant. Hůlovi. Přezdívka na tento domek jest - „u Tonduláků"

-"- 166. Vlček František, zedník. (Přezdívka „u Uhlářů").

-"- 167. Hajfler Josef.

-"- 168. Már Klement (Po jeho smrti převzala domek dcera Božena - Petr Antony.)

-"- 169. Malecký Josef, dříve Kovář Jan. (Přezdívka „u Ryšánských").

-"- 170. Domek čsl. státních drah.

Čís. pop. 171. Hubáček Václav, před ním Libecajt Rudolf. (Byla zde kovárna, ale krátký čas.) Pochman Josef, bývalý starosta obce, později obecní strážník.

-"- 172. Lesní domek na Belšánce („u Běty"). (Státní lesy). Domek byl v roce 1938 rozbourán a číslo popisné 172 obdržel nouzový domek Kindla Karla v Komenského ulici.

-"- 173. Hošek Václav, dříve Hošek Jan. Majitelem domku byl též Pochman Antonín (Celda) před tím Lisý František (Pavlíček-Rajzon).

-"- 174. Kořízková Albína – dle starší doby Pelc zvaný též „Móca".

-"- 175. Kinkal Karel, povozník. (Dříve Altera – „u Altéříků"). Domek v roce 1948 byl přestavěn a přistavěny stáje a kůlna.

Čís. pop. 176. Vyskočil František, dříve Krejčí František zedník. V tomto domě byl v létech 1935–1949 střižní (textilní) obchod.

-"- 177. Kovář Václav, později Kovář Josef, obchod a hostinec. Hostinec byl později pronajímán nájemcům Krobovi a do r. 1948 Špičkovi.

Majitel hostince Kovář Josef se odstěhoval do Chomůtova, kde jest ve službách čsl. státních drah.

Kovář Josef hostinec prodal Moravanu Vrzáčkovi, který celý dům přestavěl v r. 1948–1949.

Obchod koloniální v tomto domě zrušen byl v r. 1942. V tomto domě se narodil v r. 1887 Stanislav Kovář syn Václava a Anny Kovářových, který byl vyslancem v Tokiu (Japonsko) a později v Káhýře (Afrika).

-"- 178. Pichrt Josef, dříve Pichrt Václav, před tím Kovář Václav (též u Ryšínských). V tomto domě býval obchod koloniální.

V roce 1945 zřízena byla v tomto domě místnost pro Svaz České mládeže.

Dne 27. července 1947 v pouti byla zde odhalena deska Gustavu Pichrtovi nar. 21/II. 1894 v tomto domě. Jmenovaný byl legionářem a padl dne 2./VII. 1917 u Zborova.

Čís. pop. 179. Kinkal Antonín, dříve Kinkal Josef povozník. V r. 1944 převzal domek i s polností Růžička.

-"- 180. Obytná budova státní dráhy.

-"- 181. Obytná budova státní dráhy.

-"- 182. Brož Václav, později Brož František. V r. 1948 přistavěna parlač.

-"- 183 Kronych Bohuslav, dříve Kronych Adolf.

Čís. pop. 184. Polívka Václav, hostinec. Je zde od r. 1928 biograf. Dříve hostinec a řeznictví u Součků. Polívka Václav v r. 1914 přistavěl taneční sál. Odchodem nájemců Špičky Fran. a Machačné Františky, přestalo se zde čepovati pív (v r. 1949). Jest zde místnost pro svaz české mládeže. Pro biograf místnost nevhodná. Dům v r. 1869 vyhořel.

-"- 185 Obytná budova státních drah.

-"- 186 Obytná budova státních drah.

-"- 187 Humr Václav později Jebhart Jaroslav. Dům v r. 1908 vyhořel a znovu přestavěn.

Číslo pop. 188. Hejnal Miloslav, dříve Tlapý Václav
Dům vystavěl Červený Josef zedník, který byl též majitelem. Dům byl vystavěn kolem roku 1890. - Nynější majitel Hejnal Miloslav dům prodal v r. 1944 v červnu a zřídil v něm cukrářský obchod. Od r. 1951 jest zde též mlékarna.

-"- 189. Obytná budova čsl. státních drah.

-"- 190 Pavlíček Josef horník, dříve Hornof Václav zedník a hudebník.

-"- 191. Šťs Viktor, dříve Šťs Josef.
Dům byl vystavěn v r. 1961.

-"- 192. Červený Václav, rolník. („U Flesárků").
V Říčí. Nyní Polák.

1901

Čís. pop. 193. Huml Bohumil, který dům v r. 1901 vystavěl. Nynější majitel domku jest Charvát František dělník v Šamorce.

Čís. pop. 194 Náperstek Václav dříve Huml Václav
Dům byl vystavěn v r. ~~1903~~ 1901

-"- 195 Šafář Karel železniční zřízenec, později Kratochvíl František. 1901

-"- 196/197 Domek u brány při lesní správě, nyní jest dvojčíslo u Sládkova kříže. Hájovna.

-"- 198. Bidrman Josef, železniční zřízenec, dříve Černohorský Ferdinand, který domek vystavěl v r. 1904.

Čís. pop. 199. Bredšnajdr Josef, dříve Bredšnajdr Antonín. Vystavěno v r. 1904.

-"- 200. Kýhos Václav, vystavěl v r. 1904 Kýhos Václav otec nynějšího majitele.

-"- 201. Levý František, dříve Egert Adolf. Dům vystavěn v r. 1904.

-"- 202. Rais Václav, železničář, dříve Čermák Vojtěch. Domek byl bez čísla a asi do roku 1913. postaven v ulici Komenského. Rais Václav otec nynějšího majitele dům přistavěl o 2 místnosti. Starému domku se říkávalo „Kantina".

-"- 203. Egert Emil, později Jílka František. Domek byl vystavěn v r. 1905.

Čís. pop. 204. Poleman František topič C.S.D. Domek jest vystavěn v r. 1905

-"- 205. Pochman František, dozorce šamotky, později Skleníčka Václav. Dům vystavěl v r. 1906 Pochman František.

-"- 206. Červený Antonín, provozník. Domek vystavěn v r. 1906

-"- 207. Brož Josef, dělník šamotky. Domek vystavěn v r. ____

-"- 208. Pochman Václav, dozorce šamotky, později Tupý Alois. - Domek vystavěn v r. ____

Čís. p. 209 Širmer Karel, dříve Hůla Karel, skalník, který tento dům postavil v r. 19

Čís. p. 210 Pergler Václav, tesař (horník). Dum vystavěl Tůma Alois.

Čís. p. 211 Humr František, domek byl přistavěn o 2 místnosti a nynějším majitelem jest Huml Václav.

OBEC LUŽNÁ OKRES RAKOVNÍK.

Čís. p. 212 Kronych Emanuel, obchod koloniální, pila a obchod dřívím. Dům postavil Kronych Emanuel. V r. 1950 obchod koloniální převeden do družstva „Budoucnost."

Čís. p. 213 Konsum „Budoucnost" – prodejna. Dům postavil v r. 1911 Celestýn Foltýn, později Novosad, který dům prodal učiteli Vítězslavu Černýmu a tento jen prodal Konsumnímu družstvu „Budoucnost."

Čís. pop. 214 Stuchlík František. Dům postavil Stuchlík František v r. 19

–"– 215 Lev Jan dozorce Šamotky. Jmenovaný dům postavil v r. 19

–"– 216 Varyš Jan nyní Hajfler Gustav. Dům postavil Varyš Jos. a Varyš Jan v r. 19

–"– ~~217~~ 218 Fišer František, dříve Šnobl Čeněk, který domek postavil v r. 19

–"– ~~218~~ 217 Pokorný Václav, dříve Štis Karel, který domek postavil v r. 19.

OBEC LUŽNÁ
OKRES RAKOVNÍK

Umluva.

Dnes dne Leta Pana tisíc osm set padesátého devátého jsme se my
obecní představení obce Kamenné Štítné s Jindřichem Jindřichovským z téže
obce Kamenné Štítné jakožto pachtýřem na druhé straně jsme se
mezi sebou na 6 po sobě následujících let počínajíc od sv. Martina
roku 1850 až do konce roku 1855 takto smluvili a umluvili:

Že pachtýř Jindřich Jindřichovský z Kamenného Štítného
obci Kamenné Štítné každoročně o sv. Martině
za pronájem pastvin obecních
dá a odvede 6 zlatých 30 kr. m. č.

Pachtýř Jindřich Jindřichovský z Kamenného Štítného
se zavazuje, že každoročně o sv. Martině
dá a odvede 6 zlatých 30 kr. m. č.
za pronájem pastvin obecních

		85
od naložnej wjetýž	—	4
kopaň na sswý	—	8
kawnej nowe angeň stahýň	—	48
nowosse nadwaiuň y k kolnjčkum	—	18
swatkaň		16
ňdňlanj obaňca na kawno pňljnkň	—	2
wyssswanj nowosse pańbogo	—	8
naložnej sswnsso	—	6
nowe kawsstr podkowy w pňljsti	—	10
od tajssawanj čiň sswnyň	—	8
od osstrnnj čiň sswnyň	—	4
nalšter podkowy ňdňlanj w pňljsti	—	2
od pňljsti sswn podkowy	—	1
od ňdňlanj nowosse nahzkň na noly	—	9
kawanj sapatň	—	30
nowosse jokatkň na kawaň	—	4
naložnej sswnsso	—	2
na lyž nowyj sswanňbkň kawkoly čiňbal	—	3
nowyž dwjaňk kplatnam	—	14

pňj wžnnj a zaplačnj čtý jsw kowaa obsstaralj
pawnnn kňdy.

Kwali kr panňy občaussswo mňja wžywati kawaň 85?
finkwasstnnň w cerle 43 obňčnj kawaann 1 wjlnňsto
manškaň a wkrsse panňja 1 kawaňsjnň 1 nosatkynň
1 mňš a wdowkň wssse pňjbnžstnn objwanj zuwáj
nagnn 85 kuž g jo zasswatkaň, pak wžywati kňdy
2 stajžň pob obňnsso, 1 laukň na wasswadi žlta
wyš gnn c.k kontaxkňny zuplatiš pawčinn kňdy,
pak od osstrnnj nadlň kajdonwinn od ½ laysta
1 wowtal žita a od laysta stajžsa dussswal.

Wzgotowan jsse jo jndnm y dwňjn stwanú, swo bodno stogi
y wšmj Cli latnj 14 dnj kwadjo jokňbnm wyprawnň jsl
kwyssdšswanj o swj Martin nat. a swo bodno stogi swa
nam y po Cli latnj kdjž jo stwanj jdwjnnj kňdy kde ju kwi
sujjdi z wssilk. nak na dalssi lata pokotwanj jšt.

W Kwjnj dnn 10 sčwenců 1883 –